

Dosarul nr.1-209/2019
12-1-2055-15012019

S E N T I N Ţ A
În numele L E G I I

07 mai 2024

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani

În componenţa:

Preşedintelui completului de judecată, Angela Catană

Judecător raportor - Djeta Chistol

Judecătorului Tatiana Bivol

Grefierului: Denis Guţu, Olga Deliu, Nicolae Leucă

Cu participarea:

Procurorului: Elena Cazacov, Nadejda Busuioc

Apărătorilor: Viorel Berliba, Tudor Osoianu, Victor Munteanu, Cristina Bancu, Ion Vizdoga

În prezenţa inculpatului Filat Vladimir

examinînd în şedinţă de judecată publică, în ordinea procedurii generale, cauza penală de învinuire a cet.

Filat Vladimir Vasile, născut la *****, locul naşterii – *****, studiile superioare, supus militar, domiciliat pe adresa: mun.Chişinău, str.*****, în comiterea infracţiunii prevăzute de art.243 alin.(3) lit.b) din Codul penal,

Cauza a fost repartizată judecătorului Djeta Chistol, la data de 29.01.2019, cauza a fost examinată pe perioada 06.02.2019-07.05.2024, completul de judecată:

A C O N S T A T A T :

I. Acuzăţia în materie penală:

Potrivit ordonanţei de punere sub învinuire şi rechizitoriului, expediat în instanţa de judecată inculpatul Filat Vladimir Vasile se învinuieşte în aceea că, în perioada anului 2013, deţinând funcţia de preşedinte al Partidului Liberal Democrat din Moldova, fiind persoană publică, cunoscând că prin intermediul lui *****, cu care era în relaţii de afinitate, deţine mijloace financiare dobândite prin acţiuni de corupţie din BC„Banca de Economii” SA, a comis infracţiunea de spălare de bani în proporţii deosebit de mari, deţinând rolul juridic de organizator şi autor, infracţiune prevăzută la art.243 alin.(3) lit.b) Cod penal, în următoarele circumstanţe: Filat Vladimir Vasile, urmărind scopul

convertirii și transferului mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari, știind cu certitudine că acestea constituie venituri ilicite provenite din infracțiuni de corupție, în scopul de a tănuși și de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni, acționând în interesul PLDM, în primăvara anului 2013, i-a dat indicații lui ***** , secretarul general al partidului, să încheie un contract privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD cu sediul în ***** , privind oferirea asistenței în campania electorală pentru candidații PLDM la alegerile parlamentare din noiembrie 2014. Astfel fiind încheiat contractul din 01.07.2013, aceste acțiuni fiind o metodă de deghizare a acțiunilor infracționale dirijate și realizate în continuare de către Filat Vladimir. În continuare, folosindu-se de existența actului juridic semnat deja între compania „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD și PLDM la 01.07.2013, Filat Vladimir Vasile, urmărind scopurile menționate supra, prin intermediul lui ***** care gestiona compania nerezidentă „***** LTD”, a încheiat tot la aceeași dată 01.07.2013, un contract similar privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD pentru suma 2 192 591 USD, care conform cursului BNM ar constitui 27 497 941,51 lei MD. Astfel, Filat Vladimir Vasile, cunoscând că deține pe conturile companiilor „***** SOLUTIONS” LTD, „***** INVESTMENT” SRL și „*****” SRL care sunt gestionate de ***** , mijloacele financiare obținute prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA, prin intermediul lui ***** a efectuat transferuri către compania din SUA „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD în temeiul contractului din 01.07.2013 încheiat cu „***** LTD”, a mijloacelor financiare prin utilizarea mai multor companii nerezidente în scopul de a camufla originea acestor bani, după cum urmează: La 22.11.2013 suma de 149 691 USD din contul companiei „***** SOLUTIONS” LTD deținut în banca din ***** ***** către contul nr.***** deținut în banca din ***** . Ulterior, la 22.11.2013, din contul bancar nr.***** , „***** SOLUTIONS” LTD transferă 127 000 USD către compania „FERENTA COMMERCE” LLP, înregistrată în ***** , conturile deschise la ***** . În aceeași zi, compania „FERENTA COMMERCE” LLP transferă 124 970 USD către compania din ***** „***** INVESTMENT” SRL, nr.contului ***** , iar în continuare la 25.11.2013 „***** INVESTMENT” SRL transferă suma de 124 797 USD, echivalentul sumei de 1 629 848, 82 MDL, către compania din SUA „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”. Tot el, fiind beneficiarul mijloacelor financiare obținute din acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA, aflate pe contul companiei „***** SOLUTIONS” LTD, la 26.11.2013 prin intermediul lui ***** a efectuat transferul mijloacelor financiare în sumă de 160 000 USD din contul deținut în banca din ***** ***** către contul nr.***** deținut în banca

din *****. Ulterior, la 27.11.2013, din contul bancar nr.*****,"***** SOLUTIONS,, LTD transferă 180 000 USD către compania „FERENTA COMMERCE” LLP, înregistrată în ***** , conturile deschise la *****. În aceeași zi, compania „FERENTA COMMERCE” LLP transferă 132 970 USD către compania din ***** „***** INVESTMENT” SRL, nr. contului *****. În continuare, la 28.11.2013 „***** INVESTMENT” SRL transferă suma de 132 973 USD echivalentul sumei de 1 743 714, 84 MDL, către compania din SUA „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”. Tot el, fiind beneficiarul mijloacelor financiare aflate pe contul companiei „*****” SRL, obținute prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii,” SA la 20.03.2014 și 21.03.2014 a dat indicații lui ***** referitor la efectuarea transferului sumei totale de 250 000 USD către compania SC „***** INVESTMENT” SRL, nr.contului *****.

Ulterior, din mijloacele primite în cont, la 21.03.2014, SC „***** INVESTMENT” SRL transferă mijloace bănești în două tranșe în sumă totală de 249 700 USD echivalentul sumei de 3 344 881,32 lei, către compania din SUA „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”. Tot el, fiind beneficiarul mijloacelor financiare obținute prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA, aflate pe contul societății din ***** SC „***** INVESTMENT” SRL, conturile deschise în banca românească ***** , la 16.05.2014, la 23.05.2014 și la 06.08.2014 a dat indicații lui ***** referitor la efectuarea transferului sumelor de 196 932 USD echivalentul sumei de 2 695 309, 82 MDL, 120 000 USD echivalentul sumei de 1 660 068 MDL, și respectiv 128 000 USD echivalentul sumei de 1 774 080 MDL, către compania din SUA „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”. Companiile prin intermediul cărora a fost efectuată convertirea și transferul mijloacelor financiare provenite urmare a acțiunilor de corupție și anume „***** SOLUTIONS” LTD, „FERENTA COMMERCE” LLP, „***** INVESTMENT” SRL și „*****” SRL, erau controlate și gestionate de către Filat Vladimir prin intermediul lui *****.

Astfel, Filat Vladimir Vasile a convertit și a transferat mijloace financiare despre care cunoștea că provin din infracțiuni de corupție, în sumă totală de 12 847 902, lei MD, prin intermediul companiilor gestionate de facto de către ***** , pe contul companiei nerezidente „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD în scopul achitării serviciilor de consultanță electorală conform contractului din 01.07.2013, prestate în beneficiul PLDM, comițând astfel infracțiunea de spălare de bani în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută la art.243 alin.(3) lit.b) Cod penal, manifestată prin modalitățile normative de convertire și transfer al bunurilor de către o persoană care știe că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.

Astfel, de către organul de urmărire penală acțiunile lui Filat Vladimir Vasile au fost încadrate în prevederile art.243 alin.(3) lit.b) din Codul penal manifestată prin modalitățile normative de convertire și transfer al bunurilor de către o persoană care știe că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.
sume.

II. Probele prezentate de partea acuzării.

Declarațiile martorului *****, care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată, a comunicat că pe inculpatul Filat Vladimir, îl cunoaște, au fost în relații de rudenie, Filat Vladimir este ***** Careva conflicte cu Filat Vladimir nu a avut. A explicat că, a activat în Partidul Liberal Democrat din Moldova, în perioada anilor 2007-2017 și întreaga perioadă de timp a fost secretarul general al PLDM. Atribuțiile sale de serviciu erau reflectate în statutul partidului și țineau de organizarea activităților aparatului partidului, evidența contabilă, financiară, organizarea captivității structurilor teritoriale de partid. Ca secretar general, se supunea organelor de conducere a partidului: Biroului permanent executiv, Consiliului politic național, președintelui partidului. Președintele partidului a fost Vlad Filat, din anul 2007-2016, dar exact nu ține minte. PLDM a avut raporturi contractuale cu ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD. A avut două contracte semnate de către el cu compania sus menționată. Nu ține minte când și cum a făcut cunoștință cu reprezentanții companiei respective, dar a făcut cunoștință în culuarele partidului, cineva i-a prezentat. Cu ***** din cadrul acestei companii, a comunicat. Relevă că, au fost încheiate contracte între PLDM și această companie și anume cu referire la cercetarea opiniei publice, sondaje, ceva de genul dat. Nu ține minte conținutul contractului și nu poate da detalii cu privire la acel contract, nici nu l-a văzut de atunci. Cercetarea opiniei publice urma a fi efectuată și recepționată de către PLDM, respectiv prestată de către compania menționată mai sus. Nu cunoaște de către cine au fost negociate contractele. Acele două contracte au fost încheiate aproximativ în anul 2014, dar nu era mare diferența în perioada încheierii între cele două contracte. Responsabilitatea sa în acele două contracte a fost efectuarea plăților pentru etapele de prestare a serviciilor. Nu își amintește etapele în care au fost structurate achitarea plăților. Din mass-media, precum și din alte surse, a aflat despre existența unui contract între companiile ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD și ”*****” LTD. Indică că, cele două contracte, au fost semnate între PLDM și ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD, din partea PLDM le-a semnat el personal, iar din partea ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD a semnat nemijlocit *****.

Semnarea celor două contracte a avut loc la sediul PLDM, de pe str.*****. La semnarea contractelor au fost prezente doar două persoane, el și *****. La momentul semnării primului și celui de-al doilea contract, PLDM nu a semnat alte contracte. Nu ține minte declarațiile date la urmărirea penală. A mai relatat, că în biroul său, ***** și ***** , au semnat careva hârtii, conținutul cărora la acel moment nu-l cunoștea. Din start nu a știut că ei trebuiau să vină la el în birou să semneze careva acte, însă biroul său era mereu deschis și era și o masă liberă. Filat Vladimir i-a spus că la el va intra ***** și era un limbaj de propoziție nefinalizată, în înțelegerea sa era că va veni ***** și vor discuta, el va asculta ce îi va spune *****. Ulterior, ***** a venit la el, dar nu au discutat ceva ce ține de contract, ***** l-a rugat să expedieze prin intermediul poștei electronice careva date către compania "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD. A expediat niște date ce erau în limba engleză și nu a intrat în esența acestora. Concretizează că, cele expuse, au avut loc anterior semnării contractelor. Despre conținutul datelor, a aflat ulterior, după ce s-a pornit dosarul penal, însă la momentul transmiterii datelor, nu a intrat în esență. După expedierea acelor date, probabil a venit un răspuns, deoarece l-a redirecționat către adresa de email al lui *****. Mai menționează că limba engleză nu o cunoaște. Explică că, erau niște fișiere anexate la email și doar le-a redirecționat. Nu ține minte, fie că așa i-a spus ***** sau că așa a intuit că trebuie să le redirecționeze lui ***** , deoarece acestea nu țineau de partidul PLDM. Nu ține minte dacă l-a întrebat pe Vladimir Filat ce să facă cu informația primită pe email. Este foarte posibil și să fi primit un astfel de email în care erau anexate documente, unul dintre care era draft al contractului între PLDM și compania "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD. Lui ***** i-a transmis prin intermediul email-ului acele fișiere anexate și care nu țineau de PLDM. Cel de-al doilea contract, a fost semnat între PLDM și "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, după primirea acelor documente. Relevă că, a coordonat semnarea contractului ca și în cazul semnării tuturor contractelor, cu Vladimir Filat și anume semnarea contractului între PLDM și "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD. Contractul între PLDM și "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD era semnat în suma de aproximativ 100.000 dolari, dar nu-și amintește exact suma, suma contractuală se regăsește în contract. Nu-și amintește dacă ***** i-a dat careva documente pentru a le transmite lui *****. Transmiterea fizică a contractului de la ***** către ***** nu a avut loc. A fost rugat de către ***** să imprime niște foi transmise prin email și să le transmită lui ***** , acele foi imprimare și au fost transmise lui *****. Ulterior, contractul a fost semnat la el în birou de către ambii, ***** și ***** . Nu a discutat nici cu Vladimir Filat și nici cu o altă persoană despre conținutul contractului. Prin email primea invois-uri emise de compania "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD cu diferite sume de bani. Invois-

urile erau eliberate pe numele PLDM, dar și pe numele altor companii. La moment, cunoaște că erau eliberate și pe numele companiei "*****" LTD, dar atunci el doar le redirecționa către *****. A intuit că invois-urile trebuie de redirecționat către ***** , deoarece veneau la compania "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD și nu aveau atribuții către PLDM și logic a presupus că nu poate fi altă adresă decât cea a lui ***** . Din câte își amintește, nu a discutat cu nimeni despre invois-uri. Probabil că declarațiile făcute la organul de urmărire penală despre invois-uri sunt mai proaspete și mai aproape de adevăr, decât cele date la momentul de față. Nu își amintește suma care a fost achitată de către PLDM, dar toate aceste sume sunt indicate în actele partidului și presupune că sunt și în dosar. Mai declară că, a primit email cu pretenții de neachitare și apoi a venit și o scrisoare fizică de la ***** sau reprezentanții acestora sau a unei companii, dar nu cunoaște care, acum nu poate spune cu exactitate. Somațiile erau adresate PLDM și lui ***** , din tot ce își amintește, nu exclude că erau și pe numele lui Vlad Filat. Somații pe numele companiei "*****" LTD erau, în scrisoarea fizică pe care a primit-o de la compania care reprezenta interesele lui ***** , era un pachet destul de consistent de foi, vreo 50 de foi în care apăreau și alte companii în afară de PLDM. Somațiile respective, le-a transmis persoanei care răspundea de cancelarie și anticamera președintelui PLDM, pentru a fi transmise lui Filat Vladimir, dar nu poate da numele cu certitudine. Nu cunoaște dacă compania "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD și-a executat obligațiile contractuale față de PLDM. A participat la una sau două întâlniri în care era și Filat Vladimir și ***** , precum și alte persoane, însă careva detalii cu privire la acele discuții nu le poate relata, deoarece au avut loc fără traducător și el nu era parte la acele discuții, erau în așteptarea unor indicații, deoarece el nu cunoaște limba engleză. Comunică că, a primit indicații cu privire la semnarea contractului cu compania "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, de la președintele PLDM, Filat Vladimir. A concretizat că s-a referit la contractele semnate de către PLDM și compania "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, cu date de semnare diferite. Personal a realizat transferurile din numele PLDM către compania GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD. Somațiile conțineau un mix de acte și o explicație în limba română, pe lângă PLDM era vizată și o altă entitate juridică, dar deoarece depășea competențele sale, le-a transmis cancelariei. Din câte își amintește, sumele prevăzute în contract nu au fost achitate integral și din care motiv a apărut și somația. După parvenirea somației, nu au fost achitate sumele prevăzute, altfel era se le semneze, ca o evidență contabilă. Achitățile se efectuau din mijloacele financiare ale PLDM, care includ cotizații și donații. Nu cunoaște ca contractul dat să fie achitat din contul altor companii. Nu cunoaște dacă contractul încheiat între PLDM și "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD viza în afară de interesele PLDM

și interesele altor persoane fizice. A mai declarat că, contractele ridicate de la PLDM, au fost ridicate inclusiv în prezența sa, de către un ofițer CNA, care a prezentat o scrisoare. A participat la două ridicări și la momentul audierii a menționat că există două contracte, care a fost ridicat ulterior. Aceasta a avut loc în perioada anilor 2016-2017. Explică că, era o scrisoare parvenită din numele CNA și nu era semnată de către un judecător. A mai relatat, că nu poate explica de ce pretenția companiei "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD vis-a-vis de contractul cu compania Rodos, a fost adresată către PLDM.

*Prin declarațiile lui ***** se confirmă că în perioada anilor 2007-2017 a fost secretarul general al PLDM și în anul 2013 s-a semnat 2 contracte, reprezentând Partidul Liberal-democrat din Republica Moldova cu compania americană și "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD cu referire la cercetarea opiniei publice, sondaje și alte servicii în interesul partidului pentru alegerile parlamentare din 2014. De asemenea, martorul a declarat că achitățile se efectuau din mijloacele financiare ale PLDM, care includ cotizații și donații. În cadrul cercetării judecătorești nu s-a constatat, că Vlad Filat a făcut careva influențe asupra lui pentru încheierea acestor contracte de prestare servicii.*

Din declarațiile martorului *****, audiat în cadrul urmăririi penale, și citite în cadrul ședinței de judecată reiese, că aproximativ în anul 2013, din câte își aduce aminte, a fost telefonat de către Filat Vladimir, care i-a comunicat că este necesar să-l contacteze pe ***** , în legătură cu un contract de prestări servicii pentru PLDM. Prin urmare, a discutat cu ***** și a stabilit că este necesar să ofere o companie pentru a achita serviciile de care va beneficia PLDM. Astfel, el a ales compania "*****" LTD, iar rechizitele bancare le-a oferit lui *****. Ulterior, nu-și aduce aminte exact prin ce modalitate a recepționat contractul, însă l-a semnat din partea companiei "*****" LTD, și la o anumită dată a mers la sediul PLDM, unde a predat contractul semnat lui *****. În momentul când a predat acel contract, în biroul lui ***** se mai afla o persoană, probabil era *****. Ulterior, din câte își amintește, a avut o întâlnire cu reprezentantul companiei "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, probabil era o persoană pe nume Darius, la sediul PLDM din mun. Chișinău, str. ***** , unde era prezent și *****. La acea discuție, s-au stabilit care vor fi serviciile care urmează să fie prestate de către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD pentru PLDM, și care va fi plata pentru serviciile lor. Peste ceva timp, a fost contactat din nou de persoana pe nume Darius, cu care a început a discuta referitor la plata pentru serviciile acordate de către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD. Discuțiile le purta adesea prin e-

mail, și fiecare invoice îl primea tot prin e-mail. Din considerentul că la acel moment erau mijloace bănești disponibile în conturile din ***** al companiilor ***** Management SRL (***** Investment SRL) și Avva Records SRL (East Global Investments), a decis ca plățile pentru serviciile ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD să le efectueze de pe aceste companii, în baza unor contracte încheiate între ***** LTD și companiile menționate. ***** a menționat, că mijloacele bănești transferate de companiile ***** Management SRL (***** Investment SRL) și Avva Records SRL (East Global Investments), proveneau în mărime de 60 la sută din mijloacele bănești primite de la companiile lui Ilan Șor.

Apărarea a invocat niulitatea acestei probe, ca fiind administrată contrar prevederilor art.371 Cod de procedură penală al RM.

Completul reține că conform prevederilor art. 93 alin. (3) Cod de procedură penală al RM, elementele de fapt pot fi folosite în procesul penal ca probe dacă ele au fost dobândite de organul de urmărire penală sau de altă parte în proces, cu respectarea prevederilor Codului de procedură penală al RM. Art. 94 alin. (1) Cod de procedură penală al RM prevede că datele care au fost obținute prin: 1) violarea drepturilor și libertăților persoanei; 2) încălcarea dreptului la apărare al bănuțului, învinuțului, inculpatului, părții vătămăte, martorului ;6) dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată;8) încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor Cod de procedură penală al RM ;9) fără a fi cercetate, în modul stabilit, în ședința de judecată;12) promisiunea sau acordarea unui avantaj nepermis de lege nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, (...) nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești.

*În speță, completul respinge afirmațiile apărării cu privire la citirea declarațiilor martorului ***** , în cadrul ședinței de judecată, deoarece audierea acestuia s-a făcut absolut imposibilă ca rezultat al decesului acestuia, prin urmare s-a respectat condiția art. 371 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală al RM.*

*Totodată, completul reține, că garanțiile procesuale interne de asigurare a admisibilității probei cu martori (art. 371, art. 389 Cod de procedură penală al RM) provin din garanțiile unui proces echitabil stabilite de CEDO și jurisprudența bogată/constantă a CtEDO în această materie – Cauza Vărarui c. ***** (Hotărârea din 3 decembrie 2013); Cauza Saidi c Franța (Hotărârea din 20 septembrie 1993); Cauza Rachdad c Franța (Hotărârea din 13 noiembrie 2013); Cauza Klimentyev c Rusia (Hotărârea din 16 noiembrie 2006); Cauza Mitcus c. *****; Cauza Al – Khawaja și Thery c Regatul Unit (Hotărârea din 15 decembrie 2011); Cauza Luca c. Italia (Hotărârea din 27 februarie 2001)– în toate aceste spețe CtEDO stabilind că a fost încălcat art. 6 par. 3 lit. d) din CEDO. Or, la nicio etapă a procedurilor reclamantii și*

nici avocații săi nu au avut posibilitate să adreseze întrebări martorilor, declarațiile cărora au fost puse în baza sentinței de condamnare.

În continuare, Curtea trebuie să stabilească importanța pe care au avut-o declarațiile martorilor în faza de urmărire penală asupra verdictului de vinovăție în cazul reclamantului și, în special, să examineze dacă aceste depoziții au constituit proba unică sau decisivă (Al-Khawaja și Tahery, citată anterior, pct. 131). În această privință, nu este suficient să se țină seama de ansamblul probelor examinate de instanțe, trebuie să se analizeze care sunt probele pe care se bazează efectiv condamnarea (Tseber împotriva Republicii Cehe, nr. 46203/08, pct. 54, 22 noiembrie 2012).

CtEDO reamintește că art. 6 par. 1, combinat cu par. 3 din CEDO, obligă statele contractante să ia măsuri pozitive ce constau în special în a-i permite acuzatului să interogheze sau să obțină interogarea martorilor acuzării (Cauza Barberà, Messegué și Jabardo c. Spania (Hotărârea din 6 decembrie 1988, pct. 78).

*Cu toate că această probă a fost declarată pertinentă și supusă cercetării, instanța o consideră inadmisibilă, deoarece aceasta ar fi unica probă pe care s-ar baza verdictul de condamnare, ea nu coroborează cu alte probe și este combătută printr-un înscis olograf al defunctului ***** și prin declarațiile soției lui Ala Rusu, date în cadrul ședinței de judecată.*

Declarațiile martorului *****, fiind audiat la oficiul companiei juridice ***** în baza cererii de asistență juridică reciprocă înaintată de Republica Moldova către Statele Unite ale Americii, a declarat următoarele: fiind întrebat în ce fel de afaceri este implicată compania Greenberg Quinlan Reserch, acesta a comunicat că compania a fost fondată în ***** și are sediul în *****. ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD efectuează mai multe tipuri de servicii pentru clienții care îndeplinesc funcții politice. Unele din aceste servicii includ efectuarea cercetărilor cu privire la opinia publică și focus grupuri, ajutând cu campanii și strategii de vorbire, dar și cu publicitatea. ***** și-a început activitatea în cadrul ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD în ***** în calitate de vice președinte și funcția pe care o deține la moment de vice președinte executiv a obținut-o aproximativ în 2001. Responsabilitățile lui ***** implică munca împreună cu companiile din afara Statelor Unite; compania a muncit în mai mult de 90 de țări. Fiind întrebat dacă cunoaște compania off-shore numită ”*****”LTD localizată în ***** , acesta a comunicat ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD a fost contractată de către Partidul Politic din Moldova Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM) pentru a oferi asistență în campanie pentru candidații partidului la alegerile planificate pentru noiembrie 2014. Au fost semnate două contracte pentru a recurge la serviciile ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD, unul cu PLDM și unul cu ***** LTD. Deși ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”

LTD urma să presteze serviciile în folosul PLDM, cele două contracte au stipulat ca facturile de la Greenberg Quinlan Reserch să fie împărțite în 95% și 5% către "*****" LTD și respectiv PLDM. Este un lucru practicat, ca în mai multe contracte în care "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD este angajată, plata să provină din diferite surse. Cererea de a executa două contracte, una cu PLDM și cealaltă cu "*****" LTD, a fost făcută de către ***** , secretarul general al PLDM. Aceste două contracte au fost semnate la data de ***** în oficiul PLDM, localizat în Chișinău, Moldova. ***** a semnat contractul din partea PLDM. A declarat, că în discuțiile care au dus la semnarea acestor contracte a fost implicat și Vlad Filat, care este fostul Prim-Ministru al Republicii Moldova și a demisionat în 2013, și era președintele PLDM în timpul când contractul a fost semnat. Pentru contractul cu "*****" LTD, a fost un bărbat josuț de vârstă medie, și l-a semnat. ***** nu și-a putut aminti numele acelui bărbat, denumit în continuare Personaj, și nu și-a putut aminti alte trăsături caracteristice acelui bărbat. La întrebarea ce fel de servicii "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD a prestat către Rodos și cine a fost beneficiarul serviciilor prestate de către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, acesta a comunicat că serviciile prestate de către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD au fost în întregime pentru PLDM, pentru care "*****" LTD urma să achite 95% din suma facturată. Serviciile prestate către PLDM sunt oferite în detaliu în întrebarea numărul unu. Aceste servicii au fost îndeplinite în perioada aprilie 2013 – octombrie 2014. Fiind întrebat dacă ***** LTD nu a fost beneficiarul serviciilor, ci o altă persoană, o întreprindere sau un partid, de ce a fost întocmit un contract cu "*****" LTD, la care el a declarat că în serviciile prestate de Greenberg Quinlan Reserch este un lucru comun ca plățile să provină din diferite surse decât cele ale beneficiarului. La întrebare cine l-a contactat din partea Rodos, el a comunicat că nimeni nu a contactat ***** sau orice alt reprezentant din cadrul "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD din partea "*****" LTD. Unica persoană cu care ***** a contactat, reprezentat sau cel puțin pretinde de a reprezenta Rodos a fost Personajul, la momentul în care contractele au fost semnate. Fiind întrebat cu cine a negociat contractul semnat cu "*****" LTD, el a comunicat că serviciile au fost negociate doar cu Filat și *****. Nimeni din partea "*****" LTD nu a participat la negocieri, iar negocierile s-au purtat la oficiul PLDM, localizat în Chișinău, Moldova. La întrebare care au fost metoda și condițiile de plată, ***** a declarat că contractele conțineau scheme de plată. La începutul fiecărei perioade de muncă programată, precum era stipulat în contracte, "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD urma să factureze PLDM și "*****" LTD. Facturile deseori urmau a fi achitate prin câteva transferuri bancare, iar ***** ar verifica sumele bancare în raport cu sumele facturate. Totuși "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD nu

știa sursa transferurilor în acel moment, și a aflat această informație când FBI a făcut cercetări. Plata serviciilor prin câteva transferuri bancare este un lucru comun. Transferurile au fost efectuate în dolari SUA, o practică standard pentru "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD. Fiind întrebat dacă serviciile Greenberg Quinlan Reserch au fost achitate integral conform contractelor semnate cu Rodos, el a comunicat că da, deși ei au început să rămână în urmă cu plata în 2014. Într-un final, în octombrie 2014, ***** l-a anunțat pe Filat că serviciile "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD ar înceta din cauza neachitării facturilor, și a cerut plata datorată neefectuată. Când cererile ***** nu au fost îndeplinite, ***** a apelat la ***** LLP pentru a ajuta la colectare. *****, din partea "*****" LLP, a întocmit o scrisoare cerând ca PLDM și "*****" LTD să achite soldurile restante. Balanța, după aceea, a fost achitată complet în scurt timp. La întrebarea dacă au fost careva amânări/probleme cu plățile, acesta a comunicat că da, plățile cu amânări sunt un lucru întâlnit, și precum s-a menționat în întrebarea anterioară, ulterior plățile au fost achitate integral în urma scrisorii trimise de către "***** LLP". ***** a comunicat doar cu Filat și ***** în privința plăților, și nu a vorbit cu nimeni de la "*****" LTD. Fiind întrebat dacă cunoaște cine a reprezentat Rodos la negocierile pentru soluționarea situației de conflict care a apărut din cauza încălcării obligațiilor de achitare a serviciilor, el a comunicat că nu cunoaște, unicele persoane cu care Jeremy ***** a vorbit au fost Filat și *****. ***** nu are nici o informație cu privire la reprezentarea "*****" LTD. A declarant, că companiile române "*****" SRL și "*****" S.R.L. a raspuns că niciodată nu a auzit despre aceste companii până în momentul în care FBI a făcut cercetări bazate pe cererile făcute de Republica Moldova. După ce FBI a făcut aceste cercetări, ***** a verificat transferurile bancare făcute către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD din partea PLDM și "*****" LTD, și a descoperit că o parte din transferuri au fost făcute de către "*****" SRL și "*****" SRL. A mai invocat, că pentru dânsul nu este un lucru obișnuit să verifice detalii cu privire la transferurile bancare în timpul lucrului său, lui i s-a acordat informația generală cu privire la plată de la departamentul său de finanțe deci astfel el cunoaște ca au achitat clienții săi și astfel acesta poate reconcilia sumele facturate. A mai comunicat, că unicele două persoane care au fost implicate în contracte pentru munca îndeplinită de către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD din partea PLDM a fost ***** și Filat Vladimir. A specificat, că întregul Partid Liberal Democrat din Moldova a beneficiat de serviciile oferite de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, care a oferit sprijin în campanie pentru întreaga listă a candidaților PLDM și nu doar o singură persoană, și a acordat suport direct unui număr mare de oficiali ai PLDM și membri în decursul consultanței sale (vol.II. f.d 2-3, traducere 103-106).

Declarațiile martorului *****, fiind audiat prin telefon în baza cererii de asistență juridică reciprocă înaintată de Republica Moldova către Statele Unite ale Americii, a comunicat că nu este angajat al "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, dar este consultant independent ce a fost angajat de către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD datorită cunoștințelor lui despre Guvernul Republicii Moldova. A declarat, că a activat în Chișinău pentru Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa. Datorită desfășurării activității lui în Moldova, ***** a obținut cunoștințe despre situația politică a Moldovei cât și despre atitudinea societății, care companiei "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD i s-au părut a fi destul de valoroase. ***** a fost angajat anume de către ***** de la "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, în oficiul din *****. ***** a fost angajat aproximativ cu un an și jumătate înainte de ultimile alegeri generale din 2014. După ce s-au finisat alegerile, activitatea dlui ***** s-a încheiat. Cu referire la compania off-shore numită "*****" LTD cu sediul în ***** , acesta a comunicat că pe parcursul desfășurării activității la "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, dânsul nu a auzit niciodată de această companie. Totuși, după desfășurarea activității la "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, ***** a aflat de la noutăți despre acuzațiile aduse membrilor guvernului Moldovei implicați în spălare de bani, care includeau ***** LTD. Fiind întrebat ce fel de servicii "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD a prestat către "*****" LTD și cine a fost beneficiarul serviciilor prestate de către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, el a comunicat că nu a știut nimic despre serviciile prestate de către GQRR către "*****" LTD. A declarat, că de serviciile oferite de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD a beneficiat întreg partidul politic, și nu doar o singură persoană (vol.II. f.d 6-8, traducere 109-111).

Apărarea a invocat nulitatea acestor probe cu martori (proba 3 și 4)

*Completul reține, că actele recepționate, prin scrisoarea nr. ***** , de către organul de urmărire penală, ca urmare a executării cererii de asistență juridică internațională, executată de autoritățile Statelor Unite ale Americii în cadrul cauzei penale nr. ***** (Vol. 2, f.d. 1-205) conțin: declarațiile lui *****; declarațiile lui ***** , precum și procesul-verbal de examinare a acestor acte din ***** (Vol. 4, f.d. 11-18).*

*După terminarea urmăririi penale, în fața procurorului de caz, dar și a procurorului ierarhic superior, precum și la ședința preliminară, partea apărării a invocat nulitatea procesului-verbal din ***** de examinare a documentele obținute prin comisie rogatorie din SUA, inadmisibilitatea datelor de fapt, care se conțin în aceste documente, care au fost invocate și în cadrul cercetării judecătorești.*

*Astfel, instanța reține, că în particular, în procesul-verbal din ***** nu este menționat dacă au fost examinate și traducerea în română a actelor prezentate de*

autoritățile competente a SUA, fapt care a permis a constata că au fost examinate de către ofițerul de urmărire penală documentele respective în engleză; nu este indicat despre participarea traducătorului; denumirile și conținutul sumar al unor acte cu caracter financiar-bancar și comercial este expus în limba română, ofițerul de urmărire penală asumându-și calitatea de traducător, pe când calitatea de ofițer de urmărire penală exclude calitatea de traducător; nu există nicio referință la varianta tradusă a actelor primite prin comisie rogatorie internațională din SUA.

*Varianta tradusă din engleză în română a actelor primite prin intermediul comisiei rogatorii din SUA de către *****, în materialele dosarului penal nr. *****, nu este însoțită de garanții suficiente privind asigurarea corectitudinii traducerilor, deoarece nu există consemnarea faptului că traducătorul a fost avertizat, în conformitate cu prevederile art. 312 Cod penal al RM de răspunderea penală pentru traducere incorectă, operându-se cu art. 85 alin. (5) Cod de procedură penală al RM.*

În baza prevederilor art. 251¹ alin. (1) lit. e) Cod de procedură penală al RM, determină întotdeauna aplicarea nulității (nulitatea absolută) încălcarea dispozițiilor privind prezența interpretului, traducătorului, dacă este obligatorie potrivit legii.

În orice caz, dreptul unui acuzat la asistența gratuită a unui interpret se răsfrâng și la înscrisurile aflate la dosarul cauzei, la cele privitoare la instrucția (ancheta) preparatorie. Așadar, acest drept trebuie să fie concret și efectiv. De aceea, obligația instanței nu se limitează la dispunerea traducerii actelor procesuale, dar și la asigurarea unui control al valorii interpretării asigurate (Cauza Hermi c. Italia (Hotărârea din 18 octombrie 2006, pct. 69); Cauza Luedicke și alții c. Germania (Hotărârea din 28 noiembrie 1978, pct. 48); Cauza Husain c. Italia (Decizia din 24 februarie 2005)).

*Actele primite prin comisie rogatorie internațională din SUA, examinate în procesul-verbal din *****, conțin informații care constituie secret bancar, comercial și profesional al avocaților. Autoritățile din SUA nu au prezentat informații privitor la supunerea unui control judecătoresc a procedurii de ridicare de la persoane fizice și juridice din SUA a documentelor cu conținut financiar-bancar (pentru a asigura secretul bancar, comercial și profesional), care au fost transmise autorităților din Republica Moldova.*

*Printre actele prezentate de către autoritățile SUA se regăsesc corespondența avocatului, partener în biroul de avocați „*****” LLP, cu sediul în *****, în calitate de reprezentant al companiei ”Greenberg Quinlan ***** Reserch”LTD.*

*În materialele dosarului penal nr. ***** nu există o autorizație a judecătorului de instrucție privind ridicarea prin intermediul comisiei rogatorii internaționale de la persoane juridice a documentelor cu conținut care constituie secret bancar, comercial sau a corespondenței avocaților, realizată pentru îndeplinirea obligațiilor profesionale.*

*Nu există vreo dovadă că ***** și ***** au fost avertizați de răpunderea pentru declarații false, precum și respectarea garanțiilor de autoincriminare a acestei persoane.*

*Conform art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală al RM, ridicarea de documente ce conțin informații care constituie secret de stat, comercial, bancar, precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice se face numai cu autorizația judecătorului de instrucție. Actele cu conținut comercial și bancar obținute prin comisie rogatorie din ***** (incluse în lista probelor în acuzare) au fost anticipate de o autorizare a judecătorului de instrucție în Republica Moldova și, de asemenea, ridicarea acestor documente a fost autorizată și de judecătorul de drepturi și libertăți din *****. Ridicarea documentelor cu conținut comercial și bancar din SUA și utilizarea în dosarul penal instrumentat în Republica Moldova nu a fost supusă unui control judecătoresc Cod de procedură penală al RM nu prevede careva excepții pentru anumite țări în autorizarea măsurilor procesuale care ar putea periclita drepturile și libertățile fundamentale.*

Operând cu prevederile art. 537 alin. (1)¹ Cod de procedură penală al RM, la cererea de comisie rogatorie se anexează actele procesuale necesare pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, întocmite în conformitate cu prevederile Cod de procedură penală al RM.

*În materialele dosarului penal nr. ***** nu există nicio confirmare a faptului și nicio garanție procedurală că copiile documentelor primite prin intermediul comisiei rogatorii din SUA corespund originalului.*

În Cauza Georgios Papageorgiou c. Grecia (Hotărârea din 31 octombrie 2019, pct. 30-40), CtEDO a constatat violarea art. 6 par. 1 și 3 (d) din CEDO, deoarece la nicio etapă a procedurilor, instanțele de judecată care au examinat cauza nu au putut examina extrase din log file-ul computerului central al băncii sau originalele cecurilor sau să verifice dacă copiile care le-au fost prezentate corespundeau originalelor. Condamnarea reclamantului pentru escrocherie s-a bazat, într-o mare măsură, pe fotocopiile cecurilor respective. CtEDO a subliniat că în circumstanțele respective prezentarea originalelor cecurilor era vitală pentru apărarea reclamantului, deoarece acest lucru l-ar fi ajutat să dovedească că instrucțiunile pentru plata în cauză nu au fost date de el, ci de alți angajați ai băncii, ceea ce ar fi determinat instanțele să constate că acuzațiile de escrocherie împotriva lui nu erau fondate.

*Declarațiile lui ***** și ***** nu au fost valorificate în plan probator prin proces-verbal de audiere a acestor martori, dar prin procesul-verbal de examinare a actelor recepționate din SUA. Declarațiile acestor martori nu sunt mijloace materiale de probă și acest fapt rezultă cu certitudine din conținutul art.103 Cod de procedură penală al RM, care definește declarațiile în calitate de mijloc de probă independent.*

De asemenea, art. 157 alin. (1) Cod de procedură penală al RM definește documentele în calitate de mijloc material de probă, iar art.158 alin. (1) Cod de procedură penală al RM pune în evidență noțiunea de corp delict, în calitate de categorie distinctă a mijloacelor materiale de probă, înțelegându-se că există două categorii de mijloace materiale de probă.

*Art. 159 Cod de procedură penală al RM instituie o procedură de administrare a mijloacelor materiale de probă, total diferită de obținerea declarațiilor martorilor. În acest context, o instanța de judecată urmează să nu agreeze confuzia admisă de către partea acuzării. Nu pot fi calificate ca procese verbale de audiere a martorului declarațiile lui ***** și ***** și nu devin probe prin procesul-verbal de examinare a actelor recepționate din SUA, dobândirea cărora în modul dat contravin prevederilor Codului de procedură penală al RM privind probatoriul în cauzele penale.*

Prevederile art. 371 alin. (1) Cod de procedură penală al RM își gasec coroborarea logică cu prevederile art. 389 alin. (3) Cod de procedură penală al RM: declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale pot fi puse la baza sentinței de condamnare numai în ansamblu cu alte probe suficiente de învinuire și cu condiția că, la urmărirea penală, a avut loc confruntarea cu bănuitul, învinuitul sau că martorul a fost audiat în condițiile art. 109 și 110, în cazul în care inculpatul nu a participat la confruntare cu acest martor în cadrul ședinței de judecată.

În Cauza Taal c. Estonia (Hotărârea din 22 octombrie 2005, pct. 34-36), CtEDO notează că, având în vedere faptul că nici reclamantul și nici reprezentantul său nu au avut posibilitate să audieze martorii acuzării, se constată că dreptul de apărare al reclamantului a fost limitat într-o măsură incompatibilă cu garanțiile prevăzute de art. 6 par. 1 și 3 (d) din CEDO.

În art. 6 par. 2 și par. 3 din CEDO sunt enunțate mai multe principii care susțin dreptul la un proces echitabil. În accepțiunea CtEDO, „egalitatea armelor” constituie principiul fundamental al procesului echitabil, care implică obligația de a oferi fiecărei părți o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza, în condițiile în care nu o plasează într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

*Din punct de vedere formal, „egalitatea părților înaintea judecătorului” oferă posibilitatea părților de a participa în mod egal la cercetarea probelor (Cauza Edward și Lewis c. ***** (Hotărârea din 22 iulie 2003) și, în același timp, ca părțile să dispună de aceleași mijloace pentru a-și pune în valoare argumentele (Cauza Bulut c. Austriei (Hotărârea din 22 februarie 1996); Cauza Fisher c. Austria (Hotărârea din 25 mai 2001); Cauza Hentrich c. Franța (Hotărârea din 19 februarie *****); Cauza Platakou c. Grecia (Hotărârea din 11 ianuarie 2001). Este vorba, în principal, de garantarea egalității părților în fața instanței și de protejarea caracterului efectiv al dezbaterilor*

contradictorii. Astfel, se evocă egalitatea de mijloace între acuzare și apărare, sprijinind judecata pe egalitatea armelor, care impune obligația de a trata părțile în mod egal, fără ca una dintre ele să poată revendica un drept de care cealaltă nu a beneficiat.

*În conformitate cu prevederile art. 68 alin. (1) pct. 16 Cod de procedură penală al RM, în ședință de judecată partea apărării au obiectat împotriva cererii procurorului de a da citire declarațiilor lui ***** și ***** , care sunt date în fața autorităților din SUA în cadrul urmăririi penale realizate prin comisie rogatorie, dat fiind că nu au fost întrunite cerințele statuate la art. 371 C. pr. pen. al RM.*

*Mai mult decât atât martorul și ***** a fost audiat de către autoritățile din SUA prin telefon, modalitate care nu este reglementată de Codul de procedură penală și prin urmare atrage nulitatea actului procesual realizat contrar normelor legale.*

Conform pct. 25 din Decizia Curții Constituționale nr. 38 din 14 martie 2019, solicitarea de a declara nule anumite probe la etapa cercetării judecătorești instituie, pe de o parte, un drept al părții de a face referire la această nulitate la etapa dezbaterilor judecătorești, iar pe de altă parte, o obligație a instanței judecătorești de a se pronunța cu privire la nulitatea invocată.

Conform pct. 53 din Decizia Curții Constituționale nr. 47 din 22 mai 2018, (...) inadmisibilitatea probei stabilită la etapa judecării cauzei penale impune doar o obligație a instanței de a nu ține cont de ea la adoptarea deciziei sale.

Curtea Constituțională relevă că, pentru aflarea adevărului este indispensabilă cunoașterea realității obiective a împrejurărilor cauzei, iar această operațiune nu se poate realiza decât prin administrarea probelor. (...) Pentru aceasta, activitatea de administrare a probelor trebuie să se desfășoare astfel încât să se evite orice atingere care ar putea nesocoti demnitatea umană, dreptul la apărare, principiul egalității armelor și, în consecință, prestigiul justiției (Decizia Curții Constituționale nr. 120 din 15 decembrie 2017 de inadmisibilitate a sesizării nr. 155g/2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 95 alin. (2) Cod de procedură penală al RM (admisibilitatea probelor) (pct. 25)).

Art. 94 alin. (1)) Cod de procedură penală al RM prevede că datele care au fost obținute prin: 1) (...) violarea drepturilor și libertăților persoanei; 2) încălcarea dreptului la apărare al bănuțului, învinuitului, inculpatului (...); 3) prin încălcarea dreptului la interpret, traducător al participanților la proces; (...) 6) dintr-o sursă care este imposibil a fi verificată în ședința de judecată; (...) 8) încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor) Cod de procedură penală al RM; 9) fără a fi cercetate, în modul stabilit, în ședința de judecată - nu pot fi admise ca probe și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești.

*Instanța de judecată reține, că sunt inadmisibile declarațiile martorilor audiați de autoritățile SUA, având în vedere că acuzarea nu a respectat prevederile legislației naționale și standardele CEDO privind un proces echitabil, în particular: nu s-a adus dovada privind imposibilitatea absolută de asigurare prezenta în instanța de judecată a martorului ***** și *****; declarațiile cărora sunt indicate în actul de sesizare a instanței; nu au fost audiate aceste persoane în calitate de martor în condiții speciale, prevăzute de art.109 și art. 110 Cod de procedură penală. al RM și nici nu s-a realizat confruntare cu martorul ***** și martorul *****; condiții prevăzute expres la art. 371 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală al RM; iar instanța de judecată nu poate tolera administrarea vicioasă a acestor, de fapt, copii de pe acte, contrar standardului european și național invocate de către partea apărării.*

*Deci, credibilitatea, relevanța, utilitatea și concludența declarațiilor date în scris de către ***** și ***** puteau fi verificate numai prin audierea acestor persoane în cadrul examinării în fond a cauzei penale, în conformitate cu prevederile art. 370 Cod de procedură penală al RM.*

Potrivit art. 7 alin. (8) Cod de procedură penală al RM, hotărârile definitive ale CtEDO sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată. Art. 29 alin. (4) C. pr. pen. al RM stabilește că, în cazul în care părțile invocă încălcarea CEDO, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XII din 24 iulie 1997, instanțele de judecată au obligația să se pronunțe motivat, în hotărârile emise, dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței CtEDO.

*În baza prevederilor art. 94, art. 251, art. 251², art. 264 Cod de procedură penală al RM invocăm inadmisibilitatea declarațiilor lui ***** și *****; examinate prin citirea actelor în copie, obținute prin intermediul comisiei rogatorii de la autoritățile SUA și a nulității actelor procedurale în care declarațiile respective au fost consemnate, avându-se în vedere atât aspectele de fapt, cât și elementele de drept care au fost invocate la terminarea urmăririi penale, în cadrul ședinței preliminare, înainte de citirea propriu-zisă a acestor acte, prin obiecții scrise formulate de către partea apărării, în conformitate cu prevederile art. 66 alin. (1) pct. 17)-18) Cod de procedură al RM și a art. 317 alin. (5) Cod de procedură al RM, anexate la procesul-verbal al ședinței de judecată.*

Procesul-verbal de cercetare din 10.10.2018, prin care a fost examinată **sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 27 iunie 2016, emisă de către în cadrul dosarului nr.14-1-15217-23122015 (1-721/2016), menținută în partea penală prin decizia Curții de Apel Chisinau din 11.11.2016**, prin care Vladimir Filat a fost

recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. a Cod penal al RM și art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal al RM, din care acuzarea a invocat, că ...” Vladimir Filat Vasile, cunoscând despre intenția lui Ilan Șor de a prelua controlul asupra „Băncii de Economii” SA., urmărind scopul primirii ilegale a mijloacelor bănești ce nu i se cuvin, susținând că are influență asupra persoanelor publice și cu demnitate publică din cadrul Guvernului Republicii Moldova, i-a promis lui Ilan Șor suportul personal în realizarea preluării controlului asupra activității „Băncii de Economii” S.A. datorită apartenenței politice la Partidul Liberal Democrat din Moldova a unor factori de decizie implicați în procesul decizional de cedare a pachetului de control al statului în „Banca de Economii” S.A. Astfel, Vladimir Filat Vasile acționând în scopul realizării intenției sale criminale, prin intermediul fostului șef al Cancelariei de Stat Victor Bodiș, la determinat pe fostul vice-ministru al finanțelor Victor Barbăneagră care deținea și calitatea de membru al Comisiei pentru desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice să accepte și să promoveze preluarea a 22% din acțiunile S.A. ”Banca de Economii” de către companiilor controlate de facto de către Ilan Șor, precum ÎCS „Sisteme Informaționale Integrale” SRL.

Urmare a intervențiilor ilegale realizate de către Vladimir Filat în interesul lui Ilan Șor, pe lângă persoanele cu funcție de demnitate publică din cadrul Guvernului Republicii Moldova pentru a-i face să îndeplinească și să grăbească acțiuni în exercitarea funcțiilor lor care, ulterior s-au dovedit a fi producătoare de prejudicii intereselor statului, la 04.09.2013 de către CNPF a fost înregistrată emisia suplimentară de acțiuni la S.A. „Banca de Economii” în valoare de 80 249 700 MDL .

Pentru acțiunile întreprinse în vederea obținerii de către Ilan Șor a controlului asupra S.A. „Banca de Economii”, care urma să-i ofere ultimului accesul la gestionarea fluxurilor financiare din instituția financiară nominalizată, în special la acordarea creditelor, Vladimir Filat a pretins și a primit personal precum și prin mijlocitorul ***** , prin implicarea unor agenți economici care-i aparțin de facto și anume „*****CO LTD” SRL; „***** LTD”, „***** SOLUTIONS LTD”, „ALDGATE TRADING LP”, „SC *****” SRL; „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD” SRL; SC „***** INVESTMENT” SRL; „OPERARIUS” SRL, mijloace bănești în proporții deosebit de mari după cum urmează:

în perioada lunilor **aprilie 2013-septembrie 2014**, Vladimir Filat a pretins și primit de la Ilan Șor, prin intermediul companiilor care sunt gestionate de facto de către acesta sau de către persoane interpușe în interesul acestuia, mijloace financiare ce nu i se cuvin în următoarele circumstanțe: la **18.04.2013** suma de 200 000 dolari SUA, echivalent în valută națională conform cursului BNM, a sumei de 2 456 000 MDL, pe contul companiei „*****CO LTD” SRL înregistrată în ***** având în calitate de

administrator pe *****, prin următoarele operațiuni bancare: la data de 17.04.2013, BC "VICTORIABANK" SA a acordat un credit bancar în valoare de 2 500 000 dolari SUA societății „INFOART INTERNATIONAL” SRL, cod fiscal *****. Ulterior, în aceeași zi „INFOART INTERNATIONAL” SRL a transferat mijloacele bănești obținute din credit în sumă de 2 500 000 USD către compania nerezidentă „PANAROOM MANAGEMENT” LP, care la rândul său le-a transferat în adresa companiei „*****CO LTD” SRL, suma de 200 000 dolari SUA la conturile deschise la banca din ***** BRD GROUPE SOCIETE GENERALE SA.

Tot Vladimir Filat la **19.04.2013** a primit suma de 50 500 dolari SUA, echivalent conform cursului BNM, constituind 620 645 MDL și 49 500 dolari SUA, echivalent conform cursului BNM, fiind 608 355 MDL prin intermediul companiei „***** LTD”, **înregistrată în *******, conturile deschise la banca din ***** LATVIAS PASTA BANKA, care are ca beneficiar de-jure pe *****, dar care este gestionată de facto de *****, la solicitarea lui Vladimir Filat, de pe contul companiei nerezidente „PANAROOM MANAGEMENT LP” și respectiv, de pe contul companiei „TOMTON TRADING LP”, ambele gestionate de Ilan Șor.

Tot Vladimir Filat la **06.06.2013** a primit suma de 10 000 Euro, echivalent conform cursului BNM, 16 050 MDL, prin intermediul companiei „***** SOLUTIONS LTD” înregistrată în Seychelles, conturile deschise la BC „UNIBANK” SA care are ca gestionar de iure pe Ciocoiu Alin Dor, dar este gestionată de facto de *****, la solicitarea lui Vladimir Filat, de pe contul companiei nerezidente „ROLDON CAPITAL CORP”, înregistrată în *****, conturile deschise la „***** BANK”, *****, mijloace financiare obținute ca urmare a creditării companiei „CARITAS GROUP” SRL, cod fiscal 1012600033082, la 03.06.2013 cu 16 000 000 MDL de către **BC UNIBANK SA**.

Tot Vladimir Filat la **20.06.2013** a primit suma de 160 500 Euro, echivalent conform cursului BNM, constituind 2 657 880 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD” de pe contul companiei „ROLDON CAPITAL CORP” care la rândul său a primit banii de la compania gestionată de Ilan Șor, „PLUS OPERATIONS LTD”, bani proveniți din creditarea la 12.06.2013 de către BC „BANCA SOCIALĂ” S.A. cu suma de 49 534 800 MDL a companiei „ALVARO GRUP” SRL, cod fiscal ***** și respectiv 49 633 800 MDL, ca urmare a creditării companiei „VOXIMAR COM” SRL, cod fiscal 1013600015933, care de asemenea sunt gestionate de Han Șor.

Tot Vladimir Filat, la 27.06.2013 a primit două tranșe în sumă de 190 000 Euro, echivalent conform cursului BNM, 3 089 400 MDL și 21 000 Euro, echivalent conform cursului BNM, 341 460 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD” de pe contul companiei „ROLDON CAPITAL CORP” care la rândul său a primit suma de 190 000 Euro și respectiv 21 000 Euro, de la compania gestionată de Ilan Șor,

„PLUS OPERATIONS LTD”.

Tot Vladimir Filat, la 05.07.2013, a primit două tranșe în sumă de 400 000 Euro, echivalent conform cursului BNM, 6 540 000 MDL și 320 000 Euro, echivalent conform cursului BNM, 5 232 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii L. „***** SOLUTIONS LTD” de pe contul companiei „ROLDON CAPITAL CORP” care la rândul său a primit suma de 400 200 Euro și 320 100 Euro, de la compania gestionată de Han Șor, „PLUS OPERATIONS LTD”. Mijloacele financiare primite de Vladimir Filat, provin din creditele acordate de către BC „UNIBANK” SA la 04.07.2015 companiei „LAVIMA IMPEX” SRL, cod fiscal *****, în sumă de 4 400 000 MDL și 15 162 500 MDL societății comerciale „DAVEMA COM” SRL, cod fiscal ***** și parțial din creditul acordat companiei „METAL TRADE GROUP” SRL, cod fiscal *****. Toate trei companii beneficiare de credit sunt gestionate de Han Șor.

Tot Vladimir Filat Vasile, la 25.07.2013 a primit 500 000 dolari SUA, echivalent conform cursului BNM, 6 380 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD” de pe contul companiei „ROLDON CAPITAL CORP” care la rândul său a primit suma de 500 000 dolari I SUA, de la compania gestionată de Ilan Șor, „PLUS OPERATIONS LTD”. Mijloace financiare în aceeași sumă de 500 000 dolari SUA, prin intermediul aceleiași companii nerezidente „***** SOLUTIONS LTD”, Vladimir Filat a mai primit și la 02.08.2013, a cărui echivalent conform cursului BNM constituie 6 305 000 MDL; la 09.08.2013 a cărui echivalent conform cursului BNM constituie 6 355 000 MDL; la data de 14.08.2013 a cărui echivalent conform cursului BNM constituie 6 365 000 MDL; precum și la data de 11.09.2013, a cărui echivalent conform cursului BNM constituie 6 425 000 MDL.

Tot Vladimir Filat, la 04.10.2013 a primit suma de 400 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 5 220 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Han Șor, proveniența mijloacelor financiare fiind din creditul acordat de către BC „BANCA SOCIALĂ” S.A. la 04.10.2013 companiei „*****SRL”, cod fiscal *****, în sumă de 26 107 200 MDL, care de asemenea este gestionată de Ilan Șor.

Tot Vladimir Filat, la 28.10.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 225 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Han Șor, proveniența mijloacelor financiare fiind din creditul acordat de către BC „UNIBANK” S.A la 25.10.2013 „DUFREMOL” SRL, cod fiscal *****, în valoare de 57 440 000 MDL, care de asemenea este gestionată de Han Șor.

Tot Vladimir Filat, la 30.10.2013 a primit suma de 200 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 2 566 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Han Șor, mijloace financiare provenite din creditele acordate de către BC „MOLDINDCONBANK” SA la 28.10.2013 companiei „ALVARO GRUP” SRL, cod fiscal ***** , în valoare de 52 000 000 MDL și „ALREDA PRO” SRL, cod fiscal ***** , în sumă de 48 000 000 MDL, ambele companii fiind gestionate de Ilan Șor.

Tot Vladimir Filat, la 06.11.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 220 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din transfer de la compania „DASLER CON” SRL și compania „DUFREMOL” SRL, ambele gestionate de Han Șor.

Tot Vladimir Filat, la 14.11.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 235 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „UNIBANK” S.A. la , 14.11.2013 companiei „MOLDCLASSICA INTERNATIONAL” SRL, cod fiscal ***** și suma de 245 000 EUR societății comerciale „GHERMIVALI” SRL, cod fiscal ***** ambele companii fiind gestionate de către Ilan Șor.

Tot Vladimir Filat, la 21.11.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 250 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „UNIBANK” S.A. în valoare de 22 000 000 MDL societății „PROVOLIROM” SRL, cod I fiscal ***** , care de asemenea este gestionată de către Ilan Șor.

Tot Vladimir Filat, la 26.11.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 267 500 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „UNIBANK” S.A. la 25.11.2013 către „MOLDCLASSICA INTERNATIONAL” SRL, cod fiscal ***** , în valoare de 70.000.000 MDL.

Tot Vladimir Filat, la 02.12.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 280 000 MDL, prin intermediul aceleiași

companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „UNIBANK” S.A. la 02.12.2013 către „ELCOMET PRIM” SRL cod fiscal ***** , în valoare de 30.000.000 MDL.

Tot Vladimir Filat, la 06.12.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 272 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „MOLDINDCONBANK” SA la 05.12.2013 societății ”MOLDCLASSICA INTERNATIONAL” SRL, cod 4 fiscal ***** , în valoare de 4 200 000 dolari SUA” (vol.IV. f.d. 22-40 f.d 25-36 vol.IV; f.d 37-40 vol.IV).

Conform învinuirii înaintate, aceasta este infracțiune predicat, după care a urmat spălarea banilor

*Aici completul de judecată reține, că contrar prevederilor art.325 Cod de procedură penală RM însăși învinuirea formulată inculpatului Vladimir Filat nu conține date concrete despre sursele provenite din infracțiunea predicat, ci se limitează la fraza generală ...„cunoscând că prin intermediul lui ***** , cu care era în relații de afinitate, deține mijloace financiare dobândite prin acțiuni de corupție din BC„Banca de Economii” SA, a comis infracțiunea de spălare de bani”. Învinuirea urma să stabilească în mod cert, care surse provenite din infracțiunea predicat, au fost utilizate în contextul ”spălării banilor”, pentru a garanta inculpatului dreptul la un proces echitabil și a exclude orice extindere a învinuirii formulate.*

În fapt, un s-a constatat, inculpatul Vladimir FILAT a obținut banii de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A., deoarece din această probă rezultă în măsură absolută,că în acest circuit financiar a banilor de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, a fost implicat direct și nemijlocit doar Ilan ȘOR, persoanele din anturajul acestuia, companiile lui Ilan ȘOR. Mai mult decât atât, analiza sistematică și calitativă a circuitului financiar de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, denotă faptul că o parte din companiile care sunt vizate în această infracțiune concretă de spălare a banilor, în perioada vizată, nu au primit niciodată mijloace financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A.Prin urmare, în contextul respectării principiului excluderii oricărui dubiu rezonabil, acuzarea urma să identifice exact provenința veniturilor ilicite, care se presupune că le-ar fi ”spălat” Vladimir Filat. Această incertitudine face cu desăvârșire să stabilească la cota maximă o vădită probă cu caracter de presupunere, fapt ce

urmează, evident, să fie interpretat în favoarea inculpatului. Ipotetic, să admitem fapta predicat, se întrevede o altă confuzie, că pe de o parte, faptele pretins săvârșite de Vladirmi Filat referitor la spălarea banilor datează cu primăvara anului 2013; pe de altă parte, infracțiunile pentru care a fost condamnat Vladimir Filat vizează (dacă ne raportăm la mijloacele financiare dobândite de la „BANCA DE ECONOMII” SA) cu o perioadă mult mai târzie. Concluzia acuzării se conturează ca o confuzie total, precum, că inițial ”a spălat banii, apoi i- a primit prin acte de corupție. Din punct de vedere legal, consecutivitatea acestor acțiuni trebuie să fie inversă: se primesc veniturile ilicite, apoi revin în posesia infractorului sub o formă ”spălată”.

Prin procesul-verbal din 08.10.2018, au fost examinate, informația cu referire la adresele de IP de pe care au fost accesate conturile bancare ale companiei ”***** SOLUTIONS” LTD precum și extrasul contului bancar nr. ***** deschis de către ”***** SOLUTIONS” LTD, la AS *****. În rezultatul examinărilor, s-a constatat: la 21.11.2013, ”***** SOLUTIONS” LTD din contul nr. ***** deschis AS *****, transferă suma de 150 000 USD către propriul său cont deschis la VALARTIS BANK, *****nr. ***** la 26.11.2013, ”***** SOLUTIONS” LTD din contul nr. ***** deschis AS ***** transferă suma de 160 000 USD către propriul său cont deschis la VALARTIS BANK, *****nr.***** (f.d 65-78 vol. IV).

*Examinarea adreselor IP și rulajele companiei indicate sunt consemnate în procesul-verbal din 19 decembrie 2018 (Vol. 2, f.d. 76). În baza ordonanței din 19 decembrie 2018, adresele IP și rulajele companiei „***** SOLUTIONS” L.P la AS „*****” au fost recunoscute în calitate de document și anexate la materialele cauzei penale (Vol. 2, f.d. 66, 78). Prin Încheierea judecătorului de instrucție din 19 septembrie 2018 s-a dispus autorizarea ridicării de la Serviciul Prevenire și Combaterea Spălării Banilor a rulajelor bancare a companiei nerezidente „OVERSEAS PROPRIETY SOLUTIONS” L.P. deschise la „RETUMU BANKA”, precum și adresele IP de la care au fost accesate conturile companiei menționate. Rulajele companiei „***** SOLUTIONS” L.P la AS „*****” (Vol. 2, f.d.67-75) au fost prezentate pe suport de hârtie, fără nicio semnătură sau ștampilă, fiind lipsită partea apărării de posibilitatea tehnică, să verifice și să conteste valabilitatea informațiilor, adică a adreselor IP și a extraselor din cont ale companiei „***** SOLUTIONS” L.P la AS „*****” (Vol. 2, f.d. 67-75), consemnate în procesul-verbal din 19 decembrie 2018 (Vol. 2, f.d. 76). Mai mult, organul de urmărire penală nu a oferit garanții nici procedurale, nici tehnice că documentele și informația ridicată la ***** de la Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este veridică. Potrivit art. 94 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală al RM, în procesul*

penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare (...) nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute dintr-o sursă care este imposibil a o verifica în ședința de judecată.

Procesul-verbal de examinare a documentelor din 27.07.2018, potrivit căruia au fost supuse cercetării actele recepționate de către organul de urmărire penală prin comisia rogatorie executată de către autoritățile Române în cadrul cauzei penale nr.***** și predate autorităților R. epublicii Moldova, după cum urmează: Referat cu propunerea de încuviințare a supravegherii tehnice din 03.10.2016, prin care procurorul ***** din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Iași, *****, în urma examinării cererii de comisie rogatorie a solicitat Tribunalului Iași autorizarea obținerii de la ***** SA a actelor solicitate prin comisie rogatorie pe 4 file în original, Scrisoare de însoțire nr.***** din 15.07.2016 pe o filă în original; Cerere de asistență juridică internațională adresată de către Procuratura Anticorupție autorităților de drept ale României pe 4 file în original; încheierea nr.***** din 17.06.2016, prin care a fost autorizată efectuarea ridicării actelor cu referire la secret bancar pe 2 file în original; Scrisoare nr.***** a Parchetului pe lângă Tribunalul Iași pe o filă în original; Scrisoare nr.***** a Parchetului pe lângă Tribunalul Iași adresată Procuraturii Anticorupție pe o filă în original; Răspunsul nr.***** din 12.09.2016 a Procuraturii Anticorupție pe 2 file în original; Scrisoare nr.***** emisă de Parchetul pe lângă Tribunalul Iași pentru Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Iași pe două file în original; Contract de închiriere nr.***** din 29.12.2009, prin care SC ***** Company SA oferă pentru suma de 50 euro spațiul având poziția individualizată , amplasat în mun. *****, companiei SC „*****” SRL pe 4 file în copie; Extras din registrul persoanelor juridice a ***** SRL (denumirea anterioară ***** Investment SRL) și ***** SRL (denumirea anterioară ***** SRL) pe 47 file în copie; Acte consituire firmă pe 33 file în copie; încheiere penală nr.***** din 03.10.2016, prin care s-a autorizat ridicarea de la instituția financiară ***** SA a informației cu referire la compania ***** SRL pe 5 file în original; Mandat nr. ***** din 03.10.2016 pe o filă (f.d 207-242 vol. I) ; materialele parvenite prin comisia rogatorie (f.d 212-240 vol. I), actele recepționate prin scrisoarea nr.*****, de către organul de urmărire penală ca urmare a executării cererii de asistență juridică internațională, executată de către autoritățile României în cadrul cauzei penale nr.***** și examinate prin procesul-verbal din 27.07.2018 (f.d 1-230 vol.III);

Instanța reține, că majoritatea documentelor financiar bancare sunt examinate în copii, în particular:- contract de închiriere nr. ***** din 29 decembrie 2009 (4 file în copii - Vol. 1, f.d. 207);- extras din registrul persoanelor juridice a „*****” SRL (47 file în copii - Vol. 1, f.d. 207);- scrisoare nr.***** prin care ***** BANC SA expediază extrasul din cont și xerocopia documentelor care au stat la baza deschiderii conturilor

bancare (1 filă în copie - Vol. 1, f.d. 208);- acte cu privire la constituirea companiei „***** MANAGMENT” SRL și deschiderea conturilor bancare (124 de file în copii - Vol. 1, f.d. 207);- copii (foto) a ordinelor de plată în număr de 32 extrase de pe un disc CD –R, model Verbatium (Vol. 1, f.d. 208-210).

În procesul-verbal din***** nu există mențiuni privitor la proceduri de confirmare a autenticității copiilor documentelor examinate cu originalul acestora. La***** a fost emisă ordonanță privind recunoașterea în calitate de mijloc material de probă a documentelor obținute prin intermediul comisiei rogatorii internaționale din ***** (Vol. 2, f.d.1-2).

De asemenea, instanța reține, că organul de urmărire penală nu a asigurat garanții procedurale și tehnice pentru ca partea apărării să aibă posibilitatea să verifice autenticitatea informației consemnate pe baza copiilor examinate în calitate de probe în apărare. Forma de administrare a acestor informații colectate de către organul de urmărire penală nu a oferit posibilitatea de a le verifica la capitolul veridicității și conformității cu originalul documentelor din care se indică că au fost extrase.

În Cauza Georgios Papageorgiou c. Grecia (Hotărârea din 9 mai 2003, pct. 30-40), CtEDO a constatat violarea art. 6 par. 1 și par. 3 (d) din CEDO, deoarece la nic o etapă a procedurilor, instanțele de judecată care au examinat cauza nu au putut examina extrase din log file-ul computerului central al băncii sau originalele cecurilor sau să verifice dacă copiile care le-au fost prezentate corespundeau originalelor. Condamnarea reclamantului pentru escrocherie s-a bazat într-o mare măsură pe **fotocopiile** cecurilor respective. CtEDO a subliniat că în circumstanțele respective prezentarea originalelor cecurilor era vitală pentru apărarea reclamantului, deoarece acest lucru l-ar fi ajutat să dovedească că instrucțiunile pentru plata în cauză nu au fost date de el, ci de alți angajați ai băncii, ceea ce ar fi determinat instanțele să constate că acuzațiile de escrocherie împotriva lui nu erau fondate.

Potrivit art. 94 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală al RM, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute (...) dintr-o sursă care este imposibil a fi verificată în ședința de judecată.

Actele recepționate prin scrisoarea nr.*****, de către organul de urmărire penală ca urmare a executării cererii de asistență juridică internațională, executată de către autoritățile Statelor Unite ale Americii în cadrul cauzei penale nr.***** și examinate prin procesul verbal din 26.07.2018, (vol. II, f.d.1-205); actele recepționate prin scrisoarea nr.*****, de către organul de urmărire penală ca urmare a executării cererii de asistență

juridică internațională, executată de către autoritățile României în cadrul cauzei penale nr. ***** și examinate prin procesul verbal din 27.07.2018 (vol. III, f.d.1-230);

*Instanța reține, că în procesul-verbal respectiv: nu este menționat dacă a fost examinată și traducerea în limba română a actelor prezentate de către autoritățile competente ale SUA, fapt care permite a constata că au fost examinate de către ofițerul de urmărire penală documentele respective în engleză;- nu este indicat despre participarea traducătorului; denumirile și conținutul sumar al unor acte cu caracter financiar bancar și comercial este expus în limba română, ofițerul de urmărire penală asumându-și calitatea de traducător; calitatea de ofițer de urmărire penală exclude calitatea de traducător; nu există nicio referință la varianta tradusă a actelor primite prin comisie rogatorie internațională din SUA; varianta tradusă din engleză în română a actelor primite prin intermediul comisiei rogatorii din SUA de către ***** în materialele dosarului penal nr. ***** nu este însoțită de elemente suficiente privind garantarea corectitudinii traducerilor, deoarece nu există consemnarea faptului că traducătorul a fost avertizat de răspundere penală, în conformitate cu prevederile art. 312 Cod de procedură penală al RM, pentru traducere incorectă, în baza art. 85 alin. (5) Cod de procedură penală al RM.*

În baza prevederilor art. 251¹ alin. (1) lit. e) Cod de procedură penală al RM, determină întotdeauna aplicarea nulității încălcarea dispozițiilor privind (...) prezența interpretului, traducătorului, dacă este obligatorie potrivit legii. În orice caz, dreptul unui acuzat la asistența gratuită a unui interpret se răsfrâng (...) și la înscrisurile aflate la dosarul cauzei, la cele privitoare la instrucția (ancheta) preparatorie. Așadar, acest drept trebuie să fie concret și efectiv. De aceea, obligația instanței nu se limitează la dispunerea traducerii actelor procesuale, dar și la asigurarea unui control al valorii interpretării asigurate. (Cauza Hermi c. Italia (Hotărârea din 18 octombrie 2006, pct. 69); Cauza Luedicke și alții c. Germania (Hotărârea din 28 noiembrie 1978, pct. 48); Cauza Husain c. Italia (Decizia din 24 februarie 2005)).

*Actele primite prin comisie rogatorie internațională din SUA, examinate în procesul-verbal din ***** , conțin informații care constituie secret bancar, comercial și profesional al avocaților. Autoritățile din SUA nu au prezentat informații privitor la supunerea unui control judecătoresc a procedurii de ridicare de la persoane fizice și juridice din SUA a documentelor cu conținut financiar-bancar (pentru a asigura secretul bancar, comercial și profesional), care au fost transmise autorităților din Republica Moldova.*

*Printre actele prezentate de către autoritățile SUA se regăsesc corespondența avocatului, partener în biroul de avocați „*****” LLP, cu sediul în ***** , în calitate de reprezentant al companiei ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD.*

*În materialele dosarului penal nr. ***** nu există o autorizație a judecătorului de instrucție privind ridicarea prin intermediul comisiei rogatorii internaționale de la persoane juridice a documentelor cu conținut care constituie secret bancar, comercial sau a corespondenței avocaților, realizată pentru îndeplinirea obligațiilor profesionale.*

*În materialele dosarului penal nr. ***** nu există nici o confirmare a faptului și nici o garanție procedurală că copiile documentelor primite prin intermediul comisiei rogatorii din SUA corespund originalului.*

Potrivit art. 94 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală al RM, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute dintr-o sursă care este imposibil a o verifica în ședința de judecată.

Actele ridicate de la sediul Partidului Liberal Democrat din R. Moldova la 01.12.2016, în baza ordonanței din 29.11.2016 și examinate prin procesul verbal din 18.07.2018, vol. I, f.d.172-173. *5.5.7. Procesul-verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM, perfectat la 22 martie 2017 (Vol. 1, f.d. 178) și procesul-verbal din 18 iulie 2018 de examinare a documentelor ridicate de la sediul PLDM (Vol. 1, f.d. 179, 184).*

*Potrivit ultimului act procesual, au fost supuse examinării: ordinul de plată nr. 5 din 4 aprilie 2013 (1 filă, în original), emis de PLDM, prin care se ordonează plata în sumă de 35 000 USD către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD (Vol. 1, f.d. 179); invoice nr. *****din ***** (1 filă, în copie), emis de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD pentru PLDM, în sumă de 35 000 USD, pentru plata inițială conform contractului de analiză a opiniei publice moldovenești (Vol. 1, f.d. 180); certificat din 5 septembrie 2013, emis de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, prin care se confirmă că obligațiile contractuale dintre PLDM și prima au fost îndeplinite pe deplin (Vol. 1, f.d. 181); contract pentru analiza opiniei publice moldovenești din 27 martie 2013 (3 file, în original), încheiat între PLDM și "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD (Vol. 1, f.d. 182-184).*

Conform art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală al RM, ridicarea de documente ce conțin informații care constituie secret de stat, comercial, bancar, precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice se fac numai cu autorizația judecătorului de instrucție.

*La materialele dosarului nr. ***** nu există autorizația judecătorului de instrucție privind ridicarea documentelor de la sediul PLDM din 22 martie 2017 (Vol. 1, f.d. 179-184), și anume invoice nr. *****din ***** (Vol. 1, f.d. 180);- certificat din 27 martie 2013, emis de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD (Vol. 1, f.d. 181);*

contract pentru analiza opiniei publice moldovenești din 27 martie 2013 (Vol. 1, f.d. 182-184), redactat în limba engleză.

În procesul-verbal din 18 iulie 2018 privind examinarea documentelor ridicate de la sediul PLDM (Vol. 1, f.d.185) nu este indicat că a participat un traducător la examinarea documentelor perfectate în limba engleză.

Procesul-verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM, perfectat la 1 decembrie 2016 (Vol. 1, f.d. 160-161) și procesul-verbal din 18 iulie 2018 de examinare a documentelor ridicate de la sediul PLDM (Vol. 1, f.d. 172-173).

*Potrivit acestui document din urmă au fost supuse examinării: ordinul de plată nr. ***** (1 filă, în original), emis de PLDM, prin care se ordonează plata în sumă de 20 365 USD către GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD; invoice nr. ***** (1 filă, în copie), emis de GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD pentru PLDM în sumă de 20 365 USD, pentru plata inițială conform contractului din *****; ordinul de plată ***** (1 filă, în original), emis de PLDM, prin care se ordonează plata în sumă de 27 152 USD către GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD; invoice nr. ***** (1 filă, în copie), emis de GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD pentru PLDM în sumă de 13 576 USD; invoice nr. ***** (1 filă, în copie), emis de GQRR pentru PLDM în sumă de 13 576 USD; ordinul de plată ***** (1 filă, în original), emis de PLDM, prin care se ordonează plata în sumă de 13 576 USD către GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD; invoice nr. ***** (1 filă, în copie), emis de GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD pentru PLDM în sumă de 13 576 USD; contract pentru analiza opiniei publice moldovenești din ***** (3 file, în original), încheiat între PLDM și GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD, în care se conțin rechizitele bancare ale părților.*

Toate aceste documente conțin informații și date ce constituie secret bancar și comercial. Art. 118 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova prevede expres că persoanele (...) au dreptul de a lua cunoștință de toate actele și lucrările dosarului prin interpret. CtEDO, în jurisprudența sa, a stabilit că un acuzat care nu înțelege sau nu vorbește limba folosită în instanță - are dreptul la asistența gratuită a unui interpret pentru traducerea sau interpretarea tuturor acestor documente sau declarații în acțiunile intentate împotriva sa [s.a.], pentru a beneficia de un proces echitabil (Cauza Hermi c. Italia (Hotărârea din 18 octombrie 2006, pct. 69); Cauza Luedicke și alții c. Germania (Hotărârea din 28 noiembrie 1978, pct. 48); Cauza Husain c. Italia (Decizia din 24 februarie 2005)). În orice caz, dreptul unui acuzat la asistența gratuită a unui interpret se răsfrâng (...) și la înscrisurile aflate la dosarul cauzei, la cele privitoare la instrucția (ancheta) preparatorie.

*Conform art. 126 alin. (2) C. pr. pen. al RM, ridicarea de documente ce conțin informații care constituie secret de stat, comercial, bancar, precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice se fac numai cu autorizația judecătorului de instrucție. La materialele dosarului nr. ***** nu există autorizația judecătorului de instrucție privind ridicarea documentelor de la sediul PLDM din 1 decembrie 2016 (Vol. 1, f.d. 162-171).*

Procesul-verbal de ridicare din 08.10.2018, de la Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, în baza ordonanței de ridicare din 19.09.2018 prin care au fost ridicate adresele IP de pe care a fost gestionat contul companiei ***** SOLUTIONS LTD și rulajele conturilor bancare deschise de către ***** SOLUTIONS LTD, la AS *****, *****, pentru perioada 04.06.2013-01.01.2015, f.d 65-75 vol. IV.

Procesul-verbal de examinare a documentelor din 19.12.2018, prin care au fost examinate actele ridicate de la Serviciul Prevenire și Combatere Spălării Banilor, astfel s-a constatat că la 21.11.2013, ***** SOLUTIONS LTD din contul nr. ***** deschis AS *****, transferă suma de 150 000 USD către propriul său cont deschis la VALARTIS BANK, *****nr.*****, iar la 26.11.2013, ***** SOLUTIONS LTD din contul nr. ***** deschis AS *****, transferă suma de 160 000 USD către propriul său cont deschis la VALARTIS BANK, *****nr. *****, f.d 76 vol. IV.

Odonanța de recunoaștere în calitate de mijloc material de probă și de anexare la cauza penală din 19.12.2018, prin care au fost recunoscute în calitate de documente, rulajele bancare și adresele IP de pe care au fost gestionate conturile bancare ale companiei ***** LTD, ridicate la 08.10.2018, f.d 77-78 vol. IV.

Procesul-verbal de examinare a documentelor din 13.12.2018, prin care a fost examinată scrisoarea nr.13/14-1466 din 05.04.2016 parvenită de la Serviciul Prevenire și Combatere Spălării Banilor. În urma examinării s-a constatat că la 19.11.2013, BC UNIBANK S.A. acordă un credit bancar în valoare de 22 000 000 lei societății PROVOLIROM SRL, cod fiscal *****, ulterior mijloacele creditare fiind convertite în 1 690 957 USD și transferate la 20.11.2013 către compania nerezidentă MALTBY SOLUTIONS LP, conturile deschise la ***** BANK. La 21.11.2013, compania MALTBY SOLUTIONS LP transferă 1 690 700 USD către BRANCH MARKETING LTD, iar ultima din mijloacele primite în cont transferă 250 100 USD companiei FRANCES TRADING LP. În aceeași zi, FRANCES TRADING LP creditează cu 250 000 USD contul companiei off-shore ***** SOLUTIONS LTD, înregistrată în Seychelles, conturile deschise la banca din ***** *****. Totodată, din mijloacele bănești primite în cont, la 22.11.2013 compania ***** SOLUTIONS LTD transferă suma de 149 691 USD din contul detinut în banca din ***** ***** către contul nr.***** deținut în banca din *****. Ulterior, la 22.11.2013, din contul bancar nr. *****, ***** SOLUTIONS LTD transferă 127 000

USD către compania FERENTA COMMERCE LLP, înregistrată în *****, conturile deschise la *****. În aceeași zi, compania FERENTA COMMERCE LLP transferă 124 970 USD către compania din ***** INVESTMENT SRL, nr. contului *****, în continuare, la 25.11.2013 ***** INVESTMENT SRL transferă suma de 124 797 USD către compania din SUA GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH, nr. contului *****. La 25.11.2013, BC UNIBANK SA acordă un credit bancar în valoare de 70 000 000 lei societății MOLDCCLASSICA INTERNATIONAL SRL, cod fiscal *****, ulterior mijloacele creditare fiind convertite în EUR și transferate 2 083 334 EUR în contul companiei nerezidente DIVISION TOP LP, conturile deschise la ***** BANK. Din mijloacele bănești primite în cont, DIVISION TOP LP transferă 2 083 300 EUR companiei BRANCH MARKETING LTD, conturile deschise la ***** BANK, ulterior fiind convertite 511 679,64 EUR în 690 000 USD și transferate la 26.11.2013 suma de 350 200 USD în contul companiei FRANCES TRADING LP. La 26.11.2013, FRANCES TRADING LP creditează cu 250 000 USD contul companiei off-shore ***** SOLUTIONS LTD, înregistrată în Seychelles, conturile deschise la banca din *****. Totodată, din mijloacele bănești primite în cont, la 26.11.2013 compania ***** SOLUTIONS LTD transferă suma de 160 000 USD din contul deținut în banca din ***** către contul nr. ***** deținut în banca din *****. Ulterior, la 27.11.2013, din contul bancar nr. *****, ***** SOLUTIONS LTD transferă 180 000 USD către compania FERENTA COMMERCE LLP, înregistrată în *****, conturile deschise la *****. În aceeași zi, compania FERENTA COMMERCE LLP transferă 132 970 USD către compania din ***** INVESTMENT SRL, nr. contului *****, în continuare, la 28.11.2013 ***** INVESTMENT SRL transferă suma de 132 973 USD către compania din SUA GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH, nr. contului *****. La 18.03.2014, BC UNIBANK S.A. acordă un credit bancar în valoare de 5 000 000 USD societății STORAD GRUP SRL, cod fiscal *****, ulterior din mijloacele creditare 3 571 938 EUR sunt transferate către compania nerezidentă WEGWORK IMPEX LP, înregistrată în *****, conturile deschise la ***** BANK. La 19.03.2014, din mijloacele primite în cont, WEGWORK IMPEX LP transferă 3 572 000 EUR companiei BRANCH MARKETING LTD, în continuare fiind convertite 298 085,29 EUR în 411 000 USD și transferate 250 400 USD companiei nerezidente HAMILTERO COLOR LIMITED, conturile deschise la ***** BANK. La 20.03.2014, compania HAMILTERO COLOR LIMITED transferă cumulativ mijloace bănești în sumă totală de 250 000 USD societății din ***** SC ***** SRL, conturile deschise la banca din *****. Totodată, din mijloacele bănești primite în cont, la 20.03.2014 și 21.03.2014 compania SC ***** SRL transferă suma totală de 250 000 USD către compania SC ***** INVESTMENT SRL, nr. contului *****. Ulterior, din mijloacele primite în cont, la 21.03.2014, SC *****

INVESTMENT SRL transferă mijloace bănești în două tranșe sumă totală de 249 700 USD către compania din SUA GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH, nr. contului *****. La 15.05.2014, Banca de Economii S.A. acordă un credit bancar în valoare de 1 470 000 EUR societății DASLER CON SRL, cod fiscal ***** , ulterior mijloacele creditare fiind transferate către compania nerezidentă HAMILTERO COLOR LIMITED, iar aceasta creditează cu suma de 1 470 000 EUR companiei BRANCH MARKETING LTD, conturile deschise la ***** BANK. Din mijloacele primite în cont, BRANCH MARKETING LTD convertește 145 985,40 EUR și transferă ulterior 200 000 USD către conturile companiei MALTBY SOLUTIONS LP, deschise la ***** BANK. La 16.05.2014, compania MALTBY SOLUTIONS LP transferă mijloace bănești în sumă de 200 000 USD societății din ***** SC ***** INVESTMENT SRL, conturile deschise în banca românească *****. Ulterior, din mijloacele primite în cont de la compania MALTBY SOLUTIONS LP, la 19.05.2014, SC ***** INVESTMENT SRL transferă sumele de 183 356 USD și 13 576 USD către compania din SUA GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH, nr. contului *****. La 16.05.2014, Banca de Economii S.A. a acordat un credit bancar în valoare de 1 430 000 EUR societății DASLER CON SRL, cod fiscal ***** , ulterior mijloacele creditare fiind transferate către compania nerezidentă HAMILTERO COLOR LIMITED, conturile deschise la ***** BANK. La 19.05.2014, compania HAMILTERO COLOR LIMITED transferă suma de 1 430 000 EUR companiei BRANCH MARKETING LTD, iar din aceste mijloace bănești suma de 172 098,13 EUR este convertite și ulterior transferate 135 100 USD în contul companiei MALTBY SOLUTIONS LP, deschise la ***** BANK. La 22.05.2014, compania MALTBY SOLUTIONS LP transferă mijloace bănești în sumă de 135 000 USD societății din ***** SC ***** INVESTMENT SRL, conturile deschise în banca românească *****. Ulterior, din mijloacele primite în cont de la compania MALTBY SOLUTIONS LP, la 23.05.2014, SC ***** INVESTMENT SRL transferă suma de 120 000 USD către compania din SUA GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH, nr. contului *****. La 16.05.2014, Banca de Economii S.A. a acordat un credit bancar în valoare de 1 430 000 EUR societății DASLER CON SRL, cod fiscal ***** , ulterior mijloacele creditare fiind transferate către compania nerezidentă HAMILTERO COLOR LIMITED, conturile deschise la ***** BANK. La 19.05.2014, compania HAMILTERO COLOR LIMITED transferă suma de 1 430 000 EUR companiei BRANCH MARKETING LTD, iar din aceste mijloace bănești suma de 172 098,13 EUR este convertite și ulterior transferate 135 100 USD în contul companiei MALTBY SOLUTIONS LP, deschise la ***** BANK. La 22.05.2014, compania MALTBY SOLUTIONS LP transferă mijloace bănești în sumă de 135 000 USD societății din ***** SC ***** INVESTMENT SRL, conturile deschise în banca

românească *****. Ulterior, din mijloacele primite în cont de la compania MALTBY SOLUTIONS LP, la 23.05.2014, SC ***** INVESTMENT SRL transferă suma de 120 000 USD către compania din SUA GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH, nr. contului ***** , vol. IV. f.d 45-54

scrisoarea nr.13/14-1466 din 05.04.2016 parvenită de la Serviciul Prevenire și Combatere Spălării Banilor, f.d 48 vol. IV.

*Prin procesul-verbal de cercetare din 10 octombrie 2018, partea acuzării pretinde că s-a constatat faptul că conturile bancare ale companiilor au fost gestionate de la distanță de la adresele de domiciliu a apropiaților lui Vladimir Filat, însă în fapt nu se face proba că inculpatul Vladimir Filat le-a gestionat, acest lucru nefiind probat la etapa cercetării judecătorești; se identifică constatări deviate ale părții acuzării de la conținutul probei propriu-zise. Partea acuzării pretinde că se constată faptul că la 21 noiembrie 2013 și 26 noiembrie 2013, Vladimir Filat, prin intermediul lui ***** , a realizat acțiunea de convertire și transfer a mijloacelor financiare, în fapt, însă, se constată că acțiunea de transfer și convertire a fost efectuată nemijlocit de către *****:*

*Poziția acuzării, precum, că circuitul mijloacelor bănești deținute de către Vladimir Filat (...) și anume acțiunea de transfer a mijloacelor financiare care constituie venituri ilicite, adică realizarea de către inculpatul Vladimir Filat infracțiunii de spălare de bani în modalitățile de convertire și transfer, nu doar în cea de transfer; în al doilea rând, nu poate fi stabilit cum o persoană prin intermediul unei alte persoane a efectuat transferurile bancare; nu se face dovadă că aceste mijloace financiare erau deținute de către Vladimir Filat, iar aceste probe nu denotă nicidecum momentele reținute; Prin procesul-verbal din 13 decembrie 2018, pe baza examinării unor transferuri, se reține doar acțiunea de transfer, nu și cea de convertire a acestor mijloace financiare; aceste transferuri au fost efectuate nemoijlocit prin actele de dispoziție ale lui *****.*

Poziția acuzării în cadrul dezbaterilor judiciare

Acuzarea solicită instanței de judecată de a aprecia critic declarațiile date de inculpat precum și probele apărării anexate la prezenta cauză penală, or poziția apărării de nerecunoaștere a vinovăției este în totală contradicție cu probele acuzării administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată precum și circumstanțele cauzei penale care demonstrează faptele și vinovăția inculpatului în cele incriminate.

Reieșind din poziția expusă de inculpat referitor la faptul că nu a dat indicații lui ***** să încheie contractul privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, nu a cunoscut despre încheierea la 01.07.2013 de către compania nerezidentă "***** LTD" reprezentată de ***** a unui contract privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, similar celui încheiat de PLDM pentru suma 2 192 591 USD, precum și transferurilor efectuate în conformitate cu acest contract prin intermediul companiilor "***** SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP, "***** INVESTMENT" SRL și "*****" SRL pentru serviciile prestate de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD în realitate către PLDM, nu este beneficiarul efectiv al companiilor menționate supra, urmează a fi menționate următoarele:

Faptul că Vladimir Filat este beneficiarul efectiv al companiei nerezidente "***** LTD" precum și a companiilor "***** SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP, "***** INVESTMENT" SRL și "*****" SRL pe conturile cărora Filat Vladimir a primit și deținea mijloace financiare ce nu i se cuvin provenite prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA este constatat cu certitudine printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă și anume Sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017.

Consideră, că în cadrul cercetării judecătorești, prin declarațiile martorilor acuzării au fost demonstrate pe deplin acțiunile de pretindere și primire a obiectelor remunerației ilicite, după cum urmează: Declarațiile lui Ilan Șor au fost fortificate în cadrul ședinței de judecată prin declarațiile celorlalți martori, și ***** , care în cadrul ședinței de judecată a confirmat că prin intermediul a o serie de companii pe care le-a înființat prin mod intenționat și anume: „*****CO LTD” SRL, „***** LTD”, „***** SOLUTIONS LTD”, „ALDGATE TRADING LP”, „SC *****” SRL, „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD” SRL, SC „***** INVESTMENT” SRL, „OPERARIUS” SRL, precum și în numerar, de la companiile off-shor înregistrate de către Cojocaru Ion, la solicitarea lui Ilan Șor mijloace financiare care au fost transmise fără ca ***** să intre în detaliile sau în specificul discuției pe care îl avea Rusu, Ilan Șor nemijlocit cu Filat Vladimir. Motivul transmiterii acestor mijloace financiare de către Ilan Șor, Rusu a declarat că nici nu-l cunoaște și nici nu avea cum să îl cunoască, deoarece, nu a participat la întâlnirile care erau nemijlocit organizate între Filat Vladimir și Ilan Șor. Acesta doar i-a comunicat că Șor este persoana care va asigura sursele financiare pentru afacerile ce le inițiasse împreună, adică ***** cu Filat Vladimir prin compania

„***** Co” SRL...”.

Acuzarea mai consideră ca absolut irelevante pe acest segment argumentele aduse de inculpat în susținerea poziției referitor la faptul că nu este beneficiarul efectiv al societăților enumerate și referitor la lipsa cărorva calități oficiale ale acestuia în coraport cu companiile ”***** LTD”, ”***** SOLUTIONS” LTD, ”FERENTA COMMERCE” LLP, ”***** INVESTMENT” SRL și ”*****” SRL, atât pretinsele probe anexate de către partea apărării care ar avea sarcina să demonstreze această accepțiune cum ar fi: scrisoarea eliberată de Oficiul Național al Registrului Comerțului din *****, de Agenția Servicii Publice a RM, declarația cu privire la venituri și proprietate și actul de constatare nr.***** din 28 noiembrie 2019 emis de ANI, care atestă faptul că domnului Vladimir Filat nu a deținut și nu deține careva funcții în cadrul societăților înregistrate în *****, precum și nu a figurat și nu figurează în calitate de administrator individual sau asociat la societăților comerciale din Republica Moldova. De menționat că, informația livrată prin intermediul acestor documente este absolut irelevantă în cazul în speță, or conform ordonanței de punere sub învinuire, rechizitoriului și probelor acumulate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, inculpatului Vladimir Filat i se incriminează că ar fi efectuat transferuri către compania nerezidentă ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD de pe conturile companiilor ”***** SOLUTIONS” LTD, ”FERENTA COMMERCE” LLP, ”***** INVESTMENT” SRL și ”*****” SRL, care erau controlate de către Filat Vladimir și gestionate de către el prin intermediul persoanei interpuse *****, fapte care deja au căpătat autoritatea lucrului judecat printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă și anume Sentința Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 27 iunie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017. Respectiv, potrivit învinuirii incriminate lui Filat Vladimir rezultă foarte cert că acesta nu avea calitate de administrator sau fondator al companiilor de pe conturile cărora au fost efectuate transferurile. De menționat că, potrivit Legii din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, beneficiar efectiv nu este persoana care deține calitatea oficială de administrator sau fondator, ci persoană fizică ce deține sau controlează în ultimă instanță o persoană fizică sau juridică ori beneficiar al unei societăți de investiții sau administrator al societății de investiții, ori persoană în al cărei nume se desfășoară o activitate sau se realizează o tranzacție și/sau care deține, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau controlul asupra a cel puțin 25% din acțiuni sau din dreptul de vot al persoanei juridice ori asupra bunurilor aflate în administrare fiduciară. Aceleași argumente urmează a fi aduse în contextul Deciziei Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 6 iunie 2019 adusă în calitate de probă a apărării, menită în

opinia acesteia să demonstreze lipsa calităților oficiale ale inculpatului în coraport cu ***** LTD”, potrivit căreia s-ar fi constatat că Vladimir Filat nu este persoană împuternicită pentru a solicita ridicarea rulajelor de pe conturile ***** LTD”, or anume solicitarea de a ridica rulajele acestei companii a constituit obiect al examinării în această cauză, litigiu în cadrul căruia este evident faptul că Filat Vladimir a încercat de a oferi o autoritate a lucrului judecat stării de fapt potrivit căreia acesta nu ar fi fost persoana împuternicită să gestioneze compania ***** LTD”. În acest context, urmează a fi reiterat faptul că Vladimir Filat nu a deținut o calitate de administrator sau fondator al companiei în cauză, ci a dat indicații lui ***** pentru a încheia contractul și a efectua transferuri în numele ***** LTD”, respectiv a controlat în ultimă instanță anumite tranzacții ale acestei companii și altor companii din numele lui ***** , ceea ce corespunde noțiunii de beneficiar efectiv, or în conținutul aceleiași Decizii a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 6 iunie 2019 (anexate în calitate de probă a apărării), instanța de apel a statuat foarte clar că nu a pus la îndoială faptele constatate prin sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2016, ci doar a accentuat necesitatea respectării prevederilor Legii instituțiilor financiare nr.550 din 21.07.1995. Faptul că inculpatul Vladimir Filat nu are o calitate oficială în cadrul ***** LTD”, nu exclude faptul că potrivit celor incriminate acestuia, dânsul a controlat în ultimă instanță la o anumită etapă activitatea acestei companii. Reitez faptul că inculpatul a controlat în ultimă instanță în perioada 2013-2014 ***** LTD”, precum și companiile ***** SOLUTIONS” LTD, ”FERENTA COMMERCE” LLP, ***** INVESTMENT” SRL și *****” SRL, fapte ce au fost constatate cu certitudine în temeiul Sentinței Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017.

În ceea ce privește ordonanța de clasare adoptată de procurorul ***** la 24 martie 2015 în cadrul cauzei penale nr.***** vizând pretinsele tranzacții suspecte realizate de ***** LTD”, ***** Capital” și ***** Media” SRL, încheierea judecătorească din 23 decembrie 2014 privind ridicarea sechestrului, Decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015 de respingere a recursului pe aceeași cauză penală, cauză în cadrul căreia a fost aplicat și ulterior ridicat sechestrul asupra mijloacelor bănești în sumă de 5 500 000 euro de pe contul ***** LTD” deschis în Banca Socială, precum și ordonanța judecătorească privind încasarea de la debitorul ***** LTD” în beneficiul ***** Capital” a sumei datoriei de 5 500 000 euro din 14 noiembrie 2014, urmează a fi menționat că circumstanțele descrise în conținutul acestor acte vizează tranzacțiile între ***** LTD” și ***** Capital”, care nu se referă în nici un mod la tranzacțiile descrise în conținutul ordonanței de punere sub învinuire a inculpatului Vladimir Filat, relațiile

economice și financiare ale acestor două companii nu au nimic în comun cu contractul privind analiza opiniei publice moldovenești încheiat de ”***** LTD” cu compania nerezidentă ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD pentru suma 2 192 591 USD, precum și transferurile efectuate de pe conturile ”***** SOLUTIONS” LTD, ”FERENTA COMMERCE” LLP, ”***** INVESTMENT” SRL și ”*****” SRL, către compania nerezidentă ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD în contul achitărilor pentru acest contract. Mai mult ca atât, prin ordonanța Procurorului General al Republicii Moldova din 14.04.2021 s-a dispus anularea ordonanței din 24.03.2015, emisă de către procurorul în Procuratura Anticorupție, *****, privind scoaterea de sub urmărire penală a reprezentantului persoanei juridice ***** LTD, ***** și a persoanei juridice ***** LTD, privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.243 alin. (3) lit.b) din Codul penal, cu reluarea procesului penal. În rezultat, cauza nr. 2015970145 la care a fost conexată cauza penală nr. nr.***** a fost expediată în adresa Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale pentru exercitarea în continuare a urmăririi penale.

Mai specific acuzarea, că adițional celor invocate supra pe acest segment urmează a fi menționat că, avocatul Munteanu Victor în interesele condamnatului Filat Vladimir a înaintat și o cerere de revizuire întemeiată de drept în baza art. 458 alin. (3) pct. 3 CPP – două hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia. În particular, pe de o parte a fost invocată sentința de condamnare a lui Filat Vladimir și deciziile instanțelor judecătorești ierarhic superioare de menținere a condamnării, iar pe de altă parte ordonanța judecătorească din 14 noiembrie 2014 de încasare a sumei de 5500000 EURO de la debitorul „*****” LP în beneficiul „***** Capital” LP, sumă care după cum susținea revizuentul și avocatul revizuentului se regăsește în sentința de condamnare a lui Vladimir Filat, fiind reținută drept remunerație ilicită primită de la Ilan Șor. Pe caz, potrivit sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 noiembrie 2020 a fost respinsă cererea avocatului Munteanu Victor în interesele condamnatului de deschidere a procedurii de revizuire a procesului penal privind condamnarea lui Filat Vladimir în baza art. 324 alin. (3) lit. a), b), 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca fiind neîntemeiată.

Consideră, că învinuirea inculpatului este incontestabil probată și prin declarațiile martorului *****, care a fost audiat de către organul de urmărire penală în cadrul prezentei cauze penale la 15 martie 2018, iar încercarea de a compromite aceste declarații de către partea apărării prin intermediul altor declarații veridicitatea cărora nu poate fi demonstrată în nici un mod, este inutilă avînd în vedere forța probantă a unor declarații obținute în corespundere cu prevederile Codului de procedură penală. În acest context urmează a fi menționat faptul că declarațiile martorului ***** au fost date citirii în cadrul ședinței de judecată în conformitate cu jurisprudența degajată prin hotărârile CEDO și

anume: hotărîrea nr***** din 15 decembrie 2011 în cauza Al-Khawaja și Tahery împotriva Regatului Unit, hotărîrea nr.12036/05 din 09 iulie 2013 în cauza Sică împotriva României și hotărîrea nr.***** din 03 martie 2013 în cauza Varzaru împotriva României, prin care s-a permis admiterea declarațiilor martorilor care nu se înfățișează în instanța de judecată.

Potrivit acestor declarații ***** a comunicat că aproximativ în anul 2013, din câte își aduce aminte, a fost telefonat de către Filat Vladimir care i-a comunicat că este necesar să-l contacteze pe ***** , în legătură cu un contract de prestări servicii pentru PLDM. Prin urmare, a discutat cu ***** și a stabilit că este necesar să ofere o companie pentru a achita serviciile de care va beneficia PLDM. Astfel, el a ales compania ”*****”LTD, iar rechizitele bancare le-a oferit lui ***** . Ulterior, nu-și aduce aminte exact prin ce modalitate a recepționat contractul, însă l-a semnat din partea companiei ”*****”LTD, și la o anumită dată a mers la sediul PLDM, unde a predat contractul semnat lui ***** . În momentul când a predat acel contract, în biroul lui ***** se mai afla o persoană, probabil era ***** . Ulterior, din câte își amintește, a avut o întâlnire cu reprezentantul companiei ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD, probabil era o persoană pe nume Darius, la sediul PLDM din mun. Chișinău, str. București nr. 88, unde era prezent și ***** . La acea discuție, s-au stabilit care vor fi serviciile care urmează să fie prestate de către ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD pentru PLDM, și care va fi plata pentru serviciile lor. Peste ceva timp, a fost contactat din nou de persoana pe nume Darius, cu care a început a discuta referitor la plata pentru serviciile acordate de către ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD. Discuțiile le purta adesea prin e-mail, și fiecare invoice îl primea tot prin e-mail. Din considerentul că la acel moment erau mijloace bănești disponibile în conturile din ***** al companiilor ***** Management SRL (***** Investment SRL) și Avva Records SRL (East Global Investments), a decis ca plățile pentru serviciile GQRR să le efectueze de pe aceste companii, în baza unor contracte încheiate între ***** LTD și companiile menționate. ***** a menționat, că mijloacele bănești transferate de companiile ***** Management SRL (***** Investment SRL) și Avva Records SRL (East Global Investments), proveneau în mărime de 60 la sută din mijloacele bănești primite de la companiile lui Ilan Șor.

Face trimitere la declarațiile lui ***** date la etapa judecării cauzei penale de învinuire a lui Vladimir Filat în comiterea coruperii pasive și traficului de influență care se conțin în partea descriptivă a Sentinței Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2016 și Deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016, potrivit cărora acesta a comunicat că: a realizat proiectul agricol compania „*****” din Anenii Noi. Când s-a inițiat acest proiect s-a convenit că el va fi responsabil integral de

toată administrarea, inițierea, implementarea și dezvoltarea proiectului, iar Vladimir Filat de finanțarea proiectului. Ulterior, în primăvara anului 2013 a venit cu propunerea că este nevoie de o extindere a suprafețelor de plantații și sunt nevoie de resurse de finanțare. Tot în acea perioadă, Vladimir Filat i-a comunicat că există o posibilitate de a găsi o finanțare pentru proiect. Ca urmare a avut loc o întâlnire între el *****, Vladimir Filat și Ilan Șor, la care ultimul s-a oferit să-i asigure împrumuturile necesare investiției în proiectul agricol. Ulterior, a avut o întâlnire personală cu Ilan Șor. La acea întâlnire Ilan Șor i-a confirmat că este dispus să-i acorde resursele financiare pentru proiectul agricol prin împrumuturi, prin semnarea unor contracte de împrumut între companiile pe care dânsul le conducea și le gestiona și între companiile lui *****. Tot la această întâlnire Ilan Șor i-a zis care companii ar putea să asigure aceste transferuri și i-a solicitat numele companiilor pe care le deținea *****. ***** a enumerat companiile sale, printre care: „***** LTD”, „***** SOLUTIONS LTD”, „ALDGATE TRADING LP”, „*****CO LTD” SRL, „SC *****” SRL, „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD” SRL, „OPERARIUS” SRL, SC „***** INVESTMENT” SRL, „Ferenta Commerce LLP”, „Timbaktu Resources LP”, „Marburg Developments LLP”. Activitatea rudelor sale, soția, copiii săi Rusu Vladimir, Rusu Adrian care reprezentau companii ca fiul său - fondator la „*****” și un asociat la „SC *****” SRL, „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD”, soția sa ***** și fiica Rusu Adriana - asociați la Awa Inter SRL, precum și persoane cunoscute ca Costea Costică - asociat la „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD”, SC „***** INVESTMENT” SRL, gestionarul companiei Marburg Developments LLP, ***** gestionar la „***** LTD”, „***** SOLUTIONS LTD”, „ALDGATE TRADING LP”, *****- administrator SRL, „OPERARIUS” SRL, rolul lor a fost unul formal, gestionar de facto a fost ***** la aceste companii, însă proprietar al mijloacelor financiare era Vladimir Filat. Activitatea acestor companii era gestionată de către ***** în beneficiul său și al lui Vladimir Filat. Activitatea economică a fost inițiată de comun acord care ulterior, după realizarea investiției urma să le aducă profit ambilor.

În contextul încercărilor de descalificare a probei testimoniale a lui ***** de către partea apărării prin prezentarea în calitate de pretinse probe ale apărării a procesului-verbal de audiere a învinutului ***** Pavel din 15 august 2015 pe cauza penală nr.2015970346, urmează a fi menționat faptul că, însuși apărarea a invocat în nenumărate rânduri inadmisibilitatea declarațiilor lui ***** depuse în cadrul urmăririi penale pe prezenta cauză și nulității actelor procedurale în care acestea au fost consemnate, prin cererile anexate la materialele cauzei penale din motivele că nu au fost respectate prevederile art. 371 alin.(1) pct.2) CPP, adică martorul nu a fost audiat potrivit art.109 și 110 CPP și nu a fost efectuată confruntarea cu acesta, respectiv nu a fost respectat principiul contradictorialității și nemijlocirii, cu toate că procesul verbal de audiere a

martorului conține mențiuni despre faptul că martorul a fost preîntâmpinat pentru răspundere pentru declarații minciunoase. În pofida acestui fapt, partea apărării invocă în calitate de probă un proces-verbal de audiere a lui ***** în calitate de învinuit în cadrul unei alte cauze penale, pe o altă speță decât cea cercetată în prezenta ședință de judecată, în cadrul căreia domnul ***** a fost audiat reiterez în calitate de învinuit, fiind preîntâmpinat pentru răspundere doar pe faptul denunțului intenționat calomnios ci nu pentru declarații minciunoase, or garanțiile procesuale în ceea ce privește veridicitatea unor declarații nu sunt asigurate în deplină măsură în cadrul audierii unui învinuit care are dreptul să-și modifice declarațiile la orice etapă a procesului penal, neavând obligația de spune adevărul și nepurtând răspundere pentru declarații minciunoase, spre deosebire de procedura audierii martorului care asigură veridicitatea declarațiilor prin asigurarea riscurilor unor declarații minciunoase.

În ceea ce privește o altă probă a apărării prin care se încearcă răsturnarea declarațiilor martorului ***** , și anume copia scrisorii domnului ***** din 06.04.2016, acuzarea consideră că aceasta nu are nici o valoare probantă potrivit art.93 din Codul de procedură penală, or potrivit art.94 alin.1 pct. 6) din Codul de procedură penală, acest document provine dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată, respectiv nu poate fi admisă ca probă în cadrul unui proces penal. În acest context, urmează a fi respinsă și relevanța raportului de expertiză grafologică asupra scrisorii lui ***** din 06.04.2016. Reiterăm că circumstanțele expuse în scrisoare nu pot fi supuse examinării și admise ca probe în cadrul prezentului proces penal, or apărarea intenționează prin această metodă să răstoarne declarațiile depuse de către ***** în cadrul urmăririi penale în prezenta cauză la 15 martie 2018 cu mult timp mai târziu, apariției presupuselor probe propuse de apărare, și să le înlocuiască prin alte declarații precum că consemnate în scrisoarea din 06.04.2016 și respectiv în procesul-verbal de audiere a învinuitului ***** Pavel din 15 august 2015, reiterez în lipsa unor garanții procesuale suficiente în coraport cu veridicitatea acestora, inclusiv prin prisma nerespectării prevederilor art.90 alin.(10) CPP.

Totodată, avînd în vedere circumstanțele constatate în cadrul cercetării judecătorești urmare a examinării probelor apărării, la 04.07.2023 în Registrul de evidență al sesizărilor cu privire la infracțiuni al Procuraturii Anticorupție a fost înregistrat raportul de autosesizare, privind pretinsele acțiuni ilegale manifestate prin constrângerea de a face declarații, pe faptul că, în cadrul ședinței de judecată, în cauza penală de învinuire a inculpatului Filat Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal, la etapa cercetării judecătorești a probelor apărării, partea apărării a solicitat anexarea la materialele cauzei penale și cercetarea unei scrisori a domnului ***** , datată cu ***** , și respectiv a raportului de expertiză grafologică

asupra scrisorii lui ***** din *****, în conținutul căreia acesta invocă următoarele, citez: „...Am fost presat psihologic și amenințat de procurori dacă nu fac aceste declarații împotriva domnului Vlad Filat, se vor intenta noi dosare penale pe numele meu, membrii familiei mele, pe colaboratorii companiei ”*****” SRL și companiilor afiliate...”.

A specificat, că în ședința din 22 iunie 2023 a fost audiată în calitate de martor ***** , soția decedatului ***** , care a declarat că a primit această scrisoare de la ***** prin intermediul avocatului său în perioada cât acesta se afla în detenție preventivă în Penitenciarul nr.13. Totodată, martorul ***** a declarat că, după eliberarea lui ***** din penitenciar în 2018, acesta s-a deplasat la Penitenciarul nr.9 Pruncul pentru a-i fi eliberate lucrurile personale și buletinul de identitate. Acolo, ar fi fost așteptat de doi colaboratori care l-au escortat cu automobilul la sediul CNA, unde a fost condus la procurorul ***** . În cadrul discuției purtate, procurorul ***** i-a indicat lui ***** că urmează să fie atent ce declarații va depune în continuare pe motiv că, în caz contrar, acesta urmează a fi urmărit penal pe alte cauze penale. Totodată, ***** a comunicat că soțul său ***** i-a comunicat că cele indicate de el în scrisoarea din ***** corespund adevărului, iar în viitor el planifică să facă declarații veridice în fața organelor competente și instanței de judecată.

În temeiul ordonanței din 03 august 2023 a fost dispus refuzul în pornirea urmăririi penale pe faptele expuse în actul de sesizare privind pretensele acțiuni ilegale manifestate prin constrângerea de a face declarații, din motiv că nu există faptului infracțiunii prevăzute de art. 309 Codul penal sau a altor componente de infracțiune, și clasarea procesului penal înregistrat în Registrul de evidență al sesizărilor cu privire la infracțiuni al Procuraturii Anticorupție cu nr. ***** din 04.07.2023, pe motiv că nu există faptul infracțiunii.

În cadrul investigației efectuate au fost constatate următoarele: potrivit proceselor-verbale de audiere a martorului ***** din 12.11.2015, 12.03.2016 și 25.10.2016, acesta a fost preîntâmpinat contra semnătură despre răspunderea penală pe care o va purta conform art. 311 și/sau art. 312 din Codul penal în cazul refuzului sau eschivării de a face declarații și în cazul în care va face declarații mincinoase, totodată ***** personal a scris olograf la sfârșitul proceselor-verbale de audiere faptul că declarațiile au fost scrise din cuvintele sale, iar careva obiecții la procesele verbale de audiere nu au fost indicate.

Totodată, în cadrul procesului penal au fost examinate declarațiile depuse în cadrul cauzei penale nr.1-1507/2015 de condamnare a lui ***** și persoanei juridice SRL „*****” și SRL „***** Investments”. Potrivit procesului-verbal de audiere a martorului din 10.07.2015, ***** a fost preîntâmpinat contra semnătură despre răspunderea penală pe care o va purta conform art. 311 și/sau art. 312 din Codul penal în cazul refuzului sau eschivării de a face declarații și în cazul în care va face declarații mincinoase, totodată

***** personal a scris olograf la sfârșitul proceselor-verbale de audiere faptul că declarațiile au fost scrise din cuvintele sale, iar obiecții la procesele verbale de audiere nu au fost indicate, iar potrivit proceselor-verbale de audiere a lui ***** în calitate de bănuțit la 15.07.2015 și de audiere a acestuia în calitate de învinuit la 16.07.2015, 22.07.2015, 07.08.2015, 14.08.2015, 15.08.2015, 20.08.2015, 06.10.2015, la etapa urmăririi penale, ***** personal a scris faptul că declarațiile au fost scrise din cuvintele sale, iar obiecții la procesele verbale de audiere nu au fost indicate. În același context, *****, fiind audiat în calitate de inculpat în cadrul instanței de judecată la 21.10.2015, nu a invocat careva obiecții asupra declarațiilor date anterior la etapa urmăririi penale.

Potrivit răspunsului nr.*****din 17.07.2023, parvenit de la Secția combatere tortură din cadrul Procuraturii Generale, s-a constatat că în perioada anilor 2015-2021, careva plângeri sau sesizări din partea lui ***** Pavel d.n. 04.07.1962, privind cazuri de tortură sau de rele tratamente nu au parvenit.

În scopul verificării faptelor invocate în actul de sesizare, a fost examinat Sistemul de Management al Documentelor Electronice „e-Management” al Procuraturii Anticorupție, pentru constatarea dacă în perioada anului 2015-2021, în Procuratura Anticorupție au parvenit careva plângeri din partea domnului ***** Pavel, împotriva acțiunilor procurorilor, ofițerilor de urmărire penală sau ofițerilor de investigație, s-a constatat că în perioada respectivă nu au fost înregistrate astfel de adresări de la ***** Pavel.

Fiind examinată copia declarației scrisă manuscris de ***** datată cu 06.04.2016, adresată Misiunilor Diplomatice, ONG-urilor și presei din Republica Moldova și copia Raportului de expertiză extrajudiciară nr.*****din 27.06.2022 a declarației scrisă manuscris de ***** datată cu 06.04.2016, adresată Misiunilor Diplomatice, ONG-urilor și presei din Republica Moldova, se constată că potrivit concluziei Raportului de expertiză extrajudiciară, declarația din numele lui ***** datată cu 06.04.2016, reprezintă act în original, inscripțiile manuscrise de pe act fiind executate prin intermediul hârtiei indigo de culoare albastră și semnătura aplicată, sunt executate de *****.

A mai menționat că, în cadrul procesului penal au fost examinate și verificate circumstanțele invocate de către martorul *****, declarațiile căreia au servit temei pentru înregistrarea actului de sesizare, precum și circumstanțele expuse în conținutul scrisorii din ***** care se presupune că ar fi fost scrisă de către ***** aflându-se în detenție, fiind constatat faptul că, cu excepția acestor declarații nu există careva elemente de fapt și de drept care ar convinge un observator obiectiv în ceea ce privește faptul că ***** ar fi fost constrâns de a face careva declarații împotriva sa sau a lui Filat Vladimir.

În rezultatul cercetării acestor probe s-a constatat faptul că, circumstanțele expuse referitor la pretinsa constrângere de a face declarații, sunt invocate doar de către martorul

*****, declarațiile căreia în ceea ce privește faptul că ***** la 06 noiembrie 2018 după ce a fost eliberat, a fost escortat de la Penitenciarul nr.16 Pruncul la sediul CNA și anume la procurorul *****, sunt în contradicție cu declarațiile altor martori audiați pe marginea acestor circumstanțe, și anume martorul ***** care a dat declarații contradictorii în ceea ce privește evenimentele din 06 noiembrie 2018 și nu a confirmat în totalitate cele invocate de către ***** în ceea ce privește escortarea lui *****, iar martorul Munteanu Serghei, care se presupune că ar fi fost una din persoanele care l-a escortat pe ***** la procurorul ***** în sediul Centrului Național Anticorupție, a negat în totalitate asemenea evenimente.

De menționat că, nici potrivit Registrului de evidență al primirii cetățenilor pentru perioada 2018-2019 nu există careva înregistrări privind intrarea lui ***** la 06 noiembrie 2018 în sediul Centrului Național Anticorupție.

În asemenea circumstanțe, Procuratura Anticorupție a ajuns la concluzia că deși există o declarație a martorului ***** care indică asupra unei pretinse constrângeri de a face declarații exercitată în privința lui *****, se constată că ***** nu a fost martorul ocular al evenimentelor invocate, declarațiile acesteia nu pot fi interpretate ca provenind din prima sursă, declarații ce sunt în contradicție cu celelalte probe acumulate în cadrul procesului penal, care confirmă faptul că ***** în perioada 2015-2021, pe parcursul examinării cauzei penale în privința sa, precum și a cauzelor penale de învinuire a lui Filat Vladimir nu a depus careva sesizări sau plângeri referitor la faptul că ar fi fost constrâns a face declarații prin amenințări sau alte metode, ar fi fost torturat sau supus unor tratamente inumane sau degradante în scopul obținerii unor declarații. De menționat, declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei în cauza penală de învinuire a lui Filat Vladimir în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.324 și 326 Cod penal, precum și în cadrul urmăririi penale în cauza penală nr.***** pornită în baza art.243 alin.(3) Cod penal din data de 15 martie 2018, au fost obținute conform garanțiilor procedurale corespunzătoare cu respectarea prevederilor art.90, 105 din Codul de procedură penală, martorul ***** fiind preîntâmpinat pentru răspunderea pe care o poartă pentru declarații mincinoase cu bună-știință potrivit art.312 Cod penal, precum și consemnând olograf veridicitatea celor indicate în procesul-verbal.

În ceea ce privește scrisoarea lui ***** din *****, în conținutul căreia acesta invocă următoarele, citez: „...Am fost presat psihologic și amenințat de procurori dacă nu fac aceste declarații împotriva domnului Vlad Filat, se vor intenta noi dosare penale pe numele meu, membrii familiei mele, pe colaboratorii companiei ***** Co SRL și companiilor afiliate...”, urmează a fi menționat faptul că în situația în care cele invocate în conținutul scrisorii nu au fost făcute publice de către ***** pe parcursul vieții sale, acesta nu a înaintat careva plângeri sau sesizări referitor la faptul că ar fi fost amenințat

sau constrâns de a face declarații în privința sa sau a lui Filat Vladimir, scrisoarea respectivă fiind pentru prima dată prezentată în cadrul ședinței de judecată pe cauza penală de învinuire a lui Filat Vladimir în comiterea spălării banilor, în calitate de probă a apărării abia la 11 mai 2023, cu mult timp mai târziu după decesul lui *****, se constată că nu poate fi demonstrat cu certitudine că cele scrise de ***** corespund adevărului, nu poate fi stabilită cu certitudine perioada exactă când a fost scrisă această scrisoare, precum și existența unor intenții reale ale lui ***** de denunț sau de a face publică o pretinsă constrângere de a face declarații exercitată în privința sa, or de a renunța la declarațiile date anterior în calitate de martor în ceea ce privește acțiunile lui Filat Vladimir.

În cazul în care ***** ar fi înștiințat organele competente despre săvârșirea unei pretinse infracțiuni prevăzute de art. 309 Cod penal, acestuia potrivit art.263 alin. (7) Cod procedură penală, urma să-i fie explicată răspunderea pe care o poartă în caz dacă denunțul sau plângerea este intenționat calomnios/oasă, fapt care urma a fi consemnat în procesul-verbal sau, după caz, în conținutul denunțului sau al plângerii și confirmat prin semnătura acestuia.

Astfel, în situația în care ***** nu a depus plângeri în conformitate cu prevederile art. 263 Cod procedură penală, scrisoarea acestuia care se presupune că ar fi fost scrisă la ***** nu poate înlocui o înștiințare despre săvârșirea unei infracțiuni înaintată cu asigurarea garanțiilor procedurale, or o declarație depusă în calitate de martor administrată cu respectarea prevederilor art.90 din Codul de procedură penală, fapt ce subminează valoarea juridică a acestei scrisori și o lipsește de potențiale efecte juridice în contextul conținutului acesteia.

Mai mult ca atât, sunt dubioase și circumstanțele în care ***** , care este ***** inculpatului Filat Vladimir, deja după decesul soțului său ***** , abia în anul 2021 a descoperit această scrisoare, scrisoare pe care se presupune că o păstra din aprilie 2016, găsim de la bun început o variantă scrisă prin intermediul hârtiei indigo pe care a supus-o expertizei, după care găsim și varianta originală a acesteia. În același context, ridică semne de întrebare și situația în care această scrisoare care se presupune că ar fi fost scrisă de către ***** la ***** , a fost făcută publică fără acordul acestuia, cu mult timp după decesul lui, pentru a fi utilizată în calitate de probă a apărării în cadrul unui proces de judecată în beneficiul inculpatului Filat Vladimir.

În acest context, solicit instanței de judecată de a nu pune la baza sentinței pretinsele probe ale apărării cum ar fi: scrisoarea domnului ***** (martor în această cauză penală) datată cu ***** , și respectiv raportul de expertiză grafologică asupra scrisorii lui ***** din ***** , în conformitate cu prevederile art.94 alin.(1) pct.6) Cod de

procedură penală, precum și a aprecia critic informația livrată prin intermediul acestor probe reieșind din argumentele expuse supra.

Faptul că inculpatul i-a dat indicații lui *****, secretarul general al partidului, să încheie contractul privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD cu sediul în *****, privind oferirea asistenței în campania electorală pentru candidații PLDM la alegerile parlamentare din noiembrie 2014, precum și faptul că Filat Vladimir, prin intermediul lui ***** care gestiona compania nerezidentă "***** LTD", a încheiat tot la aceeași dată 01.07.2013, un contract similar privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD pentru suma 2 192 591 USD, fiind la curent cu achitățile efectuate către compania americană de pe conturile "***** SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP, "***** INVESTMENT" SRL și "*****" SRL, este confirmat inclusiv prin declarațiile martorului ***** care în cadrul urmăririi penale a comunicat următoarele: în perioada decembrie 2007- iunie 2017, a deținut calitatea de secretar general al PLDM, aproximativ la începutul anului 2013, cineva din conducerea PLDM, i-a făcut cunoștință cu reprezentanții companiei "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH", iar la 27.03.2013, în prezența reprezentanților GQRR, în incinta sediul PLDM din mun. Chișinău, str. București nr. 88, a semnat primul contract de prestări servicii și anume „analiza opiniei publice din R. Moldova”, însă menționează că nu a fost el responsabil de îndeplinirea și verificarea serviciilor prestate de către aceștia, precum și de negocierea contractului. Din câte își aduce aminte, invoice-urile pentru serviciile prestate de către GQRR, erau recepționate de el după care, fiind responsabil de organizarea contabilă a PLDM, după primirea acceptului de la președintele partidului Filat Vladimir, efectua transferurile către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH". În iunie 2013, din câte își aduce aminte, Filat Vladimir i-a comunicat că de el se va apropia *****, care îi va transmite datele unei companii, pe care trebuie să le transmită lui *****, reprezentantul "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH". Nu-și aduce aminte ale cărei companii erau acele date, însă după ce le-a recepționat de la *****, prin intermediul e-mail-ului, le-a transmis lui *****. Ulterior, din câte își aduce aminte, din partea lui *****, tot prin intermediul e-mail-ului, a recepționat draft-urile a două contracte de prestări servicii, unul cu PLDM iar cel de al doilea, acuma înțelege că pentru *****. Contractul din urmă, din câte își aduce aminte, l-a predat lui ***** pentru semnare, iar ulterior, fiind în biroul său de serviciu împreună cu *****, ***** i l-a transmis deja semnat. ***** a menționat, că el nu a citit clauzele contractului încheiat între GQRR și *****, el doar l-a luat de la ***** și l-a dat lui *****. Ulterior, de către el, cu acceptul președintelui partidului Filat Vladimir, a semnat contractul de prestări servicii „analiza

opinieii publice moldovenești” cu GQRR din numele PLDM-ului, datat cu 01.07.2013, în sumă totală de 113 514 euro. De către reprezentanții GQRR, i-au fost expediate prin intermediul e-mail-ului, mai multe invoic-uri pentru serviciile prestate de către prima pentru PLDM. Astfel, el a prezentat aceste invoic-uri președintelui partidului Filat Vladimir, care i-a comunicat că îi va spune ulterior ce să facă cu ele. Ulterior, a fost anunțat de către Filat Vladimir, că a acceptat două plăți, pe care la rândul său, le-a efectuat și anume la 24.01.2014 în sumă de 27 152 dolari SUA și 19.05.2014 în sumă de 13 576 dolari SUA. Din câte își aduce aminte, a primit și careva invoic-uri care nu țineau de PLDM, iar el fiind nedumerit, a anunțat despre acest fapt pe Filat Vladimir, care i-a spus să le redirecționez pe e-mail-ul lui *****. Tot el a menționat, că aproximativ în noiembrie 2014, prin intermediul e-mail-ului precum și prin scrisoare recomandată, a primit de la compania ***** o somație preventivă, prin care se solicita PLDM și companiei Rodos să fie achitate serviciile prestate în baza contractelor încheiate la 01.07.2013. Prin urmare, scrisoarea a transmis-o în anticamera președintelui Filat Vladimir iar emailul l-a redirecționat către *****. Nu cunoaște modalitatea soluționării somației date, însă alte careva somații sau cereri de chemare în judecată nu a recepționat de la ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD.

Cu toate că în cadrul cercetării judecătorești martorul ***** a încercat să distorsioneze poziția expusă la etapa urmăririi penale, cu toate că în repetate rânduri la întrebarea acuzatorului de stat dacă susține declarațiile date la etapa urmăririi penale martorul a reiterat că le susține, iar în situația în care la apariția unor divergențe între declarațiile date anterior și în ședința de judecată, fiind date citirii secvențe din audierea acestuia la etapa urmăririi penale, martorul a reconfirmat veridicitatea acestor declarații, motivând divergențele apărute prin faptul că a trecut o perioadă îndelungată de timp de la producerea evenimentelor și nu le ține minte. Subsecvent, reiterez constatările de fapt din conținutul acestor audieri care îl incriminează direct pe Filat Vladimir și combat în totalitate versiunea înantată de către ultimul sunt următoarele: inculpatul Vladimir Fiat accepta invoice-urile parvenite de la ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD și confirma efectuarea plăților; în iunie 2013, Filat Vladimir i-a comunicat lui ***** că de el se va apropia ***** , care îi va transmite datele unei companii, pe care trebuie să le transmită lui ***** , reprezentantul ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD; ulterior din partea lui ***** , tot prin intermediul emailului, a recepționat draft-urile a două contracte de prestări servicii, unul cu PLDM iar cel de al doilea pentru ***** , pe care l-a predat lui ***** pentru semnare; cu acceptul președintelui partidului Filat Vladimir, a semnat contractul de prestări servicii „analiza opiniei publice moldovenești” cu ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD din numele PLDM-ului, datat cu 01.07.2013, în sumă totală de 113 514 euro; a primit și invoic-uri care nu țineau de

PLDM și l-a anunțat despre acest fapt pe Filat Vladimir, care i-a spus să le redirecționeze pe emailul lui *****; în noiembrie 2014, prin intermediul emailului și prin scrisoare recomandată, a primit de la compania ”*****” LLP o somație preventivă, prin care se solicita PLDM și companiei Rodos să fie achitate serviciile prestate în baza contractelor încheiate la 01.07.2013, pe care a transmis-o în anticamera președintelui Filat Vladimir iar emailul l-a redirecționat către *****.

Faptul că inculpatul i-a dat indicații lui ***** , secretarul general al partidului, să încheie contractul privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD cu sediul în ***** , privind oferirea asistenței în campania electorală pentru candidații PLDM la alegerile parlamentare din noiembrie 2014, precum și faptul că Filat Vladimir, intermediul lui ***** care gestiona compania nerezidentă ”***** LTD”, a încheiat tot la aceeași dată 01.07.2013, un contract similar privind analiza opiniei publice moldvenești cu compania nerezidentă ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD pentru suma 2 192 591 USD, precum și prin intermediul contractului încheiat cu ”***** LTD” i-a dat indicații lui ***** să efectueze achitățile pentru acest contract, se confirmă inclusiv prin declarațiile martorului ***** care a fost audiat de către autoritățile competente ale Statelor Unite ale Americii și a comunicat următoarele: ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD efectuează mai multe tipuri de servicii pentru clienții care îndeplinesc funcții politice. Unele din aceste servicii includ efectuarea cercetărilor cu privire la opinia publică și focus grupuri, ajutând cu campanii și strategii de vorbire, dar și cu publicitatea. Fiind întrebat dacă cunoaște compania off-shore numită ***** LTD (Rodos) localizată în ***** , acesta a comunicat ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD a fost contractată de către Partidul Politic din Moldova Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM) pentru a oferi asistență în campanie pentru candidații partidului la alegerile planificate pentru noiembrie 2014. Au fost semnate două contracte pentru a recurge la serviciile ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD, una cu PLDM și una cu Rodos. Deși ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD urma să presteze serviciile în folosul PLDM, cele două contracte au stipulat ca facturile de la ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD să fie împărțite în 95% și 5% către Rodos și respectiv PLDM. Este un lucru comun faptul ca în mai multe contracte în care ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD este angajată, plata să provină din diferite surse. Cererea de a executa două contracte, una cu PLDM și cealaltă cu Rodos, a fost făcută de către ***** , secretarul general al PLDM. Aceste două contracte au fost semnate la data sau în jur de ***** în oficiul PLDM, localizat în Chișinău, Moldova. ***** a semnat contractul PLDM din partea PLDM. În discuțiile care au dus la semnarea acestor contracte a fost implicat și Vlad Filat. Filat este

fostul Prim-Ministru al Republicii Moldova și a demisionat în 2013. Și a fost președintele PLDM în timpul când contractul a fost semnat. Pentru contractul cu Rodos, a fost un bărbat josuț de vârstă medie, și l-a semnat. ***** nu și-a putut aminti numele acelui bărbat, denumit în continuare Personaj, și nu și-a putut aminti alte trăsături caracteristice acelui bărbat. La întrebare ce fel de servicii GQRR a prestat către Rodos și cine a fost beneficiarul serviciilor prestate de către GQRR, acesta a comunicat că serviciile prestate de către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD au fost în întregime pentru PLDM, pentru care Rodos urma să achite 95% din suma facturată. Serviciile prestate către PLDM sunt oferite în detaliu în întrebarea numărul unu. Aceste servicii au fost îndeplinite în perioada aprilie 2013 – octombrie 2014. Fiind întrebat dacă Rodos nu a fost beneficiarul serviciilor, ci o altă persoană, o întreprindere sau un partid, de ce a fost întocmit un contract cu Rodos, la care el a declarat că în serviciile prestate de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD este un lucru comun ca plățile să provină din diferite surse decât cele ale beneficiarului. La întrebare cine l-a contactat din partea Rodos, el a comunicat că nimeni nu a contactat ***** sau orice alt reprezentant din cadrul "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD din partea Rodos. Unica persoană cu care ***** a contactat, reprezentat sau cel puțin pretinde de a reprezenta Rodos a fost Personajul, la momentul în care contractele au fost semnate. Fiind întrebat cu cine a negociat contractul semnat cu Rodos, el a comunicat că serviciile au fost negociate doar cu Filat și *****. Nimeni din partea Rodos nu a participat la negocieri, iar negocierile s-au purtat la oficiul PLDM, localizat în Chișinău, Moldova. La întrebare care au fost metoda și condițiile de plată, ***** a declarat că contractele conțineau scheme de plată. La începutul fiecărei perioade de muncă programată, precum era stipulat în contracte, "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD urma să factureze PLDM și Rodos. Facturile deseori urmau a fi achitate prin câteva transferuri bancare, iar ***** ar verifica sumele bancare în raport cu sumele facturate. Totuși ***** nu știa sursa transferurilor în acel moment, și a aflat această informație când FBI a făcut cercetări. Plata serviciilor prin câteva transferuri bancare este un lucru comun. Transferurile au fost efectuate în dolari SUA, o practică standard pentru "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD. Fiind întrebat dacă serviciile "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD au fost achitate integral conform contractelor semnate cu Rodos, el a comunicat că da, deși ei au început să rămână în urmă cu plata în 2014. Într-un final, în octombrie 2014, ***** l-a anunțat pe Filat că serviciile "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD ar înceta din cauza neachitării facturilor, și a cerut plata datorată neefectuată. Când cererile ***** nu au fost îndeplinite, ***** a apelat la ***** LLP pentru a ajuta la colectare. ***** , din partea ***** a întocmit o scrisoare cerând ca PLDM și Rodos să achite soldurile restante. Balanța, după

aceea, a fost achitată complet în scurt timp. La întrebarea dacă au fost careva amânări/probleme cu plățile, acesta a comunicat că da, plățile cu amânări sunt un lucru comun, și precum s-a menționat în întrebarea anterioară, ulterior plățile au fost achitate integral în urma scrisorii trimise de către ***** LLP. ***** a comunicat doar cu Filat și ***** în privința plăților, și nu a vorbit cu nimeni de la Rodos. Fiind întrebat dacă cunoaște cine a reprezentat Rodos la negocierile pentru soluționarea situației de conflict care a apărut din cauza încălcării obligațiilor de achitare a serviciilor, el a comunicat că nu cunoaște, unicele persoane cu care ***** a vorbit au fost Filat și *****. ***** nu are nici o informație cu privire la reprezentarea Rodos. ***** a verificat transferurile bancare făcute către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD din partea PLDM și Rodos, și a descoperit că o parte din transferuri au fost făcute de către NEI și EGB. Unicele două persoane care au fost implicate în contracte pentru munca îndeplinită de către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD din partea PLDM a fost ***** și Filat. La întrebarea dacă Partidul Liberal Democrat din Moldova a beneficiat de serviciile oferite de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD sau a fost doar o singură persoană care a beneficiat de aceste servicii, ***** a comunicat că de aceste servicii a beneficiat întreg partidul politic. "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD a oferit sprijin în campanie pentru întreaga listă a candidaților PLDM și nu doar o singură persoană, și a acordat suport direct unui număr mare de oficiali ai PLDM și membri în decursul consultanței sale.

Acuzarea mai invocă, în susținerea poziției de inadmisibilitate a acestei probe testimoniale, partea apărării a invocat că martorul ***** nu a fost avertizat de răspundere pentru declarații false, precum și respectarea garanțiilor de autoincriminare a acestei persoane, aceste declarații nu au fost valorificate în plan probator, respectiv nu sunt mijloace materiale de probă, or potrivit art.103 CPP declarațiile sunt mijloc de probă independent. Apărarea a invocat prevederile art.371 în coroborare cu prevederile art.389 alin. (3) din Codul de procedură penală, prin prisma faptului că garanțiile interne de asigurare a admisibilității probei cu martori provin din garanțiile unui proces echitabil stabilite de CEDO, iar în cazul în speță la nici o etapă a procedurilor reclamației și nici avocații săi nu au avut posibilitate să adreseze întrebări martorului.

Anume reieșind din aceste argumente invocate de partea apărării privind inadmisibilitatea probei testimoniale a lui ***** și inadmisibilitatea procesului-verbal de examinare a comisiei rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale Statelor Unite ale Americii, în coraport cu invocarea nerespectării prevederilor art.371, 385 din Codul de procedură penală, fiind invocat faptul citez: "...nu s-a adus dovada privind imposibilitatea absolută de a asigura prezența în instanța de judecată a martorului ***** , nu a fost audiată această persoană în calitate de martor în condiții speciale prevăzute de

art.109 și 110 CPP, și nici nu s-a realizat confruntare cu martorul *****”, în scopul evitării compromiterii și descalificării probei testimoniale a lui ***** care a dat declarații care îl incriminează direct pe inculpatul Vladimir Filat și confirmă vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate, precum și excluderii temeiurilor de nulitate a acestei probe invocate de către partea apărării pe motive bazate pe modalitatea administrării de către autoritățile competente ale SUA care diferă de legislația procesual-penală națională, precum și pe motivul lipsei unor garanții procesuale suficiente care ar statua convingerea referitor la veridicitatea și utilitatea acestor probe, în scopul asigurării garanțiilor statuate de CEDO prin acordarea posibilității părții apărării și inculpatului de acordare a întrebărilor acestui martor, acuzarea a solicitat instanței de judecată expedierea unei comisii rogatorii către autoritățile competente ale Statelor Unite ale Americii, potrivit art. 536 alin.(3) și (4), 539 alin.(2) din Codul de procedură penală, în scopul citării lui ***** pentru audieri în cadrul cercetării judecătorești a cauzei penale de învinuire a lui Filat Vladimir.

A menționat că, prin încheierea instanței de judecată din 04 mai 2023 demersul acuzatorului de stat în acest sens a fost respins ca nefondat, fiind invocat faptul că nu au fost identificate circumstanțe care ar impune necesitatea aplicării prin procedura de comisie rogatorie citarea martorului ***** în condițiile în care declarațiile martorului dobândite în cadrul unei comisii rogatorii pe teritoriul Statelor Unite ale Americii au fost date citirii în cadrul ședinței de judecată, precum și aplicarea procedurii de comisie rogatorie ar duce în mod desăvârșit la o tergiversare a examinării cauzei penale, fapt ce lezează dreptul inculpatului de a beneficia de examinarea cauzei în termeni rezonabili.

Având în vedere anume aceste constatări ale instanței de judecată și refuzul citării acestuia prin comisie rogatorie, declarațiile martorului ***** urmează a fi puse la baza sentinței în forma în care acestea au fost date citirii în ședința de judecată.

Menționează, că o altă probă care demonstrează faptul că inculpatul Filat Vladimir a fost gestionarul, prin persoana interpusă *****, a companiilor FERENTA COMERCE LLP, ***** LTD, ***** SOLUTIONS LTD reprezintă Sentința Judecătorei Buiucani mun.Chișinău din 27.06.2016 și Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016 în conformitate cu care instanțele în contextul episodul de trafic de influență, în confirmarea acțiunilor inculpatului, a reținut următoarele probe: (citată din Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016) „...procesul-verbal de examinare din 11.12.2015 în rezultatul căruia a fost constatată că adresa IP ***** a fost utilizată de către abonatul *****, domiciliat în ***** (*****al lui Filat Vladimir), începând cu perioada 24.07.2010, iar din perioada 25.01.2011 a fost utilizat de către ***** (***** Filat Vladimir), de la care a fost accesat la distanță contul companiei FERENTA COMERCE LLP, ***** LTD, ***** SOLUTIONS LTD, adresa IP ***** a

fost atribuită companiei „***** Co” cu adresa juridică mun.Chișinău, *****de la această adresă fiind gestionate la distanță conturile companiei nerezidente FERENTA COMERCE LLP, ***** LTD, ***** SOLUTIONS LTD (fila deciziei 191).

Această stare de fapt este probată inclusiv prin Procesul-verbal de ridicare din 08.10.2018, de la Serviciul Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în baza ordonanței de ridicare din 19.09.2018 și încheierii judecătorului de instrucție din aceeași dată prin care a fost ridicată informația cu referire la adresele IP de pe care au fost accesate conturile bancare ale companiei ***** SOLUTIONS LTD precum și extrasul contului bancar nr. ***** deschis de către ***** SOLUTIONS LTD, la AS *****, *****; precum și procesul-verbal de examinare din 08.10.2018, prin care a fost cercetată informația cu referire la adresele IP de pe care au fost accesate conturile bancare ale companiei ***** SOLUTIONS LTD precum și extrasul contului bancar nr. ***** deschis de către ***** SOLUTIONS LTD, la AS *****, *****. Respectiv, în situația în care partea apărării pune la îndoială valoarea probantă a procedurii de ridicare a informației privind adresele IP de la Serviciul Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, aceeași informație este consemnată expres în conținutul sentinței și deciziei menționate supra.

În ceea ce privește argumentul adus de inculpat referitor la faptul că pe această cauză penală anterior a fost audiat în calitate de martor urmează a fi menționat faptul că în cadrul cauzei penale nr. ***** Filat Vladimir Vasile nu a fost audiat în calitate de martor, la etapa audierii sale în dosarul denumit generic Frauda bancară, adică după cum a declarat inculpatul la 21 iulie 2015, urmărirea penală în această cauză penală nu era pornită.

Cu referire la cererea de invocare a nulității proceselor-verbale și a inadmisibilității datelor de fapt consemnate în aceste acte procedurale înaintată în cadrul cercetării judecătorești, în conformitate cu care partea apărării a invocat nulitatea unui șir de acte procedurale, urmează a fi menționate următoarele:

Referitor la obiecția: Prin procesul-verbal din 27.07.2018 au fost supuse examinării documentele prezentate de către autoritățile din *****, urmare a comisiei rogatorii solicitată de CNA. În procesul-verbal nu există mențiuni privitor la procedura de confirmare a autenticității copiilor documentelor examinate cu originalul acestora... Organul de urmărire penală nu a asigurat garanții procedurale și tehnice pentru ca partea apărării să verifice autenticitatea informației consemnate pe baza copiilor examinate..., prin urmare potrivit art.94 alin.1) CPP, În procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute: 6)

dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată, urmează a fi menționate următoarele:

Procesul-verbal de examinare a documentelor prezentate de către autoritățile competente ale României urmare a executării cererii de asistență juridică internațională în materie penală a fost întocmit în conformitate cu prevederile art.118, 260 din Codul de procedură penală, or documentele supuse examinării în conținutul acestui proces-verbal, aferente executării comisiei rogatorii sunt anexate la materialele cauzei penale și au fost examinate în forma în care au parvenit de la autoritățile competente ale României, putând fi constatată sursa fiecărui document atașat la dosar potrivit datelor indicate în conținutul răspunsului la comisia rogatorie. Este absolut absurdă invocarea art. 94 alin. (1) pct. 6) CPP ca provenind dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată, or actele atașate la răspunsul autorităților competente ale României au provenit dintr-o sursă bine cunoscută și menționată în conținutul comisiei rogatorii, fiind administrate reiterez de către organele competente ale României. În acest context, urmează a fi reiterate prevederile art.538 CPP Actul procedural întocmit în țară străină în conformitate cu prevederile legii acelei țări este valabil în fața organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești din Republica Moldova. În același context, urmează a fi menționat că inexistența unor mențiuni privitor la procedura de confirmare a autenticității copiilor documentelor atașate la comisia rogatorie prezentate de către autoritățile din ***** cu originalul acestora, nu atrage în nici un mod nulitatea acestei probe și nici nu poate pune la îndoială veridicitatea informației prezentate, în măsura în care aceste acte au provenit dintr-o sursă care este posibil de a fi verificată în instanța de judecată și anume de la autoritățile competente din ***** , iar partea apărării nu a fost împiedicată de a verifica veridicitatea informației prezentate în situația în care sursa, reiterez, este bine cunoscută. În situația în care autentificarea copiilor nu reprezintă o condiție obligatorie potrivit legislației din ***** și nici nu e reglementată în nici un mod în Codul de procedură penală al RM, nu poate fi invocată prin prisma art. 94 Cod de procedură penală.

În ceea ce opinia apărării că nu este indicat despre participarea traducătorului, ofițerul de urmărire penală asumându-și calitatea de traducător, varianta tradusă nu este însoțită de garanții suficiente privind garantarea corectitudinii traducerii, traducătorul nu este avertizat despre răspunderea prevăzută de art.312 CP, a fost încălcat art.252 alin.(2) CPP în contextul art.94 alin.(1) pct.3) prin încălcarea dreptului la interpret/traducător, actele primite conțin informații ce constituie secret bancar, comercial și profesional al avocaților, autoritățile SUA nu au prezentat informații privitor la supunerea unui control judecătoresc a procedurii de ridicare, nu există o autorizație a judecătorului de instrucție privind ridicarea prin intermediul comisiei rogatorii internaționale de la persoane juridice

a documentelor cu conținut ce constituie secret bancar, comercial sau a corespondenței avocaților, nu există nici o confirmare a faptului că copiile documentelor primite corespund originalului, acuzarea menționează, că potrivit art.538 Code de procedură penală, actul procedural întocmit în țară străină în conformitate cu prevederile legii acelei țări este valabil în fața organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești din Republica Moldova. Prin urmare, actele parvenite prin comisie rogatorie de la autoritățile competente ale SUA și administrate în corespundere cu legislația procesual-penală a SUA, sunt valabile în fața organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești din Republica Moldova, neputând fi invocată lipsa controlului judecătoresc sau lipsa autenticității actelor expediate de autoritățile competente ale statului străin, or potrivit tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, la executarea cererilor de asistență juridică în materie penală nu se poate impune obligativitatea aplicării procedurii din Republica Moldova de către un stat străin, care aplică legislația proprie.

Cu referire la pretinsa încălcare a dreptului la interpret în contextul întocmirii procesului-verbal de examinare a actelor parvenite prin comisie rogatorie, acuzarea a amănunțat, că actele parvenite de la autoritățile competente ale SUA cu referire la executarea cererii de comisie rogatorie formulate în cadrul cauzei penale nr.***** au fost expediate în adresa Procuraturii Anticorupție prin scrisoarea nr.***** din 23.05.2016. Actele respective au fost traduse din limba engleză în limba română de traducătorul autorizat ***** și vizate prin semnătură acesteia la data de 07.06.2016 (cu mult timp înainte de întocmirea procesului-verbal de examinare) la finalul traducerii efectuate, prin urmare este evident faptul că prin procesul-verbal de examinare din 26.07.2018 au fost examinate actele parvenite de la autoritățile competente ale SUA în cumul cu traducerea acestor acte în limba română, deja prezentă la materialele cauzei, or această examinare a avut loc după ce s-a efectuat traducerea acestor acte. În coraport cu invocarea lipsei garanțiilor suficiente referitor la corectitudinea traducerii efectuate de către traducătorul ***** urmează a fi menționat faptul că, traducerea efectuată a fost certificată prin semnătura și ștampila traducătorului autorizat *****, or competența acesteia poate fi vizualizată pe site-ul Ministerului Justiției, iar în cazul constatării unei traduceri cu bunăștiință false, va interveni răspunderea prevăzută de lege în acest sens, potrivit art.312 din Codul penal.

Acuzatorul a mai specificat caracterul absurd al alegațiilor referitor la faptul că ofițerul de urmărire penală a examinat documentele parvenite prin comisie rogatorie în limba engleză, reieșind din faptul că materialele parvenite de la autoritățile competente ale SUA prin comisie rogatorie în limba engleză au fost supuse traducerii în prealabil după care varianta obținută a fost supusă examinării de către ofițerul de urmărire penală, fapt ce exclude necesitatea includerii în procesul-verbal de examinare a mențiunii

referitor la traducător și avertizarea acestuia despre răspunderea conform art.312 Cod penal. În ceea ce privește autenticitatea traducerii în contextul garanțiilor procedurale prevăzute de art. 312 Cod penal, urmează a fi menționat că potrivit Legii Nr. 264 din 11-12-2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, traducător este persoană fizică specializată în traducerea textelor scrise dintr-o limbă în alta în cadrul profesiei sale. Potrivit art.7 al aceleși Legi, (1) Interpretul și traducătorul au următoarele obligații: a) să efectueze interpretări și/sau traduceri la solicitarea organelor prevăzute la art. 1 alin. (1); b) să facă traduceri veridice, exacte, complete și adecvate conținutului textului tradus. Potrivit art.8 (1) Interpretii și traducătorii pot fi trași la răspundere penală, civilă și disciplinară în condițiile legii.

Mai psecifică, că potrivit prevederilor art. 85 din Codul de procedură penală, interpret, traducător este persoana care cunoaște limbile necesare pentru interpretarea semnelor celor muți ori surzi sau traducere, precum și terminologia juridică, nu este interesată în cauza penală și acceptă să participe în această calitate. Interpretul, traducătorul este desemnat în această calitate de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată în cazurile prevăzute de prezentul cod. Interpretul, traducătorul poate fi numit din rândul persoanelor propuse de către participanții la procesul penal, fiind obligat să facă interpretarea, traducerea complet, exact și la momentul oportun; 8) să confirme, prin semnătură, caracterul complet și exact al interpretării, traducerii incluse în procesul-verbal al acțiunii procesuale la efectuarea căreia a participat, precum și exactitatea traducerii documentelor care se înmânează persoanelor participante la procesul penal; (5) Neexecutarea de către interpret, traducător a obligațiilor sale atrage răspundere, potrivit legii. Pentru traducere intenționat incorectă, interpretul, traducătorul poartă răspundere în conformitate cu art.312 din Codul penal.

Respectiv nici Codul de procedură penală, nici Legea cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, nu reglementează obligativitatea preîntâmpinării traducătorului depre răspunderea prevăzută de art. 312 CP or, acesta este obligat să efectueze traducerea corectă în temeiul prevederilor legislației procesual-penale și Legii care îi reglementează activitatea în calitate de traducător autorizat. Mai mult ca atât, la finalul traducerii, traducătorul autorizat a certificat autenticitatea traducerii prin semnătura și ștampila proprie, conform prevederilor art.85 alin. (1) pct.8) din Codul de procedură penală.

În ceea ce privește invocarea faptului că învinuitului Filat Vladimir nu i-a fost asigurat dreptul de a lua cunoștință cu materialele dosarului prin interpet urmează a fi menționat faptul că, învinuitul și apărătorii săi la momentul prezentării materialelor cauzei penale și înmânării copiilor de pe ele, nu au solicitat traducerea sau interpretarea cărorva documente, fapt consemnat expres în procesul-verbal de prezentare a materialelor

cauzei, fiind formulate cereri după prezentarea materialelor cauzei penale, fără a fi reclamată neclaritatea sau deficiența în înțelegerea cărorva documente, inclusiv în situația în care toate actele prezente în limba engleză sunt însoțite de traducerea acestora în limba română, având în vedere acest fapt potrivit art.251² alin. (3) Nulitatea relativă se invocă: a) în cursul urmăririi penale – în timpul sau imediat după efectuarea actului ori, cel târziu, la terminarea urmăririi penale, când partea ia cunoștință de materialele dosarului; (5) Nulitatea relativă nu se aplică și nu duce la anularea actului în cazul în care persoana interesată nu a invocat-o în termenul prevăzut de lege.

Jurisprudența CEDO la care face trimitere apărarea în calitate de argument în susținerea poziției de lezare a cărorva drepturi, inclusiv dreptul la interpret, nu este în nici un mod raportabilă cazului în speță, or învinuitul nu a invocat neclaritatea cărorva materiale ale cauzei penale, fiindu-i acordat suficient termen pentru a solicita traducerea sau interpretarea anumitor documente din dosar, inclusiv celor care deja sunt însoțite de traducere, prin invocarea neîncrederii în pretensele garanții procesuale care nu ar fi fost respectate. Aceleași argumente pot fi invocate și în ceea ce privește etapa cercetării judecătorești, or inculpatul Filat Vladimir nu a invocat lezarea cărorva drepturi în coraport cu materialele care au fost cercetate în ședința de judecată, or în lista probelor sunt incluse în calitate de mijloace materiale de probă materialele parvenite prin comisie rogatorie de la autoritățile competente ale SUA întocmite în limba engleză.

Mai specifică în speță cauza *Hermi c.Italiei*, care vizează constatarea de către Curte că reclamantul a primit un aviz prin care i se comunica faptul că poate să ceară prezentarea sa la judecarea apelului său, însă acest act nu i-a fost tradus în vreo limbă pe care să o cunoască, astfel că nu a fost capabil să sesizeze importanța documentului, iar cauza *Luedicke și Belkacem c.Germaniei* vizează obligarea condamnaților să suporte cheltuielile de interpret, fapt ce demonstrează irelevanța situației de drept examinate a spețelor CEDO invocate de apărare în susținerea poziției referitor la lezarea dreptului la un proces echitabil în coraport cu inculpatul Vladimir Filat.

Mai menționează faptul, că invocarea de către apărare a cauzei *Georgios Papageorgiou c.Greciei* în cadrul căreia Curtea europeană a constatat violarea art.6 din Convenție, nu este relevantă prezentei spețe, or materialele prezentei cauzei penale conțin suficiente probe care confirmă sursa și proveniența documentelor anexate în copii, putând fi cu ușurință verificate în ședințele de judecată, inclusiv și de către apărare potrivit principului contradictorialității, iar cauza *Georgios Papageorgiou c.Greciei* se referă la refuzul de a ordona prezentarea originalelor documentelor folosite ca probe ale acuzației. Mai mult decât atât, instanța de fond a dispus distrugerea cecurilor care se prezuma că au fost falsificate, acestea constituind probe cruciale în procesul împotriva reclamantului. Condamnarea reclamantului pentru escrocherie s-a bazat într-o mare măsură pe

fotocopiile cecurilor respective, or hotărârea în cauză s-a bazat în principal pe distrugerea înainte de proces a originalelor care constituie bonuri de plată pretinse a fi frauduloase, copiile certificate ale cărora au servit drept "element important al probelor" împotriva reclamantului. Copiile actelor invocate de către apărare în prezenta speță de învinuire a lui Filat Vladimir nu reprezintă unica probă care confirmă vinovăția acestuia, documentele anexate în copii confirmă anumite circumstanțe de fapt și de drept imputabile lui Filat Vladimir, iar inculpatul și apărătorii săi au dispus de suficient timp pentru a reclama prezentarea în original a documentelor anexate în copii la prezenta cauză penală sau a verifica existența sau corespunderea acestora cu originalul, drepturi ce nu au fost revendicate, fapt ce exclude invocarea la această etapă a cărorva încălcări pe acest segment.

În acest context, acuzarea reiterează principiul egalității armelor, care reprezintă o garanție fundamentală a unui proces echitabil și presupune menținerea pe tot parcursul acestuia a unui echilibru între părți, sens în care face trimitere la jurisprudența în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 30 octombrie 1991, pronunțată în Cauza *Borgers* împotriva Belgiei, Hotărârea din 27 octombrie 1993, pronunțată în Cauza *Dombo Beheer B.V.* împotriva Olandei, Hotărârea din 23 octombrie 1996, pronunțată în Cauza *Ankerl* împotriva Elveției, Hotărârea din 18 februarie 1997, pronunțată în Cauza *Niderost-Huber* împotriva Elveției, Hotărârea din 7 iunie 2001, pronunțată în Cauza *Kress* împotriva Franței, Hotărârea din 24 aprilie 2003, pronunțată în Cauza *Yvon* împotriva Franței, Hotărârea din 27 aprilie 2004, pronunțată în Cauza *Gorraiz Lizarraga* și alții împotriva Spaniei, Hotărârea din 6 aprilie 2006, pronunțată în Cauza *Stankiewicz* împotriva Poloniei, Hotărârea din 15 octombrie 2009, pronunțată în Cauza *Georgios Papageorgiou* împotriva Greciei (nr. 2), Hotărârea din 20 aprilie 2010, pronunțată în Cauza *Bălașa* împotriva României, Hotărârea din 12 aprilie 2012, pronunțată în Cauza *Lagardere* împotriva Franței).

În ceea ce privește alegațiile privind procesul-verbal de ridicare a informației privind adresele IP și rulajele conturilor bancare deschise de ***** SOLUTIONS LTD la AS ***** de la Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, prin invocarea faptului că rulajele sunt prezentate pe suport de hârtie, fără nici o semnătură sau ștampilă, partea apărării nu are posibilitate tehnică să verifice sau să conteste valabilitatea informațiilor adică a adreselor IP și a extraselor din cont, organul de urmărire penală nu a oferit garanții că informația este veridică, adică provin dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica, potrivit art.94 alin.(1) pct.6) CPP, este de menționat faptul că această acțiune de urmărire penală a fost autorizată în modul corespunzător la judecătorul de instrucție, informația ridicată constituind un secret bancar. Nu pot exista careva obiecții sau nu pot fi invocate careva încălcări procedurale la acest capitol, or

Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este centrul național de colectare, analiză și diseminare a datelor financiare, în acest mod purtând răspundere pentru veridicitatea datelor financiare furnizate, în speță fiind cunoscută proveniența și sursa acestor informații, neputând fi invocată imposibilitatea verificării acestora de apărare, or apărarea potrivit principiului contradictorialității în procesul penal, poate solicita prezentarea aceluiași informații de la sursa care îi este bine cunoscută. Acordarea garanției veridicității informațiilor prezentate, poate fi oferită în cazul în speță de către sursa acestor informații, Serviciul de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor. În contextul invocării de către apărare a art.16 alin. (3) din Legea nr.308 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor, urmează a fi atenționată partea apărării că această prevedere legală se atribuie situației în care SPCSB prezintă informații în calitate de unitate de informații financiare, potrivit Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor, însă informația ridicată de la această subdiviziune a fost obținută în temeiul prevederilor Codului de procedură penală cu autorizația judecătorului de instrucție prin respectarea garanțiilor procedurale de asigurare a secretului bancar, respectiv poate fi admisă în calitate de probă în cadrul prezentei cauze penale în conformitate cu prevederile art.93 alin.(1) pct.4), 5) CPP.

Specifică, că aceleași argumente urmează a fi admise în contextul invocării nulității procesului-verbal din 13.12.2018 de examinare a scrisorii nr.***** din 05.04.2016 emisă de Serviciul de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

Mai mult ca atât, având în vedere faptul că partea apărării în repetate rânduri a invocat nulitatea tuturor proceselor-verbale de examinare pe motiv că acestea nu puteau fi întocmite în corespundere cu art.118 CPP, or conform acestui procedeu probatoriu nu puteau fi cercetate documentele și înscrisurile, reiterez prevederile alin.1) al articolului menționat, În scopul descoperirii și ridicării urmelor infracțiunii, a mijloacelor materiale de probă pentru a stabili circumstanțele infracțiunii ori alte circumstanțe care au importanță pentru cauză, organul de urmărire penală efectuează cercetarea la fața locului a terenurilor, încăperilor, obiectelor, documentelor, sistemelor informatice sau suporturilor de stocare a datelor informatice, animalelor, cadavrelor umane sau de animale.

Cu referire la obiecțiile părții apărării ce țin de Procesul-verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM perfectat la 22.03.2017, procesul-verbal din 18.07.2018 de examinare a documentelor ridicate de la PLDM, precum și procesul-verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM perfectat la 01.12.2016 și procesul-verbal din 18.07.2018 de examinare a documentelor ridicate de la PLDM, fiind invocat faptul că acest documente conțin informații și date ce constituie secret bancar sau comercial, iar la materialele dosarului nu există autorizația judecătorului de instrucție privind ridicarea

documentelor de la sediul PLDM, acuzarea menționează faptul că, invocarea ilegalității procedurii de ridicare din motiv că documentele supuse ridicării constituie secret bancar și comercial, fiind necesară autorizația judecătorului de instrucție pentru ridicarea acestora, este absurdă și nefondată, or secretul comercial și bancar urmează să fie invocat de către deținătorul documentului la ridicarea acestuia, reieșind în calitatea participantului la această acțiune de urmărire penală.

Mai mult ca atât, informația păstrată la sediul PLDM nu poate fi calificată prin prisma noțiunii de secret bancar, care este reglementată prin Legea nr. 202 din 06-10-2017 privind activitatea băncilor, potrivit art.96 alin.1) Banca este obligată să păstreze confidențialitatea asupra tuturor faptelor, datelor și informațiilor referitoare la activitatea sa, precum și asupra oricăror fapte, date sau informații, aflate la dispoziția sa, referitoare la persoana, bunurile, activitatea, afacerea, relațiile personale sau de afaceri ale clienților băncii ori informațiile referitoare la conturile clienților (solduri, rulaje, operațiuni derulate), tranzacțiile încheiate de clienți, precum și a altor informații despre clienți care i-au devenit cunoscute, precum și art.97 al aceleiași Legi, (1) Obligația de păstrare a secretului bancar nu poate fi opusă unei autorități competente în exercitarea atribuțiilor sale de supraveghere pe bază individuală și/sau consolidată. (2) Furnizarea informației care constituie secret bancar, inclusiv către autoritățile publice abilitate prin legi speciale să solicite informații de la persoanele fizice și juridice, se efectuează în strictă conformitate cu prezentul articol. (3) Informația care constituie secret bancar urmează să fie furnizată de bancă, în măsura în care furnizarea acestei informații este justificată de scopul pentru care este solicitată.

În această ordine de idei documentele ce conțin informație care constituie secret bancar urmează să fie furnizate de către bancă, nicidecum de către un partid politic, societate comercială, altă instituție sau organizație care nu are calitatea de bancă.

Urmărind același scop de clarificare a noțiunilor, acuzarea face o introducere în legislația ce reglementează și noțiunea de secret comercial, care a fost reglementată anterior în Legea cu privire la secretul comercial, după abrogarea căreia a fost introdusă în Codul civil, art.2047 alin.(3) ...se consideră secrete comerciale informațiile care îndeplinesc cumulativ următoarele cerințe:a) sînt secrete în sensul că nu sînt, ca întreg sau astfel cum se prezintă sau se articulează elementele acestora, cunoscute la nivel general sau ușor accesibile persoanelor din cercurile care se ocupă, în mod normal, de tipul de informații în cauză; b) au valoare comercială prin faptul că sînt secrete; c) au făcut obiectul unor măsuri rezonabile, în circumstanțele date, luate de către persoana care deține în mod legal controlul asupra informațiilor respective, pentru a fi păstrate secrete.

Reieșind din cele expuse se constată că informațiile referitor la transferurile efectuate în baza contractelor încheiate de partidul politic PLDM cu compania de

consultanță americană Greenberg, în scopuri de pregătire pentru campania electorală, nu întrunesc condițiile prevăzute în norma citată supra pentru a putea fi calificate prin prisma unui secret comercial.

Consideră, că aceleași argumente urmează a fi reiterate în contextul invocării lipsei autorizației judecătorului de instrucție în ceea ce privește ridicarea documentelor și informațiilor atașate la comisia rogatorie parvenită de la autoritățile competente ale SUA.

Referitor la alegațiile privind Procesul-verbal din 10.10.2018 prin care a fost examinată sentința din 27.06.2016 emisă de Judecătoria Buiucani, în lista mijloacelor materiale de probă este indicat extrasul din sentință, nu a fost respectată procedura de administrare, Codul de procedură penală prevede documentul nu extrasul din document, acuzarea invocă faptul, că extrasul din sentința din 27.06.2016 a fost anexată la materialele cauzei penale în scopul relevării episoadelor și constatărilor din această sentință făcute de instanța de judecată care se referă la infracțiunea predicat în coraport cu infracțiunea de spălare de bani incriminată lui Filat Vladimir. Inculpatul Filat Vladimir și apărătorii săi dispun de varianta originală a sentinței din 27.06.2016 pentru a putea verifica că constatările relevate potrivit extrasului anexat la dosar corespund sentinței în original. Având în vedere faptul că, apărarea în nenumărate rânduri a accentuat că această sentință a fost casată prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016, acuzarea a prezentat în cadrul cercetării judecătorești și această decizie integral, în conținutul căreia poate fi relevat faptul că constatările pe marginea episoadelor relevate din sentința din 27.06.2016 expuse în rechizitoriu și cercetate în cadrul ședinței de judecată, nu au suferit careva modificări fiind menținute și de către instanța ierarhic superioară Curtea de Apel Chișinău, decizie menținută de Curtea Supremă de Justiție. În acest context, consider absolut irelevantă invocarea nulității acestei probe în situația în care hotărârile judecătorești definitive și irevocabile, pe lângă faptul că sunt publice, reprezintă autoritatea lucrului judecat, fiind potrivit art.98 alin.(1) Cod de procedură penală, fapte unanim recunoscute.

În pofida faptului că acuzarea statuează o certă convingere referitor la inexistența cărorva încălcări de procedură care ar determina nulitatea căruiva act procedural întocmit în această cauză penală, urmează a fi reiterat că potrivit jurisprudenței CEDO, Articolul 6 se bucură de autonomie semnificativă în configurația dreptului intern al Statelor Contractante, inclusiv în cadrul prevederilor sale de bază, precum și în cele procedurale (Khan c. Regatului Unit, §§34-40). În acest context, un eventual defect de procedură în cadrul dreptului național nu va atrage după sine o încălcare a articolului 6. În același timp, unele elemente ale articolului 6 sunt mai puțin autonome în dreptul intern decât altele. De exemplu, relevanța sporită a dreptului intern a fost întotdeauna evidențiată în contextul testării aplicabilității (Roche c. Regatului Unit [CG], §§116- 126) și, în unele

cazuri, de asemenea, în timpul examinării temeiniciei articolului 6, în scopul de a diminua diferențele inerente ale sistemelor de dovezi ce implică învinovățirea și anchetarea, cum ar fi atunci când Curtea a aprobat o marjă de discreție judiciară pronunțată în sistemele juridice ale țărilor prin alegerea martorilor care urmează să participe în cadrul procesului (Vidal c. Belgiei, §§32-35). Articolul 6 se referă în esență la faptul dacă unui reclamant i-au fost acordate oportunități extinse de a-și prezenta cazul său și de a contesta probele pe care el le-a considerat false, și nu se referă la faptul dacă instanțele naționale au pronunțat o decizie corectă sau greșită (Karalevičius c. Lituaniei, dec.). În conformitate cu principiul subsidiarității, articolul 6 nu permite Curții să acționeze în calitate de tribunal de primă instanță a camerei a patra – și anume să restabilească faptele cauzei sau să reexamineze presupusele încălcări ale legislației naționale (Bernard c. Franței, §§37-41), precum și să se pronunțe cu privire la admisibilitatea probelor (Schenk c. Elveției, §§45-49). Statele rămân libere să aplice legea penală asupra oricărui act (în măsura în care nu încalcă alte drepturi protejate în temeiul Convenției), precum și să definească elementele constitutive ale infracțiunii înfăptuite. În consecință, nu este rolul Curții să fixeze conținutul dreptului penal intern, inclusiv să stabilească existența oricărui mijloc de apărare special disponibil acuzatului (G. c. Regatului Unit, dec., §§28-30).

Reieșind din cele expuse, invocarea de către apărare a nulității actelor procedurale specificate supra și constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil prevăzut de art.6 CEDO, sunt neîntemiate, nefondate, lipsite de orice temei de fapt și de drept.

Cu referire la cererea înaintată de partea apărării privind invocarea nulității ordonanțelor organului de urmărire penală și inadmisibilității acestora în calitate de probe și mijloace de probă urmează a fi accentuat faptul că în lista probelor acuzării la rubrica Actele procedurale prin care au fost administrate mijloacele materiale de probă, au fost enumerate ordonanțele de recunoaștere în calitate de mijloc material de probă și anexare la cauza penală din 27.07.2018, 19.12.2018, 18.07.2018, 18.07.2018, 10.10.2018, 13.12.2018: or potrivit art. 6 alin. 1) CPP, act procedural este documentul prin care se consemnează orice acțiune procesuală prevăzută de prezentul cod, și anume: ordonanță, proces-verbal, rechizitoriu, încheiere, sentință, decizie, hotărîre etc. Respectiv, solicitarea apărării de a constata și declara inadmisibilitatea tuturor ordonanțelor de recunoaștere ca mijloc de probă este absolut neîntemeiată, or aceste ordonanțe au fost indicate în lista probelor doar pentru a sublinia mijloacele materiale de probă care au fost administrate și cercetate în cadrul urmăririi penale și atașate la cauza penală, or în aceeași listă a probelor sunt indicate și procesele-verbale de ridicare, procesele-verbale de examinare, în conformitate cu care aceste probe au fost administrate în cadrul urmăririi penale, fapt ce corespunde prevederilor art.93 alin.(2) pct.4) CPP, precum și mijloacele materiale de

probă propriu-zise sub forma documentelor administrate și parvenite de la diverse instituții și autorități competente, fapt ce corespunde prevederilor prevederilor art.93 alin.(2) pct.5) CPP.

În contextul alegațiilor expuse în numerate rînduri referitor la neclaritatea învinuirii înaintate lui Vladimir Filat în contextul semnelor constitutive ale componenței de infracțiune de spălare de bani incriminate acestuia, urmează a fi menționate următoarele:

Acuzarea admite observația făcută de partea apărării referitor la lipsa participăției penale în speța incriminată inculpatului Vladimir Filat, însă precizează faptul că calitatea de organizator și autor a fost invocată în conținutul ordonanței de punere sub învinuire nu în calitate de participant reglementat de art.42 din Codul penal, ci în scopul elucidării modalității în care a fost comisă infracțiunea. Prin urmare acuzarea precizează că în cazul în speță nu există participăție penală, fapta incriminată fiind comisă doar de Vladimir Filat având rolul de autor al spălării banilor.

Astfel, acțiunile lui Filat Vladimir de săvârșire a faptei de spălare de bani au constat în aceea că acesta, fiind beneficiarul mijloacelor financiare aflate pe conturile companiilor nerezidente „***** SOLUTIONS„ LTD, ”***** INVESTMENT” SRL și ”*****” SRL, personal a dat indicații lui *****, care nu cunoștea despre proveniența ilegală a mijloacelor financiare și gestiona conturile întreprinderilor nominalizate exclusiv la indicațiile și în beneficiul lui Filat Vladimir, să efectueze transferul acestora pe contul ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD, or ***** la acel moment nu cunoștea despre proveniența ilicită a mijloacelor financiare aflate pe conturile menționate supra, realizând doar indicațiile date de Filat Vladimir, care în acest mod a realizat latura obiectivă a infracțiunii de spălare de bani ce a constat în convertirea și transferul bunurilor de către o persoană care știe că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a tănuși și deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.

Acuzarea reiterează faptul că, Legea nr.308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțarea terorismului reglementează noțiunea de beneficiar efectiv – persoană fizică ce deține sau controlează în ultimă instanță o persoană fizică sau juridică ori beneficiar al unei societăți de investiții sau administrator al societății de investiții, ori persoană în al cărei nume se desfășoară o activitate sau se realizează o tranzacție și/sau care deține, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau controlul asupra a cel puțin 25% din acțiuni sau din dreptul de vot al persoanei juridice ori asupra bunurilor aflate în administrare fiduciară.

Potrivit legislației internaționale în domeniul spălării banilor și literaturii de specialitate pe acest segment, evidențiem faptul că, prin BENEFICIAR REAL se înțelege

orice persoană fizică ce deține sau controlează în cele din urmă clientul și/sau persoana fizică în numele ori în interesul căruia/căreia se realizează, direct sau indirect, o tranzacție ori o operațiune, Astfel, noțiunea de „beneficiar real” va include cel puțin: a) în cazul societăților comerciale: persoana sau persoanele fizice care exercită în alt mod controlul asupra organelor de administrare sau de conducere ale unei persoane juridice.

Potrivit Ghidului pentru Combaterea Spălării Banilor destinat judecătorilor și procurorilor, autor Camelia Bogdan elaborat în cadrul proiectului „Îmbunătățirea capacității judecătorilor și procurorilor români de a lupta împotriva corupției și a criminalității economice și financiare”, Scopul schimbării sau transferului de bunuri, produs al infracțiunii principale, trebuie să fie ascunderea sau disimularea originii ilicite.

Acest scop trebuie să poată fi dedus din circumstanțele de fapt obiective, atât ale producerii bunului, cât și ale schimbării sau transferului efectiv al acestuia (art. 6 pct. 2 lit. f din Convenția Națiunilor Unite). Activitatea făptuitorului se poate exercita direct sau prin persoane interpose.

În acest context, acuzarea precizează faptul că inculpatul Vladimir Filat a comis infracțiunea de spălare de bani prin persoana interpusă ***** care nu a cunoscut despre proveniența ilicită a mijloacelor financiare aflate în conturile „***** SOLUTIONS,, LTD, ***** INVESTMENT” SRL și ”*****” SRL, care nu a avut nici o intenție de a încheia un contract de consultanță din numele companiei ***** LTD înregistrată în ***** , cu compania ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD din SUA, companie care presta servicii de consultanță exclusiv pentru clienții care îndeplinesc funcții politice, ajutând cu campanii, strategii de vorbire și publicitate, precum și nu a avut careva intenții de a efectua careva achități către compania americană pentru aceste servicii de consultanță politică, fapt confirmat inclusiv prin declarațiile martorului ***** care a explicat poarte clar ce servicii au fost prestate în temeiul celor două contracte încheiate la 01.07.2013 și declarațiile martorului *****. Astfel, intenția directă de a comite faptele incriminate îi aparține în totalitate inculpatului Vladimir Filat, care a negociat prestarea unor asemenea servicii pentru partidul politic al cărui președinte activa la acel moment cu ***** , fapt confirmat prin declarațiile acestuia, ale martorului ***** și ***** , și a achitat aceste servicii din contul veniturilor ilicite aflate pe conturile companiilor gestionate prin intermediul persoanei interpose ***** , fapt confirmat prin declarațiile ultimului.

În contextul modalităților normative a laturii obiective ale componenței de infracțiune de spălare de bani incriminate lui Vladimir Filat urmează a fi menționat că acestuia i-a fost incriminată modalitatea normativă de la lit.a) alin.(1) art.243 CP RM, ce presupune convertirea și transferul bunurilor (îndeplinind rolul de element material) săvârșite de către o persoană care știe că acestea constituie venituri ilicite, în cazul în

speță spălarea banilor fiind orientată spre atingerea următoarelor scopuri: tănuirea și deghizarea originii ilicite a bunurilor și sustragerea de la consecințele juridice ale acestor acțiuni. Prin urmare precizăm că, acțiunile incriminate lui Vladimir Filat ca elemente ale laturii obiective sunt convertirea și transferul, iar scopul acestor acțiuni ca elemente ale laturii subiective sunt tănuirea și deghizarea originii ilicite a bunurilor și sustragerea de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.

Consideră, că cele expuse supra demonstrează cu certitudine comiterea de către inculpatul Vladimir Filat a infracțiunii incriminate, inexistența cărorva circumstanțe care să înlăture caracterul penal al faptei în corespundere cu art.35 Cod penal, precum și inexistența cărorva violări a art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

A solicitat a-l recunoaște culpabil pe Filat Vladimir Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal și propun, reieșind din sancțiunea articolului nominalizat, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 106 alin. (2) lit. g) și alin.(3) Cod penal, a încasa de la Filat Vladimir Vasile și a trece forțat și gratuit în contul statului contravaloarea banilor ce au constituit obiectul spălării banilor în sumă de 12 847 902 lei.

III. Probele prezentate de partea apărării în cadrul cercetării judecătorești.

Martorul apărării *****, fiind audiată în cadrul ședinței de judecată, sub jurământ a declarat că, se află în raporturi de rudenie cu inculpatul Vladimir Filat și este ***** inculpatului, fiind în relații normale. A comunicat că, detalii legate de scrisoarea eliberată de ***** , care a fost soțul său și care a decedat, acesta a fost deținut în izolatorul CNA din data de 15 iulie 2015 și aflându-se în izolator, i s-a comunicat că nu are dreptul să comunice cu ***** până nu v-a fi pronunțată o sentință. Sentința a fost pronunțată la data de 06 noiembrie 2015 și la fel nu i s-a permis întrevvedere, au purtat discuții doar prin intermediul avocaților. În asemenea circumstanțe, discuția o purtau prin avocați, ***** fiind hipertensiv, acesta avea nevoie de medicamente și le spunea de ce medicamente și lucruri personale are nevoie și ea i le transmitea tot prin intermediul avocaților. Tot, prin intermediul avocaților îi transmitea lui ***** colete și primea înapoi hainele care urmau a fi spălate, doar așa comunicare avea cu *****. La data de 06 noiembrie 2015, după ce a fost pronunțată sentința, ***** avea dreptul la întrevederi de scurtă durată și convorbiri telefonice pe o durată de 20 de minute, doar că acesta nu a beneficiat de acest drept până la data de 14 aprilie 2016, când a purtat prima convorbire telefonică. Înainte de prima convorbire telefonică, avocații au mers la el, iar ea a așteptat să iasă avocații și i-a fost transmisă o scrisoare. Avocatul i-a spus că aceasta este un mesaj de la Ion și să pună scrisoarea într-un loc sigur și că această scrisoare este destinată doar ei deocamdată. A

luat scrisoarea care era în plic, în scrisoare fiind un mesaj, însă în plic mai era o scrisoare în care era scris ca mesaj să țină în siguranță scrisoarea dată, iar ea urma să-i confirme că a primit acest mesaj, la data de 14 aprilie 2016, când a purtat prima convorbire telefonică, atunci când fiind întrebată de către ***** dacă a primit mesajele, ea a confirmat. Când a avut loc convorbirea, ***** i-a zis că atunci când vor avea posibilitatea de a se vedea, el îi va spune ce să întreprindă. Prima întrevvedere i s-a permis cu fiica***** , la data de 01 sau 02 mai 2016. În ziua de Paști a fost la el și acesta a rugat-o să țină scrisoarea într-un loc sigur. ***** i-a spus că este presat și amenințat să facă declarații împotriva lui Vlad, a fost presat să recunoască vina și în caz că nu va face asemenea lucru, vor fi instrumentate noi dosare penale, i-a mai spus că o să-i comunice dacă să facă publică scrisoarea. În așa mod a intrat în posesia acestei scrisori. Relevă martorul că personal a citit această scrisoare. Nu ține minte exact conținutul scrisorii, dar din conținut acesta i-a comunicat că a fost presat și amenințat să depună declarații împotriva lui Vlad Filat, din spusele lui, din acest motiv nu i s-au permis discuții telefonice sau careva întrevederi și convorbiri. Scrisoarea i-a fost transmisă când ***** era deținut în izolatorul CNA. Din detenție, acesta a fost eliberat la data de 08 sau 06 noiembrie 2018, data exactă nu o ține minte. După ce ***** a fost eliberat, acesta i-a confirmat cele declarate în scrisoare. Chiar și după ce a fost eliberat ***** , acea scrisoare a fost ținută într-un loc sigur, așa cum a cerut el. Cele indicate în declarații, ***** a dorit să comunice în instanță. Scrisoarea nu a fost făcută publică din motiv că în momentul când a fost pronunțată decizia de schimbare a măsurii preventive din detenție, acesta urma să fie eliberat în aceeași zi. A fost împreună cu el la penitenciarul nr.9-Pruncul, unde a fost deținut, pentru a-și lua lucrurile personale și buletinul de identitate, doar că buletinul de identitate nu i-a fost înmânat, ***** a fost urcat în mașină cu două persoane și condus la izolatorul CNA, acolo din spusele lui, îl aștepta procurorul ***** , care l-a atenționat ca să fie atent ce declarații face și să nu întreprindă anumite acțiuni și dacă acesta va face diferite declarații sau acțiuni, atunci poate să se întoarcă din nou în penitenciar, după care aceasta i-a înmânat buletinul de identitate. Din aceste motive, Ion a decis să nu facă declarații și din spusele lui, acesta a comunicat că făcuse declarații la faza de urmărire penală și o să depună declarații în instanța de judecată și o să recunoască că a depus declarații sub amenințare. ***** a decedat la data de ***** la data de 10 martie 2021, la data de 15 martie a fost internat în ***** . El a *****cum au vehiculat unii. În momentul când ***** a fost diagnosticat cu ***** , ea a fost diagnosticată cu ***** După externare a urmat ce a urmat, iar după o perioadă de timp, ea a găsit acea scrisoare, a discutat cu copiii și a ajuns la concluzia ca să i-o dea lui Vlad Filat, deoarece ***** dorea să depună declarații că a fost impus să depună declarații sub presiune și dorea ca să se afle adevărul. Martorul a explicat că, pe perioada vieții lui ***** , scrisoarea nu a fost făcută publică.

Când ea a primit scrisoarea, ***** i-a zis că dacă se întâmplă cu el ceva rău, să facă publice aceste declarații, iar după ce a discutat cu Ion, el a zis că va face declarații corespunzătoare în instanța de judecată. Nu cunoaște dacă ***** a fost audiat în instanța de judecată, dar cunoaște că acesta pregătea răspunsuri la învinuirea înaintată, doar că nu a reușit să facă aceste declarații. Nu au discutat pas cu pas cum urma să procedeze ***** , acesta doar i-a spus că în instanța de judecată va comunica așa cum s-a întâmplat. După ce a fost eliberat, acesta nu a făcut declarații, din motiv că a fost atenționat. Din câte cunoaște, el nu areușit să depună careva plângeri, fiind atenționat că dacă v-a întreprinde careva acțiuni, v-a ajunge înapoi în penitenciar. Această scrisoare, a fost doar în posesia copiilor și al avocaților lui Vladimir Filat și lui Vladimir Filat.

Declarația făcută de către *** la data de 6 aprilie 2016**, prin care s-a confirmat faptul că în această cauză penală ***** a fost presat psihologic și amenințat de procurori – dacă nu face declarații împotriva domnului Vladimir Filat, se vor intenta noi dosare penale pe numele acestui (adică pe numele lui *****), pe membrii familiei acestuia, pe numele companiei „***** Co” SRL și companiilor afiliate. ***** a declarat că este unicul beneficiar al companiilor afiliate. Vladimir Filat nu s-a implicat și nici nu a participat în gestionarea și administrarea companiei „***** Co., SRL și companiilor afiliate. Cauza penală împotriva lui ***** , a fiului acestuia și a colaboratorilor acestuia, a fost pornită la comandă pentru a-l ataca pe domnul Vladimir Filat, fiind un instrument de șantaj împotriva lui Vladimir Filat (vol.6 f.d.219-222).

Raportul de expertiză extrajudiciară nr.***din 27 iunie 2022**, prin care s-a confirmat că declarația din numele lui ***** din 6 aprilie 2016 reprezintă un act original, inscripțiile manuscrise fiind executate de o singură persoană și anume de către ***** semnătura fiind tot a lui ***** () vol.6 f.d..

Potrivit art. 94 alin. (1) pct. 6), pct. 8) Cod de procedură penală al RM, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute (..) dintr-o sursă care este imposibil a fi verificată în ședința de judecată; (...) cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor C. pr. pen. al RM.

Potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 120 din 15 decembrie 2017 (pct. 24-25, pct. 27), verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile Cod de procedură penală al RM, prin procedee probatorii respective. Curtea Constituțională relevă că pentru aflarea adevărului este indispensabilă cunoașterea realității obiective a împrejurărilor cauzei, iar această operațiune nu se poate realiza decât prin administrarea probelor. Această activitate

constă în deducerea în fața organului de urmărire penală sau, după caz, a instanței de judecată a faptelor și a împrejurărilor faptice care configurează orice probă, în așa fel încât să se formeze o reprezentare exactă a celor petrecute. Pentru aceasta, activitatea de administrare a probelor trebuie să se desfășoare astfel încât să se evite orice atingere care ar putea nesocoti demnitatea umană, dreptul la apărare, principiul egalității armelor și, în consecință, prestigiul justiției.

În acest context, Curtea relevă că, potrivit art. 100 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, în favoarea și în defavoarea învinutului, inculpatului, de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, **prin procedeele probatorii prevăzute de Cod de procedură penală al RM.**

Operând cu cele statuate în Decizia Curții Constituționale nr. 152 din 29 noiembrie 2018 (pct. 25), Curtea menționează următoarele: argumentele autorului excepției de neconstituționalitate readuc în atenția Curții subiectul îndepărtării fizice de la materialele dosarului a probelor declarate inadmisibile, problemă cu care Curtea a fost sesizată în cazul controlului constituționalității art. 94 alin. (1) Cod de procedură penală al RM (Decizia Curții Constituționale nr. 47 din 22 mai 2018). În Decizia nr. 47 din 22 mai 2018, Curtea a punctat că garanția echității, care rezultă din art. 6 par. 1 din CEDO impune un control al legalității probelor. Aceasta presupune ca acuzatului să i se ofere posibilitatea de a contesta probele pe care le consideră ilegale (pct. 49). Prin urmare, instanța de judecată reține, că contestand veridicitatea probei cu martor (declarațiile martorului *****), date în cadrul urmăririi penale, în condiții privative de libertate, aflându-se în condiții de detenție, apărarea a putut să demonstreze, că acestea au fost obținute în condiții dezavantajoase martorului, iar declarația olografă, prezentată în instanță de judecată, cu expertizarea acesteia constatată că acea probă un poate fi pusă la baza unei condamnări și instanța de judecată o declară inadmisibilă.

Scrisoarea eliberată de Oficiul Național al Registrului Comerțului din *** (nr. *****) din 1 septembrie 2018** - prin care s-a confirmat faptul că „Vladimir Filat nu a deținut / nu deține calități / funcții în cadrul următoarelor societăți: ***** INVESTMENT SRL (denumire actuală ***** SRL, CUI *****), ***** SRL (denumire actuală ***** SRL CUI *****) și SC *****CO LTD SRL (denumire actuală ***** SRL, CUI *****)”. În fapt, s-a atestat clar că Vladimir Filat nu a avut legătură cu aceste companii, care au vizat direct ori indirect actul de învinuire referitor la infracțiunea de spălare a banilor pusă arbitrar în sarcina lui Vladimir Filat.

Scrisoarea eliberată de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova din 23 octombrie 2018 – prin care s-a confirmat faptul că „Vladimir FILAT nu a figurat și nu

figurează în calitate de întreprinzător individual sau asociat la societățile comerciale (în comandită, în nume colectiv, cu răspundere limitată), precum și administrator la întreprinderile înregistrate în Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali”. În fapt, s-a atestat clar că Vladimir Filat nu a companii înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, implicate în activități de întreprinzător.

Actul de constatare nr. *** din 28 noiembrie 2019**, emis de către Autoritatea Națională de Integritate a Republicii Moldova – prin care s-a confirmat faptul că „potrivit informației de la Camera Înregistrării de Stat nr. ***** din 12 noiembrie 2015 și a informației din baza de date „Acces” a ÎS „CRIS REGISTRU” (ASP) s-a constatat că Vladimir Filat nu figurează ca asociați și administratori ai persoanelor juridice pe teritoriul Republicii Moldova”. Mai mult, s-a invocat precum că „în urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control (inițiat prin procesul-verbal din 22 octombrie 2015), inspectorul de integritate concluzionează că Vladimir Filat nu a încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale pentru anul 2014, deoarece nu s-a deținut existența diferenței vădite între averea dobândită și veniturile obținute, în perioada supusă controlului”.

Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de apel Chișinău din 6 iunie 2019, devenită irevocabilă pe baza încheierii judecătorești din 30 octombrie 2019 (dosar nr. *****), care a indicat expres la faptul că „pentru a putea solicita informația cu privire la conturile „*****” LTD, Vladimir Filat urma să dețină calitatea de persoană împuternicită să gestioneze conturile acestuia. Or, altă calitate a acestuia față de compania dată nu îi acordă dreptul de a primi informația ce constituie secret bancar direct de la bancă”. Mai mult, conform actelor judecătorești s-a confirmat că „Vladimir Filat nu a avut careva relații cu BC „BANCA de Economii” SA referitor la activitatea „*****” LTD în cadrul băncii”.

Ordonanța judecătorească din 14 noiembrie 2014, emisă de către judecătorul Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, ***** – prin care s-a făcut dovada faptului că compania „*****” LTD este rezident ***** , ***** , nr. de înregistrare ***** , BAN ***** , BC „BANCA SOCIALĂ” SA, ***** . Din materialele cauzei civile s-a identificat, în mod direct, că contractul de vânzare cumpărare din 24 septembrie 2014, a fost semnat de către *****(reprezentant „***** CAPITAL” LP) și ***** (director „*****” LTD), care nu are vreo careva legătură cu Vladimir Filat.

Încheierea judecătorească din 23 decembrie 2014, emisă de către judecătorul ***** prin care s-a dispus ridicarea sechestrului aplicat asupra mijloacelor bănești în sumă de 550000 Euro disponibile în contul nr. *****deschis pe numele companiei

nerezidente „*****” LTD la BC „BANCA SOCIALĂ” SA, măsură care a fost aplicată prin încheierea instanței din *****. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 3 februarie 2015 recursul declarat de către procurorul ***** referitor la încheierea judecătorească din 23 decembrie 2014 a fost respins ca depus peste termen.

Extrasul din contul bancar nr. *****, care aparține companiei „*****” LTD, deschis la BC „BANCA SOCIALĂ” SA prin care s-a atestat restituirea sumei de 5500000 Euro către compania „***** CAPITAL” LP.

Procesul-verbal de audiere a învinuitului *** din 15 august 2015**, prin care s-a confirmat faptul că a încheiat un contract cu compania din ***** „***** MANAGEMENT”, prin care „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD i-a prestat servicii de consultanță și studiul opiniei publice pentru el (*****) personal și pentru afacerile acestuia. ***** a declarat că Vladimir Filat nu a știut și nici nu a fost informat vreodată de către ***** referitor la aceste tranzacții.

Ordonanța emisă de către procurorul în Procuratura Anticorupție, *** din 24 martie 2015**, prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a reprezentantului legal al companiei „*****” LTD, ***** și a persoanei juridice „*****” LTD, din motivul lipsei în acțiunile ultimului a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM. În context, s-a atestat că nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzută de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM, nefiind astfel realizată, atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a acestei infracțiuni. În ipoteza celor relatate, în cadrul urmăririi penale nu a fost posibilă identificarea cu certitudine a elementelor componentei infracțiunii predicat, urmărirea penală fiind pornită în lipsa acesteia (...). Elementele componentei infracțiunii predicat nu au fost determinate în contextul investigării infracțiunii de spălare a banilor, existența căreia fiind condiționată de prima. Prin urmare, norma devine aplicabilă doar atunci când bunurile ce constituie venituri ilicite au în calitate de sursă de proveniență săvârșirea anterioară a unei alte infracțiuni, fapt care prin probele acumulate în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de demonstrat. Ca rezultat al acțiunilor de urmărire penală s-a constatat că companiile „*****” LTD” (...) nu au cauzat careva prejudiciu (...), fapt ce a constatat lipsa laturii obiective a infracțiunii prevăzute la art. 243 Cod

II. Declarațiile inculpatului Filat Vladimir

În ședința de judecată fiindu-i acordată posibilitatea de a se expune referitor la învinuirea adusă, inculpatul Filat Vladimir Vasile a menționat că, dorește să dea declarații și a relevat că, vina în comiterea infracțiunii nu o recunoaște. Relevă că, învinuirea adusă, pentru el este una neclară, arbitrară și irelevantă, cu atât mai mult circumstanțele invocate și anumite lucruri care se regăsesc în prezentul dosar, învinuirea operând cu fapte și

circumstanțe care nu se raportează în nici un fel la acțiuni comise de către el personal. Explică că, în anul 2010 deținea funcția de Prim-ministru al Republicii Moldova și de președinte al Partidului Liberal Democrat din Moldova. În ajun de alegerile anticipate Parlamentare, în acel an în Moldova, la Chișinău, a avut loc o întâlnire, în cadrul vizitei efectuate de către președintele Georgiei *****. În cadrul acelei vizite, în afară de discuțiile care vizau statul și agendele comune, și avînd în vedere relația de prietenie care o avea cu Președintele Georgiei ***** și de parteneriat stabilit între partide, partidul pe care îl conducea el în calitate de președinte - PLDM și partidul din Georgia al lui ***** , au discutat despre perspectiva alegerilor din Republica Moldova. În cadrul discuțiilor, ***** a făcut referință la campania electorală deja petrecută în Georgia, unde partidul lui ***** a obținut*****, și i-a recomandat după caz, și dacă avea interes, să preia strategia. În acest sens, ***** i-a recomandat să discute cu cetățeanul american ***** , care l-a consiliat în acele alegeri din Georgia. La o scurtă perioadă de timp ***** a venit în Chișinău și a prezentat strategia și campania electorală care a avut loc în Georgia, o campanie care a dus la***** partidului condus de *****. Esența acelei prezentări a fost, prezentarea campaniei electorale din Georgia, care avea denumirea „Georgia fără sărăcie”, acea prezentare a avut loc la sediul partidului PLDM , în fața staff-ului electoral, în deplină componentă, staff-ul central și cel teritorial. Menționează că, Partidul Liberal Democrat din Moldova, era un partid structurat, mare, cu reprezentați în administrația locală, centrală, și un nivel complex la nivel de structură de partid. În urma acelei prezentări, și nu el în calitate de președinte al PLDM, dar partidul PLDM, a luat decizia, de a replica în totalitate campania electorală pentru alegerile din 2010, după cum a fost și în Georgia cu denumirea „Moldova fără sărăcie”, obiectivele și strategia erau identice. Așa a făcut cunoștință cu *****. Mai menționează că acea colaborare nu a avut la bază contract sau angajamente reciproce, a fost un gest din partea colegilor georgieni fără careva obligațiuni din partea PLDM. În urma implementării acelei strategii, PLDM a obținut 32 mandate în Parlamentul Republicii Moldova, a fost un succes, nu doar în urma strategiei, dar și în urma muncii. Ulterior în anul 2013, au început să se pregătească ca partid de alegerile care urmau să aibă loc în anul 2014, adică alegerile Parlamentare, era evident că aveau nevoie de o strategie de campanie. Avînd în vedere colaborarea în forma care a fost în anul 2010 cu ***** , în discuțiile avute în cadrul partidului PLDM, au ajuns la concluzia ca să solicite colaborarea cu compania care o reprezenta dînsul, în vederea pregătirii alegerilor din 2014. În acest sens, PLDM, a semnat contract de colaborare cu compania reprezentată de ***** , cu obiective clare și cu obligațiuni de ambele părți, inclusiv sumele contractuale. În rezultatul acelei colaborări, a fost elaborată strategia de colaborare, „Înainte Spre un Viitor European”, strategie acceptată și implementată în anul 2014, în cadrul campaniei electorale. Indică că, așa cum spunea, a

fost acel contract între compania reprezentată de ***** și PLDM. Dâșii au prezentat acea strategie și acțiuni care urmau să le reprezinte și PLDM, în baza contractului să fie făcute plățile reieșind din contract. Mai menționează că, pe parcursul activității PLDM, a depus în conformitate cu legea, toate rapoartele financiare necesare la toate instituțiile de stat, conform normelor legale, inclusiv ce ține de campania electorală, nu a fost nici o încălcare pe parcursul timpului sub aspectul nerespectării legii în vederea finanțării sau administrării resurselor financiare și nu au fost stabilite. Ce ține de contractul care apare în acest dosar penal, și anume contractul cu compania ***** LTD, și GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD, nu a cunoscut această companie, nu a avut nici un fel de tangență, nu a deținut resurse directe sau indirecte din această companie, nu a convertit și nu a transferat direct sau prin intermediul altor persoane, careva resurse financiare. Ce ține de alte companii care se regăsesc în acest dosar, aici se referă la companiile din ***** , declară că nu a avut și nu are nici o tangență cu aceste companii, și nu a deținut resurse financiare, nu a concertat, nu a convertit și nu a transferat direct sau prin intermediul altor persoane, careva resurse financiare. Ce ține de compania ***** LTD și alte companii care sunt vizate din dosarul din ***** , care sunt atribuite reieșind din sentința de condamnare, la care se face trimitere, inclusiv prin probele prezentate în cadrul acestui dosar, este probat că nu are tangență cu aceste companii. Subliniază că, acea condamnare la care se face trimitere de către acuzator, este în procedură de revizuire la Curtea Supremă de Justiție, procedură care este în rezultatul condamnării Republicii Moldova de către CtEDO pe motivul că nu a avut parte de un proces echitabil. La întrebarea apărătorului Viorel Berliba, în legătură cu circumstanțele acestui dosar, inculpatul a comunicat că, la data 21 iulie 2015, a fost audiat de către procurorul ***** la Procuratura Anticorupție, în calitate de martor în dosarul cu genericul „Frauda Bancară”. După ce a fost finalizată audierea pe subiectul „Frauda Bancară”, procurorul Bețișor a fost solicitată destul de insistent de o persoană, iar el a rămas în birou, posibil a durat 20 minute până la revenirea dâșei și aceasta a solicitat să continue audierea. A fost audiat ca martor, fără avocat, și el a acceptat să depună declarații. Procurorul i-a acordat întrebări directe ce ține de colaborarea PLDM și GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD, au fost adresate mai multe întrebări, „cine a negociat contractul, cine a semnat și a întocmit contractul”, iar el a răspuns la toate întrebările și cu asta s-a încheiat audierea, fiind o audiere complexă. După acea audiere, după câte își amintește, în perioada 25-27 iulie 2015, a fost o scurgere în presă cu anumite trimiteri la PLDM (Partidul Liberal Democrat din Moldova) legate de finanțare și își aduce aminte bine că a fost o reacție a PLDM, prin care s-a dat o apreciere exactă acelor speculații, după care nu a mai avut careva discuții sau amintiri la acel subiect decât după încarcerarea sa. Invocă că, după ce a fost arestat și mai exact după ce a fost transferat în penitenciarul nr.13,

fostul avocat Igor Popa i-a transmis într-o manieră mai sugestivă că Procuratura Anticorupție, instrumentează un dosar în legătură cu compania „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD”, este adevărat că dânsul vorbea de finanțare ilegală al partidului, și tot acesta i-a declarat că incriminarea nu poate fi din motiv că legea a fost introdusă în anul 2015, și nu se referea la perioada de contract cu GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD, însă totodată periodic acesta îi făcea trimitere la dosar cu mențiunea că atât timp cât dânsul v-a fi pe dosar, în calitate de apărător, „acest dosar va fi unul mort”, aceasta este expresia exactă, și cu cât avansau în discuțiile de reziliere a contractului cu fostul avocat Igor Popa, erau puse accentele mai exacte că în cazul în care el ca avocat va ieși de pe dosar, iar inculpatul renunță la serviciile dânsului, acest dosar și nu doar, va ajunge în instanță. Mai menționează, că de același argument de șantaj s-au folosit când erau discuții despre partaj, avînd în vedere că unul din beneficiarii partajului direct a fost în perioada aia, consilierul cetățeanului Plahotniuc. La început de iulie 2018, el a solicitat rezilierea contractului cu Igor Popa, unde i-a fost spus concret că dacă face acest pas, dosarul va fi trimis în instanță. La data de 16 iulie, a reziliat contractul cu Igor Popa și a semnat contract cu un alt apărător și a făcut public acest lucru. La data de 31 iulie 2018, i-a fost înaintată învinuirea în penitenciar. Mai menționează că prin cele declarate, nu dorește să fie trecute ca o dorință de se victimiza, doar pe parcursul timpului a avut posibilitatea să plece, însă a ales ca să meargă pe calea legală, în fața instanței de judecată, nu a fost o situație ca să fie solicitat de organul de urmărire penală, sau să fie citat în instanță să se prezinte și să nu se fi prezentat, relatează cum au stat lucrurile, și nu mai crede în coincidențe. I-a fost înaintată învinuirea, și odată cu înaintarea învinuirii, i-a fost prezentat și dosarul și a aflat detalii care se examinează în acest proces ce ține de semnarea acelu contract (GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD), plățile efectuate către companie, a făcut cunoștință cu detaliile împreună cu avocații prezenți în sală. Companiile ***** SOLUTION LTD, ***** INVESTMENT SRL și ***** SRL, nu îi sunt cunoscute, și nu a avut nici o tangență și actele prezentate de la statul Român demonstrează aceste fapt. Contractul din 01 iulie 2014, semnat între PLDM și compania americană, l-a avut ca beneficiar partidul PLDM, este scris în contract expres, și activitățile au fost din partea acestei companii în interesul PLDM, fapt pentru care și au fost achitate mijloace financiare. Relevă că, este simplu să faci o analiză comparativă, să iei o companie similară de consultanță fie din America sau din ***** sau din alte țări, ei au mai avut colaborări și cu alte companii, dar o companie similară care prestează servicii similare, și prețul plătit pentru aceste servicii a fost identic pentru serviciile prestate de către GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD către PLDM, plata a fost una suficientă. Nu cunoaște dacă au fost efectuate careva transferuri între PLDM (Partidul Liberal Democrat din Moldova) și ***** LTD sau alte

companii. Despre decizia de semnare a contractului între PLDM și GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD, ține să menționeze că un partid politic nu funcționează ca o instituție, sub noțiuni de indicații sau decizii unilaterale. Activitățile avute în cadrul PLDM, în perioada dintre alegeri, partidul activa în forma sa normală, având ca organe de conducere, președintele partidului, vicepreședinții partidului, secretarul general, secretariatul, secretari în care intrau responsabilii de aspect economic, contabilitate, aspect ideologic, aspect organizatoric, aspect juridic, aspecte de relații internaționale, era o structură care activa fiecare în limită și competență. În ajun de alegeri partidul intra în etapa preelectorală, atunci când era format staff-ul electoral în frunte cu președintele staff-ului, și deciziile care vizau organizarea campaniei electorale și finanțarea acțiunilor, și campaniei inclusiv, ține de contract nemijlocit, discuțiile au fost la nivel de partid, el nu poate spune dacă a fost la nivel de birou central sau la nivel de staff electoral, dar cu certitudine această decizie nu putea să fie luată de o singură persoană, iar semnarea contractului, a avut loc de către secretarul general al partidului, nefiind vreo indicație sau decizie, această atribuție revenea exclusiv secretarului partidului. Pe parcursul activității în calitate de președinte al PLDM nu a semnat niciodată contracte cu caracter economic, financiar, patrimonial, singurele documente care le semna, au fost documentele congreselor, procesele-verbale, și eventual dispozițiile ce țin de activitățile politice ale partidului și acorduri de colaborare internațională. Cu referire la achitarea către GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD, explică că plata a fost făcută din fonduri electorale ale partidului, și menționează că toate aceste plăți au fost supuse verificării de către instituțiile statului, periodic și în perioada campaniei electorale. La întrebarea avocatului Ion Vizdoga, inculpatul a explicat că, secretarul general al partidului ***** a semnat acest contract. Din anul 1991 domnul ***** și regretatul ***** se cunoșteau foarte bine, din simplu motiv că ***** a fost soțul surorii sale, iar ***** fratele primei sale soții. La întrebarea procurorului, inculpatul a declarat că, în perioada verii anului 2013, nu poate spune de câte ori s-a văzut cu ***** , cu certitudine s-au văzut, întâlnirile sale cu ***** nu au avut scop negocierea contractelor de consultanță, așa cum a declarat și anterior, nu el s-a ocupat de negocierea contractului și nu el a semnat acest contract, mai mult ca atât nu ține de competența sa. Referitor la întrebarea care a fost scopul întâlnirilor cu ***** , consideră că se urmărește un anumit răspuns, dar răspunsul acela este cel dat și nu poate adăuga altceva. Referitor la negocierea contractului de consultanță încheiat între GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD din partea PLDM, el a răspuns la această întrebare și nu are ce adăuga. Concretizează că, pe ***** l-a cunoscut în anul 2010, cu care a avut o colaborare, domnul ***** activează în ***** . A avut deplasări multiple în ***** , a avut multiple întâlniri cu autoritățile americane și cu dânsul, iar întâlnirile aveau o multitudine de

subiecte care au fost discutate, și acestea nu au vizat negocierea contractului, deoarece contractul are clauze juridice, are clauze cu caracter economic, angajamente reciproce, care pot fi negociate și respectiv de oamenii care au competențe necesare și responsabilități necesare, or el nu a avut aceste competențe. Întâlniri comune cu ***** și ***** cu certitudine nu au avut, însă admite că întâlniri în cadrul staff-ului electoral central la care a participat, și în discuții generale vizavi de colaborare și de alegerile electorale, este posibil. În perioada anului 2013, întâlniri cu ***** și ***** și ***** comune nu a avut. Dacă au avut careva întâlniri între ***** cu ***** , nu cunoaște. Explică că, nu ținea de competența sa, să dea careva indicații secretarului general să își exercite funcțiile așa cum prevede statutul. Mai indică că, nu a primit vreo adresare, deoarece nu accesa și nu utiliza adresa Vlad.Filat@gmail.com. Despre faptul că a fost trimisă el nu poate să cunoască, dar faptul că ar fi recepționat o asemenea adresare o spune cu fermitate că nu. În conformitate cu art.19 alin.(3) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală are obligația să investigheze sub toate aspectele toate probele atât în defavoarea cât și în favoarea inculpatului, ori dacă era administrat acest dosar după cum prevede Codul de procedură penală, această adresare nu era să fie adresată acum, iar trimitere la companie ***** LTD cu atât mai mult, compania ***** LTD este folosită cu insistență la acest dosar, pornind de la condamnarea sa în dosarul din trecut, or dacă se investiga înainte de a fi înaintat învinuirea, toate probele și circumstanțele la această companie nu se făceau trimitere din motivul că această companie i-a fost atribuită ilegal, împreună cu această companie fiindu-i atribuită suma de 5.500,000 euro, bani care prin probele înaintate erau scoși de la compania ***** LTD cu un an înainte de condamnarea sa, acest fapt era cunoscut de procurori, din motivul că procurorii au administrat dosarul său de condamnare, au administrat și dosarul ***** LTD, merge vorba și de procurorul Bețișor și Ivanov care erau pe ambele dosare. Procurorul Busuioc a apărut pe dosar când a fost înaintată învinuirea, toate probele au fost acumulate de doamna Bețișor. Nu poate explica acțiunile unei alte persoane, deoarece nu a avut nici o atribuție, nici o calitate, la nici una din companiile care sunt la acest dosar, lucru demonstrat prin acte, care parvin de la autoritățile Republicii Moldova și Române, nu a convertit și nu a transferat careva resurse financiare. Nu crede că domnul ***** i-a adus la cunoștință această somație, din motivul că această adresare nu viza Partidul Liberal Democrat din Moldova, din motiv că contractul Partidului Liberal Democrat din Moldova cu ***** a fost respectat din ambele părți. În campania electorală sunt făcute multe plăți, începând contractele cu presa, pentru plățile efectuate nu este nevoie de autorizație, nu a fost nevoie de autorizare și nu a autorizat, și nu poate da calificare celor expuse de alte persoane. În octombrie 2014, nu a fost contactat de către ***** , și nu crede că ar fi fost cazul să fie contactat, din motiv că nu crede că ar exista restanțe din partea Partidului Liberal Democrat din Moldova către

*****. Perioada de executare a lucrărilor nu o ține minte, din motiv că a trecut o perioadă îndelungată de timp. Nu cunoaște, dacă au fost expediate facturi, dar presupune că invocuri ce ține de Partidul Liberal Democrat din Moldova și GREENBERG QUINLAN ***** erau expediate, deoarece în baza invoce se făcea plata. În cazul contractului, între Partidul Liberal Democrat din Moldova și GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD, plățile se făceau în baza contractului, dar ce a văzut din materialele dosarului, nu a văzut careva acte justificative în baza cărora companiile nerezidente din ***** au făcut plată pentru GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD având la bază un contract semnat între GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD și ***** LTD. Nu a avut pretenția ca unii politicieni din Republica Moldova, din motiv că nu este jurist, dar are studii juridice și un pic de experiență, atunci când obligațiunile unei părți a unui contract bilateral, trec la o persoană terță, elementar urmează să existe un act juridic, altfel există un semn de întrebare, și pentru precizare dacă se vorbește de contractul cu ***** LTD, de la ***** LTD nu s-a dus un cent către compania GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD. La recepționarea facturilor de la compania GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD, el nu era informat, și nu autoriza careva plăți, deoarece atribuțiile sale și activitatea sa presupunea altceva. Nu cunoștea că pe adresa PLDM erau expediate facturi de către GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH LTD, și nu știe dacă au existat asemenea situații. Pe ***** îl cunoaște foarte bine, dacă nu greșește au făcut cunoștință în anul 2006, dânsul fiind Prim Vice Ministru de Externe în Vilnius, în conducerea serviciului secret al țării, dar și o perioadă în cadrul Misiunilor Speciale din Republica Moldova, el fiind atunci deputat, și Vice Președinte al comisiei Securitate, Ordine Publică și Apărare și conducător al subgrupului de monitorizare al activității SIS, atunci l-a cunoscut. Domnul ***** nu a avut atribuție la negocierea și semnarea contractului, ce ține de prestarea serviciului nu cunoaște care a fost implicarea dânsului, deoarece contractul de colaborare a fost semnat între ***** și ***** , și nu cunoaște detalii. Darius cu domnul ***** , se cunoșteau, la fel cum se cunoaște cu mai multe persoane care au fost în partidul Partidul Liberal Democrat din Moldova, dacă la faza de urmărire penală se făcea o investigație obiectivă și dacă se uita prin facturi, se vedea cine a fost beneficiarul acestor servicii. Nu poate răspunde la întrebarea dacă ***** se cunoaștea cu ***** din motiv că posibil se cunoșteau sau posibil că nu se cunoșteau, posibil nu, din motiv că ***** nu făcea parte din bordul de conducere al Partidul Liberal Democrat din Moldova, dar el a fost membru de partid și a fost implicat în activitățile lor. ***** a participat la mai multe evenimente, din 2007 până la arestarea sa, și posibil că în cadrul acestor evenimente să se fi cunoscut. Pe cauza penală cu genericul „Frauda Bancară” a fost audiat în calitate de martor, unde pentru prima dată a discutat despre această situație și în cadrul acelei audieri a discutat cum s-a

petrecut, a fost audiat ca martor în dosarul respectiv și în aceeași zi se efectuau percheziții la *****. Pe cauza penală dată nu a fost audiat în calitate de martor, i-a fost înaintată învinuirea direct, dar pe situație și pe circumstanțele acestei situații a fost audiat în calitate de martor pe o altă cauză penală. Consideră că, acest dosar ca faptă și ca sumă este parte integrantă al dosarului de condamnare, procurorul care a instrumentat dosarul în baza căruia a fost condamnat cunoștea în detalii, așa cum prevede legea faptele urmează să fie examinate din toate punctele de vedere, și dacă ar fi fost o problemă în dosarul respectiv urma să fie încadrată inclusiv și partea care îi este încriminată în acest dosar, merge vorba de aceeași faptă și sumă, este o tentativă de dublă incriminare, iar într-o perioadă scurtă de timp, se poate ca să îi fie încriminată o altă componentă de infracțiune. Nu a avut cunoaștere despre companiile care se aflau în proprietate și pe care le gestiona *****, și în rezultat nu putea să cunoască genurile de activate pe care le avea dînsul din motiv că la distanță de timp, avînd în vedere și dosarele penale și alte lucruri care s-au întîmplat, se atestă că domeniile de activitate dînsului erau diverse. La întrebarea avocatului Viorel Berliba, inculpatul a explicat că, nu a fost beneficiarul companiilor, din tot șirul de companii enunțate și speculate, administrate de *****, a avut calitate de acționar majoritar la compania Capital Invest S.A. care nu este implicat în nici un dosar din Republica Moldova și așa cum a mai menționat, compania ***** CO, această companie a fost fondată în 2011 dacă nu greșește, de către el și fosta sa soție, atunci Sanda Filat, a fost înregistrată public nu prin intermediul neamurilor sau interpușilor, cu scopul frumos să planteze 100 hectare de nuc exemplar, însă în anul 2012 a intervenit divorțul, și avînd în vedere că compania era înregistrată pe fosta sa soție Sanda Filat, dînsa neavînd interes și posibilitatea de a gestiona acea companie, s-a luat decizia ca ea să fie înstrăinată și această companie a fost cumpărată de familia Rusu, pornind de la faptul că acesta avea studii de bază și universitate în agricultură. Acestea sunt companii cu are a avut tangență, în rest nu a avut tangență cu alte companii, în calitate de beneficiar, proprietar și dacă s-ar fi investigat atunci, și dacă ar fi fost interes acum să se clarifice cu anumite companii imputate lui, sub genericul beneficiar efectiv, atunci s-ar vedea că aceste companii au avut și au proprietari, și ele activează, sunt beneficiari, fiind lui imputate în acel dosar și obligat să restituie.

Poziția apărării în cadrul dezbaterilor judiciare

Partea apărării, cu concursul avocaților Viorel Berliba, Ion Vozdoga, Cristina Bancu, Tudor Osoianu, și Victor Munteanu au invocat încălcări grave raportate la principiul legalității incriminării în cauza penală în care figurează în calitate de persoană inculpată Vladimir Filat, iar partea acuzării, în fapt, a sesizat instanța de judecată, avînd la bază lipsa unui careva fapt infracțional, fundamentându-și poziția prin intermediul unor probe neconcludente, nepertinente, neutile, neveridice, probe care

demonstrează principial și punctual că domnul Vladimir Filat nu a comis vreo faptă care să se încadrează în vreun careva mod, în fapt și în drept, în limitele conținutului normativ al infracțiunii incriminate.

Consideră, că nu există niciun temei juridic al răspunderii penale a persoanei inculpate Vladimir FILAT pentru infracțiunea prevăzută la art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM, inclusiv prin prisma faptului că probele demonstrează contrariul.

Invocă, că nu a fost respectat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și, respectiv, art. 6 par. 1 din CEDO, care trebuie să fie practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu, CtEDO a sistematizat o listă neexhaustivă de factori relevanți pentru evaluarea caracterului echitabil al procesului penal, în particular: cadrul juridic care reglementează admisibilitatea și aprecierea probelor; calitatea probelor și dacă circumstanțele în care au fost obținute pun la îndoială credibilitatea sau acuratețea acestora; existența sau inexistența posibilității pentru persoană de a contesta autenticitatea probelor și de a se opune utilizării acestora; ponderea probelor și, în special, dacă probele au format o parte integrantă sau o parte semnificativă a celor care au stat la baza condamnării, precum și ponderea altor mijloace de probă în cauză.

Apărarea mai invocă, că ordonanța de punere sub învinuire, în sensul art. 281 Cod de procedură penală al RM, nu cuprinde data, locul, mijloacele și modul de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinei, motivelor și semnele calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Mai specifică, că nu a fost respectată forma rechizitoriului, în sensul art. 297 Cod de procedură penală al RM, care ca actul de sesizare a instanței de judecată, care se întocmește după prezentarea materialelor de urmărire penală. Având în vedere importanța pe care o prezintă în procesul penal acest act procedural, legea acordă o atenție deosebită conținutului și formei acestuia sub aspectul formulării învinuirii în privința inculpatului. Or, prin rechizitoriu, în principiu, se înțelege notificarea oficială emisă de către procuror prin care se impută persoanei săvârșirea unei infracțiuni, fapt care atrage repercusiuni importante asupra drepturilor procesuale prevăzute de lege. Conform prevederilor art. 296 alin. (2) Cod de procedură penală al RM, dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului și formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui. Consideră, că rigurozitatea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței impune ca învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă, deoarece instanța de judecată are obligația să se pronunțe asupra faptei reținute în sarcina inculpatului în limitele determinate prin rechizitoriu, de unde rezultă, că instanța de judecată este valabil sesizată și, respectiv, este în drept să judece cauza, cu condiția că ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul să cuprindă, printre altele, informații despre fapta incriminată persoanei în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, adică formularea învinuirii, cu

indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinovăției, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Astfel, consideră, că la etapa judecării în fond a cauzei penale, prin admiterea cererii părții apărării, partea acuzării a evitat să dea răspuns la întrebările formulate, pentru a explica învinuirea, se atestă o încălcare a dreptului la apărare și a echității procesului, am constatat că nu sunt stabilite mai multe semne constitutive esențiale obligatorii ale infracțiunii incriminate, absentând această speță de temeiul juridic al răspunderii penale.

Consideră, că lipsa acestor semne constitutive esențiale cu caracter obiectiv și subiectiv ale conținutului normativ al infracțiunii de spălare a banilor rezultă inclusiv din lipsa răspunsurilor la unele întrebări sau din răspunsurile evazive oferite de către partea acuzării, care urmau să probeze semnele constitutive ale infracțiunii incriminate. Anume răspunsul corect la majoritatea dintre întrebările apărării ar fi făcut inclusiv dovada lipsei temeiului juridic al răspunderii penale în acțiunile domnului Vladimir Filat.

Reține, că în acest sens au rămas neclare următoarele aspecte:a) luând în vedere faptul că în conținutul învinuirii se operează cu diferite perioade de timp, însă infracțiunea are un moment anume de comitere a ei, care este acest moment? Nu a fost concretizat clar când a fost comisă fapta prejudiciabilă care constituie elementul material al infracțiunii de spălare a banilor imputată lui Vladimir Filat; b) dacă în această cauză penală o infracțiune comisă prin participație penală, c) dacă Vladimir Filat a fost organizator al infracțiunii, atunci acțiunile cărei persoane (autor al infracțiunii) au fost organizate, d) care acțiuni prevăzute de art. 243 Cod penal al RM au fost comise nemijlocit de către Vladimir Filat, în calitate de autor al infracțiunii? e) care a fost legătura obiectivă și subiectivă între faptele incriminate lui Vladimir Filat în contextul unei infracțiuni unice complexe? f) cum au fost obținute veniturile ilicite de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA și care a fost rolul lui Vladimir Filat în obținerea veniturilor ilicite direct și nemijlocit de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA? g) cursul mijloacelor financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA și de la alte bănci comerciale (circuitul cărora este reținut în această cauză penală) a vizat anumite transferuri și convertiri comise de către alte persoane sau companii decât cele care erau gestionate de către *****? h) care a fost locul comiterii infracțiunii de spălare a banilor?i) dacă transferul mijloacelor financiare către ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD a avut loc de pe conturile companiilor nerezidente, acest transfer se consideră ca fiind comis în Republica Moldova sau în străinătate?k) care bunuri din cele care au constituit remunerația ilicită în cazul infracțiunii de corupție pentru care a fost condamnat Vladimir Filat au constituit mijloc de spălare a banilor în acest caz?l)

mijloacele financiare transferate către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD cu sediul în ***** au fost efectuate de pe contul/conturile companiei „*****” LTD) când în mod concret au fost comise actele de convertire a mijloacelor financiare și cum anume s-a realizat în mod obiectiv) ***** a comis nemijlocit faptele de transfer și convertire a mijloacelor financiare; dacă da, care anume?

Consideră, apărarea, că aceste momente principiale nu au fost soluționate, iar faptul că aceste elemente nu au fost stabilite în mod clar a determinat caracterul confuz, neclar și arbitrar al învinuirii aduse lui Vladimir Filat, persoana inculpată fiind nevoită să se apere de o învinuire iluzorie, nefiind informat și nefiindu-i explicată această acuzare în modul prevăzut de lege.

În acest sens, apărarea consideră că se atestă, violarea prevederilor art. 6 par. 3 lit. a) CEDO, adică dreptul acuzatului de a fi informat în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, iar actul de sesizare a instanței de judecată indică la ilegalitatea acestuia, iar ca efect, nulitatea lui, fapt care nu poate valorifica în niciun mod vreo sentință de condamnare a persoanei.

De asemenea, apărarea invocă aprecierea denaturată a unor semne ale infracțiunii incriminate lui Vladimir Filat, și anume a infracțiunii prevăzute la art. 243 alin. (3) lit. b Cod penal.

Apărarea a mai invocat încălcarea principiul legalității incriminării, consacrat în art. 7 CEDO, precum și prevăzut expres de art. 3 Cod de procedură penală RM, care determină că nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală. Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.

Consideră, că încălcarea principiului legalității incriminării penale în ansamblu, rezultată din conținutul rechizitoriului, vizează: a) lipsa temeiului juridic al răspunderii penale referitor la infracțiunea de spălare de bani incriminată lui Vladimir Filat;b) lipsa probării semnelor constitutive ale infracțiunii de spălare de bani, iar tabloul probator reținut în conținutul rechizitoriului este contrar concluziei invocate în învinuirea înaintată de către partea acuzării, remarcându-se lipsa unui temei juridic al răspunderii penale și sesizarea arbitrară/abuzivă a instanței de judecată, contrar legii;c) neadministrarea și nevalorificarea oportună și corectă a probelor de către partea acuzării, probe care nu indică la conținutul constitutiv al infracțiunii incriminate, precum și devierea acuzării, în proces de încadrare juridică a infracțiunii, de la propriile probe acumulate și administrate etc.

Apărarea consideră, că se atestă clar că procurorul a lansat arbitrar anumite acuzații grave, în lipsa unui temei juridic:

În contextul identificării și probării obiectului juridic și obiectului material al infracțiunii de spălare a banilor, în varianta normativă prevăzută de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM, partea acuzării s-a condus de următoarele momente reținute în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată (rechizitoriu) (Rec., f. 22): a) obiectul juridic special îl formează relațiile sociale cu privire la sursa și proveniența licită, precum și la circulația corectă în operațiunile financiare a mijloacelor bănești; b) obiectul material îl constituie bunurile sub forma de mijloace financiare în sumă de 12 847 902 MDL, care constituie (în viziunea procurorilor), venituri ilicite. Faptele de corupție incriminate lui Vladimir Filat ce au generat apariția bunurilor sub formă de venituri ilicite, care fac obiectul spălării banilor, sunt descrise în sentința de condamnare din 27 iunie 2016, emisă de către Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) în cadrul dosarului nr. 14-1-15217-23122015 (1-721/2016), prin care Vladimir Filat a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. a) și art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal al RM, care la acest moment este irevocabilă.

Mai menționează, că textul reținut referitor la obiectul juridic special al infracțiunii de spălare de bani este un text identic, preluat din doctrina penală (sursa doctrinară: S. BRÎNZA, V. STATI - Tratat de drept penal. Partea specială. Vol. II. Chișinău: 2015, p. 122), fără o abordare punctuală și direcționată spre cauza penală care se află pe rol în instanța de judecată.

Specifică, partea acuzării, în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată (rechizitoriu), nu a descris legătura între elementul material concret reținut și relațiile sociale prejudiciate prin anumite fapte prejudiciabile concrete, precum și gradul lezării anume a acestor valori sociale și a relațiilor sociale incidente.

Pe această cale, la nivelul obiectului juridic al infracțiunii (obiectul juridic general, obiectul juridic generic, obiectul juridic special (de bază)), care se manifestă ca un sistem de semne preexistente, constitutive și obligatorii ale conținutului infracțiunii de spălare a banilor, se identifică faptul că partea acuzării nu a indicat și nu a probat absolut nimic, textul reținut din doctrina penală (Rec., f. 22) fiind unul absolut neargumentat vis-a-vis de conținutul concret al speței.

Apărarea consideră, că în contextul prejudicierii unor relații sociale care vizează sursa și proveniența licită, precum și circulația corectă în operațiunile financiare a mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor, partea acuzării urma să demonstreze: modul de prejudiciere a relațiilor sociale care vizează sursa și proveniența licită a bunurilor sau veniturilor, pe de o parte, precum și

relațiile sociale care vizează circulația corectă a acestor bunuri și venituri (așa cum reține partea acuzării în conținutul obiectului juridic special al infracțiunii respective), pe de altă parte.

În speță, dacă este vorba despre o circulație corectă a bunurilor și veniturilor, partea acuzării urma să descrie în mod concret care a fost așa-numita circulație corectă și cum au fost prejudiciate relațiile sociale care vizează această circulație corectă în operațiunile financiare a mijloacelor bănești, a bunurilor și veniturilor prin faptele comise anume de către Vladimir Filat.

Reține, că la nivelul obiectului material al infracțiunii de spălare a banilor, partea acuzării a reținut, în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată, precum că acesta este constituit din bunurile sub formă de mijloace financiare în sumă de 12 847 902 MDL, care constituie venituri ilicite. În valorificarea categoriei juridice de venituri ilicite, partea acuzării pune la bază Sentința din 27 iunie 2016, prin care Vladimir Filat a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. a) Cod penal al RM și art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal al RM, indicându-se expres de către partea acuzării că această sentință la acest moment este irevocabilă.

Consideră, că la baza pronunțării sentinței în această cauză penală de învinuire a lui Vladimir Filat nu se poate ține cont de sentința de condamnare din 27 iunie 2016, emisă de către Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) în cadrul dosarului nr. 14-1-15217-23122015 (1-721/2016), deoarece aceasta nu este una definitivă și executorie, neavând nicio relevanță în context.

Face trimitere la faptul că, pe de o parte, în cauza penală în care Vladimir Filat a fost condamnat, urmărirea penală a fost începută în luna octombrie 2015; pe de altă parte, cauza penală în speță pe faptul spălării banilor, indică la începerea urmăririi penale la data de 26 august 2015 (adică anterior inițierii cauzei penale pe faptul provenienței surselor financiare „pretins spălate”);

Invocă, că pe de o parte, faptele pretins săvârșite de Vladirmi Filat referitor la spălarea banilor datează cu primăvara anului 2013; pe de altă parte, infracțiunile pentru care a fost condamnat Vladimir Filat vizează (dacă ne raportăm la mijloacele financiare dobândite de la „BANCA DE ECONOMII” SA) cu o perioadă mult mai târzie.

Mai specifică, că pe de o parte, pe baza infracțiunii predicat, care se raportează la presupusa infracțiune de spălare a banilor se atestă: la data de 31 ianuarie 2023 a fost pronunțată Hotărârea CtEDO în Cauza FILAT c. Moldova (cererea nr. 72114/17). CEDO constată nedovedit faptul că excluderea publicului din procesul penal al reclamantului în fața instanței de fond și a Curții de apel era strict necesară în împrejurările cauzei. CEDO a reținut că Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat numai asupra admisibilității recursurilor depuse de către părți și că această instanță nu a remediat în niciun caz lipsa

de publicitate a procedurii în fața instanțelor inferioare (pct. 11). În consecință, s-a hotărât că a existat o încălcare a art. 6 par. 1 din CEDO din cauza lipsei de publicitate în procesul penal (pct. 12). CEDO a hotărât că nu este necesar să se examineze admisibilitatea și fondul plângerii formulate în temeiul art. 6 par. 1 și par. 3 lit. (d) din CEDO referitoare la imposibilitatea audierii martorilor apărării, având în vedere faptele cauzei, argumentele părților și concluzia la care a ajuns în temeiul art. 6 par. 1 din CEDO; pe de altă parte, pe măsură ce referitor la hotărârile judecătorești care vizează infracțiunea predicat a fost demarată o procedură de revizuire, iar încălcările admise și constatate de CEDO nu pot fi remediate decât prin redeschiderea procedurilor și anularea hotărârilor de condamnare pronunțate, devine evidentă lipsa conținutului juridic al infracțiunii de spălare a banilor.

Mai specifică, că obiectul material al infracțiunii este valorificat cantitativ de către partea acuzării la suma de 12 847 902 MDL, care, după cum indică partea acuzării, constituie venituri ilicite, rezultate din faptele de corupție incriminate lui Vladimir Filat prin condamnarea din 27 iunie 2016. Operând cu materialele dosarului penal, dar și cu probele examinate la etapa judecării în fond a cauzei, stabilim că limitele calitative ale acestui obiect material vis-a-vis de infracțiunea de spălare a banilor nu a fost argumentat și nu a fost probat în niciun mod.

Se consemnează în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată, precum că aceste venituri ilicite constituie „mijloace financiare dobândite prin acțiuni de corupție de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA”, pe când în fapt, Vladimir Filat nu are nimic în comun cu obținerea banilor de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA și în măsură absolută, în acest circuit financiar a banilor de la această bancă (BC „BANCA DE ECONOMII” SA), a fost implicat direct și nemijlocit doar Ilan ȘOR, persoanele din anturajul acestuia, companiile lui Ilan Șor.

Apărarea invocă, că analiza sistematică și calitativă a circuitului financiar de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, pe baza inclusiv a documentelor care au fost supuse cercetării judecătorești denotă faptul că o parte din companiile care sunt vizate în această infracțiune concretă de spălare a banilor, în perioada vizată, nu au primit niciodată mijloace financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, fapt confirmat inclusiv prin conținutul Deciziei Curții de apel Chișinău din 11 noiembrie 2016.

Mai specifică, că partea acuzării nu a făcut nicio analiză referitor la nivelul cantitativ al mijloacelor financiare, care au constituit obiect material în cazul acțiunii incriminate de transferare a mijloacelor financiare și care au constituit obiect material al acțiunii de convertire a acestor mijloace financiare.

Invocă, că din materialele dosarului penal nu rezultă că mijloacele financiare, în cantitate deplină reținută de către partea acuzării - ca obiect material al infracțiunii de spălare a banilor - au constituit obiect material pentru ambele acțiuni prejudiciabile

reținute (transferare și convertire), adică 12 847 902 MDL, dar nici în mod separat. Un simplu calcul matematic stabilește că suma aceasta de 12 847 902 MDL nu este acoperită deplin nici de acțiunea de convertire, nici de acțiunea de transfer, nici de ambele acțiuni luate împreună. Mai mult, extrapolând această situație la momentul în care a fost calculat echivalentul valutei străine la cursul MDL se atestă incoerențe absolute legate atât de limitele cantitative ale obiectului material, dar și de timp de realizare a elementului material al infracțiunii.

Subsidiar, apărarea invocă, că o probă pusă la baza actului de sesizare a instanței de judecată a fost declarațiile martorului *****, care au fost date doar la etapa urmăririi penale și citite în cadrul ședinței de judecată, contrar prevederilor art. 371 alin. (1) pct. 2) CPP al RM se certifică cele consemnate anterior, precum și se identifică faptul că „mijloacele bănești transferate de companiile ***** MANAGEMENT SRL (***** INVESTMENT SRL) și AVVA RECORDS SRL (***** SRL) proveneau în mărime de 60 la sută din mijloacele bănești primite de la companiile lui Ilan Șor.

În fapt, partea acuzării nu a făcut și la etapa cercetării judecătorești nu s-a probat vreo legătură cantitativă și calitativă între mijloacele financiare legale aflate pe contul companiei „***** INVESTMENT” SRL și așa-numitele mijloace financiare ilegale, care constituiau, din declarațiile lui ***** – doar circa 60%, restul 40% din mijloacele financiare fiind legale. Consideră incertă posibilitatea și realitatea valorificării cantitative și calitative a celor 40% din veniturile legale, iar această premisă lansată de către partea acuzării devine și contradictorie/neveridică.

Aceste mijloace financiare transferate sau convertite nu-și găsesc o probare suficientă și pertinentă în materialele cauzei penale, iar actul de sesizare a instanței de judecată este, în acest sens, bazat pe probe neutile, nepertinente, neconcludente. Anume aceste probe au fost puse în vedere și supuse cercetării judecătorești din perspectiva probelor acuzării.

Astfel, la baza probării se plasează reflectarea de mijloace financiare care au fost transferate înainte de semnarea contractului din *****, în particular: invoice nr.***** din*****, emis de ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD în sumă de 35 000 USD; invoice nr. ***** din*****, emis de ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD în sumă de 635 250 USD; invoice nr. ***** din *****, emis de ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD în sumă de 23 780 USD; confirmarea transferului bancar din *****, în sumă de 131 200 USD, conform contactului din *****; confirmarea transferului bancar din 04.04.2013, în sumă de 35 000 USD, conform contactului din *****; confirmarea transferului bancar din 04.04.2013, în sumă de 223 600 USD, conform contactului din *****; confirmarea din 05.04.2013, în

sumă de 167 560 USD, conform contactului din *****; confirmarea din 25.06.2013, în sumă de 40 000 USD.

Or, după cum reține partea acuzării, în cele constatate referitor la analiza acestor invoice-uri și confirmări de plată, serviciile prestate de către ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD au fost prestate în baza contractului din 01.07.2013 încheiat cu „*****” LTD și au fost achitate integral prin intermediul companiei „*****” SRL.

Apărarea consideră, că suma operațiunilor din invoice-urile plasate în calitate de mijloace de probă, precum și din copiile transferurilor bancare, nu reflectă suma mijloacelor financiare reținute în calitate de obiect material al infracțiunii de spălare de bani incriminată lui Vladimir Filat.

Nu se atestă o legătură nici logică, nici reală între anumite invoice-uri (sub aspectul datei eliberării, sumei fixate) și transferuri bancari (sub aspectul datei efectuării și sumei transferate), fapt care nu certifică probant cuantumul mijloacelor financiare reținute în calitate de obiect material al infracțiunii de spălare a banilor. În particular, apărarea face trimitere la invoice-ul nr. ***** din 15.05.2014, emis de ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD pentru „*****” LTD a vizat sumele de 257 952 USD și 3 649,87 USD, plătit la 08.07.2014 (Rec., f. 15), însă, confirmarea transferului, conform facturii ***** din 19.05.2014, de la „***** INVESTMENT” SRL a fost în sumă de 128 000 USD (Rec., f. 17); în materialele cauzei penale se reține plata efectuată în sumă de 120 000 USD de către „***** INVESTMENT” SRL, la 23.05.2014, către ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD, cu invoice-ul nr. ***** din 15.05.2014; invoice nr. ***** din 15.07.2014, emis de ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD pentru „*****” LTD în sumă de 257 952 USD, plătit la 10.01.201.. nu se stabilește anul) (Rec., f. 16), iar confirmarea privind transferul bancar în baza acestui invoice reflectă suma de 51 111 USD, confirmare care datează cu ***** (Rec., f. 17); invoice nr. ***** din 19.09.2014, emis de GQRR în sumă de 51 506 USD pentru consultări în 31.11.2014, plătit la 24.11.201... (nu se stabilește anul) (Rec., f. 16) prevede una, dar confirmarea transferului bancar în conformitate cu acest invoice din 19.09.2014 reflectă alta: au fost două confirmări de transfer bancar pe baza acestui unic invoice, confirmări din ***** și, respectiv, din 25.11.2014, în sumă de 63 705 USD, și respectiv, de 13 952 USD (Rec., f. 17) etc.

Apărarea invocă, că nu se face nicio legătură între mijloacele financiare în valută străină, indicate în invoice-uri și confirmări ale transferurilor bancare, pe de o parte și echivalentul acestor mijloace financiare în LEI MD, pe de altă parte, la data efectuării propriu-zise a transferului acestor mijloace financiare și, respectiv, a convertirii – ca acțiuni prejudiciabile reținute în această cauză penală.

Reține, că toate invoice-urile sunt reținute în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată fără a se indica anul la care a fost făcută plata în conformitate cu aceste invoice-uri, în particular indicându-se doar o parte a numărului care vizează anul (spre exemplu, se fixează anul 201, și atât) (20 invoice-uri, indicate în Rec., f. 14-16). Anume acestea au fost supuse cercetării judecătorești, iar instanța urmează să le dea apreciere corespunzătoare, fiind în mare parte confuze, neclare, punând în evidență un tablou cantitativ diferit decât cel creat de către partea acuzării.

Referitor la subiectul activ al infracțiunii, sistem de semne preexistente, constitutive și obligatorii de spălare a banilor, incriminată lui Vladimir Filat, apărarea a invocat, că în contextul identificării și probării subiectului activ al infracțiunii de spălare a banilor, în varianta normativă prevăzută de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM, partea acuzării s-a condus de următoarele momente reținute în conținutul actului de sesizare, și anume că subiectul infracțiunii este Vladimir Filat; persoană fizică responsabilă, care a atins vârsta prevăzută de art. 21 Cod penal al RM.

Apărarea reține faptul că infracțiunea respectivă vizează răspunderea penală atât pentru persoanele fizice, cât și pentru persoanele juridice. În acest sens, în cazul în care este vorba de persoanele juridice, răspunderea penală a persoanelor fizice urmează a fi identificată, sub aspectul subiectului activ, prin intermediul unor semne speciale, în particular conducătorul acestei companii (persoanei juridice). Or, faptele persoanei juridice se identifică prin anumite fapte ale persoanei/persoanelor fizice. Pe măsură ce așa-numitele transferuri și/sau convertiri de mijloace financiare s-au realizat de pe conturile persoanelor juridice, evident că aici problema intervine sub aspectul limitelor drepturilor și obligațiilor interne de realizare a acestor transferuri și/sau convertiri de mijloace financiare. Nu este posibilă și nici corectă abordarea de a identifica subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor – persoana fizică, prin intermediul unor acțiuni realizate cu implicarea persoanelor juridice, dar în afara unor drepturi și obligațiuni legate de activitatea în cadrul persoanei juridice concrete.

Și, în acest context, este lipsit de argumentare și probare elementul subiectului activ al infracțiunii de spălare a banilor, în persoana fizică - Vladimir Filat, pe măsură ce nu a fost identificat rolul și locul acestei persoane fizice în cadrul persoanelor juridice presupuse a fi implicate în actul propriu-zis de spălare a banilor.

Apărarea specifică, că prin scrisoarea eliberată de Oficiul Național al Registrului Comerțului din ***** (nr. 463894) din 1 septembrie 2018 se confirmă faptul că Vladimir Filat nu a deținut și nu deține calități- funcții în cadrul următoarelor societăți: ***** INVESTMENT SRL (denumire actuală ***** SRL, CUI *****), ***** SRL (denumire actuală ***** SRL CUI *****) și SC *****CO LTD SRL (denumire actuală ***** SRL, CUI *****)". În fapt, se atestă clar că Vladimir Filat nu a avut legătură cu

aceste companii, care au vizat direct ori indirect actul de învinuire referitor la infracțiunea de spălare a banilor pusă arbitrar în sarcina lui Vladimir Filat.

Mai invocă, că prin scrisoarea eliberată de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova din 23 octombrie 2018 se confirmă faptul că „Vladimir Filat nu a figurat și nu figurează în calitate de întreprinzător individual sau asociat la societățile comerciale (în comandită, în nume colectiv, cu răspundere limitată), precum și administrator la întreprinderile înregistrate în Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali”. În fapt, se atestă clar că Vladimir Filat nu are companii înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, implicate în activități de întreprinzător.

Prin actul de constatare nr. ***** din 28 noiembrie 2019, emis de către Autoritatea Națională de Integritate a Republicii Moldova, se confirmă faptul că „potrivit informației de la Camera Înregistrării de Stat nr. ***** din 12 noiembrie 2015 și a informației din baza de date „Acces” a ÎS „CRIS REGISTRU” (ASP) s-a constatat că Vladimir Filat nu figurează ca asociat și administrator al persoanelor juridice pe teritoriul Republicii Moldova”.

Mai mult, se invocă precum că „în urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control (inițiat prin procesul-verbal din 22 octombrie 2015), inspectorul de integritate concluzionează că Vladimir Filat nu a încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale pentru anul 2014, deoarece nu s-a deținut existența diferenței vădite între averea dobândită și veniturile obținute, în perioada supusă controlului”.

Apărarea a obiectat asupra dublului rol pentru Vladimir Filat de organizator și autor, infracțiune prevăzută la art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM, or, această reținere a unui singur subiect, în aceeași cauză penală, fără implicarea definitivă a regulilor participăției penale, devine o formă de manifestare a abuzului din partea acuzării.

Apărarea invocă, că infracțiunea poate fi comisă de către o singură persoană (autor al infracțiunii), sau poate fi comisă prin participație penală, în acest ultim caz fiind necesară identificarea obligatorie a rolului de autor al infracțiunii, precum și al unui alt participant, în particular coautor, organizator, instigator sau complice. În cazul în care infracțiunea este comisă de către o singură persoană, aceasta poate avea doar rolul de autor al infracțiunii, însă etapa infracțională reținută depinde de implicația acestei persoane în cadrul realizării actului infracțional prevăzut.

Apărarea consideră, că dacă persoana a comis faptele prevăzute de legea penală, fiind întrunite, în baza art. 25 alin. (1) Cod penal al RM, toate semnele constitutive ale componenței de infracțiune, atunci această persoană are calitate de autor al infracțiunii, fără a fi reținută și calitatea de organizator, instigator, complice al infracțiunii. Dacă

persoana a realizat doar anumite acte de organizare, instigare, complicitate, dar nu au fost realizate actele materiale prevăzute de norma de incriminare, atunci infracțiunea pentru această persoană poate fi incriminată doar la nivelul etapei de pregătire a acesteia, dar în același rol de autor al infracțiunii, dacă o altă persoană nu a avut nicio implicație materială în actul infracțional în curs de desfășurare. Și, acest ultim caz este posibil doar în raport cu infracțiunile susceptibile de a avea faze de desfășurare, dar nicidecum în raport cu toate infracțiunile prevăzute de legea penală.

Apărarea pledează, că în speță, prin actul de sesizare a instanței de judecată, s-a plasat în mod ilegal povara răspunderii penale a lui Vladimir Filat atât în calitate de autor al infracțiunii, cât și în calitate de organizator al aceleiași infracțiuni comise, și aceasta pe măsură ce se reține doar comiterea infracțiunii de către Vladimir Filat, fără aplicarea unor reguli ale participației penale. Cu alte cuvinte, partea acuzării a reținut, în conținutul actului de sesizare (rechizitoriu), în mod arbitrar și ilegal, faptul că Vladimir Filat a comis infracțiunea de spălare de bani în calitate de autor al infracțiunii și, în același timp, Vladimir Filat a fost organizator al infracțiunii comise de către același Vladimir Filat.

Este un element de arbitraritate evident, care plasează acest rechizitoriu pe segmentul identificării elementului subiectului activ al infracțiunii de spălare a banilor, dincolo de limitele respectării principiului legalității incriminării penale.

Apărarea menționează, că în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată, de la un capăt la celălalt, se indică că autor imediat și nemijlocit sunt alte persoane. În acest sens, punând în valoare noțiunea de autor al infracțiunii, prevăzută de art. 42 alin. (2) Cod penal al RM (persoana care săvârșește în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală, precum și persoana care a săvârșit infracțiunea prin intermediul persoanelor care nu sunt pasibile de răspundere penală din cauza vârstei, iresponsabilității sau din alte cauze prevăzute de prezentul cod), apărarea consideră, că partea acuzării nu a făcut proba referitoare la subiectul activ al infracțiunii de spălare de bani incriminată în persoana lui Vladimir Filat, iar pe această cale a lipsit temeiul juridic al răspunderii penale de un sistem de semne obligatoriu și constitutive – semnele referitoare la subiectul activ al infracțiunii.

Apărarea mai indică, că dovada celor menționate supra rezultă și din faptul că, dacă în conținutul rechizitoriului se indică la calitatea de autor și organizator al infracțiunii – Vladimir Filat, atunci în Ordonanța din 4 ianuarie 2019 se indică la faptul că, Vladimir Filat, acționând prin intermediul lui ***** întru realizarea faptei infracționale, fără ca cel din urmă să cunoască proveniența mijloacelor financiare, a realizat rolul juridic de autor imediat prin participarea neintenționată a lui ***** la realizarea acțiunilor prejudiciabile” (Ord. de respingere a cererii, 4.01.2019, f. 2);

Specifică, că în Anexa la Ordonanța din 4 ianuarie 2019 referitor la cererea de explicare a învinuirii în această cauză penală, partea acuzării indică, pe de o parte, la sintagma prevăzută de art. 42 alin. (2) Cod penal al RM, adică „săvârșirea infracțiunii prin intermediul persoanelor care nu sunt pasibile de răspundere penală (...) din alte cauze prevăzute de prezentul Cod”, însă imediat se stabilește că partea acuzării nu a avut în vedere această sintagmă normativă, invocând că „acțiunile lui Vladimir Filat de săvârșire nemijlocită a faptei de spălare de bani au constat în aceea că acesta, fiind beneficiarul mijloacelor financiare aflate pe conturile companiilor nerezidente, personal a dat indicații lui *****, care nu cunoștea despre proveniența ilegală a mijloacelor financiare și gestiona conturile întreprinderilor nominalizate exclusiv la indicațiile și în beneficiul lui Vladimir Filat, să efectueze transferul acestora pe contul GREENBERG QUINLAN ***** RESEARSCH LTD. Or, ***** la acel moment nu cunoștea despre proveniența ilegală a mijloacelor financiare, realizând doar indicațiile lui Vladimir Filat, care în acest mod a realizat latura obiectivă a infracțiunii de spălare de bani ce a constat în convertirea și transferul bunurilor.”

În context, apărarea menționează că lipsa de claritate a venit anume datorită lipsei de consecvență și uniformitate în stabilirea rolului de subiect activ al infracțiunii de spălare de bani referitor la Vladimir Filat, și aceste contradicții multiple indică la faptul că Vladimir Filat nu este subiect activ al acestei infracțiuni. Este cert faptul că actele normative internaționale invocate de către partea acuzării în explicarea unor elemente ale învinuirii (explicare dată la etapa urmăririi penale) nu oferă temei pentru a înțelege anume motivele întrunirii de către Vladimir Filat a calității de autor al infracțiunii de spălare de bani, ci este un act normativ general și abstract, care nu vizează nicidecum cazurile particulare.

Mai specifică, că la etapa judecării cauzei, partea acuzării nu a probat în niciun mod rolul lui Vladimir Filat nici în calitate de autor al infracțiunii, nici în calitate de organizator, pe măsură ce partea acuzării a indicat, că Vladimir Filat: la calitatea de autor al infracțiunii, și de organizator al infracțiunii pentru faptele comise de către autor, iar autorul și organizatorul fiind indicată aceeași persoană – Vladimir Filat, la calitatea de autor mediat, precizându-se că faptele au fost comise, la indicația acestuia de către o altă persoană, la calitatea de autor nemijlocit, indicându-se la faptul că a săvârșit nemijlocit fapta de spălare de bani, la calitatea de autor al infracțiunii, săvârșită prin intermediul unei alte persoane care nu este pasibilă de răspundere penală din alte cauze prevăzute de prezentul Cod, fără a indica care sunt aceste cauze, dar în același sens (chiar în același context invocat) făcându-se referire la calitatea de autor nemijlocit al infracțiunii în persoana lui Vladimir Filat etc.,

Apărarea reiterează, că cele consemnate anterior, în particular lipsa de consecvență definitorie și contradicțiile multiple admise de către partea acuzării în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată (rechizitoriu) rezultă din următoarele aserțiuni reținute:” Vladimir Filat, cunoscând că prin intermediul lui *****, cu care este în relații de afinitate, deține mijloacele financiare dobândite prin acțiuni de corupție din BC „BANCA DE ECONOMII” SA, a comis infracțiunea de spălare de bani (...) (Rec., f. 2), de unde rezultă, că ***** și nu Vlad Filat deținea așa-numitele mijloacele financiare dobândite ilegal,

Acuzarea conchide, că acest ultim fapt rezultă și din scrisoarea scrisă de către ***** și administrată la etapa cercetării judecătorești, prin care se confirmă faptul, că anume procurorii anticorupție l-au impus să dea vina pe Vladimir Filat.

Vladimir Filat, urmărind scopurile menționate supra, prin intermediul lui *****, care gestiona compania nerezidentă „*****” LTD, a încheiat un contract similar, de unde apărarea consideră evident faptul, că Vladimir Filat nu avea nimic comun cu „*****” LTD; procesul-verbal de audiere a învinuitului ***** din 15 august 2015 se confirmă faptul că a încheiat un contract cu compania din ***** „***** MANAGEMENT”, prin care ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD a prestat servicii de consultanță și studiul opiniei publice pentru el (*****) personal și pentru afacerile acestuia. ***** a declarat că Vladimir Filat nu a știut și nici nu a fost informat vreodată de către ***** referitor la aceste tranzacții;

Apărarea mai invocă declarația făcută de către ***** la data de 6 aprilie 2016, prin care se confirmă faptul că ***** a fost presat psihologic și amenințat de procurori – dacă nu face declarații împotriva domnului Vladimir Filat, se vor intenta noi dosare penale pe numele acestui, pe membrii familiei acestuia, pe numele companiei „***** Co” SRL și companiilor afiliate. ***** a declarat că este unicul beneficiar al companiilor afiliate. Vladimir Filat nu s-a implicat și nici nu a participat în gestionarea și administrarea companiei „***** Co” SRL și companiilor afiliate. Cauza penală împotriva lui *****, a fiului acestuia și a colaboratorilor întreprinderilor, a fost pornită la comandă pentru a-l ataca pe domnul Vladimir Filat, fiind un instrument de șantaj împotriva lui Vladimir Filat. Aceste declarații au fost confirmate și prin declarațiile martorului Ala Rusu, date la etapa judecării cauzei în fond.

De asemenea, apărarea reține, că Vladimir Filat, este învinuit precum că , cunoscând că deține pe conturile companiilor care sunt gestionate de *****, prin intermediul lui ***** a efectuat transferuri, de unde rezultă evident, că transferurile au fost efectuate de către *****, dar nu de Vladimir Filat.

De asemenea, apărarea reține, că Vladimir Filat, fiind beneficiarul mijloacelor financiare la 26 noiembrie 2013, prin intermediul lui ***** a efectuat transferul

mijloacelor financiare (este evident că transferurile au fost efectuate de către *****, dar nu de Vladimir Filat; aceste transferuri nici la etapa judecării cauzei penale nu au fost probate ca fiind realizate de către Vladimir Filat.

De asemenea, apărarea invocă, că Vladimir Filat, fiind beneficiarul mijloacelor financiare la 20 martie 2014 și 21 martie 2014 a dat indicații lui ***** referitor la efectuarea transferului, de unde rezultă, că transferurile au fost efectuate de către *****, dar nu de Vladimir Filat; aceste transferuri nici la etapa judecării cauzei penale nu au fost probate ca fiind realizate de către Vladimir Filat.

Companiile, prin intermediul cărora a fost efectuată convertirea și transferul mijloacelor financiare, erau controlate și gestionate de către Vladimir Filat prin intermediul lui ***** se atestă că gestionarul de fapt al companiilor respective era *****, dar nu Vladimir Filat, lucru atestat chiar și de către procuror în anumite considerente ale acuzației).

Învinuirea precum,că Vladimir Filat a convertit și a transferat mijloace financiare prin intermediul companiilor gestionate de facto de către ***** rezultă, că gestionarul de facto era *****, iar gestionarii de jure sunt și pot fi stabiliți prin documentele de constituire a acestor companii, acestea din urmă indicând la faptul că nu este vorba despre Vladimir Filat.

Apărarea atenționează, că prin declarațiile lui ***** se demonstrează că ***** a acționat la indicațiile lui Vladimir Filat, care a organizat comiterea infracțiunii de spălare de bani și prin intermediul lui ***** a realizat latura obiectivă a acestei infracțiuni , însă se identifică constatări deviate ale părții acuzării de la conținutul probei propriu-zise; iar prin scrisoarea lui *****, supusă cercetării în instanța de judecată, se probează faptul că Vladimir Filat nu a avut nicio atribuție la acțiunile lui *****, ultimul fiind constrâns să dea anume asemenea declarații în detrimentul intereselor lui Vladimir Filat.

Mai menționează, că prin declarațiile lui ***** se confirmă calitatea de organizator imputată lui Vladimir Filat, acesta creând premisele necesare pentru comiterea infracțiunii de spălare a banilor și dirijând realizare ei se identifică constatări deviate ale părții acuzării de la conținutul probei propriu-zise; la etapa instanței de judecată ***** nu a declarat nimic pertinent și util referitor la contractul semnat între „*****” LTD și ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD, iar prin declarațiile lui ***** se confirmă întrunirea de către Vladimir Filat a rolului de organizator al spălării banilor prin crearea condițiilor și instrumentelor pentru efectuarea convertirii și transferului mijloacelor financiare cu proveniență ilicită, pe conturile gestionate de către el prin intermediul lui *****, apărarea consideră, că se identifică constatări deviate ale părții acuzării de la conținutul probei propriu-zise; mai mult, Jeremy ***** nu a făcut

declarații în fața instanței de judecată, iar această probă este viciată din punct de vedere formal.

Prin declarațiile lui ***** se constată că ***** este persoana care gestionează activitatea companiei nerezidente cum ar fi „*****” LTD, utilizată de Vladimir Filat pentru a crea posibilitatea realizării infracțiunii de spălare a banilor, și cât de abuzivă poate fi această interpretare admisă de către partea acuzării ca, într-un final să indice că aceste nuanțe confirmă întrunirea de către Vladimir Filat a calității de organizator și autor al infracțiunii prin intermediul lui ***** în fapt, apărarea, în acest context, se indică că organizator era Vladimir Filat, în același moment precizându-se că s-a confirmat calitatea de organizator și autor în limitele aceleiași persoane fizice, cu toate că această organizare și comitere nemijlocită a fost realizată prin intermediul lui *****; se identifică constatări deviate ale părții acuzării de la conținutul probei propriu-zise; mai mult, ***** nu a făcut declarații în fața instanței de judecată, iar această probă este viciată din punct de vedere formal).

Apărarea atenționează, că prin procesul-verbal de cercetare din 10 octombrie 2018, partea acuzării pretinde că s-a constatat faptul că chipurile conturile bancare ale companiilor au fost gestionate de la distanță de la adresele de domiciliu a apropiaților lui Vladimir Filat, însă în fapt nu se face proba că Vladimir Filat le-a gestionat, acest lucru nefiind probat la etapa cercetării judecătorești, se identifică constatări deviate ale părții acuzării de la conținutul probei propriu-zise.

Prin procesul-verbal de ridicare din ***** de la Serviciul Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, precum și prin procesul-verbal din*****, fiind examinate anumite documente, partea acuzării pretinde că se constată faptul că la 21 noiembrie 2013 și 26 noiembrie 2013, Vladimir Filat, prin intermediul lui *****, a realizat acțiunea de convertire și transfer a mijloacelor financiare, în fapt, însă se constată că acțiunea de transfer și convertire a fost efectuată nemijlocit de către *****, dar nicidecum de către Vladimir Filat; se identifică constatări deviate ale părții acuzării de la conținutul probei propriu-zise.

Consideră, că prin procesul-verbal din *****, fiind supuse examinării actele recepționate de către organul de urmărire penală prin comisia rogatorie executată de către autoritățile Statelor Unite ale Americii, partea acuzării pretinde că se constată că Vladimir Filat a realizat latura obiectivă a infracțiunii incriminate, având calitatea de organizator și autor, și anume a organizat și dirijat săvârșirea infracțiunii prin organizarea semnării contractelor, a dirijat realizarea ei prin coordonarea modalităților de plată și monitorizarea efectuării transferurilor și dând indicația ca plățile serviciilor prestate să fie efectuate prin intermediul companiei „*****” SRL însă , se atestă abuzuri din partea acuzării, în particular nu se face proba nici a organizării infracțiunii, nici a autoratului din

contextul probei administrate; mai mult decât atât, în conținutul constatării nu se atestă elemente care ar indica la calitatea de autor al infracțiunii pentru Vladimir Filat; de asemenea, prin anumite invoice-uri și prin anumite confirmări de plată se putea identifica persoana concretă care a făcut transferul acestor mijloace financiare, dar este cert că nu a fost Vladimir Filat, iar partea acuzării, prin manopere iluzorii și prin abuz admite teza stabilirii prin aceste invoice-uri și confirmări de plată calitatea de „beneficiar și gestionar din umbră al acestor mijloace financiare” (Rec., f. 5)).

Prin procesul-verbal de ridicare din ***** de la Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și prin procesul verbal din 19 decembrie 2018 de examinare a actelor ridicate, partea acuzării pretinde că „se confirmă circuitul mijloacelor bănești deținute de către Vladimir Filat, și anume acțiunea de transfer a mijloacelor financiare care constituie venituri ilicite, adică realizarea de către Vladimir Filat a laturii obiective a infracțiunii incriminate: în primul rând, partea acuzării pretinde că Vladimir FILAT a realizat infracțiunea de spălare de bani în modalitățile de convertire și transfer, nu doar în cea de transfer; în al doilea rând, nu poate fi stabilit și este un element abuziv din partea acuzării, de a concretiza prin intermediul unor circuite financiare nu persoana care a făcut nemijlocit aceste transferuri, ci o oarecare persoană care „chipurile” a efectuat transferul prin intermediul persoanei care a realizat nemijlocit acest transfer; în al treilea rând, nu se poate constata și nu există nicio dovadă că aceste mijloace financiare erau deținute de către Vladimir Filat, iar aceste probe nu denotă nicidecum momentele reținute; în al patrulea rând, se identifică constatări deviate ale părții acuzării de la conținutul probei propriu-zis).

Apărarea mai reține, că prin procesul-verbal din 13 decembrie 2018, pe baza examinării unor transferuri, partea acuzării pretinde că se confirmă circuitul mijloacelor financiare care constituie venituri ilicite deținute de Vladimir Filat pe conturile companiilor, fiind realizată acțiunea de convertire și transfer având scopul tănuirii și deghizării provenienței ilicite a mijloacelor financiare: în primul rând, prin aceleași transferuri analizate anterior, se reține doar acțiunea de transfer, prin altele și cea de convertire a acestor mijloace financiare; în al doilea rând, apărarea consideră abuziv momentul stabilirii prin aceste circuite financiare a unui subiect care nu a făcut nemijlocit aceste transferuri și convertiri, indicându-se că ele au fost făcute de către *****; în al treilea rând, un abuz este evident raportat la stabilirea și a scopului infracțiunii prin aceste circuite financiare, scop care aparținea nu persoanei care a executat nemijlocit transferul sau convertirea, ci unei persoane mediate; în al patrulea rând, se identifică constatări deviate ale părții acuzării de la conținutul probei propriu-zise.

Referitor la latura obiectivă a infracțiunii, sistem de semne concomitente, constitutive/accidentale și obligatorii) de spălare a banilor, incriminată lui Vladimir Filat,

apărarea reține, că în tot cursul acestui dosar penal, partea acuzării, deși a constatat, a evitat să indice direct și nemijlocit la faptul că elementul material al infracțiunii de spălare de bani, incriminată în mod abuziv și ilegal lui Vladimir Filat, a fost realizat de către *****. Invocă, că acest ultim moment a fost probat, la etapa judecării cauzei în fond, prin scrisoarea scrisă de către ***** , dar și prin declarațiile martorului Ala Rusu.

Apărarea invocă, că nu s-a făcut dovada cum/în ce mod a organizat anume Vladimir Filat convertirea și transferul mijloacelor financiare săvârșită de către ***** , condiția vădită fiind că anume lui ***** îi revenea rolul de autor al acestei infracțiuni; precum, că convertirea nu a fost stabilită în niciun mod în această cauză penală, în unele episoade reținute această convertire având loc mult mai înainte decât presupusa infracțiune reținută, și anume când mijloacele financiare erau pe conturile unor companii gestionate de către Ilan Șor; că nu s-a probat în niciun mod cum a avut loc așa-numita organizare anume de către Vladimir Filat anume a transferului mijloacelor financiare de către ***** și un în ultim caz, că anume lui ***** anume îi revenea rolul de autor al infracțiunii de spălare de bani; nu s-a probat în niciun mod cum realmente a avut loc transferul și convertirea mijloacelor financiare anume de către ***** , în cazul în care nu i-a fost reținută calitatea de autor al infracțiunii de spălare de bani lui ***** , atunci neimplicarea reală în realizarea elementului material al infracțiunii de către Vladimir Filat denotă o altă etapă a așa-numitei activități infracționale, decât cea de consumare a ei.

Apărarea a reținut, că lui Vladimir Filat i se impută că a acționat ca autor mediat, iar autorul imediat a fost anume ***** , însă apărarea obiectează, că în cazul în care se operează cu un singur subiect al răspunderii penale, în persoana autorului mediat, partea acuzării a admis o confuzie referitor la prescripțiile normative în vigoare, arătând inclusiv la faptul că Vladimir Filat a comis nemijlocit latura obiectivă a infracțiunii, operând, în același timp, cu calitatea acestuia de un așa-numit autor mediat.

Menționează, în mod nejustificat și incompatibil cu cele consemnate anterior, se reține că Vladimir Filat, chipurile a comis infracțiunea prin intermediul unei persoane, care nu este pasibilă de răspundere penală din alte cauze prevăzute de lege. Or, aceste cauze nu sunt indicate direct de către partea acuzării, iar referirea în acest caz la lipsa vinovăției penale, în sensul limitat al formei prevăzute de art. 17 Cod penal al RM, devine un element arbitrar. Această lipsă de vinovăție nu antrenează catalogarea lui ***** , ca fiind o persoană care nu este pasibilă de răspundere penală din alte cauze prevăzute de Codul penal, pe măsură ce anume ***** a fost gestionarul de facto al acestor companii, iar gestionarul de jure nu era Vladimir Filat, ci persoane care le-a identificat anume ***** .

Apărarea invocă, că partea acuzării nu a evaluat limitele vinovăției penale a lui ***** , prin aprecierea situațiilor adiacente, ca timp de comitere și forme de manifestare

obiectivă a comportamentului acestuia, în particular prin prisma condamnării lui ***** în cauza de spălare de bani.

Califică, partea acuzării un a identificat și nici nu este cunoscut realmente cine a săvârșit nemijlocit faptele prejudiciabile imputate, deși numai se declară, în anumite cazuri controversate, precum că: (conform rechizitoriului) Vladimir Filat a comis infracțiunea de spălare de bani prin intermediul lui *****; Vladimir Filat a convertit și transferat mijloace financiare; ***** a efectuat transferul acestor mijloace; sau precum, că Vladimir Filat a creat condiții și instrumente pentru efectuarea convertirii și transferului mijloacelor financiare etc.

Apărarea consideră, că toate cele consemnate denotă un element de arbitraritate evident la respectarea principiului legalității incriminării atât sub forma conținutului temeiului juridic al răspunderii penale, cât și sub forma aspectului procesual de probare a acestei teme juridic. Consideră, că partea acuzării deviază cras de la limitele temeiului juridic al răspunderii penale în raport cu Vladimir Filat, dar, în același sens, nu probează nici minimul de semne, invocat în mod deviat de către partea acuzării, care nu are legătură cu conținutul direct al concluziei finale a încadrării juridice a infracțiunii de spălare de bani. Mai mult, invocă, că aceste semne nu au fost probate în fața instanței de judecată, pentru a întregi temeiul juridic al răspunderii penale pentru Vladimir Filat

Indică, că nu a fost identificat locul comiterii infracțiunii de spălare de bani, fapt care a antrenat multiple incoerențe raportate la caracterul infracțiunii, posibilitatea și legalitatea tragerii la răspundere penale în cazul în care se atestă întrunite condițiile prevăzute de art. 243 alin. (4) Cod penal al RM.

Cu referire la latura subiectivă a infracțiunii, incriminată lui Vladimir Filat, apărarea a indicat, că lui Vladimir Filat, acuzarea i-a incriminat următoarele particularități definitorii: Vladimir Filat, urmărind scopul convertirii și transferului mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari, știind cu certitudine că acestea constituie venituri provenite din infracțiuni de corupție, a comis infracțiunea în scopul de a tăinui și de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.

Consideră, că partea acuzării a confundat elementul material al infracțiunii cu scopul acesteia, iar abordarea faptului că dacă a fost comisă o anumită faptă prejudiciabilă, scopul este anume comiterea acestei fapte, este arbitrară. Mai mult decât atât, la acest nivel de interpretare nu s-a făcut distincție, de către partea acuzării, între semnele care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii de spălare de bani și semnele care caracterizează latura subiectivă a infracțiunii.

De asemenea, apărarea a menționat faptul că aceste scopuri și particularități subiective detalizate de către partea acuzării sunt raportate la contractul încheiat între

PLDM și "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, și anume acest contract, semnat la *****, a constituit o metodă de deghizare a acțiunilor infracționale dirijate și realizate în continuare de către Vladimir Filat. Consideră, că nu se face dovada, cum anume încheierea Contractului din ***** cu PLDM a constituit o metodă de deghizare a acțiunilor infracționale, și cum vinovăția și scopul infracțiunii au fost raportate la semnarea contractului între PLDM și "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, aceste momente nu au fost probate.

Apărarea mai invocă, că în contextul intenției directe, nu s-a stabilit în niciun mod că Vladimir Filat și-a dat seama de caracterul prejudiciabil al convertirii și transferului de mijloace financiare, și-a dat seama de caracterul prejudiciabil al consecințelor survenite drept urmare a săvârșirii acestor fapte și a dorit comiterea lor, anume în scopul de a tăinui sau deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni. Consideră indicarea la faptul că Vladimir Filat, urmărind scopurile menționate supra, prin intermediul lui *****, care gestiona compania „*****” LTD, a încheiat un contract la *****.

Apărarea specifică, că acest contract, în primul rând, nu a fost semnat de către Vladimir Filat, ci de către *****, în al doilea rând, semnarea acestui contract nu constituie fapta prejudiciabilă incriminată la infracțiunea prevăzută de art. 243 Cod penal al RM și în al treilea rând, este și era imposibilă identificarea vinovăției infracționale raportată prin intermediul aspectului intelectual și volitiv la o anumită faptă comisă de către o altă persoană și, în același timp, la o faptă care nu este prevăzută de legea penală în limitele conținutului constitutiv obiectiv al infracțiunii de spălare a banilor (în particular, semnarea contractului de către *****).

Consideră, că este diferență normativă între scopul de a tăinui și scopul de a deghiza în contextul modalității normative prevăzute de art. 243 alin. (1) lit. a) Cod penal al RM. În fapt, partea acuzării nu a probat acest semn subiectiv obligatoriu al infracțiunii în varianta normativă reținută, operându-se în conținutul actului de sesizare a instanței cu faptul că Vladimir Filat a comis transferul mijloacelor financiare în scopul de a camufla originea acestor bani. În fapt, pe măsură ce camuflarea poate presupune atât tăinuirea, cât și deghizarea acestor mijloace, intervine un dubiu care urmează a fi admis în interesele persoanei inculpate.

Mai mult decât atât, dacă inițial în rechizitoriu partea acuzării a pretins că infracțiunea de spălare de bani a fost comisă de către Vladimir Filat în scopul de a tăinui sau deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni, în contextul episoadelor reținute doar într-un caz se indică la așa-numitul scop al camuflării originii acestor bani, atunci, în finalul constatării făcute se consemnează un scop redus ca și conținut, și anume scopul de a deghiza originea ilicită a

bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni; scopul de a deghiza originea ilicită a bunurilor primite pe conturile companiilor gestionate prin intermediul lui *****.

Consideră, că partea acuzării nu a identificat și nu a probat în mod clar un scop al infracțiunii, care, în modalitatea normativă reținută în proces de încadrare juridică a infracțiunii, devine un semn constitutiv obligatoriu. Această ultimă constatare rezultă inclusiv din lipsa unor coerențe între conținutul scopului fixat de către partea acuzării, fiind în diferite contexte: de a tăinui, de a deghiza, de a se sustrage de la consecințele juridice, de a camufla originea banilor.

Consideră, că semnul subiectiv al scopului infracțiunii nu a fost evaluat și reținut printr-un anumit conținut juridic care rezultă din probele administrate. În context, referitor la probele administrate nici nu se face vreo dovadă că acestea au completat vreun careva conținut juridic al laturii subiective a infracțiunii de spălare de bani incriminată lui Vladimir Filat.

Apărarea invocă, că este foarte parțial și absolut necorespunzător materialelor administrate în această cauză penală, precum și legislației penale în vigoare, precum că chipurile Vladimir Filat, acționând prin intermediul lui *****, întru realizarea faptei infracționale, fără ca cel din urmă să cunoască proveniența mijloacelor financiare, a acționat cu intenție directă pe motiv că își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările prejudiciabile și a dorit conștient survenirea acestor urmări, fiind cert determinat și scopul acestei infracțiuni de a deghiza originea ilicită a bunurilor primite pe conturile companiilor gestionate prin intermediul lui *****.

Partea acuzării indică clar la faptul că ***** a efectuat transferul mijloacelor financiare, însă, în limitele vinovăției penale reținute în sarcina lui Vladimir Filat se face precizarea precum că Vladimir Filat și-a dat seama de acțiunile sale. Consideră, că Vladimir Filat nu a realizat nicio acțiune, care ar fundamenta un fapt de natură infracțională, iar, în acest curs de analize, nu poate fi identificat un aspect volitiv al vinovăției penale în raport cu o anumită faptă care nu este comisă de către el.

Specifică, că dacă partea acuzării a încercat să-l „excludă” pe ***** din limitele răspunderii penale pentru această faptă, această excludere nu putea fi vizată de limitele vinovăției penale. În fapt, s-a atestat clar că ***** a realizat elementul material al infracțiunii de spălare de bani, partea acuzării transferând în mod ilegal povara vinovăției penale pe seama lui Vladimir Filat, care nu a avut implicații în realizarea elementului material al infracțiunii.

Consideră arbitrar și incoerent faptul ca, în cauza de condamnare a lui ***** (în altă cauză penală)) anume pe faptul de spălare de bani, să stabilească că acesta a avut intenția de a deghiza anumite mijloace financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII”

SA, iar în raport cu alte așa-numite mijloace financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, reținute deja în această cauză penală, partea acuzării să enunțe că ***** nu a cunoscut și nici nu putea să cunoască despre proveniența ilegală a mijloacelor financiare, obținute de la aceeași BC „BANCA DE ECONOMII” SA.

Constată, că nici nu se încearcă a se face vreo clarificare a modului în care partea acuzării presupune că a identificat elementul de vinovăție penală în raport cu faptele unei terțe persoane, dar nu ale subiectului vizat de limitele răspunderii penale. Or, în textul legii penale (art. 17 Cod penal al RM), vinovăția penală se identifică, în aspect intelectual și volitiv, prin prisma unor atitudini psihice față de faptele comise anume de subiectul activ al infracțiunii, dar nu de către o terță persoană, în particular *****.

Apărarea invocă, că din conținutul probelor administrate în această cauză penală, nu se face dovada referitor la latura subiectivă a infracțiunii de spălare de bani comisă anume de către Vladimir Filat, și anume din declarațiile lui ***** se încearcă să se facă dovada faptului, că anume ***** nu cunoștea și nici nu trebuia să cunoască despre proveniența ilicită a mijloacelor financiare, dar nici nu se face nicio dovadă că Vladimir Filat cunoștea sau trebuia să cunoască despre o asemenea proveniență. De asemenea, se indică clar că ***** a efectuat transferul mijloacelor financiare. În acest context, limitele vinovăției penale urmează să fie raportate la faptele lui ***** , unicul care a avut implicații obiective în acest curs material de fapte, iar Vladimir Filat nu a avut careva asemenea implicații obiective. Or, vinovăția poate și trebuie raportată doar la faptele personale.

În context, consideră, că lipsește latura subiectivă în acest conținut presupus infracțional și pus în sarcina răspunderii penale a lui Vladimir Filat. Lipsa acestui sistem de semne constitutive obligatorii, cu caracter concomitent, rezultă și din lipsa unor probe utile, pertinente și concludente care ar indica la prezența acestora. În multe cazuri, partea acuzării, în mod arbitrar, face niște constatări neveridice, care nu corespund însăși conținutului probelor administrate, antrenând încălcarea crasă a principiului legalității incriminării în raport cu Vladimir Filat. Probele administrate la etapa judecării cauzei penale, în particular probele apărării, care au fost cercetate în mod nemijlocit, fac dovada lipsei de vinovăție în faptele presupus infracționale comise de către Vladimir Filat.

De asemenea, apărarea a invocat nulitatea și inadmisibilitatea probelor, și anume consideră, că majoritatea probelor la dosar au fost administrate cu încălcarea esențială a dispozițiilor Codului de procedură penală al RM, cu violarea drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei inculpate Vladimir Filat, fără o apreciere din partea organului de urmărire penală coroborată cu totalitatea probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv (art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală al RM), fapt care a determinat substanțial inechitatea procedurilor penale la care a fost supusă persoana

inculpată Vladimir Filat, în sensul art. 6 din CEDO, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și, respectiv, de art. 6 par. 1 din CEDO, trebuie să fie practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu.

Invocă nulitatea declarațiilor lui *****; declarațiilor lui *****; declarațiilor lui *****; declarațiilor lui *****; procesul-verbal din ***** (Vol. 1, f.d. 207-211; Vol. 3, f.d. 1-230), prin care au fost supuse examinării documentele obținute prin intermediul comisiei rogatorii internaționale din *****; procesul-verbal din ***** de examinare a documentelor recepționate prin comisie rogatorie internațională din SUA în cadrul dosarului nr. ***** (Vol. 2, f.d. 11-18; Vol. 1 f.d. 207-242; Vol. 3, f.d. 1-230), precum și documentele care provin din SUA indicate în acest proces-verbal; procesul-verbal de ridicare din ***** a adreselor IP de la care au fost gestionate conturile companiei „***** SOLUTIONS” LLP, precum și a rulajelor conturilor bancare deschise de către „***** SOLUTIONS” LLP la AS „*****” pentru perioada 4 iunie 2013 – 1 ianuarie 2015 (Vol. 2, f.d. 65); procesul-verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM, perfectat la 22 martie 2017 (Vol. 1, f.d. 178); procesul-verbal din 18 iulie 2018 de examinare a documentelor ridicate de la sediul PLDM (Vol. 1, f.d. 179, 184); procesul-verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM, perfectat la 1 decembrie 2016 (Vol. 1, f.d.160-161); procesul-verbal din 18 iulie 2018 de examinare a documentelor ridicate de la sediul PLDM (Vol. 1, f.d.172-173); m) Procesul verbal din 10.10.2018 prin care a fost examinată Sentința din 27.06.2016 emisă de judecătoria Buiucani (Vol. 4, f.d. 23-40) - în lista mijloacelor materiale de probă pretinse în acuzare este indicat Extrasul din sentința respectivă; n) procesul-verbal din 13 decembrie 2018 (Vol. 2, f.d. 45-47) de examinare a scrisorii nr. ***** din 5 aprilie 2016, emisă de SPCSB (Vol. 2, f.d. 48).

Consideră, că garanțiile procesuale interne de asigurare a admisibilității probei cu martori (art. 371, art. 389 Cod de procedură penală al RM provin din garanțiile unui proces echitabil stabilite de CEDO și jurisprudența constantă a CtEDO în această materie – Cauza Vărarui c. ***** (Hotărârea din 3 decembrie 2013); Cauza Saidi c Franța (Hotărârea din 20 septembrie 1993); Cauza Rachdad c Franța (Hotărârea din 13 noiembrie 2013); Cauza Klimentyev c Rusia (Hotărârea din 16 noiembrie 2006); Cauza Mitcus c. *****; Cauza Al – Khawaja și Thery c Regatul Unit (Hotărârea din 15 decembrie 2011); Cauza Luca c. Italia (Hotărârea din 27 februarie 2001)– în toate aceste spețe CtEDO stabilind că a fost încălcat art. 6 par. 3 lit. d) din CEDO. Or, la nicio etapă a procedurilor reclamantii și nici avocații săi nu au avut posibilitate să adreseze întrebări martorilor, declarațiile cărora au fost puse în baza sentinței de condamnare.

În baza prevederilor art. 94, art. 251, art. 251², art. 264 Cod de procedură penală al RM apărarea mai invocă inadmisibilitatea declarațiilor lui ***** date în cadrul urmăririi penale și citite în cadrul cercetării judecătorești și a nulității actelor procedurale în care

declarațiile respective au fost consemnate, în conformitate cu art. 66 alin. (1) pct. 16)-18) C. pr. pen. al RM și a art. 317 alin. (5) C. pr. pen. al RM, anexate la procesul-verbal al ședinței de judecată.

Solicită declararea nulității proceselor verbale de consemnare a declarațiilor lui ***** și *****, actelor recepționate, prin scrisoarea nr. *****, de către organul de urmărire penală, ca urmare a executării cererii de asistență juridică internațională, executată de autoritățile Statelor Unite ale Americii în cadrul cauzei penale nr. ***** (Vol. 2, f.d. 1-205), invocând că nu este menționat dacă au fost examinate și traducerea în română a actelor prezentate de autoritățile competente a SUA, fapt care a permis a constata că au fost examinate de către ofițerul de urmărire penală documentele respective în engleză; nu este indicat despre participarea traducătorului; denumirile și conținutul sumar al unor acte cu caracter financiar-bancar și comercial este expus în limba română, ofițerul de urmărire penală asumându-și calitatea de traducător. Calitatea de ofițer de urmărire penală exclude calitatea de traducător; nu există nicio referință la varianta tradusă a actelor primite prin comisie rogatorie internațională din SUA.

Consideră, că varianta tradusă din engleză în română a actelor primite prin intermediul comisiei rogatorii din SUA de către *****, în materialele dosarului penal nr. *****, nu este însoțită de garanții suficiente privind asigurarea corectitudinii traducerilor, deoarece nu există consemnarea faptului că traducătorul a fost avertizat, în conformitate cu prevederile art. 312 Cod penal al RM de răspunderea penală pentru traducere incorectă, operându-se cu art. 85 alin. (5) Cod de procedură penală al RM.

Mai invocă, că dreptul unui acuzat la asistența gratuită a unui interpret se răsfrâng (...) și la înscrisurile aflate la dosarul cauzei, la cele privitoare la instrucția (ancheta) preparatorie. Așadar, acest drept trebuie să fie concret și efectiv De aceea, obligația instanței nu se limitează la dispunerea traducerii actelor procesuale, dar și la asigurarea unui control al valorii interpretării asigurate (Cauza Hermi c. Italia (Hotărârea din 18 octombrie 2006, pct. 69); Cauza Luedicke și alții c. Germania (Hotărârea din 28 noiembrie 1978, pct. 48); Cauza Husain c. Italia (Decizia din 24 februarie 2005)).

Specifică, că actele primite prin comisie rogatorie internațională din SUA, examinate în procesul-verbal din *****, conțin informații care constituie secret bancar, comercial și profesional al avocaților. Autoritățile din SUA nu au prezentat informații privitor la supunerea unui control judecătoresc a procedurii de ridicare de la persoane fizice și juridice din SUA a documentelor cu conținut financiar-bancar (pentru a asigura secretul bancar, comercial și profesional), care au fost transmise autorităților din Republica Moldova. Printre actele prezentate de către autoritățile SUA se regăsesc corespondența avocatului, partener în biroul de avocați „*****” LLP, cu sediul în *****,

în calitate de reprezentant al companiei "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LT.

În materialele dosarului penal nr. ***** nu există o autorizație a judecătorului de instrucție privind ridicarea prin intermediul comisiei rogatorii internaționale de la persoane juridice a documentelor cu conținut care constituie secret bancar, comercial sau a corespondenței avocaților, realizată pentru îndeplinirea obligațiilor profesionale. Nu există vreo dovadă că ***** a fost avertizat de răspunderea pentru declarații false, precum și respectarea garanțiilor de autoincriminare a acestei persoane.

Conform art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală. al RM, ridicarea de documente ce conțin informații care constituie secret de stat, comercial, bancar, precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice se face numai cu autorizația judecătorului de instrucție. Actele cu conținut comercial și bancar obținute prin comisie rogatorie din ***** (incluse în lista probelor în acuzare) au fost anticipate de o autorizare a judecătorului de instrucție în Republica Moldova și, de asemenea, ridicarea acestor documente a fost autorizată și de judecătorul de drepturi și libertăți din *****. Ridicarea documentelor cu conținut comercial și bancar din SUA și utilizarea în dosarul penal instrumentat în Republica Moldova nu a fost supusă unui control judecătoresc. Cod de procedură penală. al RM nu prevede careva excepții pentru anumite țări în autorizarea măsurilor procesuale care ar putea periclita drepturile și libertățile fundamentale.

Operând cu prevederile art. 537 alin. (1)¹ Cod de procedură penală. al RM, la cererea de comisie rogatorie se anexează actele procesuale necesare pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, întocmite în copii. Invocă, că în materialele dosarului penal nr. ***** nu există nicio confirmare a faptului și nicio garanție procedurală că copiile documentelor primite prin intermediul comisiei rogatorii din SUA corespund originalului.

Mai invocă, că declarațiile lui ***** și ***** nu au fost valorificate în plan probator prin proces-verbal de audiere a acestor martori, dar prin procesul-verbal de examinare a actelor recepționate din SUA. Declarațiile acestor martori nu sunt mijloace materiale de probă. Acest fapt rezultă cu certitudine din conținutul art.103 Cod de procedură penală al RM, care definește declarațiile în calitate de mijloc de probă independent.

De asemenea, apărarea face trimitere la prevederile art. 157 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, care definește documentele în calitate de mijloc material de probă, iar art.158 alin. (1) Cod de procedură penală. al RM pune în evidență noțiunea de corp delict, în calitate de categorie distinctă a mijloacelor materiale de probă, înțelegându-se că există două categorii de mijloace materiale de probă.

Specifică, că art. 159 Cod de procedură penală al RM instituie o procedură de administrare a mijloacelor materiale de probă, total diferită de obținerea declarațiilor

martorilor. În acest context, instanța de judecată urmează să nu agreeze confuzia admisă de către partea acuzării. A constata faptul că declarațiile lui ***** și ***** devin probe prin procesul-verbal de examinare a actelor recepționate din SUA prezumă nu altceva decât nesocotirea prevederilor Cod de procedură penală. al RM privind probatoriul în cauzele penale.

Consideră că sunt inadmisibile declarațiile martorilor audiați de autoritățile SUA, având în vedere că acuzarea nu a respectat prevederile legislației naționale și standardele CEDO privind un proces echitabil, în particular: nu s-a adus dovada privind imposibilitatea absolută de asigurare prezenta în instanța de judecată a martorului ***** și ***** , declarațiile cărora sunt indicate în actul de sesizare a instanței ;- nu au fost audiate aceste persoane în calitate de martor în condiții speciale, prevăzute de art.109 și art. 110 Cod de procedură penal. al RM și nici nu s-a realizat confruntare cu martorul ***** și martorul ***** , condiții prevăzute expres la art. 371 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penalal RM, iar instanța de judecată nu poate tolera administrarea vicioasă a acestor, de fapt, copii de pe acte, contrar standardului european și național invocate de către partea apărării.

Consideră, că credibilitatea, relevanța, utilitatea și concludența declarațiilor date în scris de către ***** și ***** puteau fi verificate numai prin audierea acestor persoane în cadrul examinării în fond a cauzei penale, în conformitate cu prevederile art. 370 Cod de procedură penal al RM.

Potrivit art. 7 alin. (8) Cod de procedură penalal RM, hotărârile definitive ale CtEDO sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată. Art. 29 alin. (4) C. pr. pen. al RM stabilește că, în cazul în care părțile invocă încălcarea CEDO, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XII din 24 iulie 1997, instanțele de judecată au obligația să se pronunțe motivat, în hotărârile emise, dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței CtEDO.

În baza prevederilor art. 94, art. 251, art. 251², art. 264 Cod de procedură penalal RM invocăm inadmisibilitatea declarațiilor lui ***** și ***** , examinate prin citirea actelor în copie, obținute prin intermediul comisiei rogatorii de la autoritățile SUA și a nulității actelor procedurale în care declarațiile respective au fost consemnate, avându-se în vedere atât aspectele de fapt, cât și elementele de drept care au fost invocate la terminarea urmăririi penale, în cadrul ședinței preliminare, înainte de citirea propriu - zisă a acestor acte, prin obiecții scrise formulate de către partea apărării, în conformitate cu prevederile art. 66 alin. (1) pct. 17)-18) Cod de procedură penal al RM și a art. 317 alin. (5) Cod de procedură penal al RM, anexate la procesul-verbal al ședinței de judecată.

A solicitat declararea nulității declarațiilor martorului Alin DOR CIOCOI, care contravine prevederilor art. 93 Cod de procedură penală al RM, care prevede în calitate de mijloc de probă declarațiile martorului audiate în persoană, dar nu procesul-verbal de ridicare a procesului-verbal de audiere din cadrul altui dosar. Consideră, că declarațiile lui Alin CIOCOI nu sunt mijloace materiale de probă și acest fapt rezultă cu certitudine din conținutul art. 103 Cod de procedură penală al RM, care definește declarațiile în calitate de mijloc de probă independent.

De asemenea, consideră, că din conținutul prevederilor art. 157 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, care definește documentele, în calitate de mijloc material de probă, dar și din art. 158 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, care definește corpul delict, în calitate de categorie distinctă a mijloacelor materiale de probă, se înțelege că există două categorii de mijloacele materiale de probă. Art. 159 Cod de procedură penală al RM instituie o procedură de administrare a mijloacelor materiale de probă, total diferită de obținerea declarațiilor martorilor. În context, instanța de judecată urmează să nu tolereze această confuzie admisă de către partea acuzării.

Face trimitere la Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 12 din 24 decembrie 2012 - Cu privire la unele chestiuni ce vizează participarea procurorului la judecarea cauzei penale (pct. 14), care stabilește că omisiunile organului de urmărire penală și ale procurorului nu pot fi puse pe seama persoanei inculpate.

Mai invocă, că garanțiile procesuale interne de asigurare a admisibilității probei cu martori (art. 371, art. 389 C. pr. pen. al RM) provin din garanțiile unui proces echitabil stabilite de CEDO și jurisprudența bogată/constantă a CtEDO în această materie – Cauza Vărarui c. ***** (Hotărârea din 3 decembrie 2013); Cauza Saidi c Franța (Hotărârea din 20 septembrie 1993); Cauza Rachdad c Franța (Hotărârea din 13 noiembrie 2013); Cauza Klimentyev c Rusia (Hotărârea din 16 noiembrie 2006); Cauza Mitcus c. *****; Cauza Al – Khawaja și Thery c Regatul Unit (Hotărârea din 15 decembrie 2011); Cauza Luca c. Italia (Hotărârea din 27 februarie 2001)– în toate aceste spețe CtEDO stabilind că a fost încălcat art. 6 par. 3 lit. d) din CEDO. Or, la nicio etapă a procedurilor reclamantii și nici avocații săi nu au avut posibilitate să adreseze întrebări martorilor, declarațiile cărora au fost puse în baza sentinței de condamnare.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 68 alin. (1) pct. 16) C. pr. pen. al RM, în ședință de judecată, partea apărării a obiectat împotriva cererii procurorului de a da citire declarațiilor lui Alin Dor CIOCOI, care au fost date de către acesta în cadrul urmăririi penale, lucru realizat în cadrul altui dosar penal.

Instanța de judecată a menționat în încheierea de numire a cauzei spre judecare din 28 februarie 2019 precum că problema admisibilității declarațiilor și a altor probe va fi examinată odată cu fondul cauzei. Instanța de judecată nu s-a expus asupra pertinentei

declarațiilor lui Alin CIOCOI, deoarece procurorul nu a prezentat nicio listă și nicio probă. Atât în procesul-verbal al ședinței preliminare, cât și în încheierea de numire a cauzei spre judecare nu este consemnată lista probelor în acuzare și nici aprecierea/declararea de către instanță a pertinentei acestora. În particular, lipsește aprecierea pertinentei declarațiilor lui Alin CIOCOI.

Favorizarea poziției în proces a procurorului de către instanța de judecată în detrimentul apărării poate fi remediată pe calea constatării inadmisibilității declarațiilor martorului *****, contrabalansând interesele legale ale părții apărării în raport cu acuzarea, în conformitate cu principiul egalității armelor.

Consideră, că acuzarea nu a respectat prevederile legislației naționale și standardele CEDO privind echitatea procesului, deoarece: nu a fost inclus procesul-verbal al declarațiilor lui ***** în lista probelor în acuzare, iar instanța de judecată, evident, nu a indicat această pretinsă probă ca fiind pertinentă în lista probelor acuzării; nu a fost invocată și argumentată imposibilitatea de a asigura securitatea martorului respectiv; confruntare cu martorul ***** nu s-a realizat; nu a fost audiat acest martor în condiții speciale prevăzute de art.109 și 110 C. pr. pen. al RM, nu a fost audiat acest martor nici la etapa urmăririi penale, nici la etapa judecării cauzei, declarațiile fiind date în cadrul altei cauze penale;

Cu referire la procesul-verbal din***** (Vol. 1, f.d. 207-211; Vol. 3, f.d. 1-230), prin care au fost supuse examinării documentele obținute prin intermediul comisiei rogatorii internaționale din *****, în care au fost supuse examinării documentele prezentate de către autoritățile din *****, ca urmare a comisiei rogatorii solicitată de către CNA. Invocă, că în acest proces-verbal se menționează că au fost supuse examinării, în original, actele procedurale realizate, însă majoritatea documentelor financiar bancare sunt examinate în copii, în particular: contract de închiriere nr. ***** din 29 decembrie 2009 (4 file în copii - Vol. 1, f.d. 207); extras din registrul persoanelor juridice a „*****” SRL (47 file în copii - Vol. 1, f.d. 207); scrisoare nr.***** prin care ***** BANC SA expediază extrasul din cont și xerocopia documentelor care au stat la baza deschiderii conturilor bancare (1 filă în copie - Vol. 1, f.d. 208); acte cu privire la constituirea companiei „***** MANAGMENT” SRL și deschiderea conturilor bancare (124 de file în copii - Vol. 1, f.d. 207); copii (foto) a ordinelor de plată în număr de 32 extrase de pe un disc CD –R, model Verbatium (Vol. 1, f.d. 208-210).

Invocă, că organul de urmărire penală nu a asigurat garanții procedurale și tehnice pentru ca partea apărării să aibă posibilitatea să verifice autenticitatea informației consemnate pe baza copiilor examinate în calitate de probe în apărare. Forma de administrare a acestor informații colectate de către organul de urmărire penală nu a oferit

posibilitatea de a le verifica la capitolul veridicității și conformității cu originalul documentelor din care se indică că au fost extrase.

Cu referire la procesul-verbal din ***** de examinare a documentelor recepționate prin comisie rogatorie internațională din SUA în cadrul dosarului nr. ***** (Vol. 2, f.d. 11-18; Vol. 1 f.d. 207-242; Vol. 3, f.d. 1-230), precum și documentele care provin din SUA, indicate în acest proces-verbal apărarea a specificat, că nu este menționat dacă a fost examinată și traducerea în limba română a actelor prezentate de către autoritățile competente ale SUA, fapt care permite a constata că au fost examinate de către ofițerul de urmărire penală documentele respective în engleză; nu este indicat despre participarea traducătorului; denumirile și conținutul sumar al unor acte cu caracter financiar bancar și comercial este expus în limba română, ofițerul de urmărire penală asumându-și calitatea de traducător; calitatea de ofițer de urmărire penală exclude calitatea de traducător; nu există nicio referință la varianta tradusă a actelor primite prin comisie rogatorie internațională din SUA; varianta tradusă din engleză în română a actelor primite prin intermediul comisiei rogatorii din SUA de către ***** în materialele dosarului penal nr. ***** nu este însoțită de elemente suficiente privind garantarea corectitudinii traducerilor, deoarece nu există consemnarea faptului că traducătorul a fost avertizat de răspundere penală, în conformitate cu prevederile art. 312 C. pen. al RM, pentru traducere incorectă, în baza art. 85 alin. (5) C. pr. pen. al RM.

Cu referire la procesul-verbal de ridicare din ***** a adreselor IP de la care au fost gestionate conturile companiei „***** SOLUTIONS” L.P., precum și a rulajelor conturilor bancare deschise de către „***** SOLUTIONS” L.P la AS „*****” pentru perioada 4 iunie 2013 – 1 ianuarie 2015 (Vol. 2, f.d. 65). Invocă, că examinarea adreselor IP și rulajele companiei indicate sunt consemnate în procesul-verbal din 19 decembrie 2018 (Vol. 2, f.d. 76). În baza ordonanței din 19 decembrie 2018, adresele IP și rulajele companiei „***** SOLUTIONS” L.P la AS „*****” au fost recunoscute în calitate de document și anexate la materialele cauzei penale (Vol. 2, f.d. 66, 78), iar prin Încheierea judecătorului de instrucție din 19 septembrie 2018 s-a dispus autorizarea ridicării de la Serviciul Prevenire și Combaterea Spălării Banilor a rulajelor bancare a companiei nerezidente „OVERSEAS PROPRIETY SOLUTIONS” L.P. deschise la „RETUMU BANKA”, precum și adresele IP de la care au fost accesate conturile companiei menționate.

Specifică, că rulajele companiei „***** SOLUTIONS” L.P la AS „*****” (Vol. 2, f.d.67-75) au fost prezentate pe suport de hârtie, fără nicio semnătură sau ștampilă. Partea apărării nu a avut posibilitate tehnică, în baza informației consemnate de către organul de urmărire penală, să verifice și să conteste valabilitatea informațiilor, adică a adreselor IP și a extraselor din cont ale companiei „***** SOLUTIONS” L.P la AS „*****” (Vol. 2,

f.d. 67-75), consemnate în procesul-verbal din 19 decembrie 2018 (Vol. 2, f.d. 76). Mai mult, consideră, că organul de urmărire penală nu a oferit garanții nici procedurale, nici tehnice că documentele și informația ridicată la ***** de la Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este veridică.

Cu referire la procesul-verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM, perfectat la 22 martie 2017 (Vol. 1, f.d. 178) și procesul-verbal din 18 iulie 2018 de examinare a documentelor ridicate de la sediul PLDM (Vol. 1, f.d. 179, 184), și anume a ordinului de plată nr. 5 din 4 aprilie 2013 (1 filă, în original), emis de PLDM, prin care se ordonează plata în sumă de 35 000 USD către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD (Vol. 1, f.d. 179); invoice nr. ***** din ***** (1 filă, în copie), emis de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD pentru PLDM, în sumă de 35 000 USD, pentru plata inițială conform contractului de analiză a opiniei publice moldovenești (Vol. 1, f.d. 180); certificat din 5 septembrie 2013, emis de GQRR, prin care se confirmă că obligațiile contractuale dintre PLDM și prima au fost îndeplinite pe deplin (Vol. 1, f.d. 181); contract pentru analiza opiniei publice moldovenești din 27 martie 2013 (3 file, în original), încheiat între PLDM și "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD (Vol. 1, f.d. 182-184).

Mai specifică, că conform dispozițiilor art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală al RM, ridicarea de documente ce conțin informații care constituie secret de stat, comercial, bancar, precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice se fac numai cu autorizația judecătorului de instrucție. La materialele dosarului nr. ***** nu există autorizația judecătorului de instrucție privind ridicarea documentelor de la sediul PLDM din 22 martie 2017 (Vol. 1, f.d. 179-184), cum ar fi invoice nr. ***** din ***** (Vol. 1, f.d. 180); certificat din 27 martie 2013, emis de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD (Vol. 1, f.d. 181); contract pentru analiza opiniei publice moldovenești din 27 martie 2013 (Vol. 1, f.d. 182-184) sunt redactate în limba engleză, iar în procesul-verbal din 18 iulie 2018 privind examinarea documentelor ridicate de la sediul PLDM (Vol. 1, f.d. 185) nu este indicat că a participat un traducător la examinarea documentelor perfectate în limba engleză.

Specifică, că procesul-verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM, perfectat la 1 decembrie 2016 (Vol. 1, f.d. 160-161) și procesul-verbal din 18 iulie 2018 de examinare a documentelor ridicate de la sediul PLDM (Vol. 1, f.d. 172-173), potrivit căruia au fost supuse examinării: ordinul de plată nr. ***** (1 filă, în original), emis de PLDM, prin care se ordonează plata în sumă de 20 365 USD către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD; invoice nr. ***** (1 filă, în copie), emis de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD pentru PLDM în sumă de 20 365 USD, pentru plata inițială conform contractului din *****; ordinul de plată ***** (1 filă,

în original), emis de PLDM, prin care se ordonează plata în sumă de 27 152 USD către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD; invoice nr. ***** (1 filă, în copie), emis de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD pentru PLDM în sumă de 13 576 USD; invoice nr. ***** (1 filă, în copie), emis de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD pentru PLDM în sumă de 13 576 USD; ordinul de plată ***** (1 filă, în original), emis de PLDM, prin care se ordonează plata în sumă de 13 576 USD către "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD; invoice nr. ***** (1 filă, în copie), emis de "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD pentru PLDM în sumă de 13 576 USD; contract pentru analiza opiniei publice moldovenești din ***** (3 file, în original), încheiat între PLDM și "GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH" LTD, în care se conțin rechizitele bancare ale părților.

Consideră, că toate aceste documente conțin informații și date ce constituie secret bancar și comercial, iar conform prevederilor art. 118 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova persoanele au dreptul de a lua cunoștință de toate actele și lucrările dosarului prin interpret. CtEDO, în jurisprudența sa, a stabilit că un acuzat care nu înțelege sau nu vorbește limba folosită în instanță - are dreptul la asistența gratuită a unui interpret pentru traducerea sau interpretarea tuturor acestor documente sau declarații în acțiunile intentate împotriva sa [s.a.], pentru a beneficia de un proces echitabil (Cauza Hermi c. Italia (Hotărârea din 18 octombrie 2006, pct. 69); Cauza Luedicke și alții c. Germania (Hotărârea din 28 noiembrie 1978, pct. 48); Cauza Husain c. Italia (Decizia din 24 februarie 2005)). În orice caz, dreptul unui acuzat la asistența gratuită a unui interpret se răsfrâng (...) și la înscrisurile aflate la dosarul cauzei, la cele privitoare la instrucția (ancheta) preparatorie.

Dă apreciere critică procesului-verbal din 13 decembrie 2018, unde sunt indicate informațiile consemnate în raportul din 5 aprilie 2016, semnat de către un ofițer de investigații (Vol. 2, f.d. 49-54). În acest document nu există referință la niciun articol din C. pr. pen. al RM, care ar acorda acoperire legală sursei, adică mijlocului de probă prevăzut de art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală RM (în redacția în vigoare la data prezentării informațiilor respective) și a procedurii probatoriu de obținere a informațiilor prezentate în raport. Astfel, informațiile din raport (Vol. 2, f.d. 49-54) nu pot fi verificate și contestate de către partea apărării.

La data semnării și prezentării raportul din 5 aprilie 2016, art. 93 alin. (3) Cod de procedură penală al RM nu prevedea că ofițerii de investigații și organele de constatare sunt investite cu dreptul de administrare a probelor în procesul penal. Or, conform art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, echitatea procedurii, privită în ansamblul său, este raportată în mod primordial la desfășurarea procesului penal potrivit principiului legalității (Hotărârea Curții Constituționale nr. 3 din 23 februarie 2006, pct. 102), adică în condițiile legii care reglementează reguli de drept procesual, inclusiv competența organelor de urmărire penală. Principiul legalității presupune, în principal, ca organele de urmărire penală, alți participanți la raporturile juridice procesual penale să acționeze în limitele stabilite prin lege, astfel, în procesul penal „proba” poate fi obținută doar în condițiile legii procesual penale.

Având în vedere conținutul normelor legale, dar și prevederile art. 7 Cod de procedură penală al RM, apărarea invocă, că organul de urmărire penală este în drept să pună în aplicare (în baza unei ordonanțe motivate) doar procedeele probatorii „prevăzute de lege”. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, pentru a fi asigurată echitatea procedurii, inclusiv prin prisma principiului egalității armelor, în procesul administrării elementelor de fapt se impune „verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală prin procedee probatorii respective” (Decizia Curții Constituționale nr. 120 din 15 decembrie 2017, pct 27). Verificarea legalității probelor privește conformarea activității de probațiune (a mijloacelor de probă administrate în cursul urmăririi penale, a procedeele probatorii utilizate) cu principiul legalității și al principiului loialității administrării probelor. Încălcarea prescripțiilor procedurale de administrare a probelor, respectiv constatarea obținerii probelor prin utilizarea unor metode nelegale atrage aplicarea sancțiunii excluderii acestora, în condițiile în care sancționarea acestor nelegalități procedurale protejează legalitatea procesului penal.

În contextul dispozițiilor art. 2 alin. (4), coroborat cu art. 7 Cod de procedură penală al RM, notăm că C. pr. pen. al RM nu prevede procedeele probatorii pus în aplicare de procuror prin procesul-verbal din 13 decembrie 2018 (Vol. 2, f.d. 45-47) de examinare a scrisorii nr. ***** din 5 aprilie 2016, emisă de SPCSB (Vol. 2, f.d. 48) – Codul de procedură penală al RM nu conține nicio reglementare sub aspectul procedurii de urmat, a limitelor acestora sau a garanțiilor care au menirea să asigure evitarea abuzurilor.

Potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 120 din 15 decembrie 2017 (pct. 24-25, pct. 27), verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală al RM, prin procedee probatorii respective. Curtea Constituțională relevă că pentru aflarea adevărului este indispensabilă cunoașterea realității obiective a împrejurărilor cauzei, iar această operațiune nu se poate realiza decât prin administrarea probelor. Această activitate constă în deducerea în fața organului de urmărire penală sau, după caz, a instanței de judecată a faptelor și a

împrejurărilor faptice care configurează orice probă, în așa fel încât să se formeze o reprezentare exactă a celor petrecute. Pentru aceasta, activitatea de administrare a probelor trebuie să se desfășoare astfel încât să se evite orice atingere care ar putea nesocoti demnitatea umană, dreptul la apărare, principiul egalității armelor și, în consecință, prestigiul justiției.

Apărarea ține de poziția Curții, care relevă că, potrivit art. 100 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, în favoarea și în defavoarea învinutului, inculpatului, de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de C. pr. pen. al RM.

Operând cu cele statuate în Decizia Curții Constituționale nr. 152 din 29 noiembrie 2018 (pct. 25), Curtea menționează următoarele: argumentele autorului excepției de neconstituționalitate readuc în atenția Curții subiectul îndepărtării fizice de la materialele dosarului a probelor declarate inadmisibile, problemă cu care Curtea a fost sesizată în cazul controlului constituționalității art. 94 alin. (1) Cod de procedură penală al RM (Decizia Curții Constituționale nr. 47 din 22 mai 2018). În Decizia nr. 47 din 22 mai 2018, Curtea a punctat că garanția echității, care rezultă din art. 6 par. 1 din CEDO impune un control al legalității probelor. Aceasta presupune ca acuzatului să i se ofere posibilitatea de a contesta probele pe care le consideră ilegale (pct. 49).

Specifică probele, care pune în evidență certitudinea lipsei de vinovăție în faptele comise de către Vladimir Filat, și anume Scrisoarea eliberată de Oficiul Național al Registrului Comerțului din ***** (nr. 463894) din 1 septembrie 2018 - prin care s-a confirmat faptul că „Vladimir Filat nu a deținut și nu deține calități / funcții în cadrul următoarelor societăți: ***** INVESTMENT SRL (denumire actuală ***** SRL, CUI *****), ***** SRL (denumire actuală ***** SRL CUI *****) și SC *****CO LTD SRL (denumire actuală ***** SRL, CUI *****)”. În fapt, s-a atestat clar că Vladimir Filat nu a avut legătură cu aceste companii, care au vizat direct ori indirect actul de învinuire referitor la infracțiunea de spălare a banilor pusă arbitrar în sarcina lui Vladimir Filat; Scrisoarea eliberată de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova din 23 octombrie 2018 – prin care s-a confirmat faptul că „Vladimir Filat nu a figurat și nu figurează în calitate de întreprinzător individual sau asociat la societățile comerciale (în comandită, în nume colectiv, cu răspundere limitată), precum și administrator la întreprinderile înregistrate în Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali”. În fapt, s-a atestat clar că Vladimir Filat nu a companii înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, implicate în activități de întreprinzător; Actul de constatare nr. ***** din 28 noiembrie 2019, emis de către Autoritatea Națională de Integritate a Republicii Moldova

– prin care s-a confirmat faptul că „potrivit informației de la Camera Înregistrării de Stat nr. ***** din 12 noiembrie 2015 și a informației din baza de date „Acces” a ÎS „CRIS REGISTRU” (ASP) s-a constatat că Vladimir FILAT (...) nu figurează ca asociați și administratori ai persoanelor juridice pe teritoriul Republicii Moldova”. Mai mult, s-a invocat precum că „în urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control (inițiat prin procesul-verbal din 22 octombrie 2015), inspectorul de integritate concluzionează că Vladimir Filat nu a încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale pentru anul 2014, deoarece nu s-a deținut existența diferenței vădite între averea dobândită și veniturile obținute, în perioada supusă controlului”; Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de apel Chișinău din 6 iunie 2019, devenită irevocabilă pe baza încheierii judecătorești din 30 octombrie 2019 (dosar nr. *****), care a indicat expres la faptul că „pentru a putea solicita informația cu privire la conturile „*****” LTD, Vladimir Filat urma să dețină calitatea de persoană împuternicită să gestioneze conturile acestuia. Or, altă calitate a acestuia față de compania dată nu îi acordă dreptul de a primi informația ce constituie secret bancar direct de la bancă”. Mai mult, conform actelor judecătorești s-a confirmat că „Vladimir Filat nu a avut careva relații cu BC „BANCA SOCIALĂ” SA referitor la activitatea „*****” LTD în cadrul băncii”; Ordonanța judecătorească din 14 noiembrie 2014, emisă de către judecătorul Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, ***** – prin care s-a făcut dovada faptului că compania „*****” LTD este rezident ***** , ***** , nr. de înregistrare 109487, BAN ***** , BC „BANCA SOCIALĂ” SA, ***** . Din materialele cauzei civile s-a identificat, în mod direct, că contractul de vânzare cumpărare din 24 septembrie 2014, a fost semnat de către ***** (reprezentant „***** CAPITAL” LP) și ***** (director „*****” LTD), care nu are vreo careva legătură cu Vladimir Filat; Încheierea judecătorească din 23 decembrie 2014, emisă de către judecătorul ***** prin care s-a constata că se dispune ridicarea sechestrului aplicat asupra mijloacelor bănești în sumă de 550000 Euro disponibile în contul nr. ***** deschis pe numele companiei nerezidente „*****” LTD la BC „BANCA SOCIALĂ” SA, măsură care a fost aplicată prin încheierea instanței din ***** . Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 3 februarie 2015 recursul declarat de către procurorul ***** referitor la încheierea judecătorească din 23 decembrie 2014 a fost respins ca depus peste termen; Extrasul din contul bancar nr. ***** , care aparține companiei „*****” LTD, deschis la BC „BANCA SOCIALĂ” SA prin care s-a atestat restituirea sumei de 5500000 Euro către compania „***** CAPITAL” LP; Procesul-verbal de audiere a învinuitului ***** din 15 august 2015, prin care s-a confirmat faptul că a încheiat un contract cu compania din ***** „***** MANAGEMENT”, prin care „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD i-a prestat servicii de consultanță și studiul opiniei publice pentru el (*****)

personal și pentru afacerile acestuia. ***** a declarat că Vladimir Filat nu a știut și nici nu a fost informat vreodată de către ***** referitor la aceste tranzacții; Declarația făcută de către ***** la data de 6 aprilie 2016, prin care s-a confirmat faptul că în această cauză penală ***** a fost presat psihologic și amenințat de procurori – dacă nu face declarații împotriva domnului Vladimir Filat, se vor intenta noi dosare penale pe numele acestui (adică pe numele lui *****), pe membrii familiei acestuia, pe numele companiei „***** Co” SRL și companiilor afiliate. ***** a declarat că este unicul beneficiar al companiilor afiliate. Vladimir Filat nu s-a implicat și nici nu a participat în gestionarea și administrarea companiei „***** Co., SRL și companiilor afiliate. Cauza penală împotriva lui ***** , a fiului acestuia și a colaboratorilor acestuia, a fost pornită la comandă pentru a-l ataca pe domnul Vladimir Filat, fiind un instrument de șantaj împotriva lui Vladimir Filat. Mai mult, asupra acestei situații a fost pornit un proces penal, procurorul autosesizându-se pe baza declarațiilor martorului Ala Rusu, care a confirmat conținutul declarațiilor făcute de către ***** la data de 6 aprilie 2016; Raportul de expertiză extrajudiciară nr.***** din 27 iunie 2022, prin care s-a confirmat că declarația din numele lui ***** din 6 aprilie 2016 reprezintă un act original, inscripțiile manuscrise fiind executate de o singură persoană și anume de către ***** , semnătura fiind tot a lui *****; Ordonanța emisă de către procurorul în Procuratura Anticorupție, ***** , din 24 martie 2015, prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a reprezentantului legal al companiei „*****” LTD, ***** , și a persoanei juridice „*****” LTD, din motivul lipsei în acțiunile ultimului a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM. În context, s-a atestat că nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzută de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM, nefiind astfel realizată, atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a acestei infracțiuni. În ipoteza celor relatate, în cadrul urmăririi penale nu a fost posibilă identificarea cu certitudine a elementelor componentei infracțiunii predicat, urmărirea penală fiind pornită în lipsa acesteia (...). Elementele componentei infracțiunii predicat nu au fost determinate în contextul investigării infracțiunii de spălare a banilor, existența căreia fiind condiționată de prima. Prin urmare, norma devine aplicabilă doar atunci când bunurile ce constituie venituri ilicite au în calitate de sursă de proveniență săvârșirea anterioară a unei alte infracțiuni, fapt care prin probele acumulate în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de demonstrat. Ca rezultat al acțiunilor de urmărire penală s-a constatat că companiile „*****” LTD” (...) nu au cauzat careva prejudiciu (...), fapt ce a constatat lipsa laturii obiective a infracțiunii prevăzute la art. 243 Cod penal al RM; Procesul -verbal de audiere a martorului ***** din 22 iunie 2023, prin care se confirmă cele declarate de ***** în scrisoare din *****.

Apărarea consideră că s-a admis o apreciere denaturată a unor semne a infracțiunii incriminate persoanei inculpate Vladimir Filat, mai cu seamă referitor la infracțiunea prevăzută de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM, caracterul denaturat lipsind de relevanță juridică întregul comportamentul pretins a fi infracțional.

Art. 7 CEDO urmează a fi interpretat și aplicat având în vedere obiectul și scopul lui, asigurându-se o apărare efectivă contra urmării penale arbitrare, condamnării și sancționării. Se interzice, prin intermediul interpretării, de a oferi anumite limite extensive sferei de aplicare a legii penale și a aplica legea penală prin analogie.

În concluzie, invocă, că nu a fost respectat principiului legalității incriminării infracțiunii incriminate persoanei inculpate Vladimir Filat prin sesizarea instanței de judecată în mod arbitrar. Solicită achitarea lui Vladimir Filat referitor la infracțiunea prevăzută de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM, deoarece faptele acestuia nu întrunesc temeiul juridic al răspunderii penale în raport cu această normă.

Aprecierea completului de judecată:

Completul de judecată, ținând cont de prevederile art.27, art. 99 – art. 101 din Codul de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, prin prisma admisibilității, pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, conchide că, din probele administrate la materialele dosarului și cercetate în ședință de judecată, vinovăția inculpatului Vladimir Filat nu și-a găsit confirmare și în privința acestuia urmează să fie emisă o sentință de achitare din următoarele considerente:

Referitor la componența de infracțiune prevăzută de art.243 alin.(3) lit.b) Cod penal, instanța de judecată cercetând materialele cauzei penale sub toate aspectele ajunge la concluzia, că în ședința de judecată nu și-a găsit confirmare faptul comiterii infracțiunii incriminate lui Vladimir Filat, urmând a fi adoptată pe această componență de infracțiune o sentință de achitare din motiv că fapta nu întrunește elementele componenței de infracțiune.

Prezumția nevinovăției presupune că la adoptarea unei hotărâri de condamnare, până la rămânerea definitivă, inculpatul are statutul de persoană nevinovată, la pronunțarea unei decizii judecătorești de condamnare, prezumția de nevinovăție fiind răsturnată cu efecte *erga omnes*, iar soluția instanței de judecată, trebuie să se bazeze pe probe certe de vinovăție, iar în caz de îndoială, ce nu poate fi înlăturată prin probe, trebuie să se pronunțe o soluție de achitare. Organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o

persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere.

Astfel potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr.3 din 23 februarie 2016, pct.102, instanța de judecată reține că procesul penal trebuie să fie guvernat de principii fundamentale, cum ar fi, *„legalitatea, prezumția nevinovăției, principiul aflării adevărului, principiul oficialității, garantarea libertății și siguranței persoanei, garantarea dreptului la apărare, dreptul la un proces echitabil, egalitatea părților în proces”*.

Dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și, respectiv, art. 6 par. 1 din CEDO, trebuie să fie practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu. Caracterul echitabil al procesului penal trebuie apreciat având în vedere întreg procesul.

În acest sens, în Cauza Ibrahim și alții c. Regatul Unit (Hotărârea din 13 septembrie 2016, pct. 274), CEDO a sistematizat o listă neexhaustivă de factori relevanți pentru evaluarea caracterului echitabil al procesului penal, în particular: cadrul juridic care reglementează admisibilitatea și aprecierea probelor; calitatea probelor și dacă circumstanțele în care au fost obținute pun la îndoială credibilitatea sau acuratețea acestora; existența sau inexistența posibilității pentru persoană de a contesta autenticitatea probelor și de a se opune utilizării acestora; ponderea probelor și, în special, dacă probele au format o parte integrantă sau o parte semnificativă a celor care au stat la baza condamnării, precum și ponderea altor mijloace de probă în cauză.

Conform prevederilor art.14 alin. (1) din Codul penal, *infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală*.

În conformitate cu art.15 Cod penal al Republicii Moldova rezultă că, elementele componente de infracțiune care urmează a fi determinate pentru efectuarea calificării faptelor infracționale sunt: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Subsecvent instanța de judecată reține că, în conformitate cu art.8 Cod procedură penală, precum și cu cele ale art.21 din Constituția Republicii Moldova, orice cetățean beneficiază de prezumția de nevinovăție, deschiderea unei proceduri judiciare penale – prin începerea urmăririi penale – nefiind posibilă decât în condițiile prevăzute de lege.

Potrivit art.8 alin.(2) stipulează că, nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, iar concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Scopul central al art.6 par.1 al CEDO este de a proteja interesele părților și a bunei administrări a justiției (Cauza Cottin c Franța (Hotărârea din 2 iunie 2005, pct. 33), concluzie reținută de CtEDO în cauza Acquaviva c. Franța (Hotărârea din 21 noiembrie 1995, pct. 66). Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Conform art.52 Cod penal, se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Potrivit art.113 Cod de procedură penală al Republicii Moldova se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptele prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Fenomenul spălării banilor este reflectat atât în jurisprudența Curții Europene, cât și în standardele Parlamentului European și a Consiliului Europei.

Completul de judecată precizează că potrivit prevederilor articolului 1 din Directiva 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului Europei statele membre se asigură că spălarea banilor și finanțarea terorismului sunt interzise.

În sensul prezentei directive, următoarele comportamente sunt considerate spălare a banilor, atunci când sunt comise intenționat: (a) conversia sau transferul de bunuri, cunoscând că acele bunuri provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la astfel de activități, cu scopul ascunderii sau disimulării originii ilicite a bunurilor sau al sprijinirii oricărei persoane implicate în comiterea activităților respective pentru a se sustrage consecințelor legale ale acțiunilor sale; (b) ascunderea sau disimularea naturii, sursei, localizării, utilizării, circulației, a drepturilor aferente sau a dreptului de proprietate reale, cunoscând că acestea provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la astfel de activități; (c) achiziția, deținerea sau utilizarea de bunuri, cunoscând, la data primirii lor, că acestea provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la astfel de activități; (d) participarea, asocierea în vederea comiterii, tentativele de comitere și sprijinirea, incitarea, facilitarea și consilierea pentru comiterea oricăreia dintre acțiunile menționate la literele anterioare.

În mod similar, Directiva (UE) 2015/849, la articolul 1, prevede: „(1) Prezenta directivă urmărește să prevină utilizarea sistemului financiar al Uniunii în scopul spălării banilor și finanțării terorismului. (2) Statele membre se asigură că spălarea banilor și finanțarea terorismului sunt interzise. (3) În sensul prezentei directive, următoarele fapte, atunci când sunt comise cu intenție, sunt considerate spălare a banilor: (a) schimbul sau

transferul de bunuri, cunoscând că bunurile provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la o astfel de activitate, în scopul ascunderii sau disimulării originii ilicite a bunurilor sau al sprijinirii oricărei persoane implicate în comiterea activității respective pentru a se sustrage consecințelor legale ale acțiunilor persoanei respective; (b) ascunderea sau disimularea adevăratei naturi, a sursei, a localizării, a amplasării, a circulației sau a proprietății bunurilor ori a drepturilor asupra acestor bunuri, cunoscând că bunurile provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la o astfel de activitate; (c) dobândirea, deținerea sau utilizarea de bunuri, cunoscând, la data primirii lor, că acestea provin dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la o astfel de activitate; (d) participarea la oricare dintre acțiunile menționate la literele (a), (b) și (c), asocierea în vederea comiterii acestora, tentativa de comitere și asistența, instigarea, facilitarea și consilierea în vederea comiterii acțiunilor menționate.

Instanța de judecată remarcă faptul că, conform prevederilor art.325 alin. (1) Cod de procedură penală RM, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Completul de judecată consemnează faptul că, potrivit învinuirii înaintate lui Filat Vladimir, de către partea acuzării ultimului i se încredințează că, *în perioada anului 2013, deținând funcția de președinte al Partidului Liberal Democrat din Moldova, fiind persoană publică, cunoscând că prin intermediul lui *****, cu care era în relații de afinitate, deține mijloace financiare dobândite prin acțiuni de corupție din BC, „Banca de Economii” SA, a comis infracțiunea de spălare de bani în proporții deosebit de mari, deținând rolul juridic de organizator și autor, infracțiune prevăzută la art.243 alin.(3) lit.b) Cod penal, în următoarele circumstanțe: Filat Vladimir Vasile, urmărind scopul convertirii și transferului mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari, știind cu certitudine că acestea constituie venituri ilicite provenite din infracțiuni de corupție, în scopul de a tăinuși și de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni, acționând în interesul PLDM, în primăvara anului 2013, i-a dat indicații lui *****, secretarul general al partidului, să încheie un contract privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD cu sediul în *****, privind oferirea asistenței în campania electorală pentru candidații PLDM la alegerile parlamentare din noiembrie 2014. Astfel fiind încheiat contractul din 01.07.2013, aceste acțiuni fiind o metodă de deghizare a acțiunilor infracționale dirijate și realizate în continuare de către Filat Vladimir. În continuare, folosindu-se de existența actului juridic semnat deja între compania „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD și PLDM la 01.07.2013, Filat Vladimir Vasile, urmărind scopurile menționate supra, prin intermediul lui ******

care gestiona compania nerezidentă „***** LTD”, a încheiat tot la aceeași dată 01.07.2013, un contract similar privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD pentru suma 2 192 591 USD, care conform cursului BNM ar constitui 27 497 941,51 lei MD. Astfel, Filat Vladimir Vasile, cunoscând că deține pe conturile companiilor „***** SOLUTIONS” LTD, „***** INVESTMENT” SRL și „*****” SRL care sunt gestionate de ***** , mijloacele financiare obținute prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA, prin intermediul lui ***** a efectuat transferuri către compania din SUA „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD în temeiul contractului din 01.07.2013 încheiat cu „***** LTD”, a mijloacelor financiare prin utilizarea mai multor companii nerezidente în scopul de a camufla originea acestor bani, după cum urmează: La 22.11.2013 suma de 149 691 USD din contul companiei „***** SOLUTIONS” LTD deținut în banca din ***** către contul nr.***** deținut în banca din ***** . Ulterior, la 22.11.2013, din contul bancar nr.***** , „***** SOLUTIONS” LTD transferă 127 000 USD către compania „FERENTA COMMERCE” LLP, înregistrată în ***** , conturile deschise la ***** . În aceeași zi, compania „FERENTA COMMERCE” LLP transferă 124 970 USD către compania din ***** „***** INVESTMENT” SRL, nr.contului ***** , iar în continuare la 25.11.2013 „***** INVESTMENT”, SRL transferă suma de 124 797 USD, echivalentul sumei de 1 629 848, 82 MDL, către compania din SUA „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”. Tot el, fiind beneficiarul mijloacelor financiare obținute din acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA, aflate pe contul companiei „***** SOLUTIONS” LTD, la 26.11.2013 prin intermediul lui ***** a efectuat transferul mijloacelor financiare în sumă de 160 000 USD din contul deținut în banca din ***** către contul nr.***** deținut în banca din ***** . Ulterior, la 27.11.2013, din contul bancar nr.***** , „***** SOLUTIONS”, LTD transferă 180 000 USD către compania „FERENTA COMMERCE” LLP, înregistrată în ***** , conturile deschise la ***** . În aceeași zi, compania „FERENTA COMMERCE” LLP transferă 132 970 USD către compania din ***** „***** INVESTMENT” SRL, nr. contului ***** . În continuare, la 28.11.2013 „***** INVESTMENT” SRL transferă suma de 132 973 USD echivalentul sumei de 1 743 714, 84 MDL, către compania din SUA „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”. Tot el, fiind beneficiarul mijloacelor financiare aflate pe contul companiei „*****” SRL, obținute prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii,” SA la 20.03.2014 și 21.03.2014 a dat indicații lui ***** referitor la efectuarea transferului sumei totale de 250 000 USD către compania SC „***** INVESTMENT” SRL, nr.contului ***** . Ulterior, din mijloacele primite în cont, la 21.03.2014, SC „***** INVESTMENT” SRL transferă mijloace bănești în două tranșe în sumă totală de 249 700

USD echivalentul sumei de 3 344 881,32 lei, către compania din SUA „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”. Tot el, fiind beneficiarul mijloacelor financiare obținute prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA, aflate pe contul societății din ***** SC „***** INVESTMENT” SRL, conturile deschise în banca românească ***** , la 16.05.2014, la 23.05.2014 și la 06.08.2014 a dat indicații lui ***** referitor la efectuarea transferului sumelor de 196 932 USD echivalentul sumei de 2 695 309, 82 MDL, 120 000 USD echivalentul sumei de 1 660 068 MDL, și respectiv 128 000 USD echivalentul sumei de 1 774 080 MDL, către compania din SUA „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”. Companiile prin intermediul cărora a fost efectuată convertirea și transferul mijloacelor financiare provenite urmare a acțiunilor de corupție și anume „***** SOLUTIONS” LTD, „FERENTA COMMERCE” LLP, „***** INVESTMENT” SRL și „*****” SRL, erau controlate și gestionate de către Filat Vladimir prin intermediul lui ***** . Astfel, Filat Vladimir Vasile a convertit și a transferat mijloace financiare despre care cunoștea că provin din infracțiuni de corupție, în sumă totală de 12 847 902, lei MD, prin intermediul companiilor gestionate de facto de către ***** , pe contul companiei nerezidente „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD în scopul achitării serviciilor de consultanță electorală conform contractului din 01.07.2013, prestate în beneficiul PLDM, comițând astfel infracțiunea de spălare de bani în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută la art.243 alin.(3) lit.b) Cod penal, manifestată prin modalitățile normative de convertire și transfer al bunurilor de către o persoană care știe că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.

Astfel redacția art.243 alin.(1) și alin. (3) Cod penal la data faptei imputate inculpatului Vladimir Filat (perioada 2013) era următoarea; spălarea banilor săvârșită prin: a) convertirea sau transferul bunurilor de către o persoană care știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui sau de a deghiza originea ilicită a bunurilor sau de a ajuta orice persoană, implicată în comiterea infracțiunii principale, de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.....comise b) în proporții deosebit de mari.

Completul de judecată menționează, că acțiunile lui Vladimir Filat au fost încadrate în prevederile art.243 alin.3 lit.b) Cod penal RM și calificate **ca convertire și transfer al bunurilor de către o persoană care știe că acestea constituie venituri ilicite , în scopul de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.**

Instanța de judecată atestă încălcări grave raportate la **principiul legalității incriminării** în cauza penală dată, iar partea acuzării, a sesizat instanța de judecată

contrar normativului procesual-penal în vigoare, având la bază lipsa unei careva fapte infracționale, fundamentându-și poziția prin intermediul unor concluzii eronate, probe neconcludente, nepertinente, neutile, neveridice, probe care demonstrează că inculpatul Vladimir Filat nu a comis vreo faptă, care să se încadrează în vreun careva mod, în fapt și în drept, în limitele conținutului normativ al infracțiunii incriminate.

Pe cale de consecință instanța de judecată constată cu certitudine, că nu există niciun temei juridic al răspunderii penale a persoanei inculpate Vladimir Filat pentru infracțiunea prevăzută la art. 243 alin.(3) lit.b) Cod penal al Republicii Moldova.

Completul de judecată reține că, sfera de aplicare a art.6 & 3 lit.a) CEDO trebuie reținută, în special, în lumina dreptului general la un proces echitabil, garantat de art.6 &1 din Convenție.

Este important de menționat că, în materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unui inculpat și, prin urmare, cu privire la încadrarea juridică pe care instanța ar putea să o rețină împotriva acestuia este o condiție esențială a echității procedurii (Hotărârea din 25.03.1999, Cauza Pelissier și Sassi vs. Franța, & 52; Hotărârea din 01.03.2006, Cauza Sejdovic vs. Italia, &90).

De asemenea, există o legătură între lit.a) și lit.b) ale art.6 & 3 din Convenție, iar dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauza acuzației trebuie să fie analizat în lumina dreptului acuzatului de a-și pregăti apărarea (Hotărârea din 25.03.1999, Cauza Pelissier și Sassi vs. Franța, & 54; Hotărârea din 01.032001, Cauza Dallos vs. Ungaria, & 47).

Astfel în aplicarea garanției reglementate la art. 6 & 3 lit. a) din Convenție, specifică unui proces echitabil, în materie penală, Parlamentul UE și Consiliul UE a emis Directiva 2012/13/UE privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale, specificând că „persoanele acuzate de săvârșirea unei infracțiuni ar trebui să primească toate informațiile referitoare la acuzare, astfel încât să-și poată pregăti apărarea și să se garanteze echitatea procedurilor penale”.

Chestiuna privind încadrarea juridică faptei imputate lui Vladimir Filat, completul de judecată menționează:

Formularea învinuirii:

Conform prevederilor art.66 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală al RM, învinuitul, inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit, adică să fie informat asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa. În cazul în care persoana nu este informată corect cu privire la învinuirea înaintată, aceasta este lipsită de dreptul de a-și asigura posibilitatea pregătirii și exercitării apărării, fiind afectate grav principiile generale ale procesului penal: principiul asigurării dreptului la apărare, reflectat în art. 17

Cod de procedură penală al RM și principiul contradictorialității, reflectat în art.24 Cod de procedură penală al RM.

Ordonanța de punere sub învinuire, în sensul art. 281 Cod de procedură penală RM, este actul prin care, după examinarea raportului organului de urmărire penală și a materialului cauzei, procurorul, considerând că probele acumulate sunt concludente și suficiente, pune sub învinuire persoana. Acest act procedural trebuie să cuprindă, printre altele, și formularea învinuirii, cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Rechizitoriul, în sensul art. 297 Cod de procedură penală al RM, este actul de sesizare a instanței de judecată, care se întocmește după prezentarea materialelor de urmărire penală. Având în vedere importanța pe care o prezintă în procesul penal acest act procedural, legea acordă o atenție deosebită conținutului și formei acestuia sub aspectul formulării învinuirii în privința inculpatului. Or, prin rechizitoriu, în principiu, se înțelege notificarea oficială emisă de către procuror prin care se impută persoanei săvârșirea unei infracțiuni, fapt care atrage repercusiuni importante asupra drepturilor procesuale prevăzute de lege.

Conform prevederilor art.296 alin. (2) Cod de procedură penală . al RM, dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului și formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui.

Rigurozitatea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței impune ca învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă, deoarece instanța de judecată are obligația să se pronunțe asupra faptei reținute în sarcina inculpatului în limitele determinate prin rechizitoriu. Rezultă, deci, că instanța de judecată este valabil sesizată și, respectiv, este în drept să judece cauza, cu condiția că ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul să cuprindă, printre altele, informații despre fapta incriminată persoanei în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, adică formularea învinuirii, cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinovăției, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Recunoscând unanim importanța deosebită a predictibilității legii procesual-penale sub aspectul informării persoanei trase la răspundere penală cu privire la învinuirea înaintată, prin prisma impactului asupra echității procedurilor și a dreptului la apărare, s-a statuat o jurisprudență constantă și consistentă a CEDO, dintre care se menționează hotărârile CEDO pronunțate în: Cauza De Torres c. Spania (Hotărârea din 24 octombrie 1996);

În Cauza Adrian Constantin c ***** (Hotărârea din 12 aprilie 2011), CEDO subliniază rolul fundamental pe care-l are rechizitoriul - ca act de acuzare, reamintind

faptul că „art. 6 par. 3 din CEDO recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, ci și cu privire la încadrarea juridică a faptelor sale. Informarea precisă și completă reprezintă o condiție esențială pentru a se asigura echitatea procedurilor.

În Cauza Vaudelle c. Franța (Hotărârea din 30 ianuarie 2001), CEDO a statuat că sistemul CEDO incumbă statelor în anumite cazuri obligația de a adopta măsuri pozitive care să garanteze eficient drepturile înscrise în art. 6, inclusiv și cel de a fi informat despre cauza și natura acuzații ce se aduce împotriva persoanei bănuite de comiterea unei infracțiuni. Statele trebuie să dea dovadă de diligență în vederea asigurării că indivizii se bucură efectiv de drepturile garantate de art. 6 în totalitatea acestora.

În Cauza Penev c. Bulgaria (Hotărârea din 7 ianuarie 2010, pct. 33-34), CEDO a reiterat că pretenziile încălcări ale dreptului de a fi informat despre cauza și natura acuzații înaintate împotriva individului, trebuie examinate în lumina dreptului acuzatului de a-și pregăti apărarea.

De claritatea învinuirii depinde și stabilirea adevărului în cauză, care este unul dintre principiile directorii ale procesului penal, adevăr care poate fi edificat doar prin prisma unei acuzații clare și a unei apărări eficiente.

Analiza sintezei doctrinale a componentei de infracțiune, în art.243 CP RM, sub denumirea marginală de spălarea banilor sunt reunite două variante- tip de infracțiuni și două variante agravate de infracțiuni.

În prima sa variantă-tip, numita faptă este incriminată la alin.(1) art.243 CP RM: spălarea banilor săvârșită prin: convertirea sau transferul bunurilor de către o persoană care știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinu sau de a deghiza originea ilicită a bunurilor sau de a ajuta orice persoană, implicată în comiterea infracțiunii principale, de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni (lit.a)); tănuirea sau deghizarea naturii, originii, amplasării, dispunerii, transmiterii, deplasării proprietății reale a bunurilor ori a drepturilor aferente de către o persoană care știe sau trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite lit.b; achiziționarea, deținerea sau utilizarea bunurilor de către o persoană care știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite lit.c; participarea la orice asociere, înțelegere, complicitate prin acordarea de asistență, ajutor sau sfaturi în vederea comiterii acțiunilor prevăzute la literele a)-c) lit.d.

Cea de-a doua variantă-tip de infracțiune, specificată la lit.b) alin.(3) art.243 CP RM, constă în spălarea banilor săvârșită în proporții deosebit de mari, fapt ce se referă la speta dată.

În conformitate cu Convenția privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională, din 08.11.1990, ratificată

prin Legea pentru ratificarea Convenției privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitate infracțională, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 15.03.2002, fiecare Parte adoptă măsuri legislative și altele, considerate necesare pentru a conferi caracterul de infracțiune penală conform dreptului intern, atunci când actul a fost comis la: a) convertirea sau transferul bunurilor în cazul în care persoana care le livrează știe că bunurile constituie venituri provenite din activitate infracțională, în scopul de a tăinu sau de a deghiza originea ilicită a bunurilor sau de a ajuta persoanele implicate în comiterea infracțiunii principale de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acte; b) tăinuirea sau deghizarea naturii, originii, amplasării, dispunerii, deplasării proprietății reale a bunurilor sau a drepturilor relative, despre care autorul știe că constituie venituri provenite din activitate infracțională; c) achiziționarea, deținerea sau utilizarea bunurilor, despre care cel care le achiziționează, deține sau utilizează știe, în momentul în care le recepționează, că constituie venituri provenite din activitate infracțională; d) participarea la una din acțiunile sus-menționate sau la orice asociere, înțelegere, tentativă sau complicitate prin acordarea de asistență, ajutor sau sfaturi în vederea comiterii ei.

Fiecare Parte poate adopta măsurile, pe care le estimează ca necesare, pentru a conferi, în virtutea dreptului său intern, caracterul de infracțiuni penale totalității sau unei părți a actelor evocate mai sus, în unul sau în toate cazurile următoare, atunci când autorul: a) ar fi trebuit să presupună că bunul constituie un venit provenit din activitate infracțională; b) a acționat în scop lucrativ; c) a acționat în vederea facilitării continuării activității criminale.

În aceste împrejurări, este justificată stabilirea la art.243 CP RM a răspunderii pentru infracțiunile reunite sub denumirea marginală de spălare a banilor.

În cazul infracțiunii prevăzute la alin. (1) art.243 CP RM, **obiectul juridic special** îl formează relațiile sociale cu privire la sursa și proveniența licită, precum și la circulația corectă în operațiunile financiare a mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor.

Obiectul material imaterial al acestei infracțiuni îl reprezintă, după caz: 1) bunurile care constituie venituri ilicite. Potrivit Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, adoptate de Parlamentul Republicii Moldova la 26.07.2007, prin „venituri ilicite” se înțelege: 1) bunurile destinate, folosite sau rezultate, direct ori indirect, din săvârșirea unei infracțiuni; 2) orice beneficiu obținut din aceste bunuri; 3) bunurile convertite sau transformate, parțial ori integral, din bunuri destinate, folosite sau rezultate din săvârșirea unei infracțiuni ori din beneficiul obținut din aceste bunuri. Conform aceluiași act legislativ, bunuri trebuie considerate mijloacele financiare, orice categorie de valori (active) corporale sau incorporeale, mobile sau imobile, tangibile sau intangibile, acte sau alte instrumente juridice. De asemenea, documentele sau actele

juridice care conțin informația privind natura, originea, mișcarea, plasarea sau apartenența mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor ilicite. Aceste documente sau acte juridice în formă electronică ori digitală se exprimă în orice convenție, contract, certificat, scrisoare de afacere ori scrisoare personală, alt material, care atestă un titlu ori un drept, inclusiv orice cotă (interes) cu privire la valori (active).

Latura obiectivă a infracțiunii analizate constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiune.

În general, în conformitate cu pct.4 al anexei la Hotărârea CNPF cu privire la Recomandările privind aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pe piața financiară nebanară, nr.63/5 din 25.12.2007,¹ principalele elemente ale procesului de spălare a banilor sunt: a) plasarea - mișcarea inițială a mijloacelor bănești sau a altor venituri provenite din activitatea infracțională cu scopul schimbării formei inițiale sau a locului acestora pentru a le face inaccesibile organelor de drept; b) investirea - separarea de la sursa de proveniență a veniturilor obținute din activitatea infracțională prin intermediul diferitelor tranzacții financiare; c) integrarea - utilizarea unei tranzacții legitime pentru a ascunde veniturile ilicite, făcând posibilă întoarcerea la infractor a fondurilor spălate.

Conținutul concret al acțiunii prejudiciabile specificate la alin.(1) art.243 CP RM, aceasta se poate înfățișa sub oricare din următoarele modalități normative:a) convertirea sau transferul bunurilor de către o persoană care știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite.

Convertirea presupune orice activitate prin care se realizează înlocuirea unui bun provenit din săvârșirea unei infracțiuni cu alt bun de proveniență licită. Prin urmare, în cadrul cercetării judecătorești, acuzarea nu a identificat cum a fost înlocuită bunul de proveniență ilicită cu unul de proveniență licită.

Transferul presupune operațiunea de transmitere a drepturilor referitoare la un bun ce provine din săvârșirea unei infracțiuni către o altă persoană.

Infracțiunea prevăzută la alin.(1) art.243 CP RM este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul realizării acțiunii prejudiciabile în oricare din cele patru modalități normative ale sale.

Latura subiectivă a infracțiunii analizate se caracterizează prin intenție directă.

În vederea aplicării răspunderii în baza alin.(1) art.243 CP RM, este obligatoriu să se ateste că, la momentul săvârșirii infracțiunii, făptuitorul știa ori trebuia să știe că bunurile sau drepturile aferente, pe care le convertește, transferă, achiziționează sau alte acțiuni, constituie venituri ilicite. În consecință, este necesar să se stabilească, pe baza probelor certe, că bunurile sau drepturile aferente convertite, transferate, achiziționate sau alte acțiuni, provin din săvârșirea de infracțiuni și că făptuitorul cunoștea această împrejurare,

nefiind suficientă simpla constatare că cel de la care bunurile au fost dobândite este urmărit pentru săvârșirea de infracțiuni.

Motivul infracțiunii specificate la alin.(1) art.243 CP RM se exprimă, de cele mai dese ori, în interesul material. Scopul special al infracțiunii examinate este scopul introducerii în circuitul legal a bunurilor care constituie venituri ilicite. În cazul primei modalități normative a acțiunii prejudiciabile - convertirea sau transferul bunurilor de către o persoană care știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite - acestui scop i se adaugă un scop secundar, care poate adopta oricare din următoarele două forme: 1) scopul de a tăinui sau a deghiza originea ilicită a bunurilor; 2) scopul de a ajuta orice persoană, implicată în comiterea infracțiunii principale, de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.

În prezența oricărui alt scop fapta nu poate fi calificată în baza alin.(1) art.243 CP RM. Presupunând lipsa scopului introducerii în circuitul legal a bunurilor care constituie venituri ilicite, dobândirea sau comercializarea, fără o promisiune prealabilă, a bunurilor, despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, atrage răspunderea în baza art.199 CP RM.

În același context, consemnăm că **beneficierea de veniturile obținute din activități infracționale, introduse în circuitul legal**, constituie scopul final al infracțiunilor specificate la art.243 Cod penal RM.

În speța dată acuzarea nu a identificat, dacă banii în sumă de 12 847 902 MDL, supuși așa zisei ”spălări” în conturile „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”LTD s-au întors în posesia lui Vladimtır Filat.

Subiectul infracțiunii specificate la alin. (1) art.243 CP RM este: 1) persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani; 2) persoana juridică (cu excepția autorității publice).

În special, așa cum reiese din art.4 al Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, se au în vedere instituțiile financiare sau următoarele persoane juridice sau fizice: a) unități de schimb valutar (altele decât băncile), fonduri de investiții, societăți de administrare a investițiilor, societăți de depozitare, administratori fiduciar; b) participanți profesioniști la piața valorilor mobiliare, inclusiv la bursele de valori, dealerii și brokerii; c) companii de asigurare sau de reasigurare; d) instituții care legitimează ori înregistrează dreptul de proprietate; e) cazinouri (inclusiv internet-cazinouri); f) localuri de odihnă dotate cu aparate pentru jocuri de noroc, instituții care organizează și desfășoară loterii sau jocuri de noroc; g) agenți imobiliari; h) dealeri de metale prețioase ori de pietre prețioase; i) avocați, notari și alți liberi profesioniști, în perioada pregătirii, efectuării sau realizării tranzacțiilor în

numele persoanei fizice sau juridice, legate de vânzarea-cumpărarea de bunuri imobiliare, de gestiunea afacerilor persoanei fizice sau juridice, de crearea, funcționarea sau gestionarea persoanelor juridice, cu excepția cazurilor de evaluare a situației juridice a unui client sau îndeplinirii sarcinii de a apăra sau de a reprezenta clientul într-o procedură judiciară sau în legătură cu ea; j) auditori, contabili independenți și consultanți în domeniul financiar-bancar sau nonbancar; k) persoane care acordă asistență investițională sau fiduciară; l) organizații care au dreptul de a presta servicii legate de schimbul mandatelor poștale și telegrafice sau de transferul de bunuri.

În pct. 16 al anexei la Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei cu privire la aprobarea recomandărilor cu privire la abordarea bazată pe risc a clienților de către bănci în vederea prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, nr.96 din 05.05.2011 categoriile de clienți ale căror activități și tranzacții (operațiuni) pot indica un risc înalt de spălare a banilor sunt: a) casele de schimb valutar, hotelurile, prestatorii nebancari ai serviciilor de plăți prin intermediul dispozitivelor speciale (*cash-in*), dealeri angro și cu amănuntul de produse, inclusiv agricole, agenți economici ce prestează servicii legate de schimbul mandatelor poștale și telegrafice sau de transferul de bunuri, alți agenți economici care facilitează schimbul sau transferul de mijloace bănești și bunuri; cazinourile (inclusiv internet- cazinourile), organizațiile care organizează și desfășoară tombola, loterii sau jocuri de noroc; agenții economici a căror activitate în mod normal nu generează mijloace bănești în numerar, dar care în anumite tranzacții pot genera sume substanțiale de mijloace bănești în numerar; b) organizațiile de caritate (filantropie) sau alte organizații necomerciale, a căror activitate nu este monitorizată sau supravegheată, precum și cele care sunt implicate în activități de colectare sau distribuire a mijloacelor și bunurilor în scopuri filantropice, religioase, culturale, de învățământ, sociale sau scopuri analogice, sau pentru realizarea altor „activități benevole”; c) agenții imobiliari, în cazul în care efectuează tranzacții (operațiuni) pentru clienții lor privind vânzarea și cumpărarea de bunuri imobiliare; participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare; avocații, notarii sau alte persoane care practică activitatea profesională independentă și contabilii, atunci când aceștia pregătesc sau efectuează tranzacții (operațiuni) în numele clientului legate de următoarele activități: vânzări și cumpărări de imobile; administrarea banilor, obligațiunilor sau a altor active ale clientului; administrarea conturilor bancare sau a obligațiunilor; organizarea contribuțiilor pentru crearea sau administrarea agenților economici; crearea, administrarea sau conducerea persoanelor juridice sau aranjamentelor legale (de exemplu, fonduri de investiții) și vânzarea și cumpărarea agenților economici etc.

Privitor la circumstanța agravantă prevăzută la lit. a) alin. (3) art.243 CP RM, în principiu, este justificată referirea la explicațiile formulate anterior, în legătură cu agravanta similară specificată la lit.b) alin.(2) art.236 CP RM.

În alt registru, în principiu, singura diferență dintre infracțiunea prevăzută la *lit. b) alin. (3) art.243 CP RM* și infracțiunea specificată la alin.(1) art.243 CP RM ține de valoarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor ilicite, care constituie obiectul material (imaterial) al infracțiunii.

În ipoteza infracțiunii prevăzute la lit. b) alin. (3) art.243 CP RM, formula „în proporții deosebit de mari” desemnează nu urmările prejudiciabile ale infracțiunii, dar obiectul material (imaterial) al infracțiunii. Se are în vedere că valoarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor ilicite, care constituie obiectul material (imaterial) al infracțiunii, trebuie să depășească 5000 unități convenționale. Se va aplica alin. (1) art.243 CP RM în cazul în care nu este depășită această limită, inclusiv în cazul în care parametrii valorici ai obiectului material (imaterial) al infracțiunii se exprimă în proporții mari.

Cu referire la obiectul infracțiunii de spălare de bani:

În contextul identificării și probării obiectului juridic și obiectului material al infracțiunii de spălare a banilor, în varianta normativă prevăzută de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM, partea acuzării s-a condus de următoarele momente reținute în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată: *obiectul juridic special îl formează relațiile sociale cu privire la sursa și proveniența licită, precum și la circulația corectă în operațiunile financiare a mijloacelor bănești; obiectul material îl constituie bunurile sub forma de mijloace financiare în sumă de 12 847 902 MDL, care constituie, în viziunea acuzării, venituri ilicite.*

Pe această cale, la nivelul obiectului juridic al infracțiunii (obiectul juridic general, obiectul juridic generic, obiectul juridic special) , care se manifestă ca un sistem de semne preexistente, constitutive și obligatorii ale conținutului infracțiunii de spălare a banilor, instanța de judecată a constatat faptul, că partea acuzării nu a indicat și nu a probat fapte concrete, fiind expus doar textul din doctrina penală (sursa doctrinară: S. BRÎNZA, V. STATI - Tratat de drept penal. Partea specială. Vol. II. Chișinău: 2015, p. 122), însă fiind unul neargumentat în raport cu conținutul concret al speței.

În contextul prejudicierii unor relații sociale care vizează sursa și proveniența licită, precum și circulația corectă în operațiunile financiare a mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor, partea acuzării urma să demonstreze modul de prejudiciere a relațiilor sociale care vizează sursa și proveniența licită a bunurilor sau veniturilor, pe de o parte, ori la prezenta speță partea acuzării nu a reușit să dovedească legătura de cauzalitate

dintre partea constatatoare a sentinței de condamnare a lui Vladimir Filat din data 27 iunie 2016, și obiectul prezentei cauze penale.

Mai mult ca atât completul de judecată analizând partea constatatoare a sentinței din 27 iunie 2016, invocată de partea acuzării ca faptă predicat din cele circa 20 de episoade, acuzarea a eșuat în a identifica care episod constituie infracțiunea predicat la prezenta cauză penală, această circumstanță de fapt constatată împiedică instanța de judecată să interpeteze extensiv acuzarea.

Cu referire la latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 243 Cod penal, constă în fapta, care se exprimă prin modalitățile normative, prevăzute expres în norma de incriminare. La încadrarea juridică, ignorând jurisprudența Curții Constituționale, în special Hotărârea nr. 9 din 29.04.2016, pct. 26-28, în care Curtea precizează că, la analiza conținutului unei fapte penale trebuie avut în vedere: conținutul concret (de facto), care constituie săvârșirea faptei în realitatea obiectivă de către o persoană și care se înscrie în tiparul abstract al normei de incriminare, și conținutul legal (de jure), care cuprinde elementul obiectiv și subiectiv prin care o faptă devine infracțiune, prin urmare - componentă de infracțiune, descrisă în normele părții speciale a Codului penal. La fel, Curtea menționează că, persoana poate fi trasă la răspundere penală pentru o infracțiune dacă acțiunea/inacțiunea săvârșită de facto de către aceasta conține semnele unei componente de infracțiune de jure. De aceea, încadrarea juridică a faptei se poate face pentru o infracțiune sau mai multe infracțiuni din legea penală.

Completul de judecată reține că încadrarea juridică a faptei, este o operațiune complexă, îndreptată spre determinarea adevărului obiectiv, presupune potrivirea dintre semnele faptei săvârșite în realitatea obiectivă cu semnele componente de infracțiune desprinse din norma de incriminare, competență atribuită organelor judiciare.

La cazul dedus judecării completul de judecată atestă că, organul de urmărire penală a transcris în ordonanța de punere sub învinuire a lui Filat Vladimir conținutul normei de incriminare, fără a fi puse în aplicare art. 51, 52, 113 Cod penal și fără a se constata potrivirea dintre semnele faptei săvârșite în realitatea obiectivă cu semnele componente de infracțiune desprinse din norma de incriminare.

Din analiza ordonanței de punere sub învinuire, a actului de sesizare a instanței, rechizitoriu de către acuzare nu au fost indicate elemente factice ce ar justifica încadrarea faptei în baza art. 243 Cod Penal RM, situație ce denotă, că învinuitul este supus urmăririi penale contrar prevederilor art. 7 CEDO, prin derogarea de la jurisprudența Curții Constituționale reflectate în *HCC nr. 9 din 29.04.2016*. Ori, lui Vladimir Filat nu i s-a imputat careva elemente factice ce ar putea fi raportate la metodele normative de realizare a faptei prejudiciabile prevăzută de legea penală.

Cu referire la infracțiunea predicat

Astfel, se reține, că fiind o infracțiune subsecventă *delictum subsequens*, spălarea banilor are obiect material sau imaterial bunurile ce derivă din comiterea unei infracțiuni principale, predicat, față de care se aplică modalitățile normative ale faptei prejudiciabile prevăzute la articolul 243 din Codul penal.

Altfel spus, deși are un caracter autonom, spălarea banilor are ca situație-premisă săvârșirea unei alte infracțiuni generatoare de venituri ilicite.

Instanța de judecată reține că noțiunea de „venituri ilicite” este redată în articolul 3 din Legea nr. 190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, prin care se desemnează: bunuri destinate, folosite sau rezultate, direct sau indirect, din săvârșirea unei infracțiuni, orice beneficiu obținut din aceste bunuri, precum și bunuri convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunuri destinate, folosite sau rezultate din săvârșirea unei infracțiuni și din beneficiul obținut din aceste bunuri.

Totodată, conform articolului 132/1 din Codul penal, prin bunuri, în sensul art. 106, 243 și 279, se înțeleg mijloace financiare, orice categorie de valori (active) corporale sau incorporale, mobile sau imobile, tangibile sau intangibile, precum și acte sau alte instrumente juridice sub orice formă, inclusiv în format electronic ori digital, care atestă un titlu ori un drept, inclusiv orice cotă (interes) cu privire la aceste valori (active).

În conținutul pct. 31 al Deciziei Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 109/2017 de inadmisibilitate a sesizării nr. ***** privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 243 alineatul (1) literele a) și c) din Codul penal (spălarea banilor), Curtea constată: „... că, fiind o infracțiune subsecventă (*delictum subsequens*), spălarea banilor are ca obiect material sau imaterial bunurile, ce derivă din comiterea unei infracțiuni principale, predicat.

Altfel spus, deși are un caracter autonom, spălarea banilor are ca situație-premisă săvârșirea unei alte infracțiuni generatoare de venituri ilicite”. Într-adevăr, de fiecare dată, situația-premisă în cazul infracțiunilor de spălare a banilor (art. 243 Cod penal RM) constă în existența unei infracțiuni principale (anterioare; predicat; premisă; asociate) care constituie sursa bunurilor ce urmează a fi „spălate” în procesul de săvârșire a uneia dintre infracțiunile specificate la art. 243 Cod penal RM.

Cu alte cuvinte, condiționarea infracțiunii de spălare a banilor de săvârșirea anterioară a unei alte infracțiuni, din care rezultă bunurile de proveniență infracțională, reprezintă o cerință obligatorie în vederea aplicării art. 243 Cod penal RM. O asemenea concluzie rezultă din interpretarea sistematică a dispoziției art. 243 Cod penal RM și a următoarelor definiții din art. 3 al Legii nr. 308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului: „bunuri ilicite - bunuri destinate, folosite sau rezultate, direct sau indirect, din săvârșirea unei infracțiuni, orice beneficiu

obținut din aceste bunuri, precum și bunuri convenite sau transformate, parțial sau integral, din bunuri destinate, folosite sau rezultate din săvârșirea unei infracțiuni și beneficiul obținut din aceste bunuri; infracțiuni asociate spălării banilor - infracțiuni prevăzute de Codul penal, inclusiv finanțarea terorismului, în urma comiterii cărora sunt obținute în mod ilicit bunuri, inclusiv venituri, fonduri și alte foloase care constituie obiect al spălării banilor”.

Astfel, acuzarea nu a identificat *locul* presupusei spălări de bani, ținând cont că circuitul financiar, care a fost calificat de acuzare ca spălare de bani, a implicat agenți economici nerezidenți. De asemenea, au fost ignorate și nu li s-a dat nici un fel de calificare faptului, că sursele financiare au constituit circuit între persoane juridice și nu fizice, cum se pretinde în învinuire, iar acestor persoane juridice nu li s-a acordat un careva statut procesual, ca fiind ipotetic implicate în procesul spălării banilor.

Astfel, faptele de corupție incriminate lui Vladimir Filat ce au generat apariția bunurilor sub formă de venituri ilicite, care fac obiectul spălării banilor, în rechizitoriu sunt redată prin fraza „cunoscând că prin intermediul lui *****, cu care era în relații de afinitate, deține mijloace financiare dobândite prin acțiuni de corupție din BC„Banca de Economii” S.A., dar ca probă se prezintă întreaga sentința de condamnare a acestuia, pronunțată la data de 27 iunie 2016, emisă de către în cadrul dosarului nr.14-1-15217-23122015 (1-721/2016), menținută în partea penală prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016, prin care Vladimir Filat a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. a Cod penal al RM și art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal al RM din care acuzarea a invocat, că ...” Vladimir Filat Vasile, cunoscând despre intenția lui Ilan Șor de a prelua controlul asupra „Băncii de Economii” SA., urmărind scopul primirii ilegale a mijloacelor bănești ce nu i se cuvin, susținând că are influență asupra persoanelor publice și cu demnitate publică din cadrul Guvernului Republicii Moldova, i-a promis lui Ilan Șor suportul personal în realizarea preluării controlului asupra activității „Băncii de Economii” S.A. datorită apartenenței politice la Partidul Liberal Democrat din Moldova a unor factori de decizie implicați în procesul decizional de cedare a pachetului de control al statului în „Banca de Economii” S.A. Astfel, Vladimir Filat Vasile acționând în scopul realizării intenției sale criminale, prin intermediul fostului șef al Cancelariei de Stat Victor Bodiș, la determinat pe fostul vice-ministru al finanțelor Victor Barbăneagră care deținea și calitatea de membru al Comisiei pentru desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice să accepte și să promoveze preluarea a 22% din acțiunile S.A. ”Banca de Economii” de către companiilor controlate de facto de către Ilan Șor, precum ÎCS „Sisteme Informaționale Integrale” SRL.

Urmare a intervențiilor ilegale realizate de către Vladimir Filat în interesul lui Ilan Șor, pe lângă persoanele cu funcție de demnitate publică din cadrul Guvernului Republicii Moldova pentru a-i face să îndeplinească și să grăbească acțiuni în exercitarea funcțiilor lor care, ulterior s-au dovedit a fi producătoare de prejudicii intereselor statului, la 04.09.2013 de către CNPF a fost înregistrată emisia suplimentară de acțiuni la S.A. „Banca de Economii” în valoare de 80 249 700 MDL.

Pentru acțiunile întreprinse în vederea obținerii de către Ilan Șor a controlului asupra S.A. „Banca de Economii”, care urma să-i ofere ultimului accesul la gestionarea fluxurilor financiare din instituția financiară nominalizată, în special la acordarea creditelor, Vladimir Filat a pretins și a primit personal precum și prin mijlocitorul *****, prin implicarea unor agenți economici care-i aparțin de facto și anume „*****CO LTD” SRL; „***** LTD”, „***** SOLUTIONS LTD”, „ALDGATE TRADING LP”, „SC *****” SRL; „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD” SRL; SC „***** INVESTMENT” SRL; „OPERARIUS” SRL, mijloace bănești în proporții deosebit de mari după cum urmează: În perioada lunilor **aprilie 2013-septembrie 2014**, Vladimir Filat a pretins și primit de la Ilan Șor, prin intermediul companiilor care sunt gestionate de facto de către acesta sau de către persoane interpuse în interesul acestuia, mijloace financiare ce nu i se cuvin în următoarele circumstanțe: la **18.04.2013** suma de 200 000 dolari SUA, echivalent în valută națională conform cursului BNM, a sumei de 2 456 000 MDL, pe contul companiei „*****CO LTD” SRL înregistrată în ***** având în calitate de administrator pe *****, prin următoarele operațiuni bancare: la data de 17.04.2013, BC ”VICTORIABANK” SA a acordat un credit bancar în valoare de 2 500 000 dolari SUA societății „INFOART INTERNATIONAL” SRL, cod fiscal *****. Ulterior, în aceeași zi „INFOART INTERNATIONAL” SRL a transferat mijloacele bănești obținute din credit în sumă de 2 500 000 USD către compania nerezidentă „PANAROOM MANAGEMENT” LP, care la rândul său le-a transferat în adresa companiei „*****CO LTD” SRL, suma de 200 000 dolari SUA la conturile deschise la banca din ***** BRD GROUPE SOCIETE GENERALE SA.

Tot Vladimir Filat la **19.04.2013** a primit suma de 50 500 dolari SUA, echivalent conform cursului BNM, constituind 620 645 MDL și 49 500 dolari SUA, echivalent conform cursului BNM, fiind 608 355 MDL prin intermediul companiei „***** LTD”, **înregistrată în *******, conturile deschise la banca din ***** LATVIJAS PASTA BANKA, care are ca beneficiar de-jure pe Ciocoiu Alin Dor, dar care este gestionată de facto de *****, la solicitarea lui Vladimir Filat, de pe contul companiei nerezidente „PANAROOM MANAGEMENT LP” și respectiv, de pe contul companiei „TOMTON TRADING LP”, ambele gestionate de Ilan Șor.

Tot Vladimir Filat la **06.06.2013** a primit suma de 10 000 Euro, echivalent conform cursului BNM, 16 050 MDL, prin intermediul companiei „***** SOLUTIONS LTD” înregistrată în Seychelles, conturile deschise la BC „UNIBANK” SA care are ca gestionar de iure pe Ciocoiu Alin Dor, dar este gestionată de facto de *****, la solicitarea lui Vladimir Filat, de pe contul companiei nerezidente „ROLDON CAPITAL CORP”, înregistrată în *****, conturile deschise la „***** BANK”, *****, mijloace financiare obținute ca urmare a creditării companiei „CARITAS GROUP” SRL, cod fiscal 1012600033082, la 03.06.2013 cu 16 000 000 MDL de către **BC UNIBANK SA**.

Tot Vladimir Filat la **20.06.2013** a primit suma de 160 500 Euro, echivalent conform cursului BNM, constituind 2 657 880 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD” de pe contul companiei „ROLDON CAPITAL CORP” care la rândul său a primit banii de la compania gestionată de Ilan Șor, „PLUS OPERATIONS LTD”, bani proveniți din creditarea la 12.06.2013 de către BC „BANCA SOCIALĂ” S.A. cu suma de 49 534 800 MDL a companiei „ALVARO GRUP” SRL, cod fiscal ***** și respectiv 49 633 800 MDL, ca urmare a creditării companiei „VOXIMAR COM” SRL, cod fiscal 1013600015933, care de asemenea sunt gestionate de Han Șor.

Tot Vladimir Filat, la 27.06.2013 a primit două tranșe în sumă de 190 000 Euro, echivalent conform cursului BNM, 3 089 400 MDL și 21 000 Euro, echivalent conform cursului BNM, 341 460 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD” de pe contul companiei „ROLDON CAPITAL CORP” care la rândul său a primit suma de 190 000 Euro și respectiv 21 000 Euro, de la compania gestionată de Ilan Șor, „PLUS OPERATIONS LTD”.

Tot Vladimir Filat, la 05.07.2013, a primit două tranșe în sumă de 400 000 Euro, echivalent conform cursului BNM, 6 540 000 MDL și 320 000 Euro, echivalent conform cursului BNM, 5 232 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii L. „***** SOLUTIONS LTD” de pe contul companiei „ROLDON CAPITAL CORP” care la rândul său a primit suma de 400 200 Euro și 320 100 Euro, de la compania gestionată de Han Șor, „PLUS OPERATIONS LTD”. Mijloacele financiare primite de Vladimir Filat, provin din creditele acordate de către BC „UNIBANK” SA la 04.07.2015 companiei „LAVIMA IMPEX” SRL, cod fiscal *****, în sumă de 4 400 000 MDL și 15 162 500 MDL societății comerciale „DAVEMA COM” SRL, cod fiscal ***** și parțial din creditul acordat companiei „METAL TRADE GROUP” SRL, cod fiscal *****. Toate trei companii beneficiare de credit sunt gestionate de Ilan Șor.

Tot Vladimir Filat Vasile, la 25.07.2013 a primit 500 000 dolari SUA, echivalent conform cursului BNM, 6 380 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD” de pe contul companiei „ROLDON CAPITAL CORP” care la rândul său a primit suma de 500 000 dolari I SUA, de la compania gestionată de Ilan Șor,

„PLUS OPERATIONS LTD”.Mijloace financiare în aceeași sumă de 500 000 dolari SUA, prin intermediul aceleiași companii nerezidente „***** SOLUTIONS LTD”, Vladimir Filat a mai primit și la 02.08.2013, a cărui echivalent conform cursului BNM constituie 6 305 000 MDL; la 09.08.2013 a cărui echivalent conform cursului BNM constituie 6 355 000 MDL; la data de 14.08.2013 a cărui echivalent conform cursului BNM constituie 6 365 000 MDL; precum și la data de 11.09.2013, a cărui echivalent conform cursului BNM constituie 6 425 000 MDL.

Tot Vladimir Filat, la 04.10.2013 a primit suma de 400 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 5 220 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Han Șor, proveniența mijloacelor financiare fiind din creditul acordat de către BC „BANCA SOCIALĂ” S.A. la 04.10.2013 companiei „*****SRL”, cod fiscal *****, în sumă de 26 107 200 MDL, care de asemenea este gestionată de Ilan Șor.

Tot Vladimir Filat, la 28.10.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 225 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Han Șor, proveniența mijloacelor financiare fiind din creditul acordat de către BC „UNIBANK” S.A la 25.10.2013 „DUFREMOL” SRL, cod fiscal *****, în valoare de 57 440 000 MDL, care de asemenea este gestionată de Ilan Șor.

Tot Vladimir Filat, la 30.10.2013 a primit suma de 200 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 2 566 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Han Șor, mijloace financiare provenite din creditele acordate de către BC „MOLDINDCONBANK” SA la 28.10.2013 companiei „ALVARO GRUP” SRL, cod fiscal *****, în valoare de 52 000 000 MDL și „ALREDA PRO” SRL, cod fiscal *****, în sumă de 48 000 000 MDL, ambele companii fiind gestionate de Ilan Șor.

Tot Vladimir Filat, la 06.11.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 220 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din transfer de la compania „DASLER CON” SRL și compania „DUFREMOL” SRL, ambele gestionate de Han Șor.

Tot Vladimir Filat, la 14.11.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 235 000 MDL, prin intermediul aceleiași

companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „UNIBANK” S.A. la , 14.11.2013 companiei „MOLDCLASSICA INTERNATIONAL” SRL, cod fiscal ***** și suma de 245 000 EUR societății comerciale „GHERMIVALI” SRL, cod fiscal ***** ambele companii fiind gestionate de către Ilan Șor.

Tot Vladimir Filat, la 21.11.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 250 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „UNIBANK” S.A. în valoare de 22 000 000 MDL societății „PROVOLIROM” SRL, cod I fiscal *****, care de asemenea este gestionată de către Ilan Șor.

Tot Vladimir Filat, la 26.11.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 267 500 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „UNIBANK” S.A. la 25.11.2013 către „MOLDCLASSICA INTERNATIONAL” SRL, cod fiscal *****, în valoare de 70.000.000 MDL.

Tot Vladimir Filat, la 02.12.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 280 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „UNIBANK” S.A. la 02.12.2013 către „ELCOMET PRIM” SRL cod fiscal *****, în valoare de 30.000.000 MDL.

Tot Vladimir Filat, la 06.12.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, ceea ce constituie conform cursului BNM suma de 3 272 000 MDL, prin intermediul aceleiași companii „***** SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „MOLDINDCONBANK” SA la 05.12.2013 societății ”MOLDCLASSICA INTERNATIONAL” SRL, cod 4 fiscal *****, în valoare de 4 200 000 dolari SUA” (vol.IV. f.d. 22-40 f.d 25-36 vol.IV; f.d 37-40 vol.IV).

*Aici completul de judecată reține, că contrar prevederilor art.325 Cod de procedură penală RM însăși învinuirea formulată inculpatului Vladimir Filat nu conține date concrete despre sursele provenite din infracțiunea predicat, ci se limitează la fraza generală ...”cunoscând că prin intermediul lui *****, cu care era în relații de afinitate, deține mijloace financiare dobândite prin acțiuni de corupție din BC,,Banca de*

Economii” SA, a comis infracțiunea de spălare de bani”. Învinuirea urma să stabilească în mod cert, care surse provenite din infracțiunea predicat, au fost utilizate în contextul ”spălării banilor”, pentru a garanta inculpatului dreptul la un proces echitabil și a exclude orice extindere a învinuirii formulate.

În fapt, nu s-a constatat, cum, în ce condiții inculpatul Vladimir Filat a obținut banii de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A., deoarece din această probă rezultă în măsură absolută, că în acest circuit financiar a banilor de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, a fost implicat direct și nemijlocit doar Ilan ȘOR, persoanele din anturajul acestuia, companiile lui Ilan ȘOR. Mai mult decât atât, analiza sistematică și calitativă a circuitului financiar de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, denotă faptul că o parte din companiile care sunt vizate în această infracțiune concretă de spălare a banilor, în perioada vizată, nu au primit niciodată mijloace financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A.

În învinuirea formulată către inculpatul Filat nu este determinată, identificată, imputată infracțiunea predicat, care ar stabili mărime și sursa veniturilor ilicite.

Deci, infracțiunea predicat nu este imputată în învinuire, iar sintagma din actul de sesizare a instanței „beneficiarul mijloacelor financiare obținute din acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA, aflate pe contul companiei „***** SOLUTIONS” LTD urma a fi determinat în condițiile unui proces echitabil și contradictoriu, deoarece extinderea învinuirii *ex officio* este contrar prevederilor legale.

Prioritar, lipsa componenței spălării de bani în speța dată, se atestă prin faptul, că în cazul spălării banilor, veniturile provenite din activitatea infracțională mai întâi ies din posesia persoanei care a inițiat procesul respectiv, pentru ca, ulterior, să se întoarcă la această persoană într-o formă „spălată”, fapt ce nu s-a constatat în învinuirea formulată inculpatului Vlad Filat.

Astfel, suma totală de 12 847 902 lei MD transferată în contul „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”LTD în baza contractului din 01.07.2013 privind prestarea serviciilor de consultanță electorală prestate în beneficiul PLDM nu s-a reîntors prin circuitul civil sub o oarecare formă în beneficiul inculpatului Filat Vladimir, ca să fie calificată ca spălare de bani.

Conform art.243 alin.(1) Cod penal al RM, în particular modalitățile normative reținute în sarcina lui Vladimir Filat în calitate de autor și organizator al infracțiunii, nu au fost identificate obiectiv și probate complet și sub toate aspectele.

Instanța reține, că subsecvența acestor evenimente este importantă în condițiile calificării acțiunilor și stabilirii infracțiunii predicat, deoarece pe de o parte, în cauza penală în care Vladimir Filat a fost condamnat pentru fapte de corupție, care au succedat cu obținerea veniturilor ilicite, urmărirea penală a fost începută în luna octombrie 2015,

iar pe de altă parte, cauza penală în speță pe faptul spălării banilor, indică la începerea urmăririi penale la data de 26 august 2015 (adică anterior inițierii cauzei penale pe faptul stabilirii provenienței surselor financiare „pretins spălate”. Deci, în esență pe de o parte, faptele pretins săvârșite de Vladirmir Filat referitor la spălarea banilor datează cu primăvara anului 2013; pe de altă parte, infracțiunile pentru care a fost condamnat Vladimir Filat vizează (dacă ne raportăm la mijloacele financiare dobândite de la „BANCA DE ECONOMII” S.A.) o perioadă mult mai târzie, și anume 25.09.2009-22.04.2013.

Subidiar, se constată că infracțiunea de spălare de bani precedă infracțiunea predicat, fapt ce este imposibil și inadmisibil din punct de vedere legal și doctrinal. Se consemnează în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată , precum că aceste venituri ilicite constituie „mijloace financiare dobândite prin acțiuni de corupție de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A.

În fapt, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat, că Vladimir Filat, ca persoană fizică nu a avut raporturi contractuale cu BC „BANCA DE ECONOMII” S.A., iar în acest circuit financiar au fost implicat direct și nemijlocit alte persoane, decât persoana inculpată.

Mai mult decât atât, analiza sistematică și calitativă a circuitului financiar de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A., pe baza documentelor care au fost supuse cercetării judecătorești denotă faptul, că o parte din companiile care sunt vizate în această infracțiune concretă de spălare a banilor, în perioada vizată, nu au primit niciodată mijloace financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, fapt confirmat inclusiv prin conținutul sentința Judecătoriei sectorului Buiucani mun.Chișinău din 27.06.2016, menținută în partea penală prin decizia Curții de Apel Chisinau din 11.11.2016, care a fost obiect de studiu la etapa cercetării judecătorești.

În același context, prin actul de sesizare a instanței de judecată, partea acuzării nu a făcut nicio analiză referitor la nivelul cantitativ al mijloacelor financiare, și anume un a determinat concret, care surse bănești au constituit obiectul material în cazul acțiunii incriminate de transferare a mijloacelor financiare și care au constituit obiect material al acțiunii de convertire a acestor mijloace financiare.

Or, din materialele dosarului penal nu rezultă că mijloacele financiare, în cantitate deplină reținută de către partea acuzării - ca obiect material al infracțiunii de spălare a banilor - au constituit obiect material pentru ambele acțiuni prejudiciabile reținute (transferare și convertire), adică 12 847 902 lei, dar nici în mod separat.

Un simplu calcul matematic stabilește că suma de 12 847 902 lei MDL nu este acoperită deplin nici de acțiunea de convertire, nici de acțiunea de transfer. Mai mult, extrapolând această situație la momentul în care a fost calculat echivalentul valutei

străine la cursul valutei naționale, se atestă incoerențe absolute, legate atât de limitele cantitative ale obiectului material, dar și de timp de realizare a elementului material al infracțiunii.

O probă pusă la baza actului de sesizare a instanței de judecată au fost declarațiile martorului *****, probă care a fost apreciată critic de către instanța de judecată mai sus, dar chiar dacă ipotetic și reținem o parte din declarațiile acestui martor date în cadrul urmăririi penale, se identifică faptul că ***** a indicat, că „mijloacele bănești transferate de companiile ***** MANAGEMENT SRL (***** INVESTMENT SRL) și AVVA RECORDS SRL (***** SRL) proveneau în mărime de 60 la sută din mijloacele bănești primite de la companiile lui Ilan ȘOR”.

Însă, chiar reținând această afirmație ca una veridică, partea acuzării nu a făcut și la etapa cercetării judecătorești nu s-a probat vreo legătură cantitativă și calitativă între mijloacele financiare legale aflate pe contul companiei „***** INVESTMENT” SRL și așa-numitele mijloace financiare ilegale, care constituiau, din declarațiile lui ***** – doar circa 60%, restul 40% din mijloacele financiare fiind legale.

Pe această cale, instanța ajunge la concluzia, că este incertă posibilitatea și realitatea valorificării cantitative și calitative a celor 40% din veniturile legale, iar această premisă lansată de către partea acuzării devine și contradictorie și neveridică, ce nu poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare.

Subsecvent aceste mijloace financiare transferate sau convertite, nu-și găsesc o probare suficientă și pertinentă în materialele cauzei penale, iar actul de sesizare a instanței de judecată este bazat pe probe neutile, nepertinente, neconcludente.

Astfel, la baza probării poziției acuzării se plasează reflectarea de mijloace financiare care au fost transferate înainte de semnarea contractului din *****, în particular: invoice nr.***** din*****, emis de ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD în sumă de 35 000 USD; invoice nr. ***** din*****, emis de ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD în sumă de 635 250 USD; invoice nr. ***** din *****, emis de ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD în sumă de 23 780 USD;- confirmarea transferului bancar din *****, în sumă de 131 200 USD, conform contactului din *****; confirmarea transferului bancar din 04.04.2013, în sumă de 35 000 USD, conform contactului din *****; confirmarea transferului bacar din 04.04.2013, în sumă de 223 600 USD, conform contactului din *****; - confirmarea din 05.04.2013, în sumă de 167 560 USD, conform contactului din *****;- confirmarea din 25.06.2013, în sumă de 40 000 USD (Rec., f. 14-16).

Or, după cum reține partea acuzării, în cele constatate referitor la analiza acestor invoice-uri și confirmări de plată, serviciile prestate de către ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD au fost prestate în baza contractului din 1.07.2013 încheiat cu

„*****” LTD și au fost achitate integral prin intermediul companiei „*****” SRL.

Completul de judecată atestă că suma operațiunilor din invoice-urile plasate în calitate de mijloace de probă, precum și din copiile transferurilor bancare, nu reflectă suma mijloacelor financiare reținute în calitate de obiect material al infracțiunii de spălare de bani incriminată lui Vladimir Filat.

Prin urmare, în cadrul cercetării judecătorești, partea acuzării nu a dovedit nici legătura logică, și nici cea reală între anumite invoice-uri, sub aspectul datei eliberării, sumei fixate și transferuri bancare (sub aspectul datei efectuării și sumei transferate), fapt care nu certifică probant quantumul mijloacelor financiare reținute în calitate de obiect material al infracțiunii de spălare a banilor. În particular: invoice-ul nr. ***** din 15.05.2014, emis de ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD pentru „*****” LTD a vizat sumele de 257 952 USD și 3 649,87 USD, plătit la 08.07.2014, însă, confirmarea transferului, conform facturii ***** din 19.05.2014, de la „***** INVESTMENT” SRL a fost în sumă de 128 000 USD; în materialele cauzei penale se reține plata efectuată în sumă de 120 000 USD de către „***** INVESTMENT” SRL, la 23.05.2014, către ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD, cu invoice-ul nr. ***** din 15.05.2014; invoice nr. ***** din 15.07.2014, emis de ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD pentru „*****” LTD în sumă de 257 952 USD, plătit la 10.01.201? (nu se vede anul emiterii acestuia) (Rec., f. 16), iar confirmarea privind transferul bancar în baza acestui invoice reflectă suma de 51 111 USD, confirmare care datează cu ***** (Rec., f. 17); - invoice nr. ***** din 19.09.2014, emis de GQRR în sumă de 51 506 USD pentru consultări în 31.11.2014, plătit la 24.11.201? (nu se vede anul emiterii acestuia) (Rec., f. 16) prevede una, dar confirmarea transferului bancar în conformitate cu acest invoice din 19.09.2014 reflectă alta: au fost două confirmări de transfer bancar pe baza acestui unic invoice, confirmări din ***** și, respectiv, din 25.11.2014, în sumă de 63 705 USD, și respectiv, de 13 952 USD etc.

Din cele constatate supra rezultă incontestabil, că nu se face nicio legătură între mijloacele financiare în valută străină, indicate în invoice-uri și confirmări ale transferurilor bancare, pe de o parte și echivalentul acestor mijloace financiare în lei moldovenești, pe de altă parte, la data efectuării propriu-zise a transferului acestor mijloace financiare și, respectiv, a convertirii – ca acțiuni prejudiciabile reținute în această cauză penală.

Instanța reține, că toate invoice-urile sunt reținute în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată fără a se indica anul la care a fost făcută plata în conformitate cu aceste invoice-uri, în particular indicându-se doar o parte a numărului care vizează anul (spre exemplu, se fixează anul 201, și atât) (20 invoice-uri, indicate în Rec., f. 14-16).

Toate probele care au caracter incert, cu aspecte de presupunere, conform

prevederilor art.389 Cod de procedură penală RM urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului și un pot fi puse la baza sentinței de condamnare. În acest sens instanța de judecată, că în materialele dosarului penal nr. ***** nu există nicio confirmare a faptului și nicio garanție procedurală că copiile documentelor primite prin intermediul comisiei rogatorii din SUA corespund originalului.

Mai mult ca atât declarațiile lui ***** și ***** nu au fost valorificate în plan probator prin proces-verbal de audiere a acestor martori, dar prin procesul-verbal de examinare a actelor recepționate din SUA. Declarațiile acestor martori nu sunt mijloace materiale de probă. Acest fapt rezultă cu certitudine din conținutul art.103 Cod de procedură penală al RM, care definește declarațiile în calitate de mijloc de probă independent. La acest aspect completul de judecată menționează că concluzia reținută este în concordanță cu jurisprudența CtEDO, care în Cauza Georgios Papageorgiou c. Grecia (Hotărârea din 31 octombrie 2019, pct. 30-40), CtEDO a constatat violarea art. 6 par. 1 și 3 (d) din CEDO, deoarece la nicio etapă a procedurilor, instanțele de judecată care au examinat cauza nu au putut examina extrase din log file-ul computerului central al băncii sau originalele cecurilor sau să verifice dacă copiile care le-au fost prezentate corespundeau originalelor. Condamnarea reclamantului pentru escrocherie s-a bazat, într-o mare măsură, pe fotocopiile cecurilor respective. CtEDO a subliniat că în circumstanțele respective prezentarea originalelor cecurilor era vitală pentru apărarea reclamantului, deoarece acest lucru l-ar fi ajutat să dovedească că instrucțiunile pentru plata în cauză nu au fost date de el, ci de alți angajați ai băncii, ceea ce ar fi determinat instanțele să constate că acuzațiile de escrocherie împotriva lui nu erau fondate.

Latura subiectivă

În partea ce ține de latura subiectivă a infracțiunii, completul de judecată, evidențiază faptul că, în contextul spălării banilor, făptuitorul trebuie să urmărească scopul de atribuire a unui aspect legal sursei și provenienței veniturilor ilicite, adică introducerii în circuitul legal a bunurilor despre care se știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite. Intenția sau scopul infracțiunii poate fi dedus din împrejurări de fapt obiective, luându-se în considerare cunoștințele sau statutul subiectului, mai ales, în cazul neonorării unor obligații opozabile acestuia prin efectul legii. Declarațiile lui ***** de pe înscrisul autentic și a soției acestuia Ala Rusu, date în instanța de judecată. La acest aspect, completul de judecată menționează că, potrivit principiilor de drept procesual penal, sarcina probațiunii revine acuzării, iar situația de dubiu este interpretată în favoarea celui acuzat (*in dubio pro reo*).

Concluzia completului de judecată este în concordanță cu Decizia Curții Constituționale nr.109 din 07.11.2017, în care se reține „făptuitorul trebuie să urmărească scopul de atribuire a unui aspect legal sursei și provenienței veniturilor ilicite,

adică introducerii în circuitul legal a bunurilor despre care se știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite”.

La fel se reține „că intenția sau scopul infracțiunii poate fi dedus din împrejurări de fapt obiective, luându-se în considerare cunoștințele sau statutul subiectului, mai ales, în cazul neonorării unor obligații opozabile acestuia prin efectul legii. Ori, potrivit principiilor de drept procesual penal, sarcina probațiunii revine acuzării, iar situația de dubiu este interpretată în favoarea celui acuzat (*in dubio pro reo*)”.

Subsecvent completul de judecată reține că în jurisprudența sa Curtea Constituțională a notat că, regula *in dubio pro reo* constituie un complement al prezumției de nevinovăție, un principiu instituțional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului se regăsește în materia probațiunii. Ea se explică prin aceea că, în măsura în care, în pofida dovezilor administrate pentru susținerea vinovăției celui acuzat, îndoiala persistă în ce privește vinovăția, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăție (*HCC nr. 21 din 20.10.2011, § 27*).

Astfel în materie penală, atât în jurisprudența Curții Constituționale cât și a jurisprudenței CtEDO, s-a conturat standardul „dincolo de orice îndoială rezonabilă” (*Boicenco v. Republica Moldova, hotărârea din 11.07.2006, §104; Hassan v. ***** [MC], hotărârea din 16.09.2014, §48; Blokhin v. Rusia [MC], hotărârea din 23.03.2016, §139*). Corelativ, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri; Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției de o manieră aptă să înlăture dubiul; În contextul celor elucidate, este necesar să se stabilească, pe baza probelor certe, că bunurile ce constituie venituri ilicite, în sensul articolului 243 CP, provin din săvârșirea infracțiunilor, iar făptuitorul trebuia să știe aceasta, în virtutea unor criterii obiective, inclusiv normative (*DCC nr. 109 din 07.11.2017, pct. 40-42*).

Completul de judecată atestă că, modul de redactare a actului de învinuire denotă, că la calificarea faptei în baza art. 243 Cod penal, organul de urmărire penală a ignorat în totalitate etapele de spălare a banilor, fie că este vorba de *plasare*, de *stratificare* ori *integrare*. Fapta prejudiciabilă specificată la alin. (1) art. 243 Cod penal, reținută în sarcina acuzatului presupune câteva modalități normative de realizare, care necesită a fi analizate.

În lipsa unor elemente faptice concrete și clare, care ar fi fost reținute la încadrarea juridică, Vladimir Filat a fost acuzat, că a convertit bunurile ce constituie venituri ilicite. Convertirea semnifică schimbarea unei valori în alta, adică a înlocuit un bun de proveniență ilicită cu un bun a cărui sursă este licită. Din conținutului actului de învinuire nimic nu indică, că învinuitul ar fi realizat această metodă de spălarea a banilor, ori partea

acuzării a eșuat identificarea surselor de proveniență ilicită, ori sursele invocate de partea acuzării ca fiind provenite de la Banca de Economii nu au fost specificate concret.

Respectiv, se atestă, că acuzatul este urmărit penal contrar garanțiilor oferite de art.7 separat și combinat cu art.14 CEDO. La acest capitol se impune asigurarea în mod efectiv a dreptului la apărare. Astfel în prezenta speță era necesar ca Vladimir Filat de către partea acuzării să fie informat cu privire la *natura* și *cauza* acuzațiilor penale aduse, în special, cu privire la elementele faptice ale spălării banilor prin „*convertire*”, aceasta pentru ca el să le poată *comenta*.

Completul de judecată conchide că, a doua modalitate normativă, pusă la baza acuzațiilor penale aduse lui Vladimir Filat prin actul de învinuire este „*transferul bunurilor*”.

Instanța de judecată menționează că, din interpretarea gramaticală și cea sistemică a normei de incriminare obligă subiectele investite cu atribuții de aplicare a legii penale să țină cont de faptul că „*convertirea*” este separată de a doua modalitate (*transferul bunurilor*) prin conjuncția „*sau*”, ceea ce redă caracter alternativ ambelor modalități. Aceasta este și firesc, deoarece „*transferul*” semnifică doar transmiterea unui bun sau a unui /unor drepturi asupra acestuia.

Instanța de judecată menționează că, conceptul „*transferului*” este diferit de cel al „*convertirii*”, atât în sensul reglementărilor internaționale, cât și a celor naționale. Având în vedere cele concretizate, cât și faptul, că la redactarea actului de învinuire conjuncția „*sau*” a fost înlocuită cu „*și*” pentru a asigura în mod efectiv dreptul la apărare, era necesar ca Vladimir Filat să fie informat „*în mod detaliat*”, despre elementele faptice (*ce concret a comis*), luate în calcul la „*încadrarea juridică a faptei*” – elemente care justifică prezența modalității normative de realizare a faptei – „*transferul bunului*”; care mijloace financiare au fost spălate prin „*convertire*” și care prin „*transfer*”? . Instanța de judecată atestă la caz că, din cuprinsul actului de învinuire adus lui Vladimir Filat, se atestă că, „*transferurile*” au fost efectuate nemijlocit de către *****.

La acest capitol, inculpatul Vladimir Filat are dreptul să înțeleagă, respectiv urma să fie informat *amănunțit* de către partea acuzării privind: „*cauza*” acuzațiilor aduse prin înlocuirea conjuncției „*sau*” cu „*și*”; esența faptei (*care nu este descrisă în actul de învinuire*).

Completul de judecată reiterează, că în sarcina inculpatului au fost reținute și modalitățile normative indicate la art. 243 Cod penal. Astfel, se impun unele precizări importante, în primul rând, modalitățile normative enunțate, vizează fapta de săvârșire a acțiunilor orientate spre *tăinuire* sau *deghizare a* originii ilicite a bunurilor. În prezenta cauză partea acuzării nu a identificat scopul legalizării presupuselor venituri ilicite.

În raport cu concretizările expuse supra se impunea ca organul de urmărire penală să

îl informeze pe acuzat, cu privire la *cauza* și *natura* acuzațiilor penale aduse, în special: care sunt elementele faptice (*ce concret ar fi comis*), care denotă că el ar fi „*tăinuît*” și ar fi „*deghizat*” bunurile ilicite; care bunuri/mijloace financiare au fost „*tănuite*” și care „*deghizate*”.

Având în vedere toate aspectele indicate *supra* era imperios ca inculpatul la etapa punerii sub învinuire să fie informat *detaiat* cu privire la „*criteriile obiective*” luate în calcul de organul de urmărire penală pentru a constata (*în actele de procedură*) că, el ar fi fost în stare, cel puțin, să presupună despre spălarea banilor în condițiile indicate în actul de acuzare.

Completul de judecată evidențiază că, organul de urmărire penală a pornit de la ideea preconcepută, că Vladimir Filat ar fi comis infracțiunea pusă la baza acuzațiilor penale, în lipsa unor criterii obiective, inclusiv normative, ce ar justifica aceste acuzații. Deși sarcina probațiunii revine acuzării, iar situația de dubiu se interpretează în favoarea celui acuzat, ignorând art. 94 alin. (1), 96 alin. (1), art. 281 alin. (1) Cod procedură penală, procurorul a înaintat învinuirea în lipsa *probelor concludente și suficiente așa cum sunt exigențele stipulate la art. 281 alin. (1) Cod procedură penală*), care dovedesc *faptele referitoare la existența elementelor infracțiunii*, în special, care ar dovedi prezența *laturii obiective și subiective* așa cum rezultă din *pct. 34 din DCC nr. 109 din 07.11.2017* „în contextul spălării banilor, făptuitorul trebuie să urmărească scopul de atribuire a unui aspect legal sursei și provenienței veniturilor ilicite, adică introducerii în circuitul legal a bunurilor despre care se știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite”.

În context, doctrina penală subliniază necesitatea delimitării infracțiunii de finanțare a terorismului (art.279 CP RM) de infracțiunile prevăzute la art.243 CP RM. Astfel, în cazul spălării banilor, veniturile provenite din activitatea infracțională mai întâi ies din posesia persoanei, care a inițiat procesul respectiv, pentru ca, ulterior, să se întoarcă la această persoană într-o formă „spălată”.

În contrast, în situația finanțării terorismului, excluzând cazurile de autofinanțare, bunurile corespunzătoare ies din posesia unor persoane și intră în posesia altora, în vederea realizării scopului menționat la lit.a) și b) alin.(1) art.279 CP RM.

De aici rezultă lipsa de legătură causală dintre pretinsele acțiuni ale inculpatului Vladimir Filat și consecințele acesteia, deoarece acuzarea nici nu a dat aprecierea faptului, că mijloacele bănești în sumă de *12 847 902 MDL*, supuși așa zisei ”spalari” nu s-au întors în posesia lui Vladimir Filat, sub nici o formă materializată, ci au rămas în conturile „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”LTD, fapt ce exclude existența infracțiunii de spălare de bani, cel puțin comisă de către Vladimir Filat.

Instanța de judecată ajunge la concluzia, că lipsește un element esențial și crucial al componenței de infracțiune (spălare de bani)- scopul și lipsa de cauzalitate între acțiuni și

consecințele survenite.

Având în vedere cele enunțate mai sus, instanța de judecată ajunge la concluzia, că, în contextul spălării banilor, făptuitorul trebuie să urmărească scopul de atribuire a unui aspect legal sursei și provenienței veniturilor ilicite, adică introducerii în circuitul legal a bunurilor despre care se știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite.

Astfel, în cazul prevederilor articolului 243 alin. (1) lit. a) din Codul penal, scopul menționat supra se poate exprima prin oricare din următoarele două forme: 1) scopul de a tăinui sau a deghiza originea ilicită a bunurilor; 2) scopul de a ajuta orice persoană, implicată în comiterea infracțiunii principale, de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.

În asemenea condiții, instanța de judecată reține, că latura subiectivă, care, de altfel, se caracterizează prin intenție directă a subiectului spălării banilor în raport cu produsul infracțiunii principale/predicat, care urmează a fi stabilită în fiecare caz concret.

Astfel, în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată, partea acuzării a reținut, referitor la latura subiectivă a infracțiunii de spălare de bani, incriminată lui Vladimir Filat, următoarele particularități definitorii: *inculpatul, urmărind scopul convertirii și transferului mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari; știind cu certitudine că acestea constituie venituri provenite din infracțiuni de corupție; a comis infracțiunea în scopul de a tăinui și de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.*

În fapt, instanța ajunge la concluzia, că partea acuzării a confundat elementul material al infracțiunii cu scopul acesteia, iar abordarea faptului, că dacă a fost comisă o anumită faptă prejudiciabilă, scopul este anume comiterea acestei fapte, este arbitrară.

Mai mult decât atât, la acest nivel de interpretare nu s-a făcut distincție, de către partea acuzării, între semnele care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii de spălare de bani și semnele care caracterizează latura subiectivă a infracțiunii.

De asemenea, este important a menționa faptul că aceste scopuri și particularități subiective detalizate de către partea acuzării sunt raportate la contractul încheiat între PLDM și „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”LTD, anume acest contract, semnat la ***** (după cum a afirmat partea acuzării), a constituit o metodă de deghizare a acțiunilor infracționale dirijate și realizate în continuare de către Vladimir Filat.

În fapt, nu se face dovada, în conținutul actului de sesizare, cum anume încheierea Contractului din ***** cu PLDM a constituit o metodă de deghizare a acțiunilor infracționale, și cum vinovăția și scopul infracțiunii au fost raportate la semnarea contractului între PLDM și „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”LTD, aceste circumstanțe esențiale nu și-au obținut explicit puterea probantă pentru a fi supuse încadrării penale.

În contextul intenției directe, nu s-a stabilit în niciun mod că Vladimir Filat și-a dat seama de caracterul prejudiciabil al convertirii și transferului de mijloace financiare, și-a dat seama de caracterul prejudiciabil al consecințelor survenite drept urmare a săvârșirii acestor fapte și a dorit comiterea lor, anume în scopul de a tăinui sau deghiza originea ilicită a bunurilor, care prin prisma noțiunii de ”spălare de bani”, urma în consecință, în mod obligatoriu să întere în posesia lui personală, într-o formă definită de către acuzare. Or, este abuzivă indicarea la faptul că Vladimir Filat, urmărind scopurile menționate supra, prin intermediul lui *****, care gestiona compania „*****” LTD, a încheiat un contract la *****.

În primul rând, este evident că acest contract nu a fost semnat de către Vladimir Filat, ci de către *****, în al doilea rând, semnarea acestui contract nu constituie fapta prejudiciabilă incriminată la infracțiunea prevăzută de art. 243 Cod penal al RM.

În al treilea rând, este și era imposibilă identificarea vinovăției infracționale raportată prin intermediul aspectului intelectual și volitiv la o anumită faptă comisă de către o altă persoană și, în același timp, la o faptă care nu este prevăzută de legea penală în limitele conținutului constitutiv obiectiv al infracțiunii de spălare a banilor (în particular, semnarea contractului de către *****).

Instanța reține o diferență normativă între scopul de a tăinui și scopul de a deghiza în contextul modalității normative prevăzute de art. 243 alin. (1) lit. a) Cod penal al RM.

În fapt, partea acuzării nu a probat acest semn subiectiv obligatoriu al infracțiunii în varianta normativă reținută, operându-se în conținutul actului de sesizare a instanței cu faptul că Vladimir Filat a comis transferul mijloacelor financiare în scopul de a camufla originea acestor bani. Ori, Camuflarea poate presupune atât tăinuirea, cât și deghizarea acestor mijloace, intervine un dubiu rezonabil, care urmează a fi admis în interesele persoanei inculpate.

Mai mult decât atât, dacă inițial în actul de sesizare a instanței de judecată partea acuzării a pretins că infracțiunea de spălare de bani a fost comisă de către Vladimir Filat în scopul de a tăinui sau deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni în contextul episoadelor reținute, doar într-un caz se indică la așa-numitul scop al camuflării originii acestor bani. În finalul constatării făcute de acuzare se consemnează un scop redus ca și conținut, și anume: scopul de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni; scopul de a deghiza originea ilicită a bunurilor primite pe conturile companiilor gestionate prin intermediul lui *****.

Este evident faptul că partea acuzării nu a identificat și nu a probat în mod clar un scop al infracțiunii, care, în modalitatea normativă reținută în proces de încadrare juridică a infracțiunii, devine un semn constitutiv obligatoriu. Această ultimă constatare rezultă

inclusiv din lipsa unor coerențe între conținutul scopului fixat de către partea acuzării, fiind în diferite contexte: ” de a tăinui, de a deghiza, de a se sustrage de la consecințele juridice, de a camufla originea banilor; de a deghiza, de a se sustrage de la consecințele juridice etc.

Semnul subiectiv al scopului infracțiunii nu a fost evaluat și reținut printr-un anumit conținut juridic care rezultă din probele administrate.

În context, referitor la probele administrate nici nu se face vreo dovadă că acestea au completat vreun careva conținut juridic al laturii obiective și subiective a infracțiunii de spălare de bani incriminată inculpatului Vladimir Filat. Instanța dă o apreciere critică concluziilor părții acuzării, precum că inculpatul Vladimir Filat, acționând prin intermediul lui *****, întru realizarea faptei infracționale, fără ca cel din urmă să cunoască proveniența mijloacelor financiare, a acționat cu intenție directă pe motiv că își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările prejudiciabile și a dorit conștient survenirea acestor urmări, fiind cert determinat și scopul acestei infracțiuni de a deghiza originea ilicită a bunurilor primite pe conturile companiilor gestionate prin intermediul lui *****.

Instanța consideră inadmisibilă concluzia acuzării despre lipsa vinovăției unei persoane, iar sarcina responsabilității pentru acțiunile acestuia să fie pusă unei alte persoane inculcate în speța dată, și anume Vladimir Filat.

Astfel, instanța de judecată deduce că Vladimir Filat nu a realizat nicio acțiune care ar fundamenta un fapt de natură infracțională, iar, în acest curs de analize, nu poate fi identificat un aspect volitiv al vinovăției penale în raport cu o anumită faptă care nu este comisă de către ultimul.

Deși, este cert, că partea acuzării l-a exclus pe ***** din limitele răspunderii penale pentru fapta presupusei spălări de bani, cu toate că acesta ar fi realizat acțiuni de transferare a sumelor bănești, partea acuzării i-a incriminat aceste acțiuni ca săvârșite de Vladimir Filat, care, de fapt nu a avut implicații în realizarea elementului material al infracțiunii.

De asemenea, este arbitrară și incoerentă concluzia acuzării, în care presupune că a identificat elementul de vinovăție penală în raport cu faptele unei terțe persoane, dar nu ale subiectului vizat de limitele răspunderii penale. Or, în textul legii penale (art. 17 Cod penal al RM), vinovăția penală se identifică, în aspect intelectual și volitiv, prin prisma unor atitudini psihice față de faptele comise anume de subiectul activ al infracțiunii, dar nu de către o terță persoană, în particular *****.

Analiza probatoriului:

Astfel, apreciind probatoriul prezentat de acuzare conform propriei convingeri, formate în urma examinării acestuia în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv,

călăuzindu-se de lege, completul de judecată a ajuns la concluzia că acuzarea nu a demonstrat în acțiunile lui Filat Vladimir prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art.243 alin.(3) lit.b) din Codul penal, motiv pentru care acesta necesită a fi achitat.

Astfel, aprecierea fiecărei probe se face de instanța de judecată ca urmare a examinării conjugate a tuturor probelor administrate, în scopul aflării adevărului. Instanței de judecată îi revine sarcina de a aprecia probele în baza legii.

Exigențele dreptului la un proces echitabil impun ca aprecierea probelor să nu fie arbitrară sau nerezonabilă în mod evident. În caz contrar, se încalcă articolul 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea De Tommaso v. Italia [MC], 23 februarie 2017, § 170, și jurisprudența citată acolo; Hodžić v. Croația, 4 aprilie 2019, § 58; Makeyan și alții v. Armenia, 5 decembrie 2019, § 47).

În același timp, instanța de judecată reamintește că referitor la procesul de apreciere a probelor, în jurisprudența Curții Europene s-a conturat standardul „*dincolo de orice îndoială rezonabilă*” („*beyond reasonable doubt*”), care presupune că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

În materie penală s-a conturat standardul „*dincolo de orice îndoială rezonabilă*”, esența căruia rezidă în aceea că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă (Boicenco v. Republica Moldova, hotărârea din 11 iulie 2006, § 104; Hassan v. Marea Britanic [MC], hotărârea din 16 septembrie 2014, § 48; Blokhin v. Rusia [MC], hotărârea din 23 martie 2016, § 139). Corelativ, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul (hotărârea CEDO Bragadireanu v. *****, din 6 decembrie 2006; hotărârea CEDO Orhan v. Turcia din 18 iunie 2002; hotărârea CEDO Irlanda v. Regatul Unit din 18 ianuarie 1978).

Adițional, instanța menționează că acest standard de probă poate fi pe deplin înțeles doar prin raportare la principiul *in dubio pro reo*, care, la rândul său, constituie o garanție a prezumției de nevinovăție. Astfel, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

Regula *in dubio pro reo* constituie un complement al prezumției de nevinovăție, un principiu instituțional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului se regăsește în materia probațiunii. Ea se explică prin aceea că, în măsura în care, în pofida dovezilor administrate pentru susținerea vinovăției celui acuzat, îndoiala persistă în ce privește

vinovăția, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăție (HCC nr. 21 din 20 octombrie 2011, §27).

Prin urmare, completul de judecată, exercitând un control efectiv al învinuirii aduse, prin prisma prevederilor legale și a jurisprudenței CțEDO privind claritatea, caracterul concret și previzibilitatea acestora, constată reținerea defectuoasă a circumstanțelor de fapt și de drept în sarcina inculpatului, fapt ce condiționează încălcarea dreptului acestuia la un proces echitabil, stipulat la art. 6 CEDO.

Curtea Europeană Drepturilor Omului, în jurisprudență privind materia art.6, reiterează că unul dintre elementele esențiale ale unui proces echitabil, în sensul art. 6 par. 1 este dreptul la proceduri contradictorii, încât fiecare parte trebuie să aibă, în principiu, posibilitatea nu numai de a comunica dovezile care sunt necesare pentru prezentarea apărării sale și succesul pretențiilor sale, dar, de asemenea, să facă cunoștință și să comenteze cu privire la toate documentele prezentate în vederea influențării deciziei (*Cauza Lobo Machado c. Portugalia* (Hotărârea din 20 februarie 1996, pct. 31); *Cauza Vermeulen c. Belgia* (Hotărârea din 20 februarie 1996, pct. 38); *Cauza Nideröst-Huber c. Elveția* (Hotărârea din 18 februarie 1997, pct. 24); *Cauza Mantovanelli c. Franța* (Hotărârea din 18 martie 1997, pct. 33); *Cauza Cottin c Franța* (Hotărârea din 2 iunie 2005, pct. 29).

Scopul principal al art. 6 par. 1 din CEDO este de a proteja interesele părților și a bunei administrări a justiției (*Cauza Cottin c Franța* (Hotărârea din 2 iunie 2005, pct. 33); *Cauza Acquaviva c. Franța* (Hotărârea din 21 noiembrie 1995, pct. 66).

Instanța de judecată trebuie să verifice dacă procedura considerată în ansamblu, inclusiv modul în care au fost luate probele, a fost corectă, precum și posibilitatea reală de a comenta în mod eficient conținutul și concluziile documentului, astfel cum prevede art. 6 par. 1 din CEDO (*Cauza Mantovanelli c. Franța* (Hotărârea din 18 martie 1997, pct. 34); *Cauza Cottin c. Franța* (Hotărârea din 2 iunie 2005, pct. 3). Dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și, respectiv, art. 6 par. 1 din CEDO, trebuie să fie practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu.

Prin urmare, se atestă un caracter neclar, ambiguu, interpretativ al celor indicate în învinuirea adusă inculpatului Vladimir Filat, configurând reiterativ premisa lipsei temeiului juridic al răspunderii penale pentru faptele incriminate, iar pe parcursul urmăririi penale, dar și la etapa judecării în fond a cauzei, nu s-au definitivat cu o claritate.

Lipsa acestor semne constitutive esențiale cu caracter obiectiv și subiectiv ale conținutului normativ al infracțiunii de spălare a banilor rezultă inclusiv din lipsa răspunsurilor la unele întrebări sau din răspunsurile evazive oferite de către partea acuzării, care urmau să probeze semnele constitutive ale infracțiunii incriminate

inculpatului Vladimir Filat.

În acest sens, instanța de judecată a constatat, ca fiind întemeiată poziția apărării privind neclaritatea următoarele aspecte: nu a fost concretizat clar și fără echivoc timpul exact al comiterii faptei prejudiciabile, care constituie elementul material al infracțiunii de spălare a banilor imputată lui Vladimir Filat; nu a fost identificată participația penală la comiterea faptei; dacă Vladimir Filat a fost organizator al infracțiunii, atunci acțiunile cărei persoane (autor al infracțiunii) au fost organizate; care acțiuni prevăzute de art. 243 Cod penal al RM au fost comise nemijlocit de către Vladimir Filat, în calitate de autor al infracțiunii; care a fost legătura obiectivă și subiectivă între faptele incriminate lui Vladimir Filat în contextul unei infracțiuni unice complexe; cum au fost obținute veniturile ilicite de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA și care a fost rolul lui Vladimir Filat în obținerea veniturilor ilicite direct și nemijlocit de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, cum s-au identificat cursul mijloacelor financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA și de la alte bănci comerciale (circuitul cărora este reținut în această cauză penală), care a vizat anumite transferuri și convertiri comise de către alte persoane sau companii decât cele care erau gestionate de către *****, care a fost locul comiterii infracțiunii de spălare a banilor; dacă transferul mijloacelor financiare către „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD a avut loc de pe conturile companiilor nerezidente, acest transfer se consideră ca fiind comis în Republica Moldova sau în străinătate; care bunuri din cele care au constituit remunerația ilicită în cazul infracțiunii de corupție pentru care a fost condamnat Vladimir FILAT au constituit mijloc de spălare a banilor în acest caz; mijloacele financiare transferate către „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH” LTD cu sediul în ***** au fost efectuate de pe contul/conturile companiei „*****” LTD; când în mod concret au fost comise actele de convertire a mijloacelor financiare și cum anume s-a realizat în mod obiectiv; ***** a executat nemijlocit transferul și convertirea mijloacelor financiare; dacă da, care anume.

Instanța de judecată constată, că aceste elemente obligatorii nu au fost pe deplin elucidate, prin urmare s-a conturat un caracter confuz, neclar și arbitrar al învinuirii aduse lui Vladimir Filat.

În acest sens, se atestă, violarea prevederilor art. 6 par. 3 lit. a) CEDO, adică dreptul acuzatului de a fi informat în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, iar actul de sesizare a instanței de judecată nu poate valorifica în niciun mod vreo sentință de condamnare a persoanei.

Principiul legalității incriminării, consacrat în art. 7 CEDO, precum și prevăzut expres de art. 3 Cod de procedură penală al RM, determină că nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și

în strictă conformitate cu legea penală. Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.

Încălcarea principiului legalității incriminării penale în ansamblu, rezultată din conținutul rechizitoriului, vizează: lipsa temeiului juridic al răspunderii penale referitor la infracțiunea de spălare de bani incriminată lui Vladimir Filat; lipsa probării semnelor constitutive ale infracțiunii de spălare de bani, iar tabloul probator reținut în conținutul rechizitoriului este contrar concluziei invocate în învinuirea înaintată de către partea acuzării, constatând sesizarea arbitrară a instanței de judecată, contrar legii; neadministrarea și nevalorificarea oportună și corectă a probelor de către partea acuzării, probe care nu indică la conținutul constitutiv al infracțiunii incriminate, precum și devierea acuzării, în proces de încadrare juridică a infracțiunii, de la propriile probe acumulate și administrate etc.

Însă, acuzarea a ignorat faptul, că infracțiunea de spălare de bani vizează răspunderea penală atât pentru persoanele fizice, cât și pentru persoanele juridice. În acest sens, în cazul în care este vorba de persoanele juridice, răspunderea penală a persoanelor fizice urmează a fi identificată, sub aspectul subiectului activ, prin intermediul unor semne speciale, în particular conducătorul acestei companii (persoanei juridice). Or, faptele persoanei juridice se identifică prin anumite fapte ale persoanei/persoanelor fizice. Pe măsură ce așa-numitele transferuri și/sau convertiri de mijloace financiare s-au realizat de pe conturile persoanelor juridice, evident că aici problema intervine sub aspectul limitelor drepturilor și obligațiilor interne de realizare a acestor transferuri și/sau convertiri de mijloace financiare. Nu este posibilă și nici corectă abordarea de a identifica subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor – persoana fizică, prin intermediul unor acțiuni realizate cu implicarea persoanelor juridice, dar în afara unor drepturi și obligațiuni legate de activitatea în cadrul persoanei juridice concrete.

În acest context, este lipsit de argumentare și probare elementul subiectului activ al infracțiunii de spălare a banilor, în persoana fizică - Vladimir Filat, pe măsură ce nu a fost identificat rolul și locul acestei persoane fizice în cadrul persoanelor juridice presupuse a fi implicate în actul propriu-zis de spălare a banilor.

Astfel, prin scrisoarea eliberată de Oficiul Național al Registrului Comerțului din ***** (nr. 463894) din 1 septembrie 2018 se confirmă faptul că „Vladimir Filat nu a deținut / nu deține calități / funcții în cadrul următoarelor societăți: ***** INVESTMENT SRL (denumire actuală ***** SRL, CUI *****), ***** SRL (denumire actuală ***** SRL CUI *****) și SC *****CO LTD SRL (denumire actuală ***** S.R.L., CUI *****)”. În fapt, se atestă clar că Vladimir FILAT nu a avut legătură cu aceste companii, care au vizat direct ori indirect actul de învinuire referitor la infracțiunea de spălare a banilor pusă arbitrar în sarcina lui Vladimir Filat.

Prin scrisoarea eliberată de Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova din 23 octombrie 2018 se confirmă faptul că „Vladimir Filat nu a figurat și nu figurează în calitate de întreprinzător individual sau asociat la societățile comerciale (în comandită, în nume colectiv, cu răspundere limitată), precum și administrator la întreprinderile înregistrate în Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali”. Instanța de judecată reține, că Vladimir Filat nu are companii înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, implicate în activități de întreprinzător.

Prin actul de constatare nr. ***** din 28 noiembrie 2019, emis de către Autoritatea Națională de Integritate a Republicii Moldova, se confirmă faptul că „potrivit informației de la Camera Înregistrării de Stat nr. ***** din 12 noiembrie 2015 și a informației din baza de date „Acces” a ÎS „CRIS REGISTRU” (ASP) s-a constatat că Vladimir Filat nu figurează ca asociat și administrator ai persoanelor juridice pe teritoriul Republicii Moldova”.

Mai mult, se constată, că „în urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control (inițiat prin procesul-verbal din 22 octombrie 2015), inspectorul de integritate concluzionează că Vladimir Filat nu a încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale pentru anul 2014, deoarece nu s-a deținut existența diferenței vădite între averea dobândită și veniturile obținute, în perioada supusă controlului”.

Pentru a ajunge la concluzia despre nevinovăția inculpatului Filat Vladimir în comiterea infracțiunii imputate, instanța a făcut o analiză amplă a probelor administrate și prezentate de părți, care au constituit obiectul prezentei cercetări judecătorești, în raport cu prevederile normelor penale materiale, actelor normative și doctrinei relevante speței examinate.

Astfel, nu s-a făcut dovada cum și în ce mod a organizat anume Vladimir Filat convertirea și transferul mijloacelor financiare săvârșită de către ***** , condiția vădită fiind că anume lui ***** îi revenea rolul de autor al acestei infracțiuni; un a fost stabilită modalitatea de convertire a mijloacelor financiare, în unele episoade reținute această convertire având loc mult mai înainte decât presupusa infracțiune, și anume când mijloacele financiare erau pe conturile unor companii gestionate de către Ilan ȘOR; nu s-a probat în niciun mod cum a avut loc așa-numita organizare de către Vladimir Filat a transferului mijloacelor financiare de către ***** , deoarece rezultă, că anume lui ***** i-a fi revenit rolul de autor al infracțiunii de spălare de bani; nu s-a probat în niciun mod cum realmente a avut loc transferul și convertirea mijloacelor financiare anume de către ***** , în cazul în care nu i-a fost reținută calitatea de autor al infracțiunii de spălare de bani acestuia, atunci neimplicarea reală în realizarea elementului material al infracțiunii de către Vladimir Filat denotă o altă etapă a așa-numitei activități infracționale, decât cea de consumare a ei.

De principiu, instanța de judecată identifică un caracter ambiguu al celor indicate în învinuirea adusă inculpatului Vladimir Filat, configurând reiterativ premisa lipsei temeiului juridic al răspunderii penale pentru faptele incriminate. Pe parcursul urmăririi penale, dar și la etapa judecării în fond a cauzei partea acuzării a evitat să răspundă la întrebările care au vizat neclaritatea învinuirii într-un mod concret, nemijlocit și complet, fapt ce atestă o încălcare a dreptului la apărare și a echității procesului, ce a derivat în consecință la lipsa mai multe semne constitutive esențiale obligatorii ale infracțiunii incriminate, constatând în speța de dată de lipsa temeiului juridic al răspunderii penale.

Lipsa acestor semne constitutive esențiale cu caracter obiectiv și subiectiv ale conținutului normativ al infracțiunii de spălare a banilor rezultă inclusiv din lipsa răspunsurilor la unele întrebări sau din răspunsurile evazive oferite de către partea acuzării, care urmau să probeze semnele constitutive ale infracțiunii incriminate.

În acest sens, au rămas neclare următoarele aspecte: nu a fost concretizat clar când a fost comisă fapta prejudiciabilă, care constituie elementul material al infracțiunii de spălare a banilor imputată inculpatului Vladimir Filat, nu a fost identificat momentul comiterii infracțiunii, luând în vedere faptul că în conținutul învinuirii se operează cu diferite perioade de timp, dacă în această cauză penală o infracțiune comisă prin participație penală; dacă inculpatul Vladimir Filat a fost organizator al infracțiunii, atunci acțiunile cărei persoane (autor al infracțiunii) au fost organizate; care acțiuni prevăzute de art. 243 Cod penal al RM au fost comise nemijlocit de către inculpatul Vladimir Filat, în calitate de autor al infracțiunii; care a fost legătura obiectivă și subiectivă între faptele incriminate inculpatului Vladimir FILAT în contextul unei infracțiuni unice complexe; cum au fost obținute veniturile ilicite de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A. și care a fost rolul inculpatului Vladimir Filat în obținerea veniturilor ilicite direct și nemijlocit de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA; care a fost cursul mijloacelor financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A. și de la alte bănci comerciale, circuitul cărora este reținut în această cauză penală, a vizat anumite transferuri și convertiri comise de către alte persoane sau companii decât cele care erau gestionate de către *****, care a fost locul comiterii infracțiunii de spălare de bani; nu s-a dacă transferul mijloacelor financiare către „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”L.T.D. a avut loc de pe conturile companiilor nerezidente, acest transfer se consideră ca fiind comis în Republica Moldova sau în străinătate; care bunuri din cele care au constituit remunerația ilicită în cazul infracțiunii de corupție pentru care a fost condamnat Vladimir Filat au constituit mijloc de spălare a banilor în acest caz; pornind de la faptul, că mijloacele financiare transferate către „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”L.T.D. cu sediul în ***** au fost efectuate de pe contul/conturile

companiei „*****” LTD, când concret au fost comise actele de convertire a mijloacelor financiare și cum anume s-a realizat în mod obiectiv; să se identifice dacă ***** a comis nemijlocit faptele de transfer și convertire a mijloacelor financiare, care anume.

Aceste momente principiale nu au fost soluționate, iar faptul că aceste elemente nu au fost stabilite în mod clar a determinat caracterul confuz, neclar și arbitrar al învinuirii aduse inculpatului Vladimir Filat, învinuirea înaintată printr-un caracter iluzoriu, neclar și abstract.

În acest sens, în speță, se atestă, violarea prevederilor art. 6 par. 3 lit. a) CEDO, adică dreptul acuzatului de a fi informat în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, iar actul de sesizare a instanței de judecată nu a putut poate valorifica, în niciun mod, sentință de condamnare a persoanei.

Astfel, principiul legalității incriminării, reflectat în prevederile art. 7 CEDO, precum și în art. 3 Cod de procedură penală RM, determină că nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală. Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.

Respectarea principiului legalității incriminării presupune, constatarea temeiului juridic al răspunderii penale, prevăzut de art. 51 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, în faptele comise de către o anumită persoană și ca urmare a procesului complex de încadrare juridică a acestei infracțiuni potrivit legii penale.

Or, conform art. 113 Cod de procedură penală al RM se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptele prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Încălcarea principiului legalității incriminării penale în ansamblu, rezultată din conținutul rechizitoriului, vizează: a) lipsa temeiului juridic al răspunderii penale referitor la infracțiunea de spălare de bani incriminată lui Vladimir Filat; b) lipsa probării semnelor constitutive ale infracțiunii de spălare de bani, iar materialul probator reținut în conținutul rechizitoriului este contrar concluziei invocate în învinuirea înaintată de către partea acuzării, remarcându-se lipsa unui temei juridic al răspunderii penale și sesizarea arbitrară/abuzivă a instanței de judecată, contrar legii;c) neadministrarea și nevalorificarea oportună și corectă a probelor de către partea acuzării, probe care nu indică la conținutul constitutiv al infracțiunii incriminate, precum și devierea acuzării, în proces de încadrare juridică a infracțiunii, de la propriile probe acumulate și administrate etc.

Cu referire la rolul de organizator și autor

Mai mult ca atât, în actul de sesizare a instanței de judecată se indică, precum că Vladimir Filat „a comis infracțiunea de spălare de bani în proporții deosebit de mari, deținând rolul juridic de organizator și ajutor, infracțiune prevăzută la art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM”.

Or, această reținere a unui dublu rol pentru inculpatul Vladimir Filat, în aceeași cauză penală, fără implicarea definitivă a regulilor participației penale, devine o formă de manifestare a abuzului din partea acuzării.

Aceste roluri nici nu au fost probate în niciun mod la etapa urmăririi penale, dar nici în instanța de judecată.

Conform prevederilor art. 41 Cod penal al RM se consideră participație cooperarea cu intenție a două sau mai multor persoane la săvârșirea unei infracțiuni intenționate. În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) Cod penal al RM, participanții sunt persoanele care contribuie la săvârșirea unei infracțiuni în calitate de autor, organizator, instigator sau complice.

Cu alte cuvinte, infracțiunea poate fi comisă de către o singură persoană (autor al infracțiunii), sau poate fi comisă prin participație penală, în acest ultim caz fiind necesară identificarea obligatorie a rolului de autor al infracțiunii, precum și al unui alt participant, în particular coautor, organizator, instigator sau complice. În cazul în care infracțiunea este comisă de către o singură persoană, aceasta poate avea doar rolul de autor al infracțiunii, însă etapa infracțională reținută depinde de implicația acestei persoane în cadrul realizării actului infracțional prevăzut.

Astfel, dacă persoana a comis faptele prevăzute de legea penală, fiind întrunite, în baza art. 25 alin. (1) Cod penal al RM, toate semnele constitutive ale componenței de infracțiune, atunci această persoană are calitate de autor al infracțiunii, fără a fi reținută și calitatea de organizator, instigator, complice al infracțiunii. Dacă persoana a realizat doar anumite acte de organizare, instigare, complicitate, dar nu au fost realizate actele materiale prevăzute de norma de incriminare, atunci infracțiunea pentru această persoană poate fi incriminată doar la nivelul etapei de pregătire a acesteia, dar în același rol de autor al infracțiunii, dacă o altă persoană nu a avut nicio implicație materială în actul infracțional în curs de desfășurare. Și, acest ultim caz este posibil doar în raport cu infracțiunile susceptibile de a avea faze de desfășurare, dar nicidecum în raport cu toate infracțiunile prevăzute de legea penală.

În speța dată, prin actul de sesizare a instanței de judecată, s-a plasat în mod absolut contrar doctrinei penale și contrar legii răspunderea penală a inculpatului Vladimir Filat atât în calitate de autor, cât și în calitate de organizator al aceleiași infracțiuni incriminate, fără aplicarea unor reguli ale participației penale.

Este inadmisibilă ipoteza acuzării, din punct de vedere legal, precum, că Vladimir

Filat a comis infracțiunea de spălare de bani în calitate de autor al infracțiunii și, în același timp, Vladimir Filat a fost organizatorul al infracțiunii comise de către același inculpat Vladimir Filat.

Totodată, în tot conținutul actului de sesizare a instanței de judecată, se indică că autor **imediat** și **nemijlocit** sunt alte persoane. În acest sens, punând în valoare noțiunea de autor al infracțiunii, prevăzută de art. 42 alin. (2) Cod penal al RM (persoana care săvârșește în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală, precum și persoana care a săvârșit infracțiunea prin intermediul persoanelor care nu sunt pasibile de răspundere penală din cauza vârstei, iresponsabilității sau din alte cauze prevăzute de prezentul cod), stabilim că partea acuzării nu a făcut proba referitoare la subiectul activ al infracțiunii de spălare de bani incriminată în persoana inculpatului Vladimir Filat, iar pe această cale a lipsit temeiul juridic al răspunderii penale de un sistem de semne obligatoriu și constitutive – **semnele referitoare la subiectul activ al infracțiunii.**

Aceste inexactități și erori se contrazic cu concluziile făcute de organul de urmărire penală în Ordonanța din 4 ianuarie 2019, din care rezultă, că ”Vladimir Filat, acționând prin intermediul lui *****, întru realizarea faptei infracționale, fără ca cel din urmă să cunoască proveniența mijloacelor financiare, a realizat rolul juridic de autor mediat prin participarea neintenționată a lui ***** la realizarea acțiunilor prejudiciabile” (Ord. de respingere a cererii, 04.01.2019, f. 2);

De asemenea, în contradictoriu și fiind inexplicabile concluziile acuzării, expuse în Ordonanța din 4 ianuarie 2019 referitor la cererea de explicare a învinuirii, și anume, pe de o parte, la sintagma prevăzută de art. 42 alin. (2) Cod penal al RM, adică „săvârșirea infracțiunii prin intermediul persoanelor care nu sunt pasibile de răspundere penală din alte cauze prevăzute de prezentul Cod”, pe de altă parte, invocând că „acțiunile lui Vladimir Filat de săvârșire nemijlocită a faptei de spălare de bani au constat în aceea că acesta, fiind beneficiarul mijloacelor financiare aflate pe conturile companiilor nerezidente, personal a dat indicații lui *****, care nu cunoștea despre proveniența ilegală a mijloacelor financiare și gestiona conturile întreprinderilor nominalizate exclusiv la indicațiile și în beneficiul lui Vladimir Filat, să efectueze transferul acestora pe contul ”GREENBERG QUINLAN ***** RESEARSCH” LTD. Or, ***** la acel moment nu cunoștea despre proveniența ilegală a mijloacelor financiare, realizând doar indicațiile lui Vladimir Filat, care în acest mod a realizat latura obiectivă a infracțiunii de spălare de bani ce a constat în convertirea și transferul bunurilor .”

În context, instanța ajunge la concluzia, că se constată o lipsă de claritate, de consecvență și uniformitate în stabilirea rolului de subiect activ al infracțiunii de spălare de bani referitor la învinuirile aduse lui Vladimir Filat, și aceste contradicții multiple indică la faptul că Vladimir Filat nu este subiect activ al acestei infracțiuni. Instanța de

judecată la învinuirile aduse, se desprind următoarele contradicții de natură esențială; și anume inculpatului Vladimir Filat îi este imputată calitatea de **autor și organizator** al infracțiunii; la calitatea de autor mediat, precizându-se că faptele au fost comise, la indicația acestuia de către o altă persoană, la calitatea de autor nemijlocit, indicându-se la faptul că a săvârșit nemijlocit fapta de spălare de bani, la calitatea de autor al infracțiunii, săvârșită prin intermediul unei alte persoane, care nu este pasibilă de răspundere penală din alte cauze prevăzute de prezentul Cod, fără a indica care sunt aceste cauze, dar în același sens făcându-se referire la calitatea de autor nemijlocit al infracțiunii în persoana inculpatului Vladimir Filat etc.,

Astfel, instanța deduce incontestabil lipsa de stabilire a unui sistem de semne constitutive obligatorii, cu caracter preexistent, care caracterizează subiectul activ al infracțiunii, lipsa probării acestui sistem de semne, dictând realitatea lipsei temeiului juridic al răspunderii penale pentru infracțiunea incriminată.

În consecință, cele consemnate anterior, în particular lipsa de consecvență definitorie și contradicțiile multiple admise de către partea acuzării în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată rezultă din următoarele circumstanțe analizate și reținute, și anume : ”Vladimir Filat, cunoscând că prin intermediul lui *****, cu care este în relații de afinitate, deține mijloacele financiare dobândite prin acțiuni de corupție de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A., a comis infracțiunea de spălare de bani și anume a încheiat contractul, a transferat banii.aceste afirmații nu pot fi reținute în sarcina inculpatului, în condițiile în care acțiunile au fost executate de terții ***** și ***** , ultimii având statut procesual de martori.

Conform prevederilor art. 243 alin. (1) Cod penal al RM, în particular modalitățile normative reținute în sarcina lui Vladimir Filat în calitate de autor și organizator al infracțiunii, nu au fost identificate obiectiv și probate complet și sub toate aspectele.

În context, nu s-a făcut dovada cum și în ce mod a organizat anume inculpatul Vladimir Filat convertirea și transferul mijloacelor financiare săvârșită de către *****; în fapt convertirea nu a fost stabilită în niciun mod în această cauză penală, în unele episoade reținute această convertire având loc mult mai înainte decât presupusa infracțiune de spălare de bani, și anume când mijloacele financiare erau pe conturile unor companii gestionate de către Ilan Șor; nu s-a probat în niciun mod cum a avut loc așa-numita organizare anume de către Vladimir Filat anume a transferului mijloacelor financiare de către *****. Și în acest ultim caz, lui ***** anume îi revenea rolul de autor al infracțiunii de spălare de bani; nu s-a probat în niciun mod cum realmente a avut loc transferul și convertirea mijloacelor financiare anume de către *****. În cazul în care nu i-a fost reținută calitatea de autor al infracțiunii de spălare de bani lui ***** , atunci neimplicarea reală în realizarea elementului material al infracțiunii de către Vladimir

Filat denotă o altă etapă a așa-numitei activități infracționale, decât cea de consumare a ei.

Conform prevederilor legii, autorul poate fi mediat sau imediat. Partea acuzării a invocat că Vladimir Filat este autor mediat, de unde rezultă că autorul imediat, ținând cont de rolul de transfer a mijloacelor financiare urma să fie identificat anume *****.

Aici, completul de judecată concluzionează, că în cazul în care se operează cu un singur subiect al răspunderii penale, în persoana autorului mediat, partea acuzării a admis o confuzie referitor la prescripțiile normative în vigoare, arătând inclusiv la faptul că Vladimir Filat a comis nemijlocit latura obiectivă a infracțiunii, operând, în același timp, cu calitatea acestuia de un așa-numit autor mediat.

Pe de altă parte, în mod inexplicabil cu cele consemnate anterior, se reține că Vladimir Filat ar fi comis infracțiunea prin intermediul unei persoane care nu este pasibilă de răspundere penală din alte cauze prevăzute de lege. Or, aceste cauze nu sunt indicate direct de către partea acuzării, iar referirea în acest caz la lipsa vinovăției penale, în sensul limitat al formei prevăzute de art. 17 Cod penal al RM, devine un element arbitrar.

Conform prevederilor art.17 Cod penal RM se consideră că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Această lipsă de vinovăție nu antrenează definirea lui ***** ca fiind o persoană care nu este pasibilă de răspundere penală din alte cauze prevăzute de Codul penal, pe măsură ce anume ***** a fost gestionarul de facto al acestor companii și el anume a efectuat transferurile bănești de care este învinuit Vladimir Filat.

Instanța ajunge la concluzia, că partea acuzării nu a evaluat limitele vinovăției penale a lui ***** , prin aprecierea situațiilor adiacente, ca timp de comitere și forme de manifestare obiectivă a comportamentului acestuia, în particular prin prisma condamnării lui ***** în cauza de spălare de bani.

Astfel, latura obiectivă expusă de către acuzarea în acțiunile inculpatului Vladimir Filat; și anume, că acesta ”a comis infracțiunea de spălare de bani prin intermediul lui ***** , ...a convertit și transferat mijloace financiare; a creat condiții și instrumente pentru efectuarea convertirii și transferului mijloacelor financiare etc. iar ***** a efectuat transferul acestor mijloace ...nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești, purtând cu desăvârșire un caracter abstract, incert.

Toate cele consemnate denotă un element de arbitraritate evidentă la respectarea principiului legalității incriminării atât sub forma conținutului temeiului juridic al răspunderii penale, cât și sub forma aspectului procesual de probare a acestui temei

juridic.

De aici, rezultă, că în fața instanței de judecată a fost prezentată o cauză penală cu o faptă , fără a identifica legal autorul acesteia.

Subsidiar, partea acuzării a deviat de la limitele temeiului juridic al răspunderii penale în raport cu Vladimir Filat, dar, în același sens, nu probează nici minimul de semne, invocat în mod deviat de către partea acuzării, care nu are legătură cu conținutul direct al concluziei finale a încadrării juridice a infracțiunii de spălare de bani. Mai mult, aceste semne nu au fost probate în fața instanței de judecată, pentru a întregi temeiul juridic al răspunderii penale pentru Vladimir Filat.

Ori, nu a fost identificat locul comiterii infracțiunii de spălare de bani, fapt care a antrenat multiple incoerențe raportate la caracterul infracțiunii, posibilitatea și legalitatea tragerii la răspundere penale în cazul în care se atestă întrunite condițiile prevăzute de art. 243 alin. (3) Cod penal al RM.

Din conținutul probelor administrate în această cauză penală, nu se face dovada referitor la latura subiectivă a infracțiunii de spălare de bani comisă anume de către Vladimir Filat.

Astfel,din declarațiile lui ***** date în cadrul urmăririi penale se încearcă de către acuzare să se facă dovada faptului că anume ***** nu cunoștea și nici nu trebuia să cunoască despre proveniența ilicită a mijloacelor financiare, dar nici nu se face nicio dovadă că Vladimir Fila cunoștea sau trebuia să cunoască despre o asemenea proveniență. De asemenea, se indică clar că ***** a efectuat transferul mijloacelor financiare.

În acest context, limitele vinovăției penale urmează să fie raportate la faptele lui ***** ,unicul care a avut implicații obiective în acest curs material de fapte, iar Vladimir Filat nu a avut careva asemenea implicații obiective. Or, vinovăția poate și trebuie raportată la faptele personale:

- Din declarațiile lui ***** (Rec., f. 6-7), inclusiv cele date la etapa instanței de judecată, nu se identifică anumite elemente legate de aspectul subiectiv al infracțiunii de spălare de bani în faptele lui Vladimir Filat.

Prin declarațiile lui ***** , care au fost obținute telefonic prin comisia rogatorie din SUA, partea acuzării a conchis contrar legii precum că d se constată că de serviciile „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”LTD a beneficiat PLDM, iar companiei „*****” LTD careva servicii nu au fost oferite, indicându-se în mod arbitrar, ca și concluzie, precum că se confirmă scopul de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.

Instanța constată, înafara oricărui dubiu, că între PLDM și „GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”LT, pe de o parte, între „*****” LTD și

„GREENBERG QUINLAN ***** RESEARCH”LT pe de altă parte au fost semnate contracte de prestări servicii, însă devine arbitrar, pe baza acestor constatări, să se enunțe un careva scop infracțional, pe baza acestor premise obiective, raportat la o anumită persoană, inculpatul Vladimir Filat, care, în fapt, nici nu a realizat elementul material al infracțiunii.

Analizând între probatoriu, instanța ajunge ferm la concluzia, că nu se identifică elemente care ar proba latura subiectivă în raport cu Vladimir Filat, dar se atestă că faptele reținute au fost comise de către ***** , iar latura subiectivă, în particular vinovăția penală, urmează a fi raportată și stabilită anume în contextul stabilirii faptelor comise de către acesta. Pe măsură ce partea acuzării a indicat lipsa de vinovăție raportată și la faptele lui ***** , nu poate fi atestată o incriminare deviată aferentă inculpatului Vladimir Filat.

De asemenea, nu s-au atestat alte careva probe, ce au făcut dovada cu elementul de vinovăție penală în raport cu Vladimir Filat, pentru că realmente aceste acte nu l-au vizat pe Vladimir Filat în careva rol.

Lipsa acestui sistem de semne constitutive obligatorii, cu caracter concomitent, rezultă și din lipsa unor probe utile, pertinente și concludente care ar indica la prezența acestora. În multe cazuri, partea acuzării, în mod arbitrar, face niște constatări neveridice, care nu corespund însăși conținutului probelor administrate, antrenând încălcarea crasă a principiului legalității incriminării în raport cu Vladimir Filat. Probele administrate la etapa judecării cauzei penale, în particular probele apărării, care au fost cercetate în mod nemijlocit, fac dovada lipsei de vinovăție în faptele presupus infracționale comise de către Vladimir Filat.

Și mai relevante sunt argumentele prezentate în Decizia Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 109/2017 de inadmisibilitate a sesizării nr. ***** privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 243 alineatul (1) literele a) și c) din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (spălarea banilor): „... „Curtea menționează că, potrivit principiilor de drept procesual penal, sarcina probațiunii revine acuzării, iar situația de dubiu este interpretată în favoarea celui acuzat (in dubio pro reo).

Regula *in dubio pro reo* constituie un complement al prezumției de nevinovăție, un principiu instituțional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului se regăsește în materia probațiunii. Ea se explică prin aceea că, în măsura în care, în pofida dovezilor administrate pentru susținerea vinovăției celui acuzat, îndoiala persistă în ce privește vinovăția, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăție (HCC nr. 21 din 20 octombrie 2011, §27).

În materie penală s-a conturat standardul „dincolo de orice îndoială rezonabilă”,

esența căruia rezidă în aceea că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă (Boicenco v. Republica Moldova, hotărârea din 11 iulie 2006, § 104; Hassan v. Marea Britanic [MC], hotărârea din 16 septembrie 2014, § 48; Blokhin v. Rusia [MC], hotărârea din 23 martie 2016, § 139). Corelativ, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

În conformitate cu art. 384 din Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; 6) dacă există circumstanțe care atenuază sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; 13¹) dacă urmează să fie aplicată confiscarea extinsă; 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; 16) dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie.

În urma aprecierii probele descrise conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, instanța de judecată conchide că este necesară și oportună doar achitarea lui Vladimir Filat, deoarece în acțiunile ultimului lipsește latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii incriminate, fiind sesizate incertitudini și imprecizii și în partea obiectului material al acesteia, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului, din care

considerente, nu se poate deduce o altă concluzie decât achitarea lui Vladimir Filat, de sub învinuirea adusă.

Completul de judecată remarcă că, absența laturii obiective și subiective al componenței de infracțiune conduce la lipsa temeiului de atragere la răspundere în baza art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal RM. Or, potrivit art. 51 alin. (1) Cod penal „temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale”. Prin urmare în lipsa elementelor laturii obiective și subiective, instanța de judecată, constată că este inoportun a se expuse și asupra celorlalte elemente ale componenței de infracțiune.

Ca urmare a celor expuse, instanța conchide că învinuirea adusă lui Vladimir Filat , nu este bazată pe probe directe ce ar confirma vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal RM, iar acuzațiile aduse nu și-au găsit confirmare, lipsind probe care ar demonstra cu certitudine și fără vreun dubiu rezonabil comiterea unei fapte penale de către persoana acuzată. În consecință, instanța ajunge la concluzia că faptele incriminate lui Vladimir Filat, prin rechizitoriu nu și-au găsit confirmare, iar achitarea inculpatului pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii este o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 390 alin. (1) pct. (3) Cod de procedură penală, sentința de achitare duce la reabilitarea deplină a inculpatului. Astfel, ținând cont că Vladimir Filat, se achită pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, instanța dispune a-l considera reabilitat.

În temeiul celor expuse și conducându-se de prevederile art. 384-385, 392-395 Cod de procedură penală, instanța de judecată,

A H O T Ă R Î T :

Se achită Vladimir Filat Vasile, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 ali. (3) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune.

Se consideră Vladimir Filat reabilitat.

Sentința este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Președintele completului,

Judecător

Angela

CATANĂ

Judecător raportor

Djeta CHISTOL

Judecător

Tatiana BIVOL